

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تعمیر لوازم خانگی گردنده

(چرخ گوشت و جارو برقی)

(جلد سوم)

پایه دهم و یازدهم
دوره دوم متوسطه

شاخه : کاردانش

زمینه : صنعت

گروه تحصیلی : برق و رایانه

رشته مهارتی : تعمیر لوازم خانگی برقی

نام استاندارد مهارتی مبنا : تعمیر کار لوازم خانگی برقی حرارتی و گردنده درجه ۲

کد استاندارد متولی : ۵۵/۷۷/۱/۳ - ۸

۶۴۳

/۶

ت ۹۴۹ ح

حیدری، محمد

تعمیر لوازم خانگی گردنده / مؤلف : محمد حیدری. – تهران : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران.

۲۸۸ ص. : مصور. – (شاخه کاردانش)

متون درسی شاخه کاردانش، زمینه صنعت، گروه تحصیلی برق و رایانه، رشته مهارتی تعمیر لوازم خانگی
برقی.

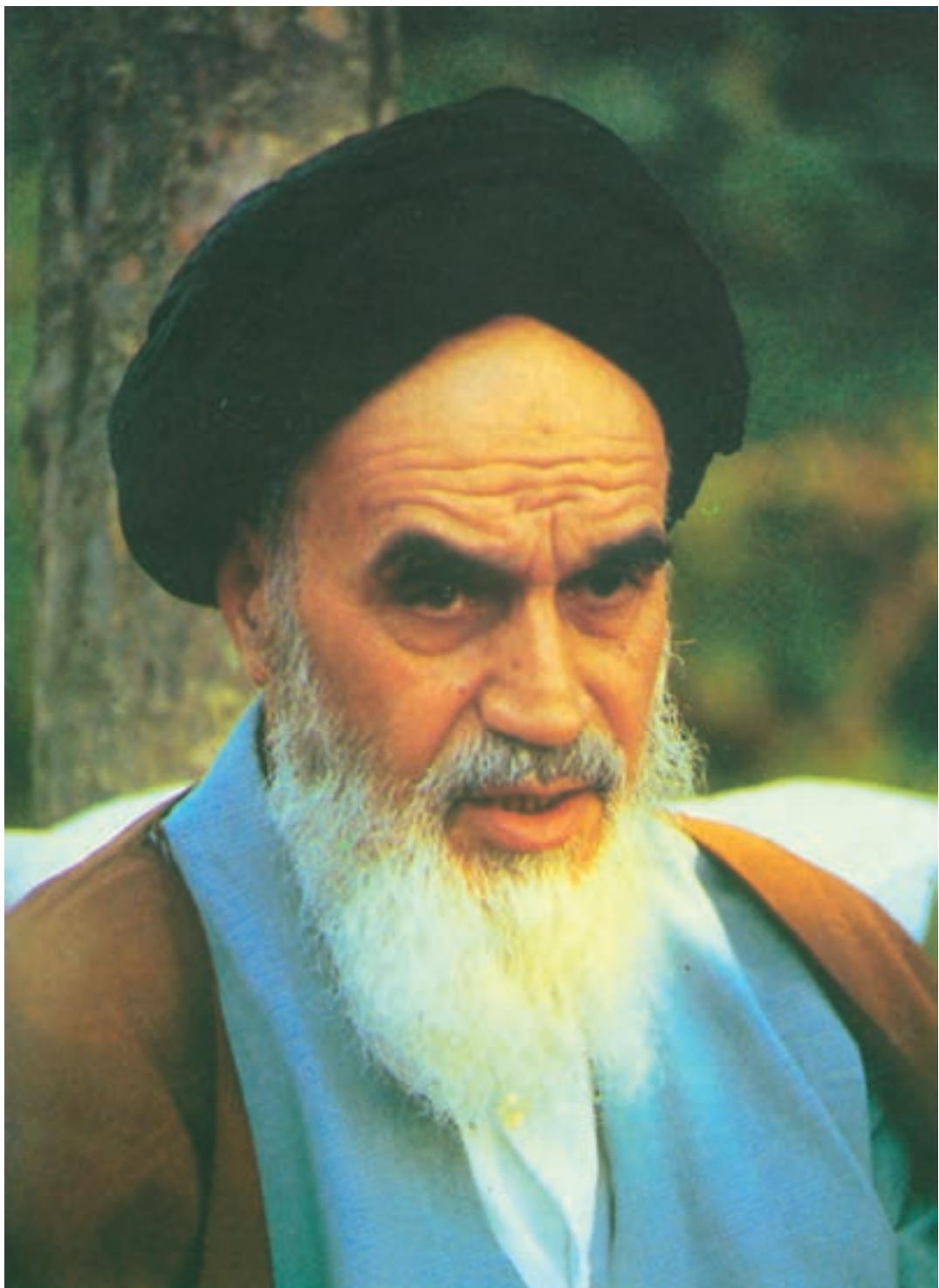
برنامه‌ریزی محتوا و نظارت برتألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش.
۱. لوازم خانگی برقی-نگهداری و تعمیر. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر تألیف کتاب‌های
درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش. ب. عنوان.

وزارت آموزش و پژوهش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

تعمیر لوازم خانگی گردندۀ (چرخ‌گوشت و جارو برقی) (جلد سوم) - ۳۱۱۲۳۹ و ۱۵۰	نام کتاب :
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	پدیدآورنده :
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش	مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :
محمد حیدری (مؤلف) - سید محمود صوصوتی (ویراستار فنی) - جعفر ربانی (ویراستار ادبی)	شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :
اداره کل نظرارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی	مدیریت آماده‌سازی هنری :
طرفة سهائی (صفحه‌آرا) - علیرضا رضائی کُر (طراح جلد) - فتح الله نظریان (رسام) - محمد رضا صفابخش، سعید رضائی نودهی، عباس رخوند و نسرین اصغری (عکاس)	شناسه افزوده آماده‌سازی :
تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پژوهش (سنهیدموسوی)	نشانی سازمان :
تلفن : ۰۹۸۸۳۱۶۱-۹ ، دورنگار : ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰ ، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹	ناشر :
وب‌گاه : www.irtextbook.ir ، www.chap.sch.ir	چاپخانه :
شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارو پخش)	سال انتشار و نوبت چاپ :
تلفن : ۰۹۹۸۵۱۶۱-۵ ، دورنگار : ۰۹۹۸۵۱۶۰ صندوق پستی : ۱۳۹-۲۷۵۱۵	
شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»	
چاپ سوم ۱۳۹۷	

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پژوهش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی، و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات
کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشد
و از اتکای به اجانب بپرهیزید.
امام خمینی «قدس سرّه الشّریف»

همکاران محترم و دانشآموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

tvoccd@roshd.ir

پیام نگار(ایمیل)

www.tvoccd.medu.ir

وبگاه (وبسایت)

مقدمه‌ای بر چگونگی برنامه‌ریزی کتاب‌های پوダメانی

برنامه‌ریزی تأليف «پوダメان‌های مهارت» یا «کتاب‌های تخصصی شاخه کاردانش» بر مبنای استانداردهای «مجموعه برنامه‌های درسی رشته‌های مهارتی شاخه کاردانش، مجموعه‌ی هشتم» صورت گرفته است. براین اساس ابتدا توانایی‌های هم‌خانواده (Harmonic Power) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. سپس مجموعه مهارت‌های هم‌خانواده به صورت واحدهای کار تحت عنوان (Unit) دسته‌بندی می‌شوند. در نهایت واحدهای کار هم‌خانواده با هم مجدداً دسته‌بندی شده و پوダメان مهارتی (Module) را شکل می‌دهند. دسته‌بندی «توانایی‌ها» و «واحدهای کار» توسط کمیسیون‌های تخصصی با یک نگرش علمی انجام شده است به گونه‌ای که یک سیستم پویا بر برنامه‌ریزی و تأليف پوダメان‌های مهارت نظارت دائمی دارد. با روش مذکور یک «پوダメان» به عنوان کتاب درسی مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش در «شاخه کاردانش» چاپ‌سپاری می‌شود.

به طور کلی هر استاندارد مهارت به تعدادی پوダメان مهارت (M_1, M_2, \dots) و هر پوダメان نیز به تعدادی واحد کار (U_1, U_2, \dots) و هر واحد کار نیز به تعدادی توانایی (P_1, P_2, \dots) تقسیم می‌شوند. به طوری که هنرجویان در پایان آموزش واحدهای کار (مجموع توانایی‌های استاندارد مربوطه) و کلیه پوダメان‌های هر استاندارد، تسلط و مهارت کافی در بخش نظری و علمی را به گونه‌ای کسب خواهند نمود که آمادگی کامل را برای شرکت در آزمون جامع نهایی جهت دریافت گواهینامه مهارت به دست آورند.

بدیهی است هنرآموزان و هنرجویان ارجمند شاخه کاردانش و کلیه‌ی عزیزانی که در امر توسعه آموزش‌های مهارتی فعالیت دارند، می‌توانند ما را در غنای کیفی پوダメان‌ها که برای توسعه آموزش‌های مهارتی تدوین شده است رهنمون و یاور باشند.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تأليف کتاب‌های درسی
فنی و حرفه‌ای و کاردانش

مقدمه

گسترش علم و تکامل فناوری در صنعت و شاخه‌های مختلف آن از جمله در تولید لوازم خانگی، به طراحی‌های متنوع و پیچیده‌ای منجر شده است. هوشمند شدن وسایل خانگی گردنده و مجهر شدن آن‌ها به ریزیردازندگان دیجیتالی یا رقمی، سبب آشکارسازی عیب، اعلام محدودیت‌ها، کنترل دور در محدوده‌ی وسیع، کاهش مصرف انرژی الکتریکی متناسب با نیاز کاربر از وسایل خانگی و ضبط اطلاعات مربوطه به راه اندازی و عملکرد آن‌ها از دستاوردهای جدید علم و فناوری است.

برای نمونه تکنولوژی به کار رفته در لوازم خانگی گردنده «نظیر جاروبرقی» سبب شده است که طراحی جاروبرقی‌های جدید نسبت به طراحی انواع اولیه‌ی آن کاملاً متفاوت باشد. به عنوان مثال در جاروبرقی‌های جدید، ابتدا محلول پاک کننده همراه با بخار آب داغ (۲۰°C) با فشار زیاد از مخزن خارج شده و روی فرش، کف پوش، دیوار و پرده پاشیده می‌شود، سپس جارو مواد حاصل از نظافت را به داخل کیسه‌ی خود می‌مکد. این درحالی است که در نسل قبلی جاروبرقی، اگر آب به داخل دستگاه وارد می‌شود به آن آسیب می‌رساند و اینمی‌آن را به مخاطره می‌انداخت.

همچنین پنکه‌های رومیزی، دیواری، سقفی و کولرهای آبی مجهر به کنترل از راه دور شده، تسهیلات و اینمی‌بیشتری را برای کاربر فراهم کرده است.

با توجه به موارد فوق، آموزش مهارت‌ها برای بهره‌برداری، سرویس و نگهداری و تعمیر این گونه وسایل نیز باستی با روش مدرن تأمّن دقت و تخصص بیشتری صورت پذیرد.

امروزه، بعضی از شرکت‌های سازنده‌ی لوازم خانگی برقی، برای جلوگیری از دسترسی افراد غیرمجاز به قطعات داخلی دستگاه به منظور تعمیر آن، پیچ‌های اتصال دهنده‌ی قطعات را طوری طراحی کرده‌اند که با ابزار معمولی قابل بازکردن نباشد. از آنجا که آشنا بودن به اصول فنی باز و بست کردن دستگاه‌های لوازم خانگی گردنده، سرویس مرتب، عیب‌یابی صحیح و تعمیر و راه‌اندازی احتمال بروز خرابی در دستگاه و نیاز به تعویض زودتر از موعد مقرر قطعات را کاهش می‌دهد، لذا توجه به این امر از ضرورت ویژه‌ای برخوردار است. این کتاب راهنمای کامل برای نحوه‌ی استفاده‌ی صحیح از این وسایل خانگی گردنده و مرجعی مناسب برای عیب‌یابی سریع، تعمیر آسان و مطمئن برای استفاده‌کنندگان و تعمیرکاران خواهد بود. کتاب دارای سه بخش به شرح زیر است که بخش اول و سوم هر کدام در یک مجلد و بخش دوم در دو مجلد به‌طور جداگانه چاپ و منتشر می‌شود.

بخش اول : جلد اول شامل باز و بست کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی سشنوار و ریش تراش برقی

بخش دوم : جلد دوم شامل باز و بست کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی آسیاب، مخلوط‌کن، همزن و آب‌میوه‌گیری برقی

جلد دوم : جلد سوم شامل باز و بست کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی چرخ‌گوشت و جاروبرقی

بخش سوم : جلد چهارم شامل باز و بست کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی هواکش و پنکه، نصب و راه‌اندازی و سرویس کولر آبی آن چه موجب ارتقای کیفی این کتاب شده ویرایش فنی آن است که توسط آقای مهندس سید محمود صموتوی انجام گرفته است.

علاوه بر این که، ایشان نقش اساسی در دگرگونی ساختاری کتاب داشته، در تمام مراحل تألیف گام به گام با مؤلف همکاری کرده‌اند. لذا این جانب بر خود لازم می‌دانم از ایشان تشکر ویژه داشته باشم.

از برادر ارجمند آقای مهندس فتح... نظریان که علیرغم مسئولیت و مشغله‌ی زیاد کاری قبول زحمت فرموده و علاوه بر راهنمای‌های لازم رسامی کتاب را انجام داده‌اند کمال سپاسگزاری و امتنان را دارم.

همچنین وظیفه‌ی خود می‌دانم از زحمات و رهنمودهای آقایان مهندس ابوالقاسم جاریانی، بهروز کهزادی، عبدالمجید خاکی صدیق، فربدون علومی، محمدحسین افسار، صمد خادمی اقدم، محسن پردیس، بهنام بهشادبور، داود خلیلی جعفرآباد، مرتضی رادمهر، کسری بهزاد، خانم مهندس زیلا جواد، جعفر ربانی ویراستار ادبی کتاب، اعضای محترم کمیسیون تخصصی رشته‌ی الکتروتکنیک دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش مهندس امیرحسین ترکمانی، شهرام خدادادی، حسین جنانی و خانم سهیلا ذوالفقاری تشکر و قدردانی نمایم.

در خانم به خاطر تحمل زحمات بی‌شائیه و سیار ارزشمند همکاران محترم واحدهای آماده‌سازی خبر، حروف‌چینی، گرافیک، رسامی، صفحه‌آرایی و همکاران مصحح در اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی و عکاسان محترم شرکت صنایع آموزشی ایران آقایان عباس رخ‌وند، مهندس محمدرضا صفابخش و مهندس سعید رضایی نودهی کمال تشکر و سپاس‌گزاری را دارم.
از آن‌جا که هر نوع فعالیتی به خصوص در زمینه‌ی تألیف کتاب‌های درسی نمی‌تواند بدون نقص باشد، رهنمودهای کلیه‌ی استفاده‌کنندگان این کتاب می‌تواند در بهبود کیفی کتاب در چاپ‌های بعدی اثر بگذارد. لذا خواهشمند است نظرات خود را به آدرس صندوق پستی درج شده در ابتدای کتاب ارسال دارید.

مؤلف

فهرست

واحد کار پنجم : توانایی بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی چرخ‌گوشت برقی ۲.....	۲
پیش‌آزمون (۵) ۳.....	۳
۴_۱_ اطلاعات کلی ۴.....	۴
۴_۲_ انواع چرخ‌گوشت و کاربرد آن ۵.....	۵
۴_۳_ نقشه‌ی انجاری چرخ‌گوشت برقی ۹.....	۹
۴_۴_ اجزای ساختمان چرخ‌گوشت برقی ۱۱.....	۱۱
۴_۵_ مکانیزم برش و خردکنندگی چرخ‌گوشت برقی ۱۴.....	۱۴
۴_۶_ مدار الکتریکی و سیستم کنترل چرخ‌گوشت برقی ۱۷.....	۱۷
۴_۷_ کار عملی شماره‌ی (۱) : روش بازکردن چرخ‌گوشت برقی با نصب موتور به صورت عمودی ۲۵.....	۲۵
۴_۸_ کار عملی شماره‌ی (۲) : روش بازکردن چرخ‌گوشت برقی با نصب موتور به صورت افقی ۶۹.....	۶۹
۴_۹_ جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی چرخ‌گوشت برقی ۹۸.....	۹۸
۴_۱۰_ آزمون پایانی (۵) ۱۰۱.....	۱۰۱
واحد کار ششم : توانایی بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی جارو برقی ۱۰۳.....	۱۰۳
پیش‌آزمون (۶) ۱۰۴.....	۱۰۴
۶_۱_ اطلاعات کلی ۱۰۶.....	۱۰۶
۶_۲_ انواع جارو برقی و کاربرد آن‌ها ۱۰۷.....	۱۰۷
۶_۳_ نقشه‌ی انجاری جارو برقی ۱۲۲.....	۱۲۲
۶_۴_ ساختمان جارو برقی و اجزای آن ۱۲۴.....	۱۲۴
۶_۵_ سیستم مکنده‌ی جارو برقی ۱۵۵.....	۱۵۵
۶_۶_ مدار الکتریکی جارو برقی ۱۵۷.....	۱۵۷
۶_۷_ کار عملی شماره‌ی (۱) : روش بازکردن و آزمایش جارو برقی با بُرد الکترونیکی کنترل سرعت ۱۷۱.....	۱۷۱
۶_۸_ کار عملی شماره‌ی (۲) : روش بازکردن و تعویض قطعات الکترونیکی ۲۳۱.....	۲۳۱
۶_۹_ کار عملی شماره‌ی (۳) : روش بازکردن و آزمایش جارو برقی با کنترل کننده‌ی سرعت توسط کلید ۲۴۹.....	۲۴۹
۶_۱۰_ جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی جارو برقی ۲۷۵.....	۲۷۵
۶_۱۱_ آزمون پایانی (۶) ۲۷۸.....	۲۷۸
منابع و مأخذ ۲۸۵.....	۲۸۵

هدف کلی پودمان

عیب‌یابی و تعمیر لوازم خانگی گردنه

میزان ساعت آموزش			توانایی	واحد کار	مجلد	بخش
نظری	عملی	جمع				
۱۰	۸	۲	بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی سشوار	۱	۱	اول
۱۰	۸	۲	بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی ریش تراش برقی	۲		
۱۶	۱۲	۴	بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی آسیاب و مخلوط کن برقی	۳		
۱۰	۸	۲	بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی آب میوه گیری برقی	۴	۲	دوم
۲۰	۱۶	۴	بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی چرخ گوشت	۵		
۴۲	۳۸	۴	بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی جاروبرقی	۶		
۲۸	۲۴	۴	بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی هواکش و پنکه	۷	۴	سوم
۲۰	۱۶	۴	نصب و راه اندازی و سرویس کولر آبی	۸		
۱۵۶	۱۳۰	۲۶	جمع			

واحد کار (۵)

توانایی بازکردن، عیبیابی، تعمیر و راهاندازی چرخ‌گوشت برقی

هدف کلی

عیبیابی و تعمیر چرخ‌گوشت برقی

هدف‌های رفتاری: فرآگیر پس از پایان آموزش این واحد کار باید بتواند:

- ۱- انواع چرخ‌گوشت را نام ببرد.
- ۲- کاربرد چرخ‌گوشت را شرح دهد.
- ۳- قطعات چرخ‌گوشت را نام ببرد.
- ۴- عملکرد قطعات مهم چرخ‌گوشت را حین بازکردن شرح دهد.
- ۵- قطعات چرخ‌گوشت را از یک دیگر تشخیص دهد.
- ۶- هنگام پیاده‌سازی قطعات چرخ‌گوشت، مدار الکتریکی و نقشه‌ی مونتاژ دستگاه را ترسیم کند.
- ۷- مدار الکتریکی و سیستم کنترل چرخ‌گوشت را شرح دهد.
- ۸- اصول بازکردن دستگاه را شرح دهد.
- ۹- دستگاه چرخ‌گوشت را باز و مجدداً سوار کند.
- ۱۰- اصول عیب‌یابی، تعمیر و راهاندازی چرخ‌گوشت را توضیح دهد.
- ۱۱- چرخ‌گوشت معیوب را عیب‌یابی، تعمیر و راهاندازی کند.
- ۱۲- مکانیزم بش و خردکنندگی چرخ‌گوشت را شرح دهد.

ساعت آموزش		
جمع	عملی	نظری
۲۰	۱۶	۴

به دلیل تنوع دستگاه‌های چرخ‌گوشت برقی و محدودیت زمانی موجود در استاندارد، کافی است فرآگیر فقط دونمونه

چرخ‌گوشت برقی را، با توجه به امکانات و تجهیزات کارگاهی، از نظر مباحث تئوری و عملی تجزیه و تحلیل کند و با استفاده از جدول عیب‌یابی مربوطه زیر نظر مربی کارگاه با رعایت کامل موارد اینمی به عیب‌یابی و تعمیر آن بپردازد. کسب مهارت برای سایر چرخ‌گوشت‌های برقی پس از طی دوره‌ی کارآموزی و کسب تجربه امکان‌پذیر است.

نکته‌ی مهم

پیش‌آزمون (۵)

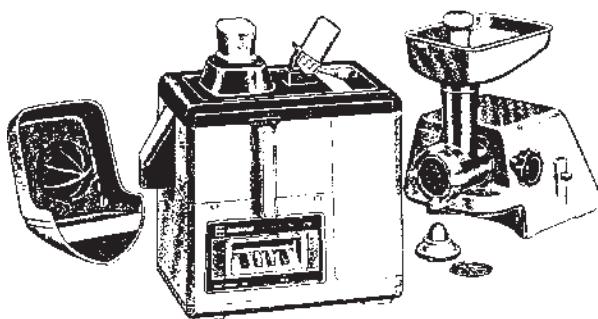
- ۱- در مدار کنترل سرعت دستگاه‌های آسیاب و مخلوط‌کن برقی، دیود چه نقشی به عهده دارد؟
- ۲- چرا دستگاه‌های آسیاب و مخلوط‌کن برقی را با سرعت‌های مختلف (چند دور) می‌سازند؟
- ۳- اگر آسیاب و مخلوط‌کن برقی، مواد را خوب آسیاب یا مخلوط نکند چه عیوبی دارند؟
- ۴- موتور آسیاب برقی از کدام نوع است؟
- (۱) موتور DC با آهنربای دائم (۲) موتور قطب چاکدار
- (۳) موتور یونیورسال (۴) موتور القایی با خازن دائم کار
- ۵- کدام موتور الکتریکی برای آب میوه‌گیری برقی کاربرد ندارد؟
- (۱) موتور قطب چاکدار (۲) موتور یونیورسال
- (۳) موتور القایی با خازن دائم کار (۴) موتور القایی با خازن راهانداز
- ۶- در دستگاه‌های آب میوه‌گیری برقی چه نوع ترمیزی کاربرد دارد؟
- (۱) ترمیز رژیاتوری (۲) ترمیز مکانیکی
- (۳) ترمیز فوکو (۴) ترمیز با تزریق جریان DC به موتور
- ۷- در کدام یک از وسایل خانگی زیر چرخ‌دنده به کار می‌رود؟
- (۱) آسیاب برقی (۲) آب میوه‌گیری (۳) همزن مخلوط‌کن برقی (۴) ششوار برقی
- ۸- چرا مدت زمان کار کرد آسیاب و مخلوط‌کن برقی، هنگام کار با آن‌ها، باید کوتاه باشد و توصیه می‌شود که در زمان طولانی از آن‌ها استفاده نشود؟
- ۹- چرا تیغ‌های آسیاب، مخلوط‌کن و آب میوه‌گیری برقی از نظر شکل ظاهری و اندازه متنوع هستند؟
- ۱۰- در همزن مخلوط‌کن برقی از چرخ‌دنده‌ها به چه منظور استفاده می‌شود؟
- ۱۱- موتور چرخ گوشت از نوع است.
- ۱۲- در چرخ گوشت برقی چرخ‌دنده‌ها را برای $\frac{\text{کاهش}}{\text{سرعت و افزایش}}$ $\frac{\square}{\square}$ گشتاور به کار می‌گیرند.
- ۱۳- در چرخ گوشت‌های برقی استاندارد، گلوبی یا کانال هدایت گوشت دارای قطر ... و طول ... است تا برای اطفال سانحه‌ای ایجاد نکند.
- ۱۴- در چرخ گوشت‌های مدرن امروزی برای رفع گیری پارزی دنده مارپیچ چه تدبیری به کار می‌رود؟
- ۱۵- آیا از هر دستگاه چرخ گوشت می‌توان برای خرد کردن مواد غیر گوشتی استفاده کرد؟ چرا؟
- ۱۶- چرا بعضی از چرخ گوشت‌های برقی شبکه یا پنجره‌های متعدد و مختلف دارند؟
- ۱۷- آیا در لوازم خانگی چند کاره، وسایلی برای چرخ کردن گوشت وجود دارد؟
- ۱۸- برای هدایت قطعات گوشت به داخل گلوبی همیشه باید از ... استفاده کنیم.
- ۱۹- برای حفاظت چرخ گوشت برقی هنگام کار مداوم و بیش از حد معمول و نیز بیش از حد ظرفیت نامی دستگاه از $\frac{\text{رلهی حرارتی}}{\text{فیوز ذوب شونده}}$ استفاده می‌شود.
- ۲۰- دستگاه‌های چرخ گوشت که بدنه‌ی فلزی دارند باید به سیم اتصال زمین (ارت) تا هنگام کار دستگاه، کاربر و اطرافیان مواجه با خطر برق گرفتگی نشوند. نباید

شکل ۵-۱

شکل ۵-۲

شکل ۵-۳

۱-۵- اطلاعات کلی

از دستگاه چرخ گوشت^۱ برای خرد کردن گوشت، جهت مصارف مختلف آشپزی، استفاده می شود.

در بعضی اوقات به علت عدم آگاهی، چرخ گوشت های معمولی را برای خرد کردن کشک، قهوه، سبز زمینی، پیاز و ... نیز به کار می بند. این کار به هیچ وجه اصولی نیست و به دستگاه آسیب می رساند. بدیهی است، چرخ گوشت های چند کاره را می توان برای چرخ کردن مواد مختلف به کار برد. همچنین اخیراً چرخ گوشت هایی به بازار عرضه شده و در اختیار مصرف کنندگان قرار گرفته اند که به منظور تأمین نیاز مصرف کنندگان دارای وسائل جانبی هستند.

شکل ۵-۱ دو نوع چرخ گوشت معمولی و شکل ۵-۲ یک چرخ گوشت با پنجره‌ی یدکی و وسیله‌ی مخصوص برای تهیّه‌ی کباب لقمه و سوسيس را نشان می دهد.

در شکل ۳-۵ نیز یک دستگاه چند کاره را مشاهده می کنید.

۲-۵- انواع چرخ گوشت و کاربرد آن

دستگاه‌های چرخ گوشت در طرح‌های مختلف تولید و به بازار عرضه می‌شوند. این دستگاه‌ها از نظر نوع ولتاژ، شکل ظاهری، توان مصرفی، نحوه‌ی قرارگرفتن موتور در داخل دستگاه (افقی یا عمودی)، قدرت و سرعت چرخ کنندگی گوشت، سیستم حفاظتی و کنترل و امکاناتی چون داشتن کلید مخصوص برای تغییر جهت گردش موتور به منظور رفع گریپاژ (توقف) و جنس بدنه و ... دسته‌بندی می‌شوند.

شكل ۴

■ شکل ۴-۵ یک دستگاه چرخ گوشت با قدرت الکتریکی

۱۰۰۰ وات و سرعت چرخ کنندگی ۷۲ کیلوگرم در ساعت، مجهر به فیوز اتوماتیک (فیوز حرارتی) برای جلوگیری از سوختن موتور، کلید دور معکوس برای رفع گریپاژ قسمت خردکن گوشت و ولتاژ تغذیه‌ی ۲۲° تا ۲۴° ولت و فرکانس ۵۰° تا ۶۰ هرتز را نشان می‌دهد. این نوع چرخ گوشت با قدرت‌های ۱۳۰۰ و ۱۷۰۰ وات نیز ساخته می‌شود.

شكل ۵

شکل ۵-۵ یک دستگاه چرخ گوشت ۱۷۰۰ وات را نشان

می‌دهد. برخی از این چرخ گوشت‌ها مجهر به سه پنجره‌ی معمولی، ریز، درشت و نیز دریچه‌ی تهیه‌ی کباب لقمه‌اند.

شکل ۵_۶

■ شکل ۵_۶ یک دستگاه چرخ‌گوشت را نشان می‌دهد

که دارای مشخصاتی به شرح زیر است:

- توان مصرفی: ۷۰۰ وات
- وضعیت موتور داخل دستگاه: افقی
- قدرت چرخ‌کنندگی گوشت: ۱۲۰۰ گرم در دقیقه (۷۲ کیلوگرم در ساعت)
- سرعت دندنه مارپیچ یا سرعت چرخ‌کنندگی: ۲۳° دور در دقیقه
- ولتاژ و فرکانس تغذیه: ۲۲۰ تا ۲۴۰ ولت و ۵۰ تا ۶۰ هرتز

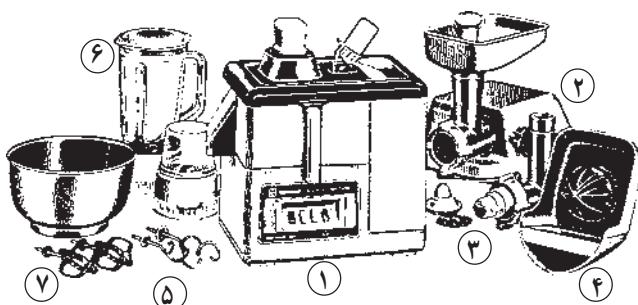
شکل ۵_۷

■ شکل ۵_۷ یک دستگاه چرخ‌گوشت برقی را که دارای

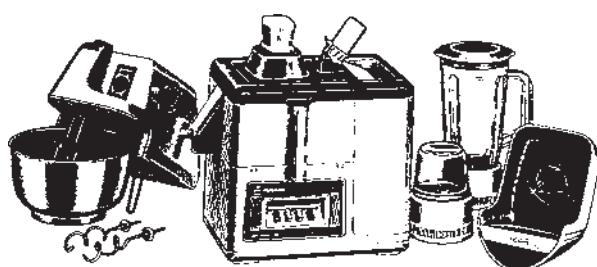
دريچه یا قيف برای تهيه کباب لقمه و سوسیس است، نشان می‌دهد.

شکل ۵-۸

شکل ۵-۹

شکل ۵-۱۰

■ شکل ۵-۸ یک دستگاه چرخ گوشت برقی را نشان می‌دهد که مشخصات آن عبارت است از :

- توان مصرفی: ۳۰۰ وات
- وضعیت قرارگرفتن موتور داخل دستگاه: عمودی
- ولتاژ و فرکانس تغذیه: ۲۲۰ VAC و ۵۰ Hz
- سرعت چرخ کنندگی (سرعت دنده ماربیچ): ۲۳۰ دور در دقیقه

■ شکل ۵-۹ یک دستگاه چند کاره را نشان می‌دهد که با ۲۴۰ ولت و فرکانس ۶۰ هرتز کار می‌کند. این دستگاه شامل اجزا و قطعات زیر است.

- ۱- بدنه اصلی که اجزای آبمیوه‌گیری روی آن سوار شده و محرک اصلی دستگاه داخل آن است.
- ۲- وسیله‌ی چرخ کردن گوشت با پنجره و دریچه‌ی کباب‌ساز. از بدنه این وسیله مطابق شکل ۵-۱۰ برای به کارانداختن همزن مخلوط کن برقی استفاده می‌شود.
- ۳- وسیله‌ی خرد کردن غلات و حبوبات
- ۴- وسیله‌ی آبگیری مرکبات
- ۵- وسیله‌ی آسیاب یا خرد کن مواد
- ۶- وسیله‌ی مخلوط کن
- ۷- وسیله‌ی همزن مخلوط کن

جدول ۱

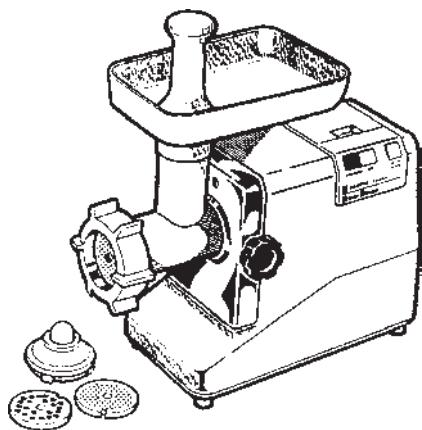
آبمیوه‌گیری	مخلوطکن	آسیاب	چرخ‌گوشت	خردکن غلات و حبوبات	آبگیری مرکبات	همزن مخلوطکن		عملکرد مشخصان
						با همزن‌های پره‌دار	با همزن‌های تابیده	
	حدود ۱۴۰۰۰	حدود ۲۰۰	حدود ۱۵۰	حدود ۹۰		سرعت		
-	۱ لیتر	۵۰ گرم	-	-	-	ظرفیت مواد		
۲/۴ کیلوگرم	۲/۵ کیلوگرم	۲/۶ کیلوگرم	۴/۶ کیلوگرم	۴/۷ کیلوگرم	۴/۱ کیلوگرم	وزن دستگاه		
دائم	۴ دقیقه روشن	۱ دقیقه		۲۰ دقیقه	۵ دقیقه	زمان کارکرد		
۲ دقیقه خاموش								

■ شکل ۵-۱۱ یک دستگاه چرخ‌گوشت را نشان می‌دهد که برای خردکردن گوشت، ماهی، سبزی و نان خشک کاربرد دارد.

شکل ۵-۱۱

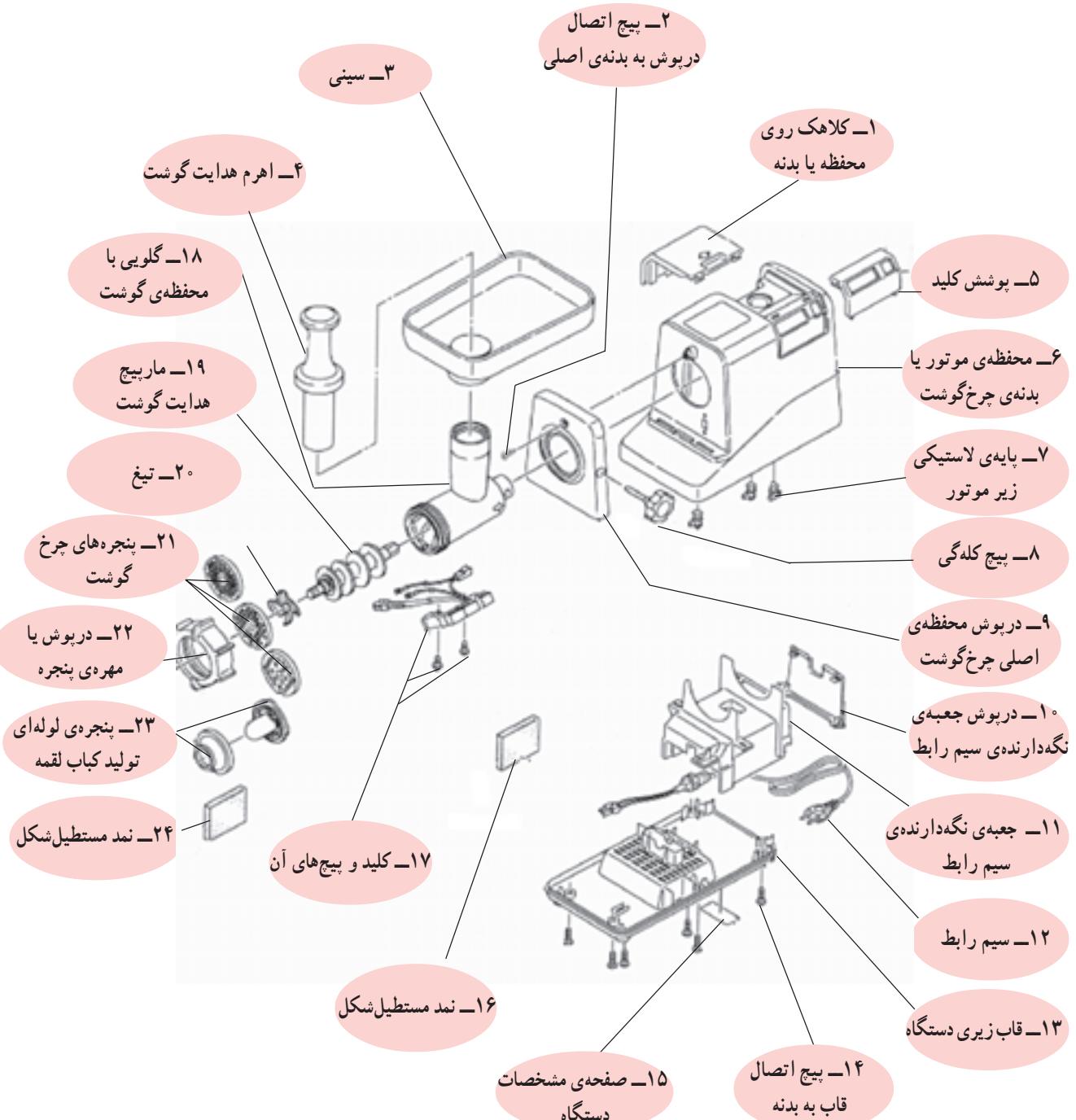
توان مصرفی این دستگاه ۱۰۰۰ وات و دارای سه صفحه‌ی مشبك با سوراخ‌هایی به قطر ۳، ۴/۵ و ۸ میلی‌متر است. تبع آن زنگ‌تزن است و لوازمی برای مخلوطکردن گوشت و خمیر دارد.

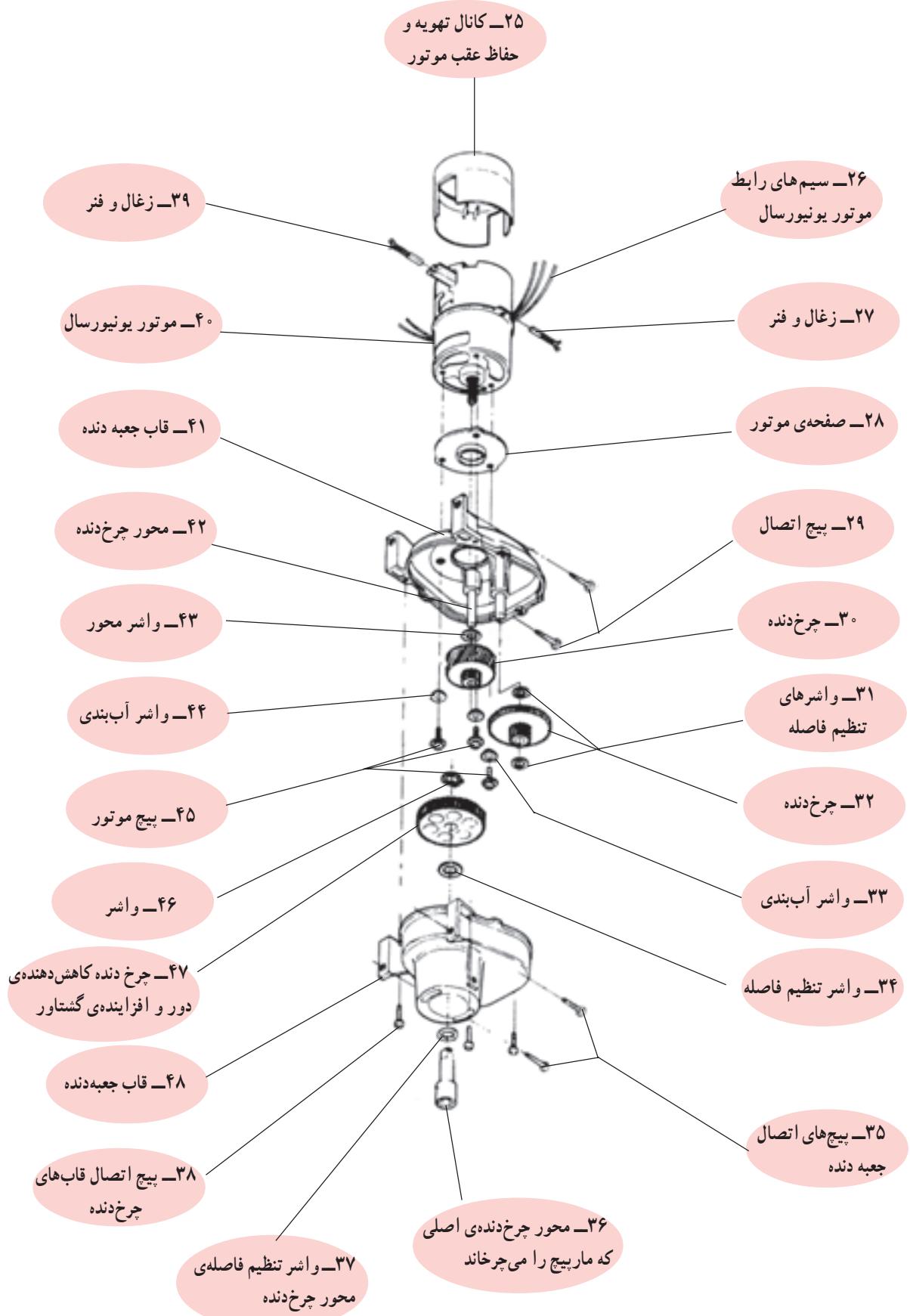

شکل ۵-۱۲

۳-۵- نقشه‌ی انفجاری چرخ گوشت برقی

برای آشنایی با اجزا و قطعات چرخ گوشت و نحوه‌ی مونتاژ دستگاه، نقشه‌ی انفجاری چرخ گوشت شکل ۵-۱۲ را در شکل‌های ۵-۱۳ و ۵-۱۴ مشاهده می‌کنید.

شكل ۱۴

شکل ۵-۱۵

۴-۵- اجزای ساختمان چرخ گوشت برقی

برای آشنایی شما با اجزا و قطعات ساختمان چرخ گوشت برقی، اجزای دو نوع چرخ گوشت را که موتورهای یونیورسال آنها در یکی به صورت افقی و در دیگری به صورت عمودی داخل بدنه اصلی دستگاه نصب می شود، همچنین یک نوع چرخ گوشت با کلید دور معکوس را معرفی می کنیم.

۱-۵-۴- اجزای ساختمان چرخ گوشت با نصب

موتور به صورت افقی: شکل ۵-۱۵ یک دستگاه چرخ گوشت را نشان می دهد که موتور یونیورسال آن به صورت افقی داخل بدنه اصلی دستگاه قرار دارد. اجزای ساختمان این چرخ گوشت را در شکل ۵-۱۶ مشاهده می کنید.

شکل ۵-۱۶

۵-۴-۲ اجزای ساختمان چرخ گوشت با نصب موتور به صورت عمودی: شکل ۵-۱۷ یک دستگاه چرخ گوشت را نشان می‌دهد که موتور یونیورسال آن به صورت عمودی داخل بدنه‌ی اصلی دستگاه قرار دارد. اجزای ساختمان این چرخ گوشت را در شکل ۵-۱۸ مشاهده می‌کنید.

شکل ۵-۱۷

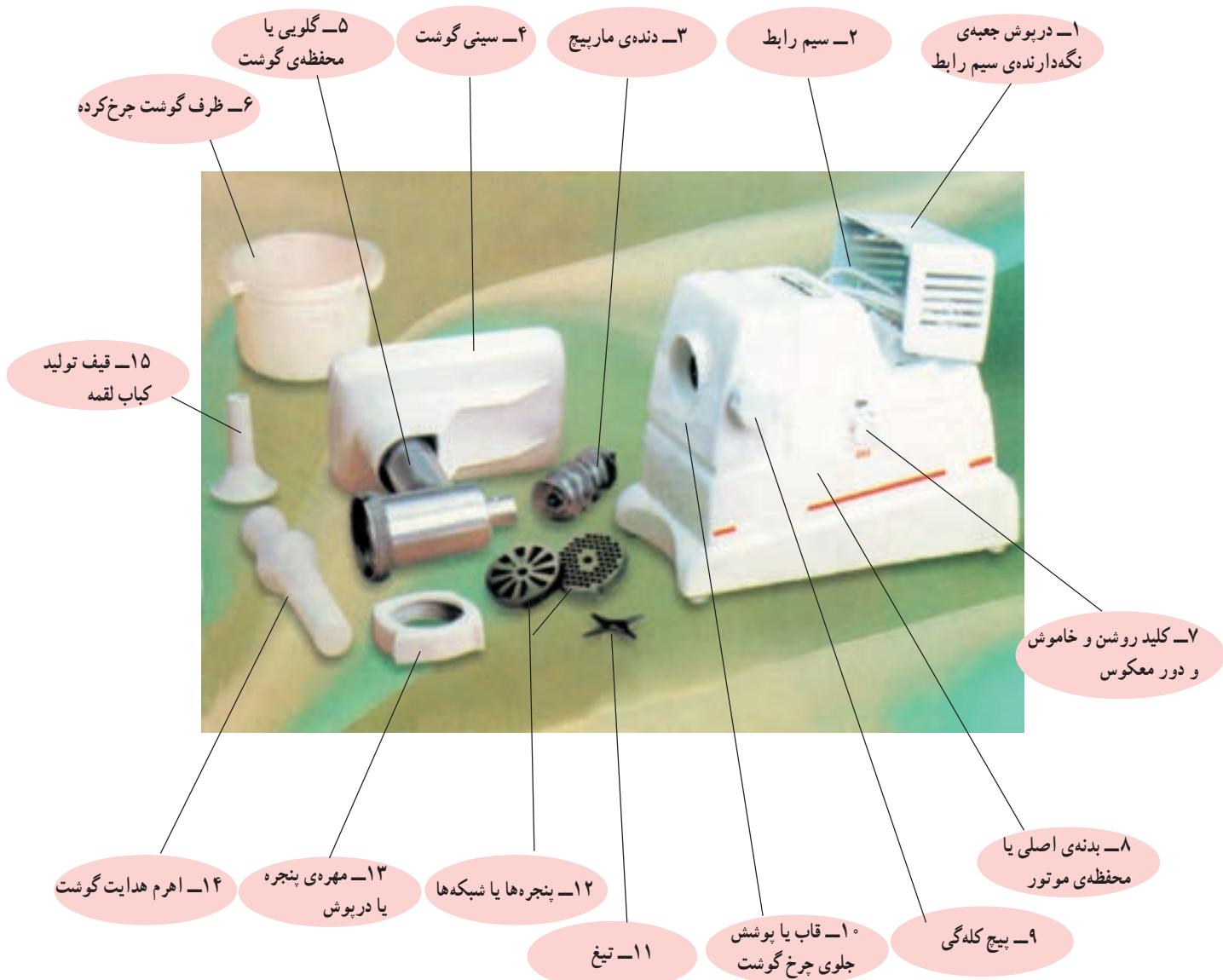

۴-۵-۳ اجزای ساختمان چرخ گوشت با کلید دور
معکوس: شکل ۱۹-۵ یک دستگاه چرخ گوشت با کلید دور
معکوس را نشان می‌دهد.

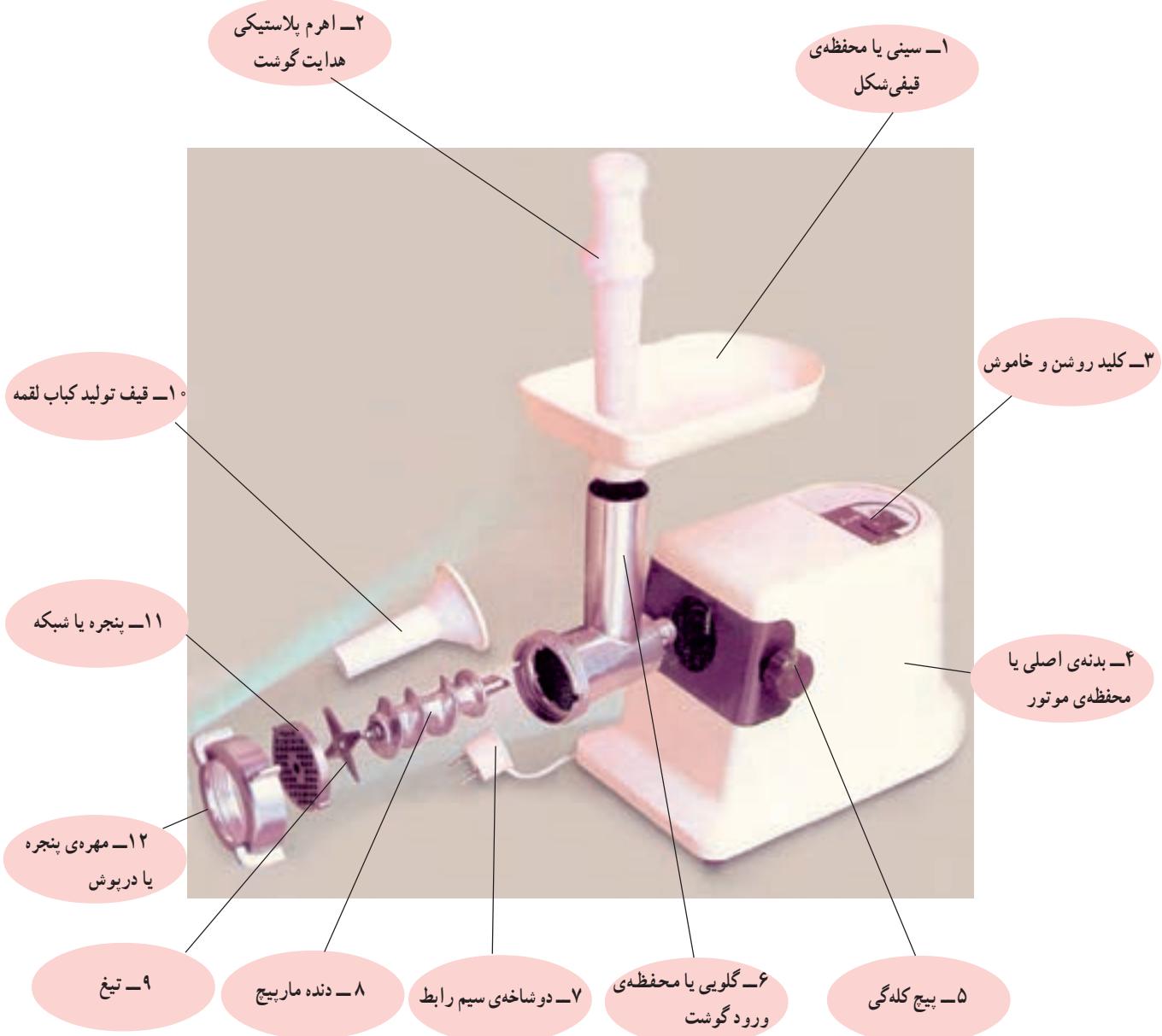
قطعات و اجزای این چرخ گوشت را در شکل ۲۰-۵ مشاهده می‌کنید.

شکل ۱۹

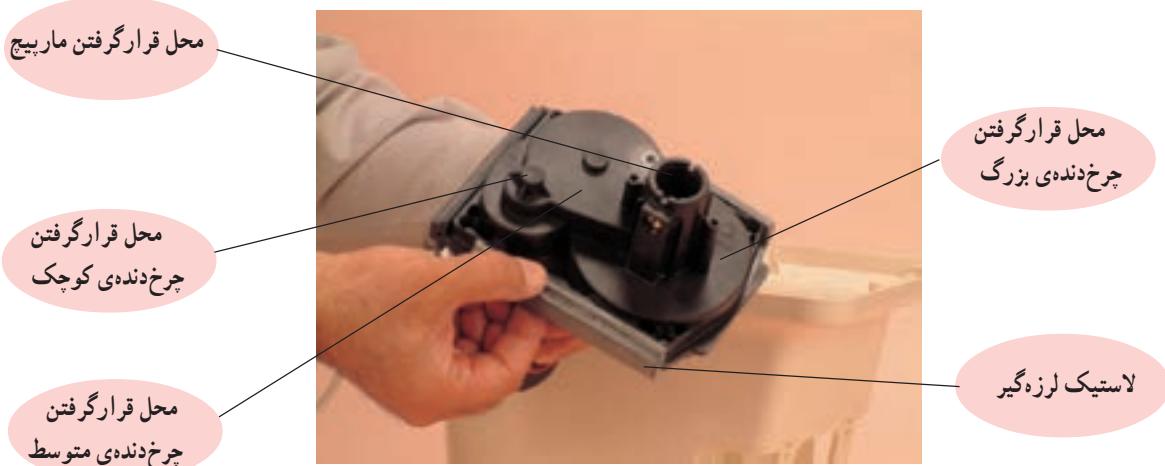
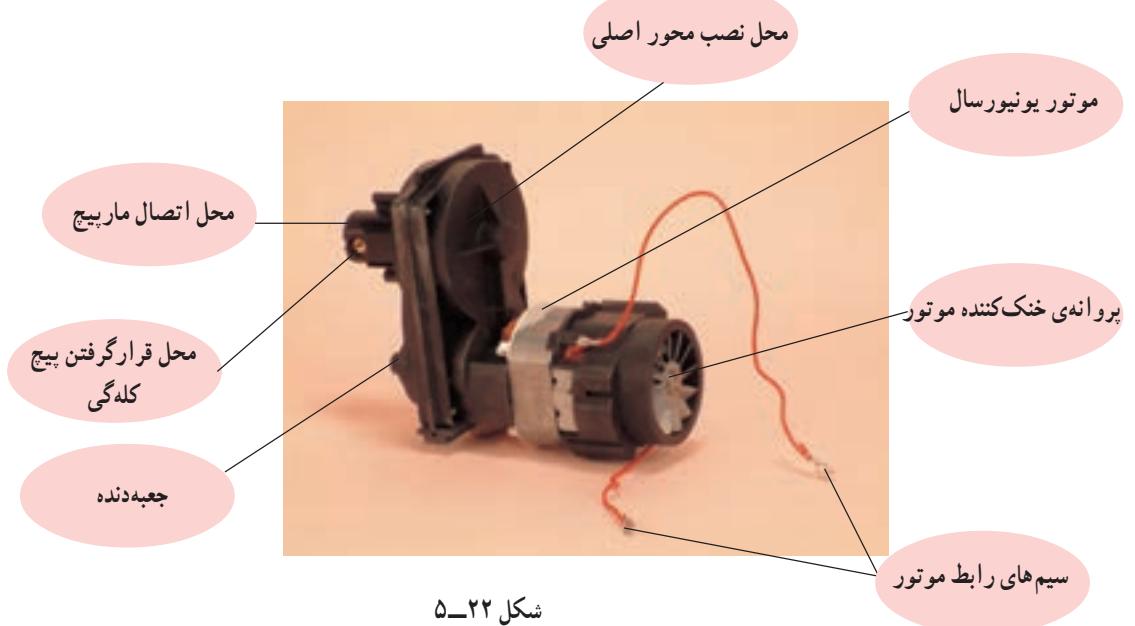
شکل ۲۰

۵-۵- مکانیزم برش و خردکنندگی چرخ گوشت برقی
 با توجه به شکل ۵-۲۱ وقتی دوشاخه‌ی چرخ گوشت را
 به پریز برق وصل می‌کنید و کلید دستگاه را در وضعیت روشن
 قرار می‌دهید، موتور دستگاه روشن می‌شود و آرمیچر آن با سرعت
 حدود ۲۲۰۰ دور در دقیقه به چرخش درمی‌آید. چون گشتاور
 تولیدی موتور چرخ گوشت که یک موتور یونیورسال است با دور

شکل ۵-۲۱

موتور نسبت عکس دارد. پس در دور زیاد گشتاور کمی تولید می‌کند، لذا باید بهوسیله‌ی جعبه دنده، مطابق شکل ۵-۲۲، سرعت از حدود 2200° دور در دقیقه به حدود 23° دور در دقیقه کاهش یابد تا گشتاور زیاد شود. این گشتاور، از طریق یک چرخ دنده‌ی بزرگ که محل قرارگرفتن آن در شکل ۵-۲۳ نشان داده شده است، به محور اصلی دستگاه منتقل می‌شود و دنده‌ی ماربیچ را به همراه چرخ به حرکت درمی‌آورد. حال چنان‌چه گوشت را در سینی چرخ گوشت بریزید و با اهرم پلاستیکی آن را به داخل محفظه‌ی گوشت یا گلویی فشار دهید، گوشت وارد کanal گوشت شده و توسط ماربیچ چرخ گوشت به تیغ می‌رسد.

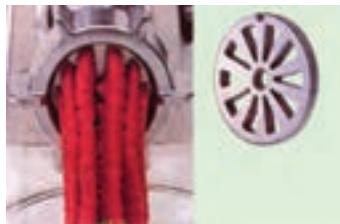
ماریچ و تیغ با سرعت محور اصلی دستگاه که حدود 23° دور در دقیقه است می‌چرخدند و گوشت را خرد می‌کنند. گوشت خردشده از طریق پنجره، مطابق شکل ۵-۲۴ از چرخ گوشت خارج می‌شود.

شکل ۵-۲۴

شکل ۵-۲۵

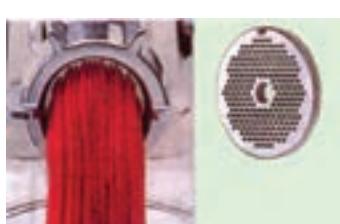
چنان‌چه قیف مخصوص تولید کباب لقمه بر سر کanal گوشت، جلوی پنجره قرار گیرد، گوشت چرخ شده به صورت چهارهای مطابق شکل ۵-۲۵ خارج می‌شود.

شکل ۵-۲۶

در بعضی از دستگاه‌های چرخ گوشت، پنجره‌هایی با سوراخ‌های درشت، متوسط و ریز وجود دارد که گوشت خروجی از چرخ گوشت را مطابق شکل‌های ۵-۲۶ تا ۵-۲۹ به شکل‌ها و حالت‌های مختلف تغییر می‌دهند تا مصرف کننده بتواند برای غذاهای متفاوت و متنوع از آن‌ها استفاده کند. شکل ۵-۲۶ و حالت گوشت خروجی را با استفاده از پنجره با سوراخ‌های درشت نشان می‌دهد. در شکل ۵-۲۷ و حالت گوشت خروجی با استفاده از پنجره با سوراخ‌های متوسط را مشاهده می‌کنید.

شکل ۵-۲۷

شکل ۵-۲۸

شکل ۵-۲۸ و حالت گوشت خروجی را با استفاده از پنجره با سوراخ‌های ریز نشان می‌دهد. در شکل ۵-۲۹ پنجره‌ی مخصوص تولید کباب لقمه و شکل ۵-۲۸ و حالت گوشت خروجی را مشاهده می‌کنید.

شکل ۵-۲۹

شکل ۵-۳۰

همچنین بعضی از چرخ گوشت‌های برقی به کلید دور معکوس مجهزند تا چنان‌چه حالت گریپاژی (توقف) در کanal گوشت به وجود آید، پس از توقف دستگاه با استفاده از کلید دور معکوس، جهت چرخش موتور به صورت لحظه‌ای تغییر می‌کند و گیر موتور رفع می‌شود (شکل ۵-۳۰).

۶-۵- مدار الکتریکی و سیستم کنترل چرخ‌گوشت برقی

توجه!

با توجه به محدودیت زمانی موجود در استاندارد، فقط مدار دو نوع چرخ‌گوشت برقی در کارگاه آموزش داده شود.

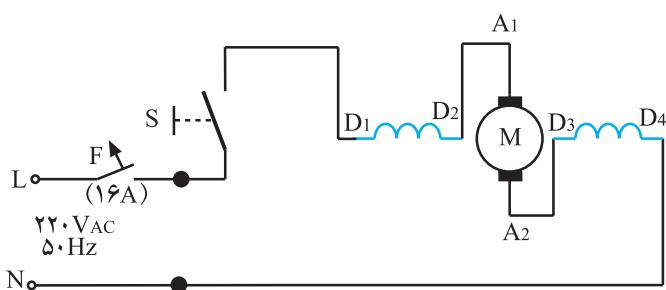
چرخ‌گوشت‌های برقی دارای مدارهای الکتریکی و سیستم‌های کنترل متنوعی هستند. موتور الکتریکی چرخ‌گوشت‌های برقی فقط از نوع یونیورسال است. برای آشنایی بیشتر با این نوع مدارها به شرح تعدادی از آن‌ها می‌پردازیم.

۱-۶-۵- مدار الکتریکی چرخ‌گوشت با کلید

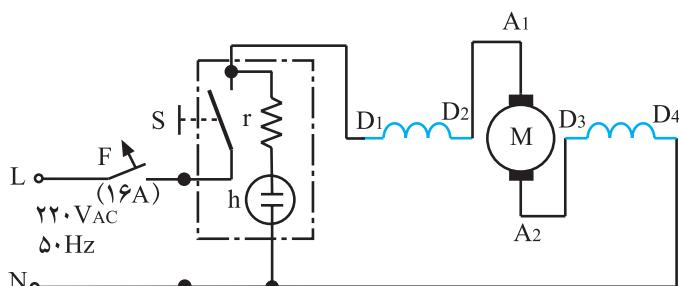
(۱-۰) بدون چراغ: برای روشن و خاموش کردن چرخ‌گوشت‌های معمولی، مشابه چرخ‌گوشت شکل ۸-۵ فقط از یک کلید دوحالته‌ی بدون چراغ استفاده می‌شود. مدار الکتریکی این نوع چرخ‌گوشت ها مطابق شکل ۵-۳۱ شامل موتور یونیورسال M، بالشتک‌های D_۲ - D_۴ و D_۱ - D_۳. کلید روشن و خاموش S و فیوز F است.

۱-۶-۵- مدار الکتریکی چرخ‌گوشت با کلید

(۱-۰) چراغدار: برای روشن و خاموش کردن چرخ‌گوشت‌های معمولی، مشابه چرخ‌گوشت شکل ۶-۵، فقط از یک کلید دوحالته‌ی (۱-۰) چراغدار استفاده می‌شود. مدار الکتریکی این نوع چرخ‌گوشت مشابه شکل ۵-۳۲ است. این مدار شامل موتور یونیورسال M، کلید چراغدار S، h چراغ نشان دهنده، r مقاومت محدود کننده‌ی جریان و ولتاژ چراغ نشان دهنده است که مقدار آن بیشتر از ۱۵ کیلواهم و F فیوز حفاظتی خط پریز منزل است.

شکل ۵-۳۱

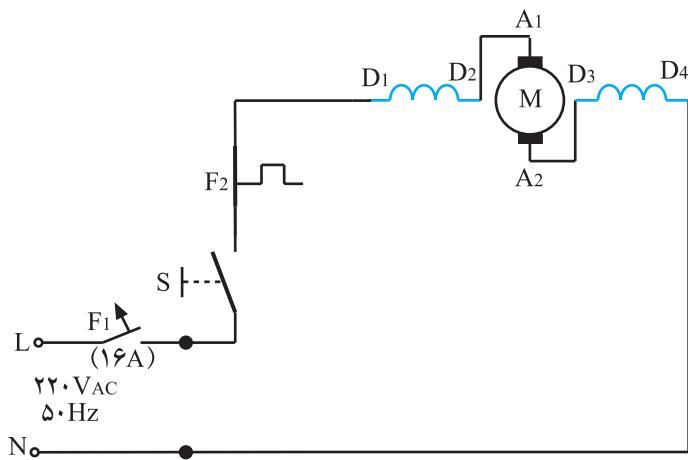

شکل ۵-۳۲

فیوز F برای حفاظت خط پریزی از منزل است که دوشاخه‌ی سیم رابط چرخ‌گوشت به آن

وصل می‌شود.

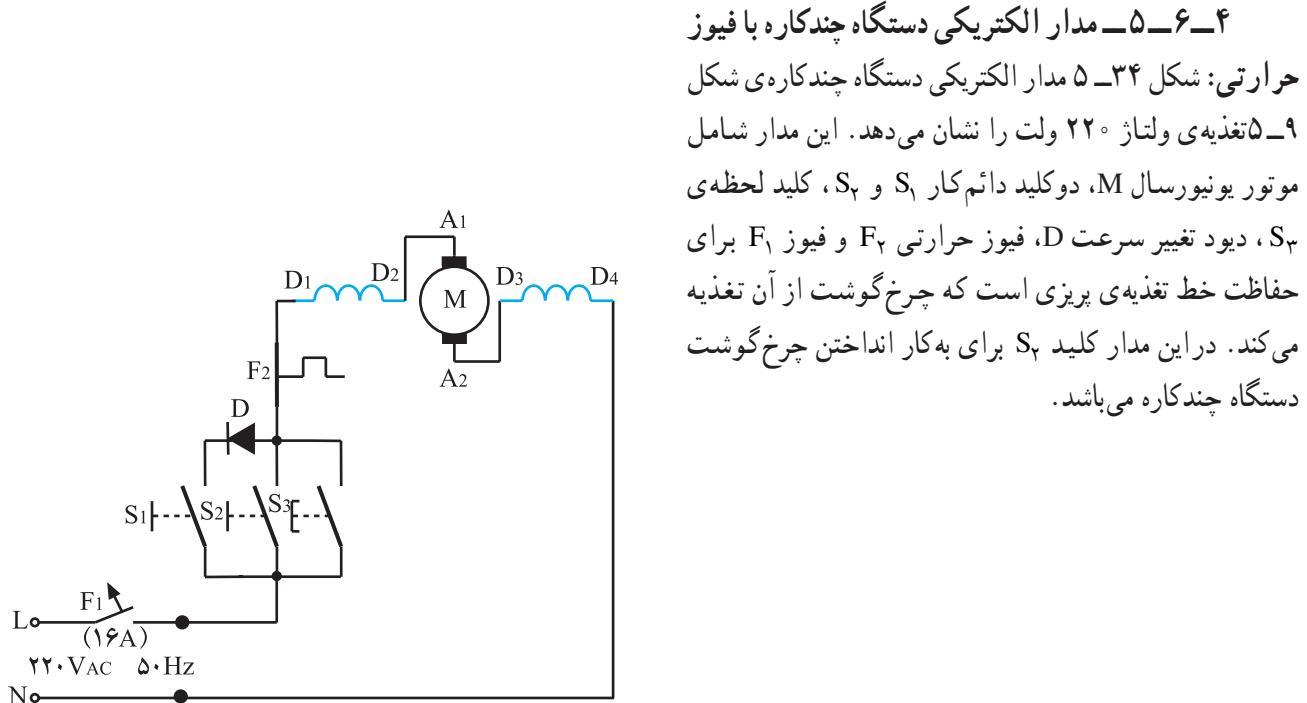
توجه!

شکل ۵_۳۳

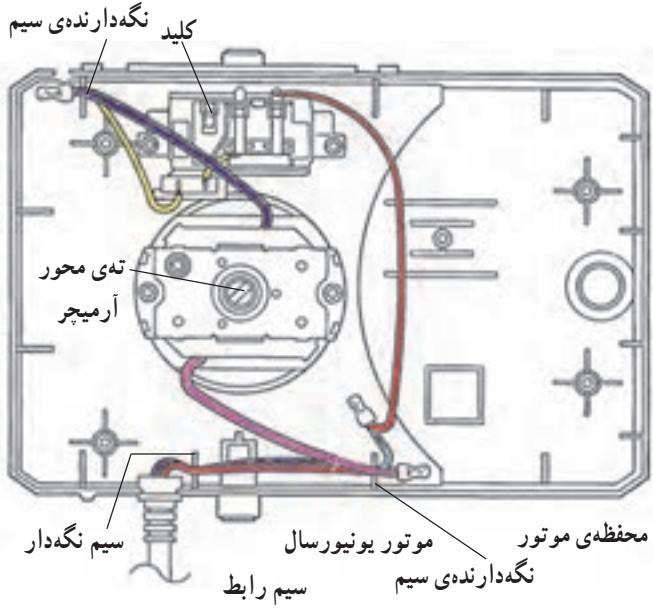
۶_۵_۳ مدار الکتریکی چرخ‌گوشت با کلید (۱۰) بدون چراغ و فیوز حرارتی^۱: شکل ۵_۳۳ مدار الکتریکی یک نوع چرخ‌گوشت برقی مشابه چرخ‌گوشت شکل ۴_۵ را نشان می‌دهد. این مدار شامل کلید (۱۰)، موتور، یونیورسال M، فیوز حرارتی F_۲ و فیوز F_۱ است. فیوز F_۱، فیوز تغذیه کنندهٔ خط پریز است که دوشاخهٔ سیم رابط دستگاه به آن وصل می‌شود.

توجه!
چنان‌چه موتور چرخ‌گوشت دچار اضافه بار شود یا آسیبی ببیند (مثلاً بوش‌های آن معیوب شود) جریان مدار افزایش می‌یابد، فیوز حرارتی F_۲ عمل می‌کند و مدار باز می‌شود. این عمل از سوختن موتور ممانعت به عمل می‌آورد.

شکل ۵_۳۴

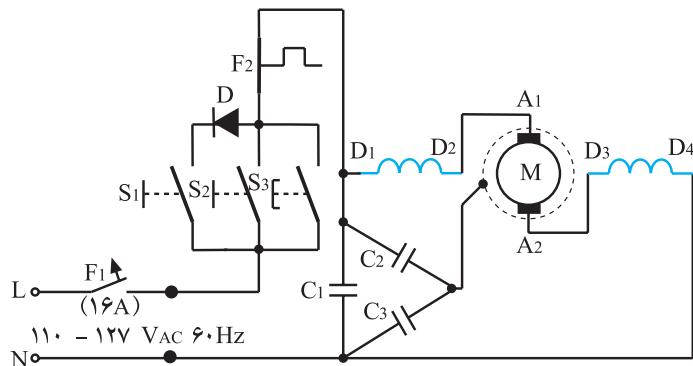
^۱_Thermal Fuse or Thermal Switch Over Load به فیوز حرارتی، کلید حرارتی اضافه بار هم گفته می‌شود.

شکل ۵-۳۵

در شکل ۵-۳۵ نقشه‌ی مونتاژ سیم‌کشی دستگاه چندکاره با تغذیه‌ی ولتاژ ۲۲۰ را که در شکل ۹-۵ نشان داده شده است، مشاهده می‌کنید.

توجه!
به منظور جلوگیری از آسیب دیدن سیم‌های رابط داخل دستگاه در اثر تماس با بدن‌های گرم موتور و آرمیچر در حال چرخش، سیم‌های رابط را مطابق نقشه‌ی مونتاژ سیم‌کشی شکل ۵-۳۵ مرتب و به وسیله‌ی سیم نگهدار پلاستیکی مهار کنید.

شکل ۵-۳۶

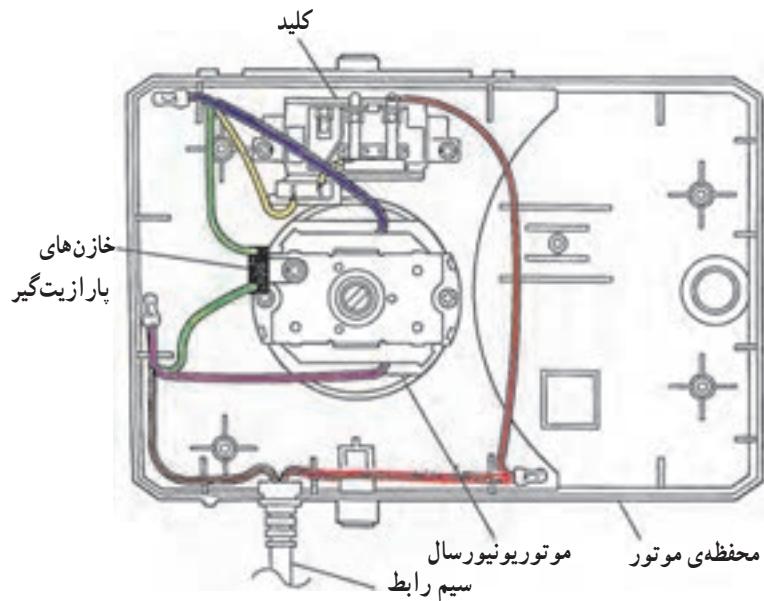
۵-۶-۵-۵ مدار الکتریکی دستگاه چندکاره با فیوز حرارتی و خازن‌های پارازیت‌گیر: شکل ۵-۳۶ مدار الکتریکی دستگاه چندکاره‌ی شکل ۹-۵ را با تغذیه‌ی ولتاژ ۱۱۰-۱۲۷ با تغذیه‌ی ولتاژ ۱۱۰-۱۲۷ می‌نماییم. این مدار شامل موتور یونیورسال M، خازن‌های پارازیت‌گیر، یک کلید لحظه‌ای و دو کلید دائم کار برای کار دستگاه مطابق زمان کار کرد در شکل ۵-۳۶، فیوز حرارتی F₂، دیود کاهش سرعت D و فیوز حفاظت خط تغذیه‌ی پریزی است که دستگاه از آن تغذیه می‌کند. در این مدار فقط از کلید S₄ برای راه اندازی چرخ گوشت دستگاه چندکاره استفاده می‌شود.

● با توجه به ثابت بودن توان مصرفی موتورهای یونیورسال دستگاه چندکاره با تغذیه‌ی ولتاژ ۲۲۰ و ۱۱۰، جریان

نامی موتور یونیورسال با ولتاژ ۱۱۰ دو برابر جریان نامی موتور یونیورسال با ولتاژ ۲۲۰ می‌شود.

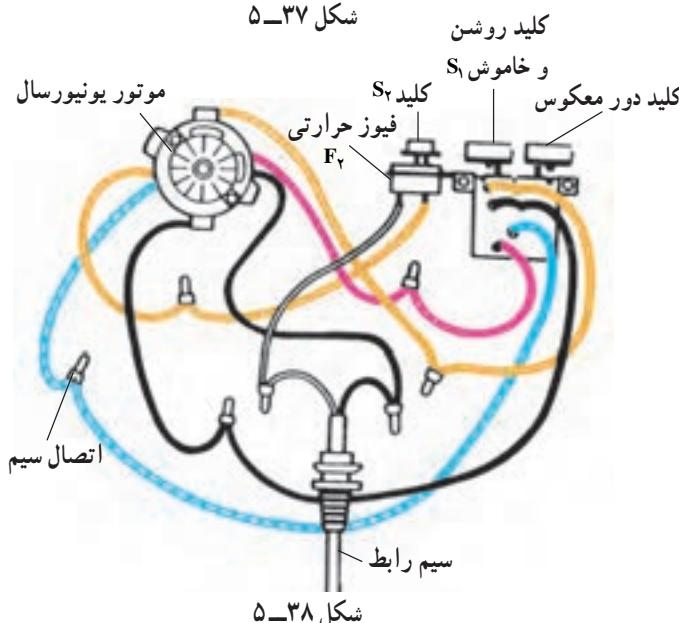
● قطع و وصل جریان توسط کلیدها و جابه جایی تیغه‌های کلکتور زیر زغال‌ها در موتور یونیورسال ۱۱۰ ولت سبب ایجاد جرقه‌هایی می‌شود که میدان الکترومغناطیسی با فرکانس خیلی زیاد تولید می‌کند که اثرات مخربی در پی دارد. برای جذب این جرقه‌ها خازن‌های پارازیت به کار می‌رود.

نکات مهم

شکل ۵-۳۷ - نقشه مونتاژ سیم کشی دستگاه چند کاره با تغذیه‌ی ولتاژ ۱۱۰-۱۲۷ ولت را نشان می‌دهد. در این شکل نحوه‌ی مرتب و مهار کردن سیم‌های رابط و محل نصب خازن‌ها را مشاهده می‌کنید.

شکل ۵-۳۷

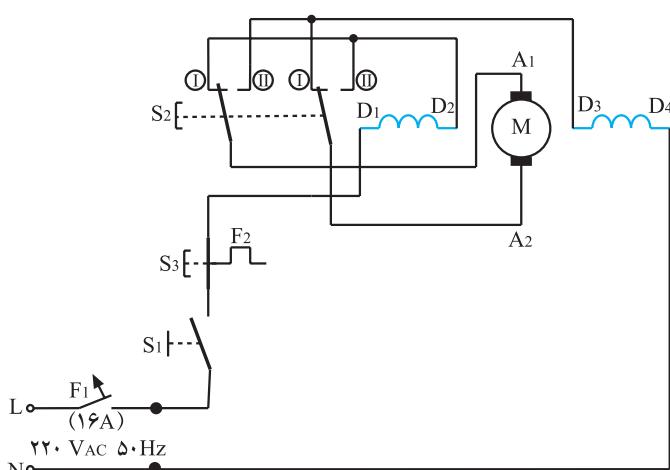

شکل ۵-۳۸

شکل ۵-۳۸ - مدار الکتریکی چرخ‌گوشت با فیوز حرارتی و کلید دور معکوس: شکل ۵-۳۸ نقشه مونتاژ مدار الکتریکی چرخ‌گوشت شکل ۵-۵ با سه کلید جدا از هم را نشان می‌دهد.

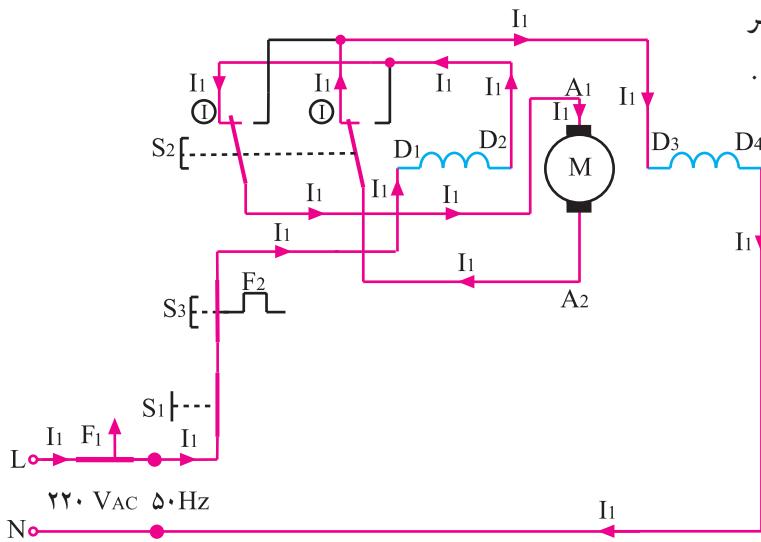
در این نقشه کلید S_1 برای روشن و خاموش کردن دستگاه، کلید S_2 برای راه اندازی دستگاه برای دور معکوس و رفع گیر در قسمت خودکننده‌ی گوشت و کلید S_3 برای برگرداندن فیوز حرارتی F_2 به وضعیت اولیه‌ی آن تعییه شده است.

شکل ۵-۳۹ مدار الکتریکی مربوط به نقشه مونتاژ شکل ۵-۳۸ را نشان می‌دهد. این مدار شامل موتور یونیورسال M ، فیوز حرارتی F_2 ، کلید S_1 برای روشن و خاموش شدن دستگاه، کلید S_2 برای راه اندازی دستگاه با دور معکوس برای رفع گیر در قسمت خودکننده‌ی گوشت، کلید S_3 برای برگرداندن فیوز حرارتی F_2 به وضعیت اولیه‌ی آن پس از رفع گیر دستگاه و فیوز F_1 برای حفاظت خط تغذیه‌ی پریزی است که دستگاه را تغذیه می‌کند.

شکل ۵-۳۹

شکل ۵-۴۰ مدار تفکیکی دستگاه چرخ گوشت را در حالتی که کلید S_1 وصل است، نشان می‌دهد. مسیر عبور جریان الکتریکی را در سیم‌های رابط و موتور یونیورسال (سیم پیچی آرمیچر بالشتک‌ها $D_۱$ – $D_۲$ و $D_۳$ – $D_۴$ و $A_۱$ – $A_۲$) مشاهده می‌کید.

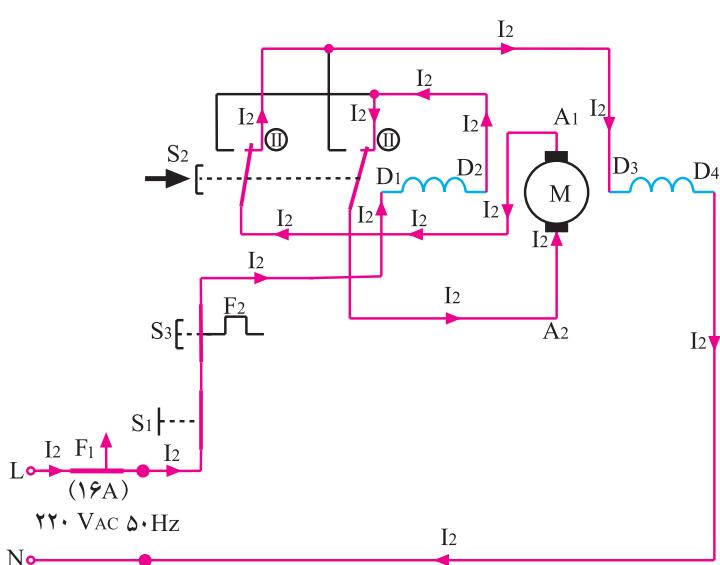
شکل ۵-۴۰

● فیوز حرارتی $F_۲$ برای حفاظت موتور یونیورسال چرخ گوشت در برابر بار زیاد و گیرکردن قطعاتی مانند

چرخ دنده‌ها و ... است.

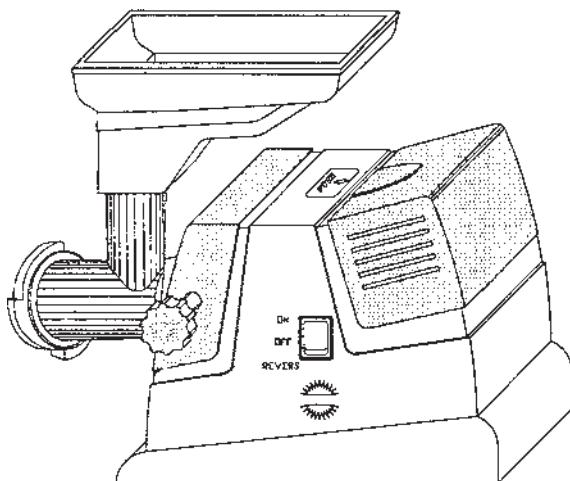
- پس از رفع گیر دستگاه، به وسیله‌ی کلید لحظه‌ای $S_۲$ فیوز حرارتی را به وضعیت اولیه‌ی آن برگردانید.
- برای رفع گریپاژی در قسمت خردکننده‌ی گوشت ابتدا کلید $S_۱$ را قطع کنید و صبر کنید تا موتور باشد، سپس کلید $S_۱$ را مجدداً وصل کنید و با وصل کلید لحظه‌ای $S_۲$ موتور را با دور معکوس راه اندازی کنید تا گیر دستگاه رفع شود.

نکات مهم

شکل ۵-۴۱

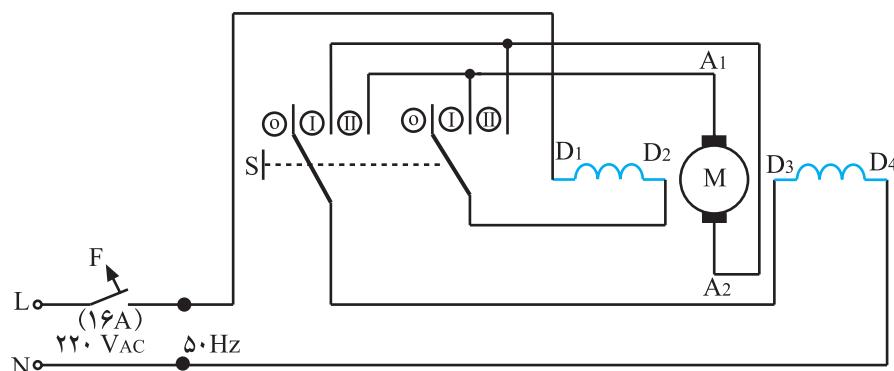
در مدار تفکیکی شکل ۵-۴۱ کلید $S_۱$ وصل و کلید دور معکوس $S_۲$ فشار داده شده است. در این حالت چنانچه فیوز حرارتی $F_۲$ عمل کرده باشد، به وسیله‌ی کلید لحظه‌ای $S_۳$ فیوز حرارتی را به وضعیت اولیه‌ی آن برگردانید و صبر کنید تا موتور از حرکت باشد. سپس کلید لحظه‌ای $S_۲$ را فشار دهید تا دور موتور معکوس شده و گیر دستگاه در قسمت خردکننده‌ی گوشت رفع شود.

شکل ۵-۴۲

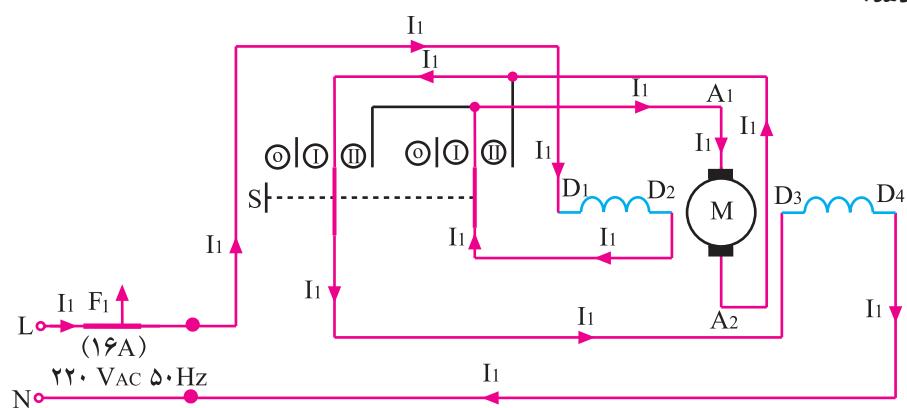
۵-۶-۵- مدار الکتریکی چرخ گوشت برقی با کلید سه وضعیتی و دور معکوس: شکل ۵-۴۲ شما یک دستگاه چرخ گوشت برقی را با یک کلید سه وضعیتی نشان می‌دهد. وضعیت ۰ کلید برای خاموش کردن دستگاه، وضعیت I برای روشن کردن و وضعیت II کلید برای راه اندازی دور معکوس موتور به منظور رفع گیر در قسمت خردکننده گوشت است.

شکل ۵-۴۳-۵ مدار الکتریکی چرخ گوشت شکل ۵-۴۲ را نشان می‌دهد. این مدار شامل موتور یونیورسال M، کلید سه وضعیت S و فیوز حفاظت کننده خط پریز تغذیه چرخ گوشت یعنی F است.

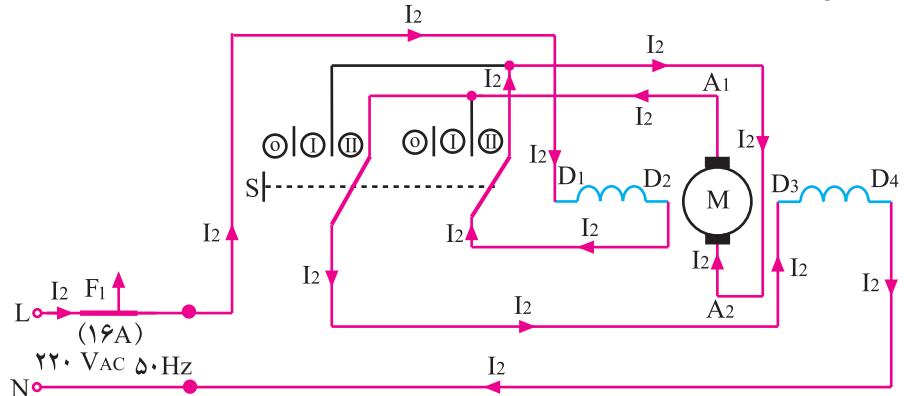
شکل ۵-۴۳

شکل ۵-۴۴-۵ مدار تفکیکی چرخ گوشت شکل ۵-۴۲ را در حالتی که کلید S در وضعیت I یا روشن است، با مسیر جریان الکتریکی نشان می‌دهد.

شکل ۵-۴۴

شکل ۴۵-۵ مدار تفکیکی چرخ گوشت شکل ۴۲-۵ را در وضعیت II یا راه اندازی موتور با دور معکوس، همراه با مسیر جریان الکتریکی، نشان می دهد.

شکل ۴۵-۵

● وضعیت II کلید برای دور معکوس موتور است. استفاده از این وضعیت برای زمانی است که گوشت یا مواد دیگری در قسمت خرد کننده ی گوشت کیر کرده باشد.

●● به منظور استفاده از دور معکوس موتور، پس از خاموش کردن چرخ گوشت و توقف آن، کلید را به طور موقت در وضعیت II قرار دهید.

●●● هرگز در زمانی که چرخ گوشت درحال کار است، بلا فاصله به وسیله ی کلید، موتور را با دور معکوس راه اندازی نکنید زیرا موتور و جعبه دنده آسیب می بینند.

نکات مهم

کار عملی شماره ۱

زمان اجرای کار عملی شماره‌ی (۱۱) : ۸ ساعت

۷-۵ - کار عملی شماره‌ی (۱)

روش باز کردن چرخ‌گوشت برقی با نصب موتور

به صورت عمودی

● با توجه به محدودیت زمانی موجود در استاندارد و تجهیزات موجود در کارگاه کافی است فرآگیر باز کردن، عیب یابی، تعمیر و بستن فقط دو نوع چرخ‌گوشت برقی را زیر نظر مربی کارگاه با رعایت کلیه‌ی موارد اینمنی انجام دهد.

● هدف از باز کردن و بستن چرخ‌گوشت برقی، سرویس و نگهداری دوره‌ای و تعمیر آن است.

● مجموعاً فرآیند سرویس و نگهداری دوره‌ای را در راهنمای کاربرد دستگاه قید می‌کنند. در این فرآیند اعمالی از قبیل بازدید، کنترل اتصال‌ها و عایق‌بندی دستگاه، روغن کاری، گریس کاری، تعویض قطعاتی مانند کلید، فیوز حرارتی، سیم رابط، زغال و فنرهای نمدها، واشرهای مقواوین، فلزی، پلاستیکی، فیبری و فنری، پایه‌های لاستیکی، اورینگ‌های لاستیکی، خارهای فلزی، پین‌ها، اشپیل‌ها، بوش‌ها، بلبرینگ‌ها، چرخ‌دنده‌ها، پروانه‌ی خنک‌کننده‌ی موتور، لاستیک‌های لرزه‌گیر، تیغ، دندۀ‌ی مارپیچ، پنجره، آرمیچر، بالشتک‌ها، موتور، خازن‌های پارازیت‌گیر و ... انجام می‌شود.

نکات مهم

شکل ۴۶

۱-۷-۵ - ابزار، تجهیزات و مواد مورد نیاز

■ چرخ‌گوشت برقی، مشابه شکل ۸-۵، یک دستگاه

■ دمباریک، مشابه شکل ۴۶-۵، یک عدد

شکل ۴۷

■ انبردست، مشابه شکل ۴۷-۵، یک عدد

■ سیم چین، مشابه شکل ۵-۴۸، یک عدد

شکل ۵-۴۸

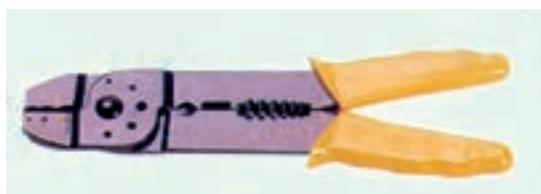
■ دم کج، مشابه شکل ۵-۴۹، یک عدد

شکل ۵-۴۹

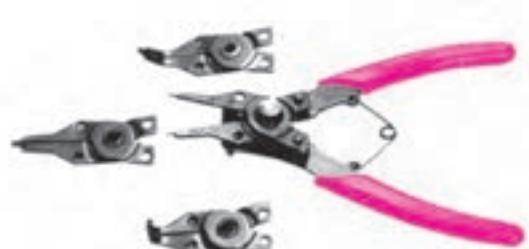
شکل ۵-۵۰

■ سیم لخت کن، مشابه شکل ۵-۵۰، یک عدد

شکل ۵-۵۱

■ پرس سرسیم، مشابه شکل ۵-۵۱، یک عدد

شکل ۵-۵۲

■ خاربازکن و خارجمع کن با سرهای متفاوت، مشابه شکل

۵-۵۲، یک عدد

شکل ۵-۵۳

■ آچار بُکس با بُکس های ۴ تا ۱۴ میلی متر، مشابه شکل

۵-۵۳، یک جعبه

شکل ۵۴

■ پیچ گوشتی تخت و چهارسو، مشابه شکل ۵۴-۵، از هر کدام یک سری

شکل ۵۵

■ روغن دان با روغن مخصوص بوش موتورهای یونیورسال، مشابه شکل ۵۵-۵، یک عدد

شکل ۵۶

■ چکش پلاستیکی، مشابه شکل ۵۶-۵، یک عدد

شکل ۵۷

■ چکش لاستیکی، مشابه شکل ۵۷-۵، یک عدد

شکل ۵۸

■ چکش آهنی ۲۰۰ گرمی، مشابه شکل ۵۸-۵، یک عدد

■ مولتی متر، مشابه شکل ۵۹ - ۵، یک دستگاه

شکل ۵۹

■ گریس برای گریس کاری چرخ دندنهای، مشابه شکل ۶۰ - ۵، یک قوطی

شکل ۶۰

■ برس سیمی، مشابه شکل ۶۱ - ۵، یک عدد

شکل ۶۱

■ انبر قفلی، مشابه شکل ۶۲ - ۵، یک عدد

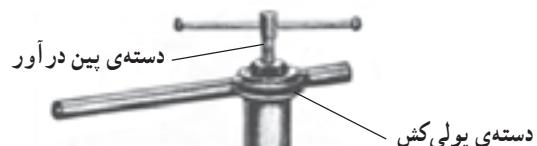

شکل ۶۲

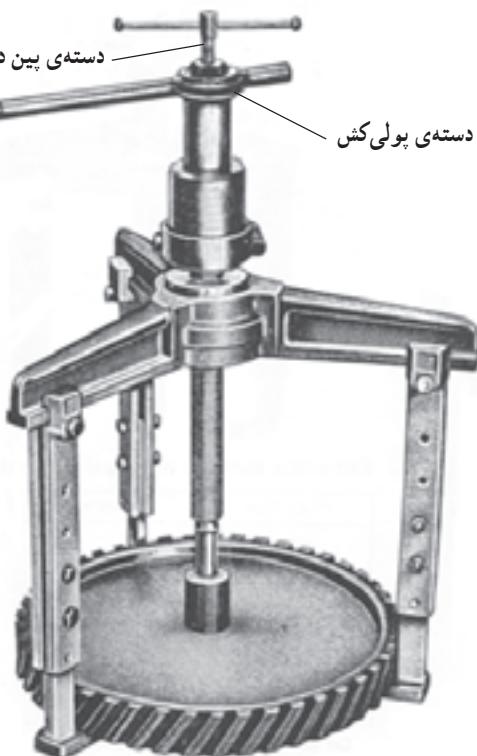

■ سوهان کیفی، مشابه شکل ۶۳-۵-الف، یک سری

(الف)

■ پولی کش و پین در آور، مشابه شکل ۶۳-۵-ب، یک عدد

(ب)

شكل ۶۳-۵

■ آچار دو سر تخت میلی‌متری، مشابه شکل ۶۴-۵

شكل ۶۴-۵

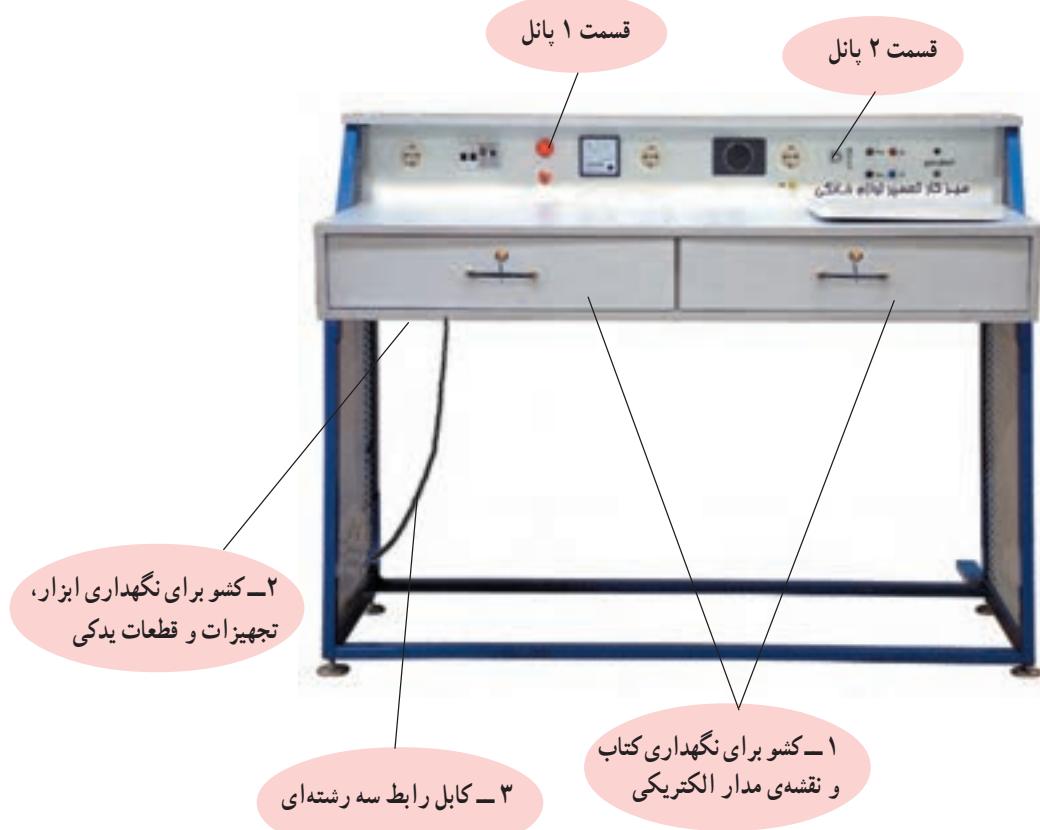

- نقشه‌ی مونتاژ مدار الکتریکی چرخ‌گوشت، یک نسخه قطعات یدکی جهت تعویض، به تعداد موردنیاز سرسیم، سیم رابط و ماکارونی نسوز به مقدار موردنیاز وسایل لحیم‌کاری، مشابه شکل ۶۵ – ۵

شکل ۶۵

- میز تعمیر لوازم خانگی با لوازم اندازه‌گیری، مشابه شکل ۶۶ – ۵، یک دستگاه

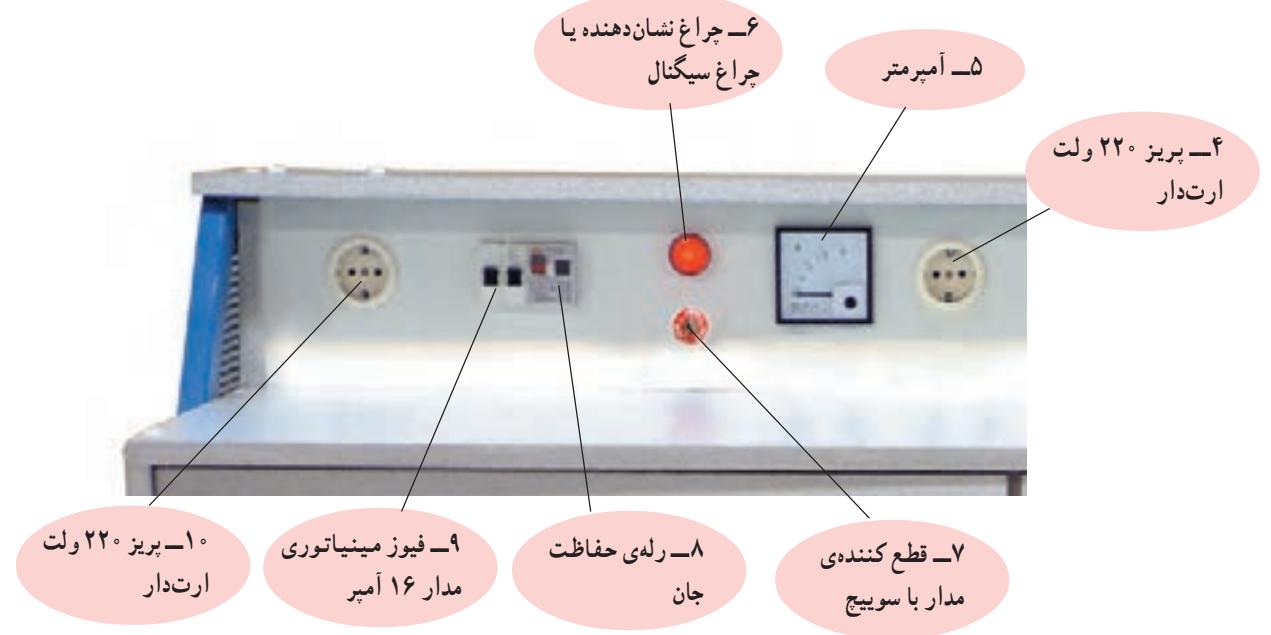

شکل ۶۶

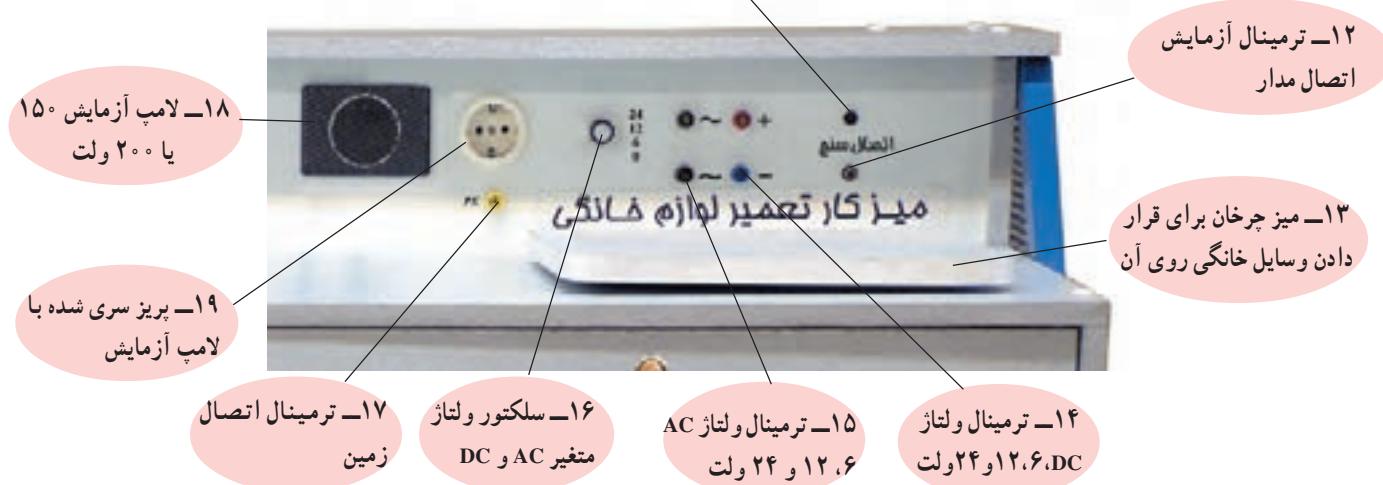
قسمت ۱ پانل^۱ میز را در شکل ۶۷-۵ و قسمت ۲ این

پانل را در شکل ۶۸-۵ مشاهده می کنید.

شکل ۶۷-۵

۱۱- چراغ نشان دهنده^۱ اتصال
مدار، موازی شده با بیزرن

شکل ۶۸-۵

۱- پانل به قسمتی از میز گفته می شود که وسایل اندازه گیری، حفاظتی، کلید، ترمینال های بهره برداری و نیز لوازم دیداری و شنیداری روی آن نصب شود.

۲- چراغ نشان دهنده با بیزرن موازی شده است تا هنگام آزمایش اتصال مدار، هم صدا تولید شود و هم نور، به این ترتیب افراد ناشنوا نیز می توانند با مشاهده نور وضعیت مدار را حس کنند.

۵-۷-۲ نکات ایمنی

▲ قبل از شروع کار عملی شماره‌ی (۱) دوشاخه‌ی سیم رابط دستگاه را از پریز برق بیرون بیاورید، سپس سیم رابط را جمع کنید و با بست پلاستیکی بیندید زیرا احتمال زیاد دارد که سیم رابط در اثر برخورد با سر داغ هویه یا اشیای تیز صدمه بیند (شکل ۵-۶۹).

شکل ۵-۶۹

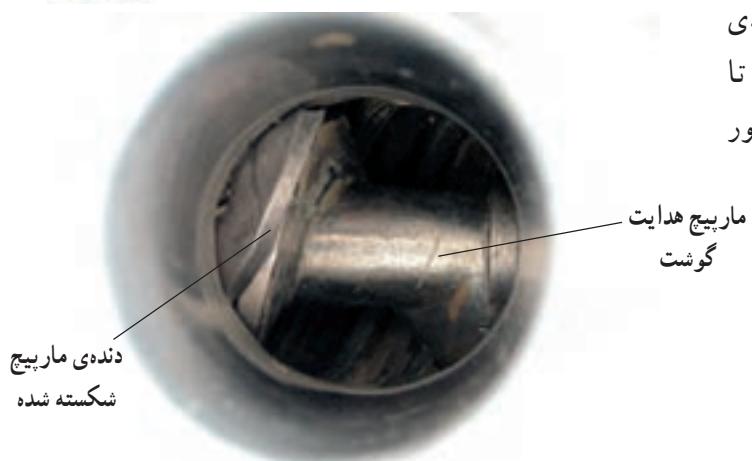
▲ هنگام بیرون آوردن تیغ تیز چرخ گوشت از محل خود، از تکه‌ای پارچه‌ی چندلا استفاده کنید تا انگشتان دستتان آسیب نبینند (شکل ۵-۷۰).

شکل ۵-۷۰

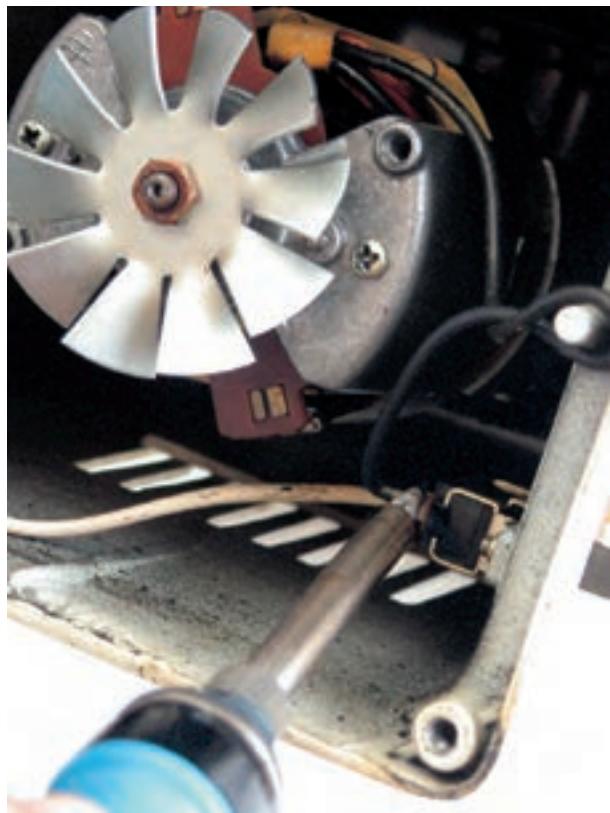
▲ همیشه برای هدایت گوشت از سینی به گلویی محفظه‌ی خردکننده‌ی گوشت از اهرم مخصوص دستگاه استفاده کنید تا ماریچ گوشت و اجزای دستگاه مانند چرخ‌دنده‌ها، موتور و ... صدمه نبینند (شکل ۷۱-۵).

شکل ۷۱

هرگز از دست، قاشق، کارد، چنگال و نظایر آن‌ها برای هدایت گوشت به داخل گلویی محفظه‌ی خردکننده‌ی گوشت استفاده نکنید زیرا علاوه بر معیوب شدن دستگاه، هم برای شما و هم برای اطرافیان خطرساز است.

نکته‌ی مهم

▲ هنگام باز کردن اتصال لحیمی مدار، از هویه‌ی مناسب استفاده کنید (شکل ۷۲-۵).

شکل ۷۲

شکل ۷۳

▲ هنگام باز کردن پیچ های اتصال مجموعه‌ی جعبه‌دنده و موتور به بدنه، پیچ های اتصال را طی چند مرحله به‌طور یکسان و به تناوب شل کنید تا پیچ ها کاملاً باز شوند (شکل ۷۳-۵).

شکل ۷۴

▲ هنگام باز کردن پیچ محکم کننده پروانه‌ی خنک کننده به محور آرمیچر، پروانه‌ی خنک کننده را با پارچه‌ی چندلا بگیرید، سپس به وسیله‌ی آچار بُکس مناسب، پیچ محکم کننده را به آرامی باز کنید (شکل ۷۴-۵).

شکل ۷۵

▲ قبل از بیرون آوردن دربوش موتور، زغال و فنرهای آن را مطابق شکل ۷۵-۵ به آرامی از نگهدارنده‌ی جاروبک‌ها خارج کنید.

شکل ۵-۷۶

▲ پس از بازکردن زغال و فنرها برای خارج کردن بدون اشکال بوش از محور آرمیچر ابتدا محل تماس بوش و محور را مطابق شکل ۵-۷۶ روغن کاری کنید، سپس به وسیله‌ی پارچه‌ی نرم و بدون پُر قسمت بیرونی محور آرمیچر را تمیز کنید و مجدداً محل تماس بوش و محور را با روغن روان کنید.

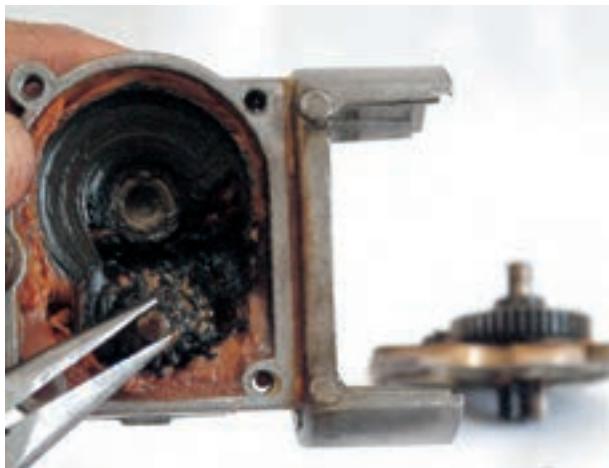

شکل ۵-۷۷

▲ بدنه و سیم‌پیچی هنگام بیرون آوردن استاتور موتور دقّت کنید تا در اثر تماس بدنه و سیم‌پیچی استاتور به آرمیچر، سیم‌پیچی استاتور یا آرمیچر آسیب نبیند (شکل ۵-۷۷).
▲ هنگام بیرون آوردن واشرهای پلاستیکی، فیبری و فلزی از محور آرمیچر، ترتیب خارج کردن آن‌ها را یادداشت کنید تا هنگام مونتاژ دستگاه با اشکال مواجه نشوید (شکل ۵-۷۷).

▲ هنگام پیرون آوردن چرخ دنده‌ها از جعبه‌دنده دقت کنید تا واشرهای تنظیم فاصله در لابه‌لای گریس‌های جعبه‌دنده جا نماند (شکل ۵-۷۸).

شکل ۵-۷۸

شکل ۵-۷۹

▲ در شکل ۵-۷۹ اجزای جعبه‌دنده مشاهده می‌شود. هنگام سرویس دستگاه و موتور، قبل از مونتاژ جعبه‌دنده، ابتدا محفظه‌ی گریس را تمیز کنید، سپس داخل جعبه‌دنده را با گریس مخصوص دستگاه گریس کاری کرده و جعبه‌دنده را مونتاژ کنید.

شکل ۵-۸۰

▲ هنگام تعویض بوش، اگر دیدید نمد بوش فرسوده شده است، آن را تعویض کنید (شکل ۵-۸۰).

شکل ۸۱

▲ پس از اتمام مراحل سرویس و تعمیر و قبل از سوار کردن موتور، مطابق شکل ۵-۸۱ به وسیله‌ی روغن دان با روغن مخصوص، بوش‌های موتورهای یونیورسال را روغن کاری کنید.

شکل ۸۲

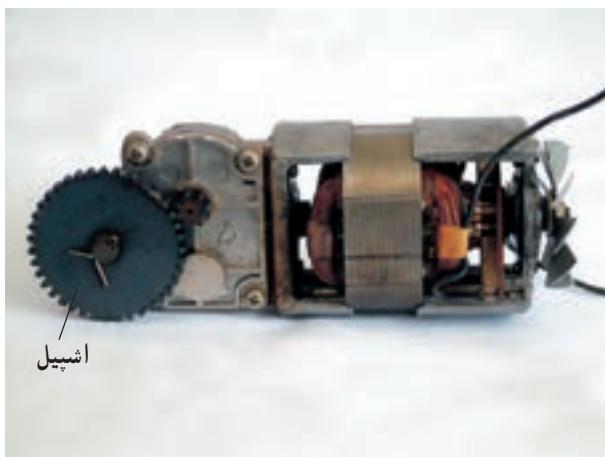
▲ هنگام سرویس دوره‌ای موتورهای یونیورسال، به منظور کنترل مقاومت عایقی سیم‌پیچی آرمیچر، مقاومت بین تیغه‌های کلکتور و محور آرمیچر را به وسیله‌ی اهم‌متر اندازه‌گیری کنید (شکل ۵-۸۲).

▲ هنگام سرویس دوره‌ای، مطابق شکل ۵-۸۳، مقاومت الکتریکی بین تیغه‌های کلکتور را آزمایش و کنترل کنید.

شکل ۵-۸۳

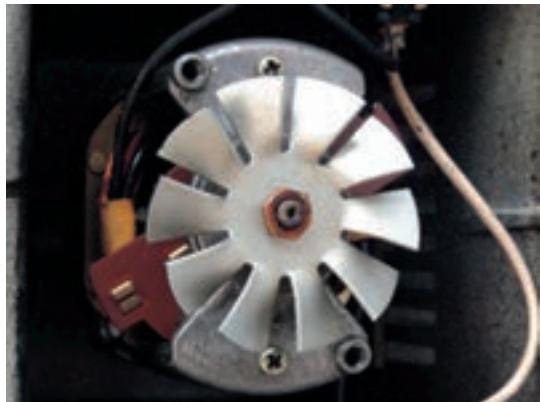
شکل ۵-۸۴

▲ در شکل ۵-۸۴ به هنگام سوار کردن موتور، اشپیل مخصوص چرخ دنده را از یکدیگر باز کنید.

شکل ۵-۸۵

▲ هنگام بستن دستگاه، قبل از نصب پروانه‌ی خنک‌کننده‌ی موتور روی محور آرمیچر، واشر فاصله‌گذار یا تنظیم فاصله را در محل خود نصب کنید تا پروانه‌ی خنک‌کننده به درپوش موتور گیر نکند (شکل ۵-۸۵).

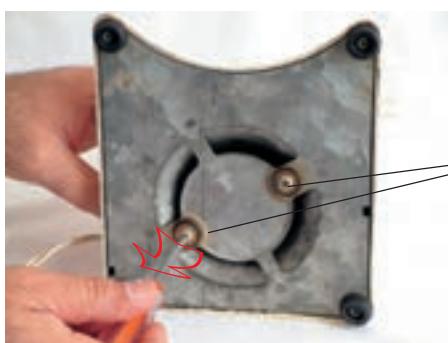
شکل ۵-۸۶

▲ مطابق شکل ۵-۸۶، سیم رابط داخل دستگاه را طوری جمع کنید که در اثر برخورد پروانه‌ی دمنده‌ی هوا با آن آسیب نمی‌بیند.

شکل ۵-۸۷

▲ هنگام مونتاژ مدار الکتریکی و بستن دستگاه، سیم رابط را مطابق شکل ۵-۸۷، دور نگهدارنده‌ی سیم رابط بیچانید تا سیم رابط به بدنه‌ی موتور که هنگام کار گرم می‌شود و همچنین به پروانه‌ی دمنده‌ی هوا برخورد نکند.

شکل ۵-۸۸

▲ هنگام بستن پیچ‌های تنظیم و تثبیت کننده‌ی موتور، دقّت کنید تا هر دو پیچ طی چند مرحله به طور یکسان و به تناوب محکم شوند تا موتور در محل خود به طور صحیح قرار گیرد (شکل ۵-۸۸).

- قبل از شروع کار عملی شماره‌ی (۱) نکات ایمنی ۷-۵ را به دقّت مطالعه کنید و به خاطر بسپارید.
- در تمام مراحل کار، موارد ایمنی مربوط به دستگاه و حفاظت شخصی را رعایت کنید.
- به هشدارهای کار با دستگاه توجه کنید.

نکات مهم

۳-۷-۵- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱) (قسمت اول)

روش باز کردن مجموعه‌ی گلویی و محفظه‌ی خُردکننده‌ی گوشت

- قبل از شروع این مرحله از کار عملی شماره‌ی (۱)، دوشاخه‌ی سیم رابط را از پریز برق بیرون بیاورید و مطابق شکل ۸۹-۵، سیم رابط را جمع کنید و با بست پلاستیکی (کمربند کابل) بیندید. زیرا ممکن است در اثر برخورد سیم رابط با سر داغ هویه و یا اشیای تیز آسیب بیند.

شکل ۸۹-۵

دستگاه شکل ۸۹-۵ را دقیقاً مورد بررسی قرار دهید و قبل از هر اقدامی، نحوه‌ی باز کردن صحیح دستگاه را به صورت نظری تجزیه و تحلیل کنید.

نکته‌ی مهم

شکل ۹۰-۵

- مطابق شکل ۹۰-۵ پیچ محکم کننده‌ی مجموعه‌ی گلویی و محفظه‌ی خُردکننده‌ی گوشت به بدنه را شل کنید.

شکل ۵-۹۱

● گلویی چرخ گوشت را مطابق شکل ۵-۹۱، با دست بگیرید و کمی آن را در جهت عکس حرکت عقربه‌های ساعت بچرخانید، سپس مجموعه‌ی گلویی و محفظه‌ی خردکننده‌ی گوشت را در جهت فلاش بیرون بکشید.

شکل ۵-۹۲

● درپوش یا مهره‌ی پنجره را مطابق شکل ۵-۹۲ در جهت عکس حرکت عقربه‌های ساعت بچرخانید تا باز شود.

- پس از بازشدن دربوش یا مهره‌ی پنجره، پنجره یا شبکه را از روی تیغه بردارید (شکل ۹۳-۵).

شکل ۹۳-۵

- پنجره‌های چرخ گوشت از جنس فولاد است.
- چنانچه پنجره‌های فولادی فرسوده شوند باید زیر نظر متخصصین، پنجره‌ی فولادی را به صورت افقی روی سنگ مغناطیس قرار داد و به وسیله‌ی ابزار مخصوص دو طرف پنجره را به طور جداگانه سنگ زد تا دو طرف آن تیز شود.

نکات مهم

شکل ۹۴-۵

- مطابق شکل ۹۴-۵ تیغ برش گوشت را به وسیله‌ی پارچه‌ی چندلا از روی محور دنده‌ی ماریچ جدا کنید.

شکل ۵-۹۵

- در شکل ۵-۹۵ تیغ را در دست کاربر و محل نصب آن را روی محور دنده مارپیچ مشاهده می‌کنید.

نکات مهم

- چنانچه تیغ و پنجره فرسوده شوند هر دو را با هم تیز یا تعویض کنید.
- برای تیز کردن تیغ چرخ گوشت حتماً از سنگ مغناطیس استفاده شود.
- بعضی از تیغ های چرخ گوشت از یک طرف و بعضی دیگر از دو طرف تیز می شوند. هنگام تیز کردن تیغ باید به این نکته توجه شود.
- تیغ و پنجره را به هیچ وجه با سنگ معمولی رومیزی تیز نکنید.

شکل ۵-۹۶

- چون دنده مارپیچ شکسته و داخل محفظه ی گوشت گیر کرده است، حتی به وسیله ی انبر دست از محل خود بیرون نمی آید (شکل ۵-۹۶).

● در شکل ۵-۹۷ قسمت شکسته‌ی دنده‌ی مارپیچ و محور دنده‌ی مارپیچ از داخل محفظه‌ی گلویی مشاهده می‌شود.

شکل ۵-۹۷

توجه!

چنان‌چه دنده‌ی مارپیچ، مطابق شکل ۵-۹۷ به علت عدم رعایت موارد ایمنی و استفاده از وسایل متفرقه برای هدایت گوشت به داخل گلویی آسیب ببیند، بایستی دنده‌ی مارپیچ و گلویی و محفظه‌ی گوشت را تعویض کرد.

● در شکل ۵-۹۸ مجموعه‌ی سینی، گلویی و محفظه‌ی خُردکننده‌ی گوشت را به همراه محل‌های نصب پیچ محکم کننده‌ی محفظه‌ی گوشت به بدنه و نیز زایده‌ی پنجره، مشاهده کید.

شکل ۵-۹۸

۴-۷-۵- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت دوم)

روش بازکردن مجتمعه‌ی موتور و جعبه‌دنده از بدنه‌ی
چرخ‌گوشت

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۳-۷-۵ انجام می‌شود.

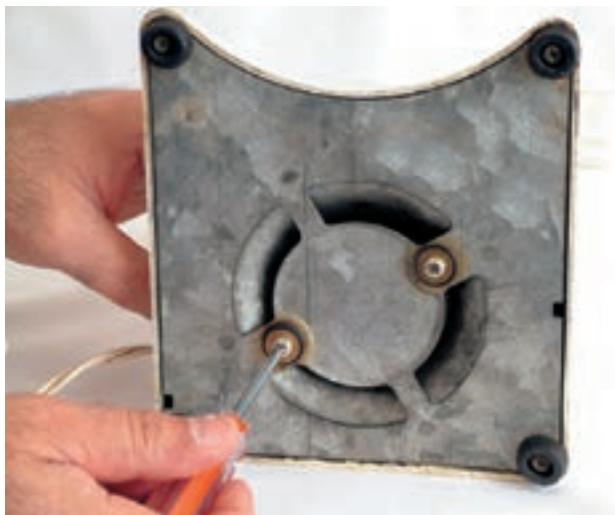
شکل ۵-۹۹

کلید را در وضعیت روشن قرار دهید. به وسیله‌ی اهم‌تر مقاومت الکتریکی دستگاه را که شامل مقاومت اهمی سیم رابط و موتور یونیورسال است اندازه‌گیری کنید. این مقاومت مطابق شکل ۴-۵، ۴۷/۴ اهم است.

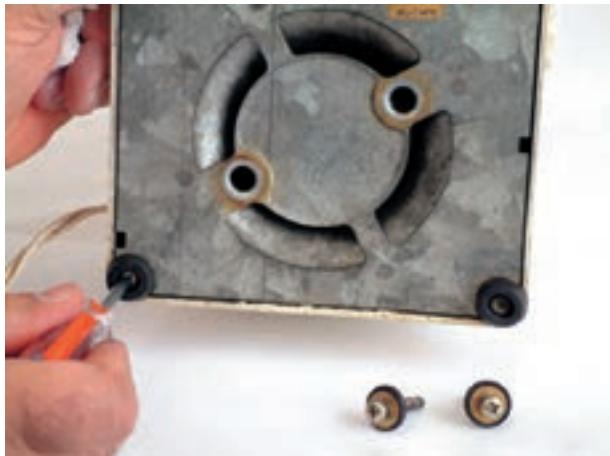
مقادیر اندازه‌گیری شده تحت تأثیر تولرانس‌های قطعات، دستگاه‌های اندازه‌گیری و شرایط محیط قرار دارد.

نکته‌ی مهم

به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ تنظیم کننده و نگهدارنده موتور به قاب زیر دستگاه را مطابق شکل ۱۰۰-۵، باز کنید.

شکل ۱۰۰-۵

شکل ۱۰-۵

پس از باز شدن دو پیچ نگهدارندهٔ موتور به قاب زیر دستگاه، پیچ‌های اتصال پایه‌های لاستیکی و قاب زیر دستگاه به بدنهٔ اصلی را مطابق شکل ۱۰-۵ باز کنید.

شکل ۱۰-۶

پس از باز کردن پیچ‌های دمباریک، قاب زیر دستگاه را از محل خود بردارید (شکل ۱۰-۶).

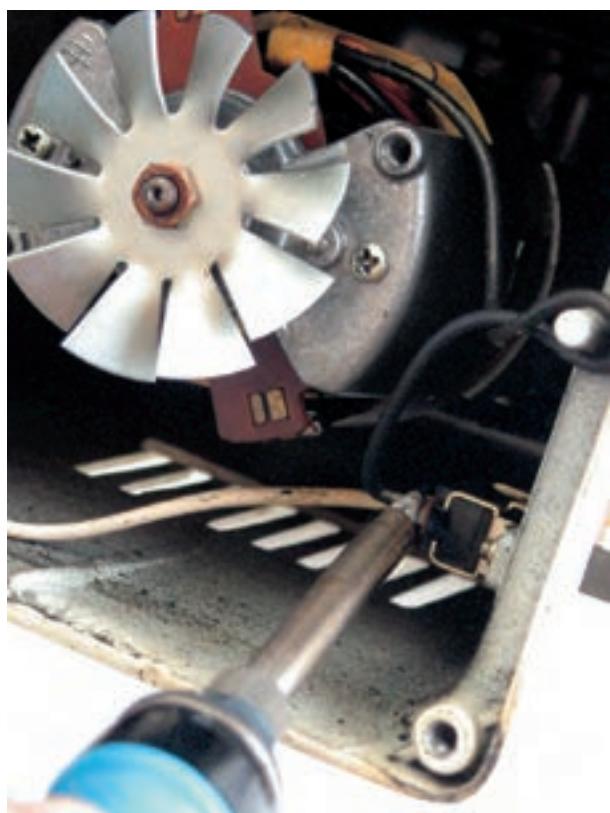

شکل ۱۰-۳

در شکل ۱۰-۳-۵ طرف دیگر قاب زیر دستگاه را مشاهده می کنید.

توجه!

به وسیله‌ی برس سیمی، رسوب و مواد روی قاب را تمیز کنید.

شکل ۱۰-۴

مطابق شکل ۱۰-۴-۵، به وسیله‌ی هویه، اتصال لحیمی سیم رابط موتور به ترمینال کلید را باز کنید.

توجه!

در این مرحله از کار عملی قبل از باز کردن اتصال‌های مدار، نقشه‌ی مونتاژ الکتریکی دستگاه را ترسیم کنید.

● اتصال سیم رابط دستگاه به سیم رابط موتور را با هویه باز کنید (شکل ۵-۱۰۵).

شکل ۵-۱۰۵

● پس از باز کردن سیم‌های رابط موتور، آن را مطابق شکل ۵-۱۰۶ از نگهدارندهٔ موتور بیرون بیاورید.

شکل ۵-۱۰۶

● مطابق شکل ۵-۱۰۷ با یک دست موتور را نگه دارید و با دست دیگر، به وسیلهٔ پیچ‌گوشی چهارسو، پیچ‌های اتصال موتور به بدنه را باز کنید.

شکل ۵-۱۰۷

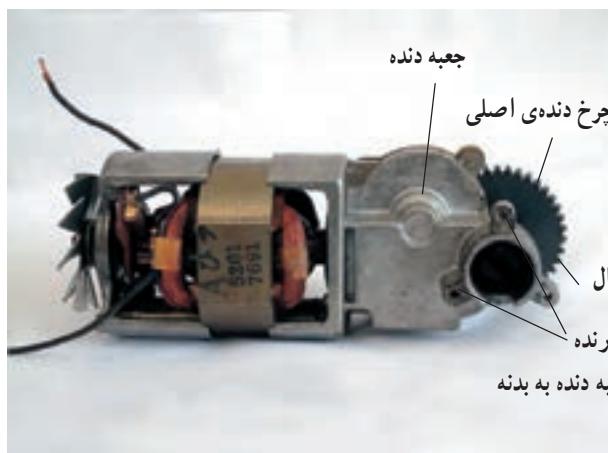
هنگام باز کردن پیچ‌های اتصال موتور به بدنهٔ دستگاه، پیچ‌ها را طی چند مرحله به تناوب و یکسان شل کنید تا هر سه پیچ کاملاً باز شوند و دستگاه آسیب نبیند.

توجه!

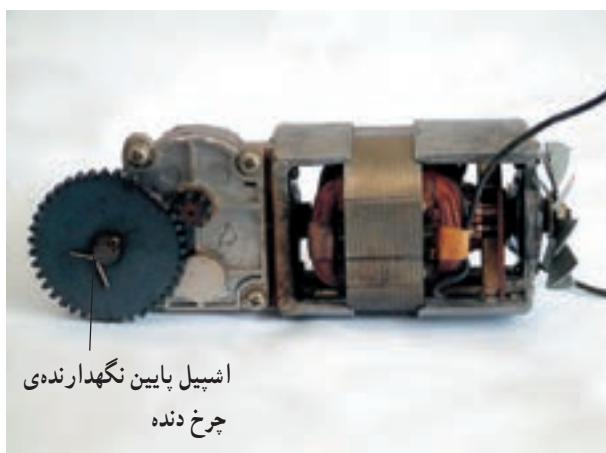
شکل ۱۰-۵

پس از باز کردن پیچ‌ها، موتور را از داخل بدنه‌ی دستگاه بیرون بیاورید (شکل ۱۰-۵).

شکل ۱۰-۶

در شکل ۱۰-۶ موتور یونیورسال چرخ‌گوشت را مشاهده می‌کنید. در این شکل چرخ دنده‌ی اصلی، جعبه دنده و محل اتصال پیچ‌های نگهدارنده نشان داده شده است.

شکل ۱۱-۵

در شکل ۱۱-۵ طرف دیگر موتور و جعبه‌دنده را مشاهده می‌کنید. قبل از باز کردن موتور اطلاعات مربوط به وضعیت اجزا، قطعات موتور و جعبه دنده را یادداشت کنید.

۷-۵-۵- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱) (قسمت سوم)

روش بازکردن موتور یونیورسال

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۷-۴-۵ انجام می‌شود.

شکل ۱۱۱-۵

- مطابق شکل ۱۱۱-۵ به وسیله‌ی آچار بکس مناسب مهره‌ی شش‌گوش نگهدارنده‌ی پروانه‌ی دمنده‌ی هوا به محور آرمیچر را باز کنید.

توجه!

به منظور جلوگیری از آسیب دیدن انگشتان دست با پارچه‌ی چندلا، پروانه‌ی دمنده‌ی هوا را محکم بگیرید.

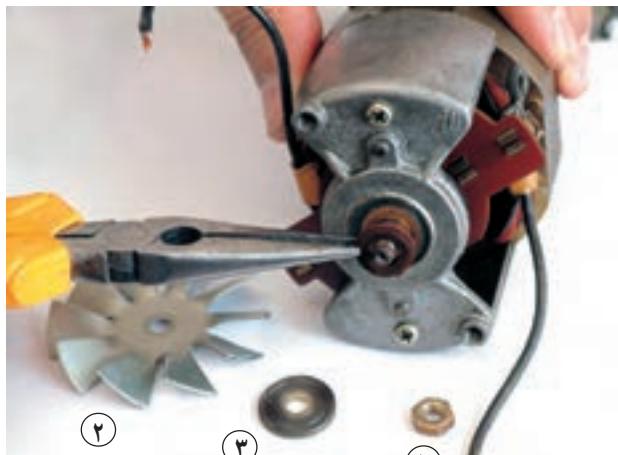

شکل ۱۱۲-۵

- پس از باز شدن پیچ محکم کننده، پروانه‌ی دمنده‌ی هوا را با دم باریک در جهت فلش از محور آرمیچر بیرون بیاورید (شکل ۱۱۲-۵).

● واشرهای فلزی و پلاستیکی را مطابق شکل ۱۱۳-۵ با
دمبریک از محور آرمیچر خارج کنید.

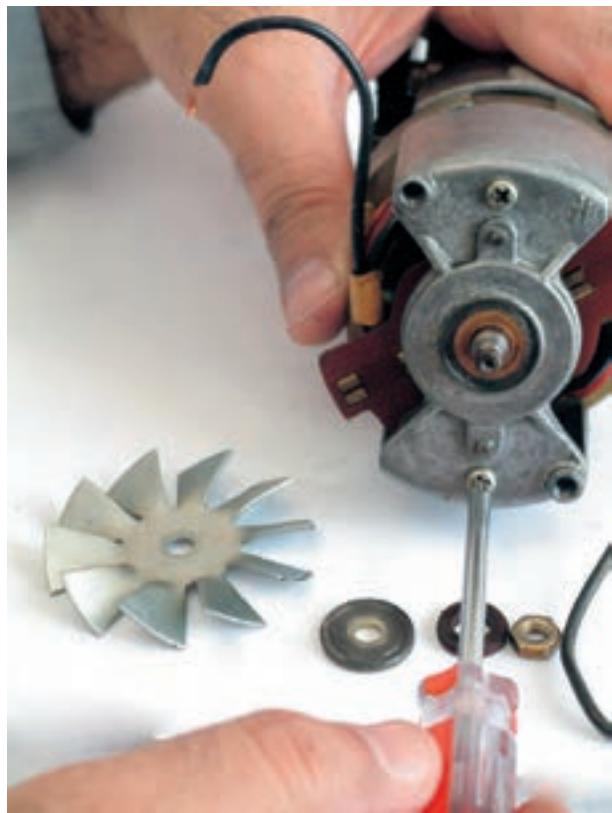

شکل ۱۱۳-۵

قطعات را به ترتیب خارج کردن از محلشان شماره‌گذاری کنید تا هنگام مونتاژ موتور با
اشکال مواجه نشوید.

توجه!

● پیچ‌های اتصال درپوش‌ها و هسته‌ی استاتور را مطابق
شکل ۱۱۴-۵ با پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب باز کنید.

شکل ۱۱۴-۵

پس از باز کردن پیچ های اتصال دربوش ها، به وسیله دم باریک، سر سیم نگهدارنده فنر پشت زغال را صاف کنید (شکل ۵-۱۱۵).

شکل ۵-۱۱۵

به وسیله دم باریک سر سیم نگهدارنده فنر پشت زغال را از شیار محل نصب آن بیرون بیاورید (شکل ۵-۱۱۶).

شکل ۵-۱۱۶

به وسیله‌ی دمباریک فنر و زغال را به دقّت و به آرامی
از محل نصب آن خارج کنید (شکل ۱۱۷-۵).

شکل ۱۱۷-۵

مطابق شکل ۱۱۸-۵ فنر و زغال دیگر را نیز بیرون
بیاورید.

شکل ۱۱۸-۵

● پس از بیرون آوردن پیچ‌های اتصال درپوش‌های موتور و زغال و فنرها، به وسیلهٔ روغن‌دان محل تماس بوش و محور آرمیچر را مطابق شکل ۵-۱۱۹ روغن کاری کنید تا بوش درپوش به راحتی از محور آرمیچر بیرون بیايد.

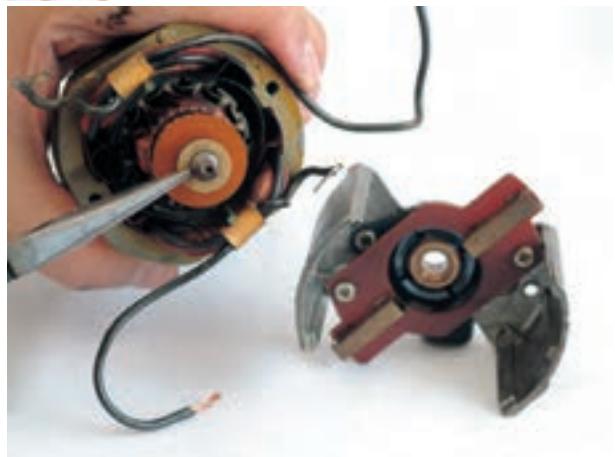

شکل ۵-۱۱۹

● درپوش را مطابق شکل ۵-۱۲۰ در جهت فلش از محور آرمیچر بیرون بیاورید.

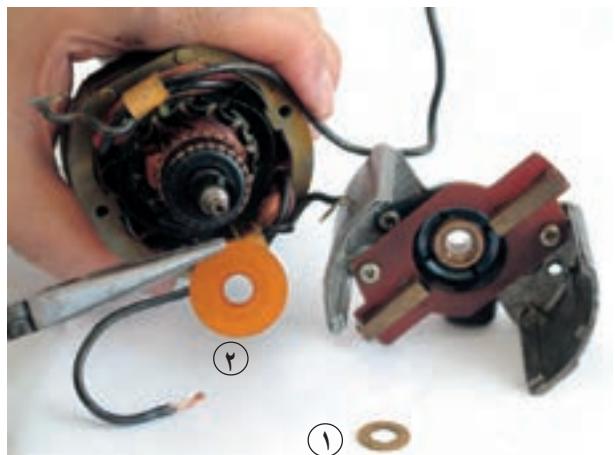

شکل ۵-۱۲۰

شکل ۵-۱۲۱

● مطابق شکل ۵-۱۲۱، پس از جدا کردن دربوش سمت کلکتور، به وسیله‌ی دمباریک، واشر پلاستیکی را با دمباریک از محور آرمیچر بیرون بیاورید.

شکل ۵-۱۲۲

● پس از خارج کردن واشر پلاستیکی به وسیله‌ی دمباریک، واشر فیبری را مطابق شکل ۵-۱۲۲ از محل نصب خود روی محور آرمیچر بیرون بیاورید و ترتیب خارج کردن آن‌ها را یادداشت کنید.

شکل ۵-۱۲۳

● در شکل ۵-۱۲۳ واشرهای خارج شده از محور آرمیچر را مشاهده می‌کنید. پس از خارج کردن واشرهای پلاستیکی و فیبری، هسته‌ی استاتور را به آرامی و با دقّت در جهت فلش از آرمیچر جدا کنید.

در شکل ۱۲۴-۵ استاتور موتور یونیورسال دستگاه را مشاهده می کنید.

شکل ۱۲۴-۵

مطابق شکل ۱۲۵-۵، مقاومت موجود بین یکی از بالشتک ها و هسته ای استاتور را اندازه گیری کنید. این مقاومت برای بویین مورد آزمایش 1° مگا اهم است که نشانه ای سالم بودن بویین و نداشتن اتصال بدنه است.

مقاومت عایقی بویین دیگر را مطابق شکل ۱۲۵-۵ اندازه گیری کنید.

شکل ۱۲۵-۵

شکل ۱۲۶-۵

● مقاومت دو سر بوبین مطابق شکل ۱۲۶-۵ اهم اندازه‌گیری شده است.

نکته‌ی مهم

مقادیر اندازه‌گیری شده تحت تأثیر تولرانس‌های قطعات، دستگاه‌های اندازه‌گیری و شرایط محیط قرار دارد.

شکل ۱۲۷-۵

● مقاومت بوبین دیگر به وسیله‌ی اهمتر ۷ اهم اندازه‌گیری شده است (شکل ۱۲۷-۵).

توجه!

با توجه به مقدار مقاومت اهمی دو بوبین استاتور که برابر ۷ اهم اندازه‌گیری شده و مقاومت عایقی بوبین‌ها نسبت به بدنه می‌توان نتیجه گرفت که استاتور موتور یونیورسال چرخ‌گوشت سالم است.

- مطابق شکل ۱۲۸-۵، آرمیچر را در جهت فلش از جعبه‌ی چرخ دنده بیرون بیاورید.

شکل ۱۲۸-۵

توجه!

هنگام بیرون آوردن آرمیچر از جعبه‌ی چرخ دنده، آرمیچر را بچرخانید تا درگیری دنده‌ی سر محور آرمیچر با چرخ دنده‌ی داخل جعبه دنده آزاد شود.

شکل ۱۲۹-۵

- در شکل ۱۲۹-۵، آرمیچر چرخ‌گوشت را مشاهده می‌کنید.

نکته‌ی مهم

چنانچه دنده‌ی سر آرمیچر تیز و فرسوده شود بایستی آرمیچر را تعویض کرد.

شکل ۱۳۰-۵

● مطابق شکل ۱۳۰-۵ مقاومت عایقی تیغه‌ی کلکتور بامحور آرمیچر ۱۰ مگا اهم اندازه‌گیری شده است که دلیل برنداشتن اتصال بدن در آرمیچر است.

شکل ۱۳۱-۵

● مطابق شکل ۱۳۱-۵ مقاومت بین دو تیغه‌ی مجاور هم را، که مربوط به مقاومت یک کلاف آرمیچر است، با اهم متر اندازه بگیرید. این مقاومت ۳ اهم اندازه‌گیری شده است. توجه داشته باشید که مقدار اندازه‌گیری شده برای آرمیچرهای مختلف فرق می‌کند.

توجه!

برای اطمینان از نداشتن اتصال بدن در آرمیچر، مقاومت عایقی تمام تیغه‌های کلکتور را نسبت به بدن اندازه‌گیری کنید.

توجه!

برای اطمینان از سالم بودن و نداشتن اتصال کوتاه یا قطعی (پارگی) در سیم‌پیچی آرمیچر، مقاومت بین دو تیغه‌ی مجاور هم در تمام کلکتور را اندازه‌گیری کنید. چنانچه مقدار اندازه‌گیری شده برای تمام تیغه‌های مجاور هم حدوداً ۳ اهم باشد سیم‌پیچی آرمیچر سالم است و مدار آرمیچر اتصال کوتاه و قطعی ندارد.

۷-۵-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت چهارم)

روش تعویض بوش سمت جعبه‌دنده

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۷-۴-۵ انجام می‌شود.

شکل ۱۳۲-۵

- به وسیله‌ی یک دمبریک واشر پلاستیکی را از روی بوش فرسوده بردارید (شکل ۱۳۲-۵).

شکل ۱۳۳-۵

- مطابق شکل ۱۳۳-۵ به وسیله‌ی پیچ گوشته چهارسوی مناسب، پیچ‌های نگهدارنده‌ی فرنی روی بوش را باز کنید.

- هر دو پیچ محکم کننده را به صورت یکسان و به تناوب طی چند مرحله شل کنید تا هر دو پیچ باز شوند.
- از باز کردن کامل هر پیچ به طور جداگانه و طی یک مرحله جداً خودداری کنید.

نکات مهم

شکل ۱۳۴-۵

● مطابق شکل ۱۳۴-۵ پس از باز کردن پیچ ها، نگهدارنده فرنی روی بوش را با دمباریک از روی بوش بردارید.

شکل ۱۳۵-۵

● نمد آغشته به روغن را که دور بوش قرار دارد با دمباریک از محل خود خارج کنید (شکل ۱۳۵-۵).

توجه!

در صورتی که نمد دور بوش فرسوده و یا کثیف شده باشد همراه با تعویض بوش، نمد هم باید تعویض شود.

شکل ۱۳۶-۵

شکل ۱۳۷-۵

- بوش فرسوده را مطابق شکل ۱۳۶-۵ با دمباریک از محل خود بیرون بیاورید و محل نصب بوش را به وسیله‌ی پارچه‌ی بدون پُر ز تمیز کنید.

- قطعات باز شده از درپوش سمت جعبه‌دنده را به ترتیب خارج شدن از درپوش، شماره‌گذاری کنید. برای تعویض بوش و موئناژ بوش نو به ترتیب عکس باز شدن بوش عمل کنید. پس از نصب بوش جدید بوش و نمد آن را روغن‌کاری کنید (شکل ۱۳۷-۵).

توجه!

علائم تشخیص بوش خراب و معیوب عبارت است از:

- جرقه‌ی زیاد در زیر زغال‌ها و روی کلکتور
- لقی زیاد محور آرمیچر در داخل بوش معیوب
- ایجاد صدای ناهنجار هنگام کار موتور با بوش معیوب

۷-۵-۷-۷ مراحل اجرای کار عملی شماره ۱(۱)

(قسمت پنجم)

روش بازکردن جعبه دنده

توجه!

مراحل این کار در ادامه کار ۷-۴-۵ یا ۷-۵-۵ انجام می‌شود.

شکل ۱۳۸-۵

- بازوهای اشپیل را به وسیله‌ی دمباریک به هم نزدیک کنید (شکل ۱۳۸-۵).

شکل ۱۳۹-۵

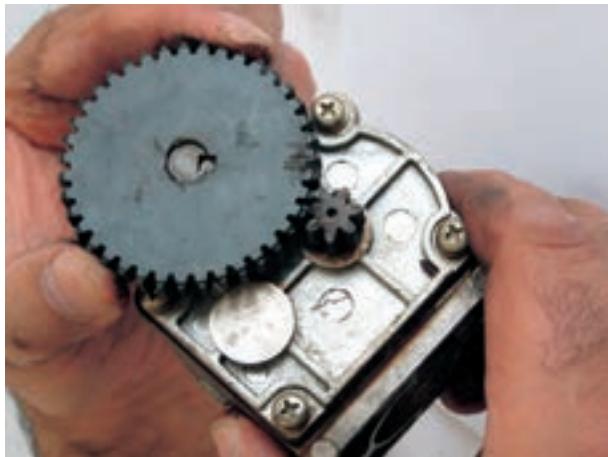
- مطابق شکل ۱۳۹-۵ اشپیل را با دمباریک بگیرید و در جهت فلش از محل خود بیرون بیاورید.

توجه!

مراقب باشید به اشپیل زیاد فشار وارد نکنید زیرا قسمت گرد شده‌ی آن آسیب می‌بیند.

● مطابق شکل ۱۴۰-۵ چرخ دنده‌ی اصلی را که محور آن با محور دنده‌ی مارپیچ درگیر می‌شود، به آرامی به سمت بالا بکشید تا از محور جدا شود. این چرخ دنده فولادی است.

شکل ۱۴۰-۵

نقش چرخ دنده‌ی اصلی عبارت است از:

- کاهش دور سیستم محرک
- افزایش گشتاور سیستم محرک
- حرکت دنده‌ی مارپیچ و تیغ برای برش و خرد کردن گوشت

نکات مهم

شکل ۱۴۱-۵

● پس از جدا کردن اشیل، خار و چرخ دنده‌ی اصلی از محور چرخ دنده، به وسیله‌ی دمباریک، واشرهای تنظیم فاصله را از روی محور چرخ دنده بیرون بیاورید (شکل ۱۴۱-۵).

۷-۵-۷-۷- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت پنجم)

روش بازکردن جعبه‌دنده

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۷-۴-۵ یا ۷-۵-۵ انجام می‌شود.

شکل ۱۳۸-۵

- بازوهای اشپیل را به وسیله‌ی دمباریک به هم نزدیک کنید (شکل ۱۳۸-۵).

شکل ۱۳۹-۵

- مطابق شکل ۱۳۹-۵ اشپیل را با دمباریک بگیرید و در جهت فلس از محل خود بیرون بیاورید.

توجه!

مراقب باشید به اشپیل زیاد فشار وارد نکنید زیرا قسمت گرد شده‌ی آن آسیب می‌بیند.

● مطابق شکل ۱۴۰-۵ چرخ دنده‌ی اصلی را که محور آن با محور دنده‌ی مارپیچ درگیر می‌شود، به آرامی به سمت بالا بکشید تا از محور جدا شود. این چرخ دنده فولادی است.

شکل ۱۴۰-۵

نقش چرخ دنده‌ی اصلی عبارت است از:

- کاهش دور سیستم محرک
- افزایش گشتاور سیستم محرک
- حرکت دنده‌ی مارپیچ و تیغ برای برش و خرد کردن گوشت

نکات مهم

شکل ۱۴۱-۵

● پس از جدا کردن اشیل، خار و چرخ دنده‌ی اصلی از محور چرخ دنده، به وسیله‌ی دمباریک، واشرهای تنظیم فاصله را از روی محور چرخ دنده بیرون بیاورید (شکل ۱۴۱-۵).

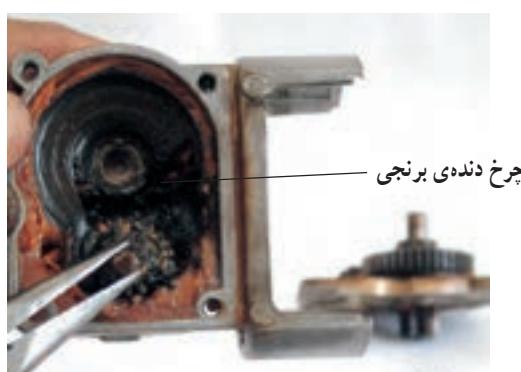
شکل ۱۴۲-۵

پس از خارج کردن واشرهای تنظیم فاصله از محور چرخ دنده اصلی، به وسیله‌ی یک پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ‌های اتصال قاب‌های جعبه‌دنده را باز کنید (شکل ۱۴۲-۵).

شکل ۱۴۳-۵

پس از باز کردن چهار پیچ اتصال قاب‌های جعبه‌دنده، قاب‌ها را از یکدیگر جدا کنید (شکل ۱۴۳-۵).

شکل ۱۴۴-۵

پس از باز شدن قاب جعبه‌دنده، به وسیله‌ی دمباریک، چرخ دنده‌ی واسطه را از جعبه‌دنده خارج کنید (شکل ۱۴۴-۵).

توجه!

جنس چرخ دندھی واسطه از برنج است و زودتر از چرخ دندھهای دیگر که فولادی هستند فرسوده می‌شود و باید تعویض شود.

تمرین ۱: با توجه به اطلاعات و تجربیاتی که از کار عملی شماره‌ی (۱) به دست آورده‌اید اجزا و قطعات نشان داده شده در شکل ۱۴۵ را نام‌گذاری کنید.

شکل ۱۴۵

ردیف	نام و شرح اجزا						
۱	۲۵	۹	۱۶
۲	۲۶	۱۰	۱۷
۳	۲۷	۱۱	۱۸
۴	۲۸	۱۲	۱۹
۵	۲۹	۱۳	۲۰
۶	۳۰	۱۴	۲۱
۷	۳۱	۱۵	۲۲
۸	۳۲	۱۶	۲۳

توجه!

- دستگاه را مجدداً مونتاژ کنید.
- عملیات بستن قطعات و اجزای دستگاه بر عکس حالت باز کردن آن است. دقّت کنید که تمام قطعات و اجزا به ترتیب و به طور صحیح در محل خود قرار گیرند.
- برای بستن قطعات دستگاه باید از آخرین مرحله‌ی باز کردن آن شروع کنید تا به ابتدای آن بررسی‌د.
- هنگام سوار کردن قطعات، از نقشه‌ی مونتاژ مدار الکتریکی که در مراحل باز کردن دستگاه ترسیم کرده‌اید، استفاده کنید.
- در صورتی که فنر و زغال‌ها فرسوده شده است، آن‌ها را تعویض کنید.
- هنگام جمع کردن موتور، حتماً بوش‌های آن را با روغن مخصوص بوش موتورهای کوچک روغن‌کاری کنید.
- جعبه‌ی چرخ‌دانده را گریس کاری کنید.

نکات مهم

- پس از بستن دستگاه زیر نظر مربی کارگاه، دوشاخه‌ی سیم رابط آن را به پریز برق وصل کنید و از صحت عملکرد آن مطمئن شوید.
- چنانچه دستگاه بدون اشکال کار کند و شدت جریان آن هنگام کار با ولتاژ نامی در حد جریان نامی آن باشد دستگاه سالم است و می‌توان آن را مورد استفاده قرار داد.

مشاهدات و نتایجی را که از کار عملی شماره‌ی (۱) به دست آورده‌اید به طور خلاصه بنویسید.

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴
- ۵
- ۶
- ۷
- ۸
- ۹
- ۱۰

کار عملی شماره ۲

زمان اجرای کار عملی شماره‌ی (۲) : ۸ ساعت

۱ - ۵ - کار عملی شماره‌ی (۲)

روش بازکردن چرخ گوشت برقی با نصب موتور
به صورت افقی

۱-۸-۵ - ابزار و تجهیزات و مواد مورد نیاز

■ چرخ گوشت برقی با نصب موتور به صورت افقی مشابه

شکل ۱۴۶، یک دستگاه

■ قطعات یدکی جهت تعویض، به تعداد مورد نیاز

■ پیچ گوشتی چهارسو، یک سری

■ پیچ گوشتی تخت، یک سری

■ دمباریک، یک عدد

■ انبردست، یک عدد

■ سیم چین، یک عدد

■ سیم لخت کن، یک عدد

■ پرس سرسیم، یک عدد

شکل ۱۴۶

شکل ۱۴۷

■ پیچ گوشتی خورشیدی یا سر ستاره‌ای مشابه شکل

۱-۵، از هر کدام یک سری

■ روغن‌دان با روغن مخصوص بوش موتورهای کوچک،

یک عدد

■ مولتی‌متر، یک دستگاه

■ سیم رابط، سرسیم، ماکارونی نسوز، به مقدار مورد نیاز

■ وسایل لحیم‌کاری

■ نقشه‌ی مدار الکتریکی چرخ گوشت برقی، یک نسخه

■ میز تعمیر لوازم خانگی بالوازم اندازه‌گیری، یک دستگاه

شکل ۱۴۸

- پولی کش مشابه شکل ۱۴۸-۵، یک عدد
- جعبه آچار بُکس با بُکس های ۴ تا ۱۴ میلی متری، یک جعبه
- بُکس مستعمل ۴ میلی متری، یک عدد
- سوهان کیفی، یک سری
- چکش آهنی ۳۰۰ گرمی، یک عدد

شکل ۱۴۹

- خارباز کن مشابه شکل ۱۴۹-۵، یک عدد

شکل ۱۵۰

- خارج من کن مشابه شکل ۱۵۰-۵، یک عدد
- گریس برای گریس کاری جعبه دنده، به مقدار کافی

توجه!

شكل ابزار و تجهیزات در قسمت ۱-۷-۵ کار عملی شماره‌ی (۱) آمده است.

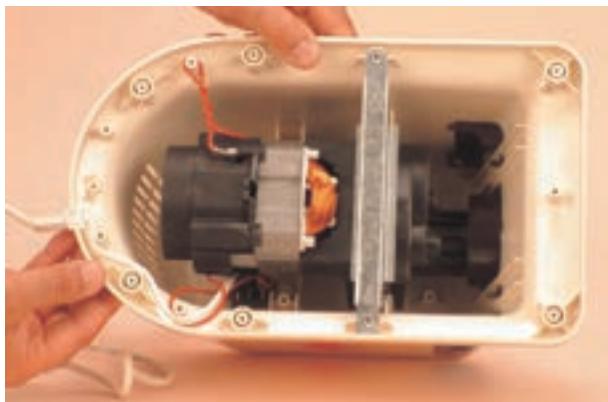

۲-۸-۵- نکات ایمنی

توجه!

نکات ایمنی قسمت ۷-۲-۵ از کار عملی شماره‌ی (۱) را که مرتبط با کار عملی شماره‌ی (۲)

است به دقت مطالعه کنید و در تمام مراحل کار عملی شماره‌ی (۲) آن‌ها را رعایت نمایید.

شکل ۵-۱۵۱

▲ قبل از بازکردن موتور و جعبه‌ی چرخ‌دنده از بدنه‌ی اصلی، نقشه‌ی مدار الکتریکی دستگاه را ترسیم کنید (شکل ۵-۱۵۱).

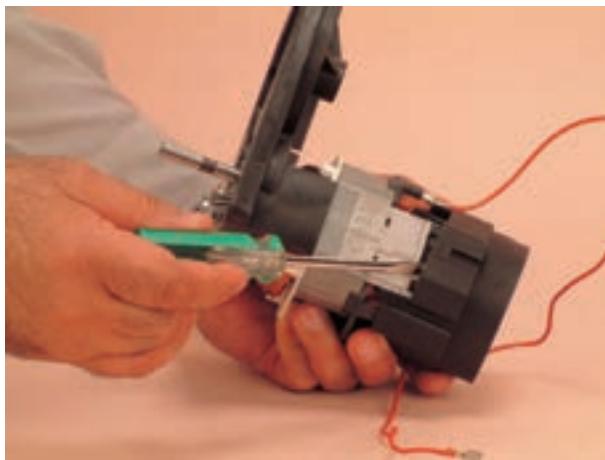
شکل ۵-۱۵۲

▲ برای بازکردن و بستن پیچ اتصال قاب‌های جعبه‌دنده از پیچ‌گوشی مناسب پیچ استفاده کنید (شکل ۵-۱۵۲).

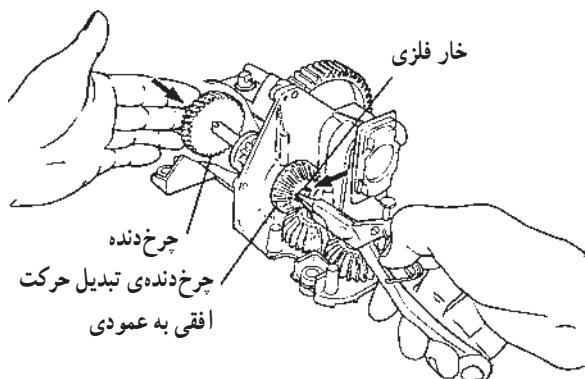
شکل ۵-۱۵۳

▲ هنگام بازکردن قاب‌های جعبه‌دنده دقّت کنید تا چرخ‌دنده‌ها از محل خود بیرون نریزند زیرا آن را برای ترسیم نقشه‌ی قرار گرفتن قطعات لازم دارید (شکل ۵-۱۵۳).

▲ هنگام آزاد کردن خار پلاستیکی هدایت کننده‌ی هوا که در انتهای موتور نصب شده است، دقت کنید به موتور آسیب وارد نشود و خارهای پلاستیکی آن نشکند (شکل ۵-۱۵۴).

شکل ۵-۱۵۴

شکل ۵-۱۵۵

▲ در دستگاه‌های چند کاره چرخ‌دنده‌های متنوعی به کار می‌رود که ترتیب قرار گرفتن آن‌ها نظم خاصی دارد. در زمان مونتاژ یا پیاده کردن چرخ‌دنده‌ها باید نقشه‌ی مونتاژ را ترسیم کرد تا در زمان سوار کردن قطعات مشکلی بروز نکند (شکل ۵-۱۵۵).

شکل ۵-۱۵۶

▲ هنگام درآوردن بلبرینگ از محور آرمیچر، از بُکس مستعمل استفاده کنید تا محور آرمیچر آسیب نبیند (شکل ۵-۱۵۶).

شکل ۵-۱۵۷

شکل ۵-۱۵۸

▲ هنگام سوار کردن دستگاه، لاستیک‌های لزه‌گیر را در محل خود قرار دهید (شکل ۵-۱۵۷).

▲ هنگام مونتاژ جعبه‌دنده، چرخ‌دنده را گرسنگاری کنید.

▲ برای خردکردن غلات، مجموعه‌ی مخصوصی وجود دارد که آن را در شکل ۵-۱۵۸ مشاهده می‌کنید. این مجموعه را باید جایگزین لوازم موجود در چرخ‌گوشت کرد و از کاربرد لوازم مربوط به خردکردن گوشت برای خردکردن غلات پرهیز نمود.

● قبل از شروع کار عملی شماره‌ی (۲)، نکات ایمنی ۵-۲ و ۵-۳ را به دقت مطالعه کنید و به خاطر بسپارید.

● در تمام مراحل کار، موارد ایمنی مربوط به دستگاه و حفاظت شخصی را رعایت کنید.

● به هشدارهای کار با دستگاه توجه کنید.

نکات مهم

شکل ۵-۱۵۹

۵-۳-۸-۵- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲) (قسمت اول)

روش بازکردن کanal یا محفظه‌ی گوشت با پنجره‌ی معمولی

● دوشاخه‌ی سیم رابط را از پریز برق بیرون بیاورید. مطابق شکل ۵-۱۵۹ سیم رابط را جمع کنید و با بست پلاستیکی بیندید، زیرا سیم رابط بر اثر تماس با سرداگ هویه یا اشیای تیز آسیب می‌بیند (شکل ۵-۱۵۹).

دستگاه شکل ۵-۱۵۹ را دقیقاً مورد بررسی قرار دهید و قبل از هر اقدامی، نحوه‌ی بازکردن صحیح

دستگاه را به صورت نظری تجزیه و تحلیل کنید.

نکته‌ی مهم

- اهرم مخصوص یا فشاری گوشت را از محل خود بیرون بیاورید (شکل ۵-۱۵۹).

- مطابق شکل ۵-۱۶۰ پیچ محکم‌کننده‌ی قسمت خردکننده یا برش گوشت به بدنه را باز کنید.

شکل ۵-۱۶۰

شکل ۵-۱۶۱

- مانند شکل ۵-۱۶۱ پیچ محکم‌کننده را در جهت فلش از دستگاه بیرون بیاورید.

شکل ۵-۱۶۲

- قسمت محفظه‌ی گوشت را با دست بگیرید، کمی آن را در جهت عکس حرکت عقربه‌های ساعت بچرخانید و سپس در جهت فلش بیرون بکشید (شکل ۵-۱۶۲).

شکل ۵-۱۶۳

- مانند شکل ۵-۱۶۳ سینی دستگاه را با دست بگیرید و آن را از داخل گلویی در جهت فلش به طرف بالا حرکت دهید.

● شکل ۱۶۴-۵ سینی و گلوبی را جدا از هم نشان می دهد.

شکل ۱۶۴-۵

● در پوش مهره مانند محفظه‌ی برش و خردکننده‌ی گوشت را درجهت عکس حرکت عقربه‌های ساعت پیچانید تا باز شود (شکل ۱۶۵).

شکل ۱۶۵

شکل ۵-۱۶۶

● درپوش را مانند شکل ۵-۱۶۶ از بازوی گلویی جدا کنید.

شکل ۵-۱۶۷

● شبکه یا پنجره‌ی برش گوشت را مانند شکل ۵-۱۶۷ از روی تیغ بردارید.

- مطابق شکل ۵-۱۶۸ تیغ برش را با احتیاط از محور دنده‌ی مارپیچ جدا کنید.

شکل ۵-۱۶۸

هنگام سوار کردن اجزای خُردکننده و برش در محفظه‌ی گوشت بایستی پنجره در محل خود به طور صحیح نصب شود تا زایده‌های آن در شیارهای دو طرف محفظه‌ی گوشت قرار گیرند.

توجه!

- دنده‌ی مارپیچ را مطابق شکل ۵-۱۶۹ در جهت فلش از محل خود بیرون بیاورید.

شکل ۵-۱۶۹

- شکل ۵-۱۷۰ اجزای برش و خُردکننده‌ی گوشت و ترتیب قرار گرفتن آن‌ها را نشان می‌دهد.

شکل ۵-۱۷۰

شکل ۵-۱۷۱

- در صورتی که دستگاه دارای ابزار تولید کباب لقمه باشد مطابق شکل ۵-۱۷۱ قیف پلاستیکی روی پنجره قرار می‌گیرد.
- دروپوش روی قیف را مطابق شکل ۵-۱۷۱ باز کنید.

شکل ۵-۱۷۲

- قیف تولید کباب لقمه را مانند شکل ۵-۱۷۲ از روی پنجره بردارید.

شکل ۵-۱۷۳

● شکل ۵-۱۷۳-۵ ترتیب قرار گرفتن اجزای برش و خردکننده گوشت با قیف تولید کباب لقمه را نشان می‌دهد.

۴-۸-۵-۵-مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲)
(قسمت دوم)

روش باز کردن قاب یا صفحه‌ی زیری دستگاه

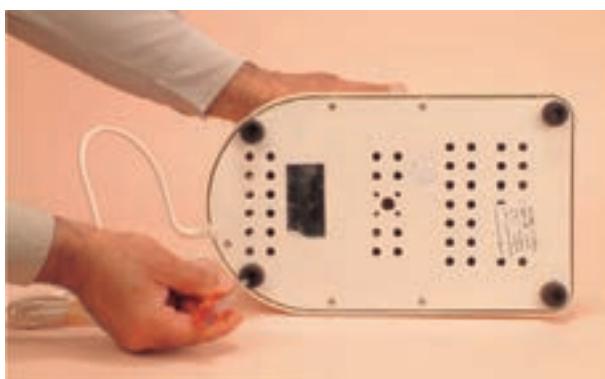
توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۳-۸-۵-۵ انجام می‌شود.

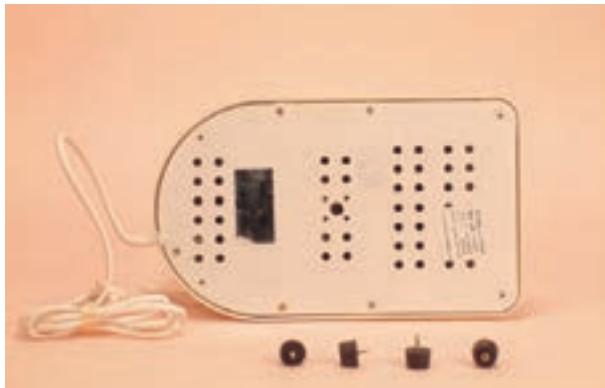
شکل ۵-۱۷۴

● دستگاه را مطابق شکل ۵-۱۷۴ روی میز کار قرار دهید.

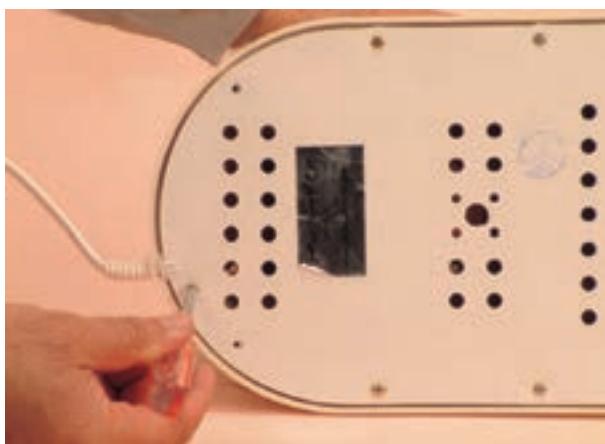
شکل ۵-۱۷۵

● با پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ‌های پایه را مانند شکل ۵-۱۷۵ باز کنید.

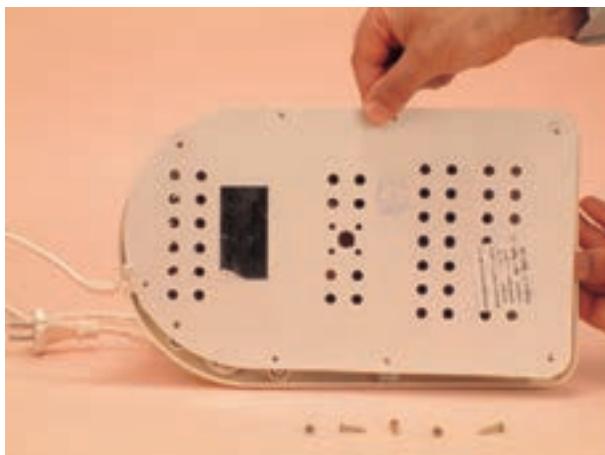
شکل ۵-۱۷۶

● شکل ۵-۱۷۶ صفحه‌ی زیری دستگاه و پیچ‌های باز شده را نشان می‌دهد.

شکل ۵-۱۷۷

● پیچ‌های اتصال صفحه‌ی زیری دستگاه به بدنه را مطابق شکل ۵-۱۷۷ با پیچ‌گوشتی چهارسو باز کنید.

شکل ۵-۱۷۸

● پس از باز شدن پیچ‌ها، مطابق شکل ۵-۱۷۸ صفحه را از روی دستگاه بردارید.

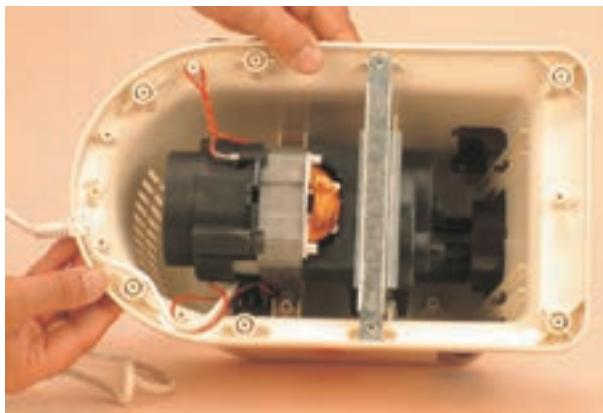
۵-۸-۵_مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲)

(قسمت سوم)

روش بیرون آوردن موتور و جعبه‌دنده از محفظه یا
بدنه‌ی اصلی

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۴-۸-۵ انجام می‌شود.

شکل ۱۷۹

● شکل ۱۷۹_۵ وضعیت قرار گرفتن موتور و جعبه‌دنده
را در داخل دستگاه نشان می‌دهد.

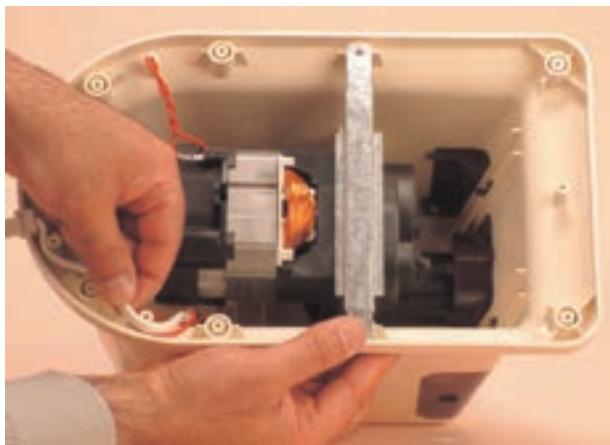
در این مرحله از کار عملی، نقشه‌ی موئاناژ الکتریکی و چیدمان قطعات را در داخل دستگاه ترسیم کنید.

نکته‌ی مهم

شکل ۱۸۰

● سیم رابط را مانند شکل ۱۸۰_۵ از محل قرار گرفتن
آن بیرون بیاورید.

● سیم رابط اصلی و موتور را از روی دستگاه، مانند شکل ۵-۱۸۱ بدارید.

شکل ۵-۱۸۱

● قاب فلزی محکم کنندهٔ موتور به بدنه را طبق شکل ۵-۱۸۲ بدارید.

شکل ۵-۱۸۲

● شکل ۵-۱۸۳ قاب فلزی بازشده را که از روی موتور برداشته شده است نشان می‌دهد.

شکل ۵-۱۸۳

شکل ۵-۱۸۴

● مطابق شکل ۵-۱۸۴ پیچ‌های محکم‌کننده قاب پلاستیکی جلوی چرخ‌گوشت به بدنه را با پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب بازکنید.

شکل ۵-۱۸۵

● مطابق شکل ۵-۱۸۵ پیچ بازشده را با دم‌باریک بگیرید و آن را از محل بازشده بیرون بیاورید.

شکل ۵-۱۸۶

● مانند شکل ۵-۱۸۶ با یک دست موتور و جعبه‌دنده را نگه دارید و با دست دیگر به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ‌های اتصال قاب پلاستیکی به بدنه را بازکنید.

شکل ۵_۱۸۷

● مانند شکل ۵_۱۸۷ قاب پلاستیکی را با دست بگیرید و آن را در جهت فلاش به سمت بیرون بکشید تا از بدنه جدا شود.

شکل ۵_۱۸۸

● شکل ۵_۱۸۸ قاب بازشده و بدنه را به صورت جدا از هم نشان می‌دهد.

شکل ۵_۱۸۹

● مانند شکل ۵_۱۸۹ موتور را با دست بگیرید و آن را به آرامی در جهت فلاش به سمت بالا بکشید تا از بدنه بیرون بیاید.

شکل ۵-۱۹۰

● لاستیک های لرزه گیر جعبه دنده را مانند شکل ۵-۱۹۰ به طور کشوبی در جهت فلش بیرون بیاورید. این لاستیک ها که در طرفین جعبه دنده قرار می گیرند، باعث استقرار جعبه دنده در داخل بدنه می شوند.

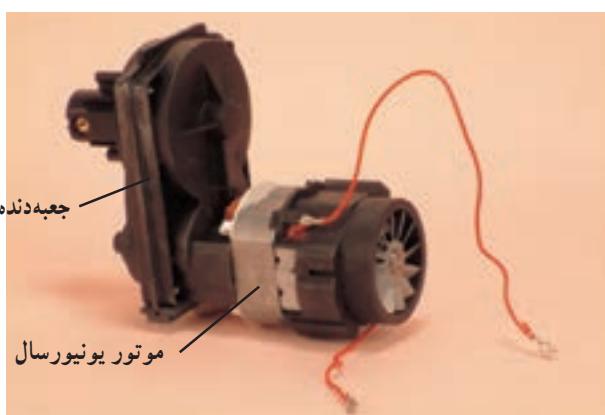
شکل ۵-۱۹۱

● شکل ۵-۱۹۱-۵ لاستیک لرزه گیر را به همراه شیار استقرار آن نشان می دهد.

شکل ۵-۱۹۲

● مانند شکل ۵-۱۹۲ سریسم های رابط موتور به کلید را با دم باریک بگیرید و آن ها را از کلید جدا کنید.

شکل ۵-۱۹۳

● شکل ۵-۱۹۳-۵ موتور یونیورسال دستگاه را به همراه جعبه دنده نشان می دهد.

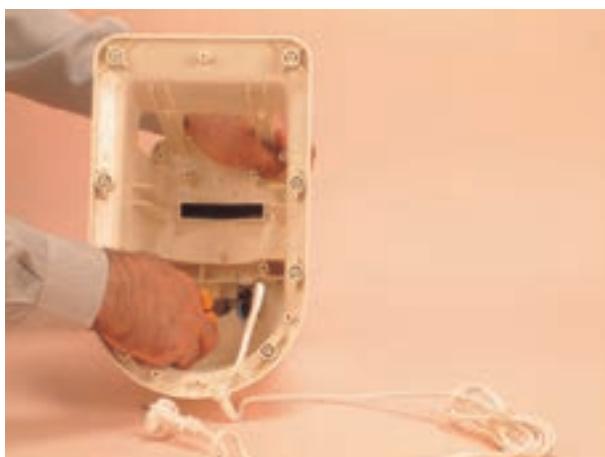

۶-۵-۵- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲) (قسمت چهارم)

روش بازکردن سیم رابط دستگاه

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۵-۸-۵ انجام می‌شود.

شکل ۱۹۴-۵

- مطابق شکل ۱۹۴-۵ سرسیم‌های مربوط به سیم رابط را یکی با دمباریک بگیرید و آن‌ها را به آرامی از کلید بیرون بیاورید.

شکل ۱۹۵

- شکل ۱۹۵ سیم رابط دستگاه را که دارای دوسیم است نشان می‌دهد.

چون سیم رابط این چرخ کوشت سیم ارت ندارد بنابراین عایق بندی آن می‌بایست به طور کامل

انجام شود.

نکته‌ی مهم

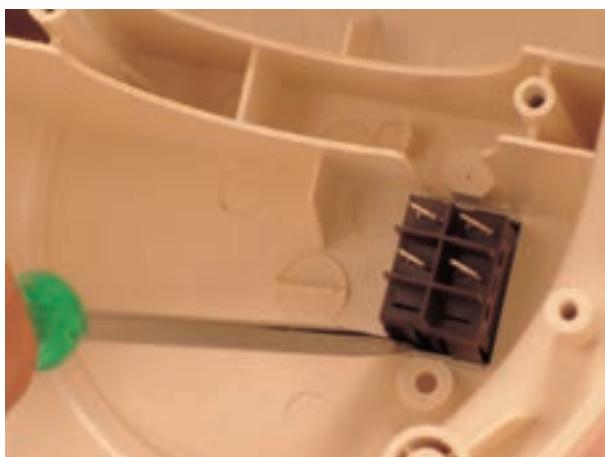
۷-۸-۵- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲)

(قسمت پنجم)

روش باز کردن کلید روشن و خاموش

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۸-۵ انجام می‌شود.

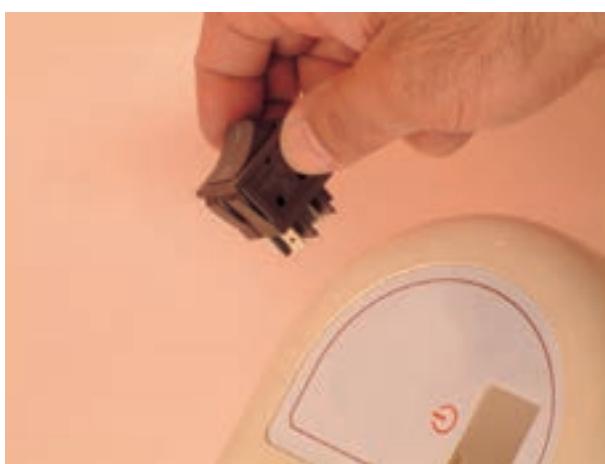
شکل ۵-۱۹۶

- پس از بازکردن سرسیم‌های مربوط به سیم رابط و موتور از ترمینال کلید، مانند شکل ۵-۱۹۶ خار پلاستیکی کلید را با پیچ‌گوشتی دوسو فشار دهید تا کلید از جای خود به سمت بیرون جابه‌جا شود.

شکل ۵-۱۹۷

- مطابق شکل ۵-۱۹۷ به آرامی کلید را از بدن بیرون بیاورید.

شکل ۵-۱۹۸

- شکل ۵-۱۹۸ کلید را در حالت جدا شده از بدن دستگاه نشان می‌دهد.

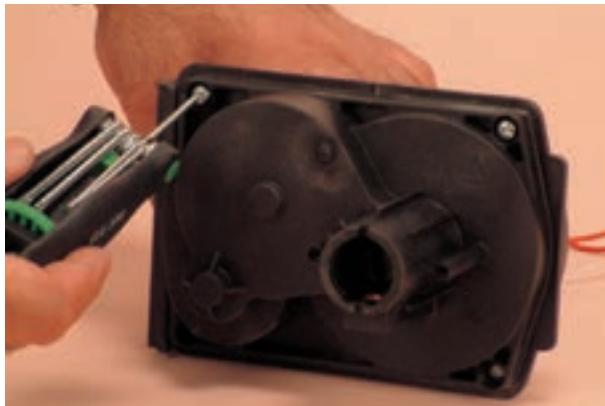

۸-۵-۸ مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲) (قسمت ششم)

روش باز کردن جعبه دنده

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۷-۸-۵ انجام می‌شود.

شکل ۵-۱۹۹

- به وسیله‌ی پیچ گوشته خورشیدی، پیچ‌های جعبه‌دنده را باز کنید (شکل ۵-۱۹۹).

شکل ۵-۲۰۰

- در شکل ۵-۲۰۰ شیار پیچ را به همراه آچار مخصوص آن مشاهده می‌کنید.

شکل ۵-۲۰۱

- پس از بازشدن پیچ‌ها، قاب بالایی جعبه‌دنده را به آرامی به سمت بالا بکشید تا محور چرخ‌دنده از محل نصب خود بیرون بیاید (شکل ۵-۲۰۱).

● شکل ۵-۲۰۲ جعبه‌ی چرخ دنده را به‌طور باز شده نشان می‌دهد.

شکل ۵-۲۰۲

● چرخ دنده‌ی مرتبط با دنده‌ی ماریچ محور آرمیچر را مطابق شکل ۳-۲۰۵ با دست بگیرید و آن را به‌آرامی از محل استقرار یا محور چرخ دنده بیرون بیاورید.

شکل ۵-۲۰۳

● مطابق شکل ۴-۲۰۵ بوش خاردار را با دست بگیرید و آن را از محور چرخ دنده‌ی اصلی بیرون بیاورید.

شکل ۵-۲۰۴

شکل ۵-۲۰۵

مانند شکل ۵-۲۰۵ چرخ دنده‌ی بزرگ را که محور دنده‌ی مارپیچ هدایت و برش گوشت را می‌چرخاند، همراه با محور آن از روی قاب جعبه‌دنده بیرون بیاورید.

شکل ۵-۲۰۶

چرخ دنده‌ی میانی را مانند شکل ۵-۲۰۶ از محل نصب آن خارج کنید.

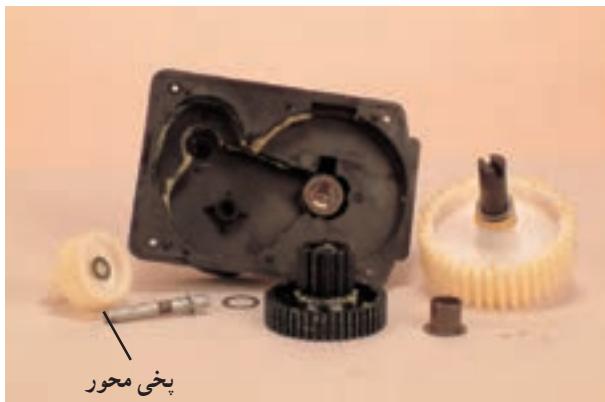

شکل ۵-۲۰۷

مطابق شکل ۵-۲۰۷ محور چرخ دنده‌ی میانی دستگاه را بیرون بیاورید. در انتهای این محور یک حالت پخی مشاهده می‌شود.

قسمت انتهایی این محور یک حالت تخت (پخ) دارد که در محل تخت روی قاب جعبه‌دنده قرار می‌گیرد تا محور هنگام کار بچرخد و فقط چرخ دنده روی محور بچرخد.

نکته‌ی مهم

شکل ۵-۲۰۸

- شکل ۵-۲۰۸ چرخ دنده هارا به همراه محورها، واشرها، بوش خاردار و محل نصب آن ها را روی قاب چرخ دنده نشان می دهد.

۵-۸-۵-۹ مراحل اجرای کار عملی شماره ۵ (۲)

(قسمت هفتم)

روش باز کردن موتور یونیورسال چرخ گوشت با یاتاقان بلبرینگی

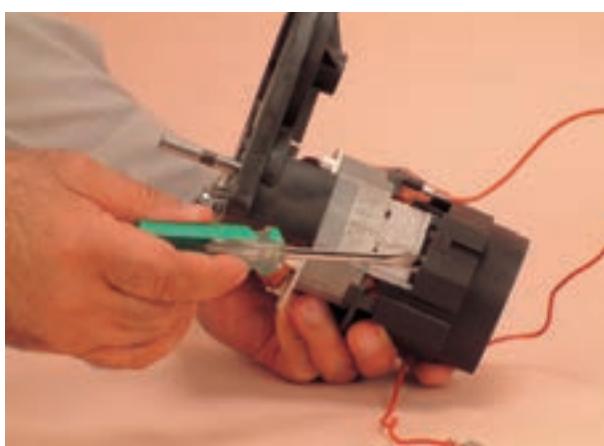
توجه!

مراحل این کار در ادامه کار ۸-۸-۵ انجام می شود.

شکل ۵-۲۰۹

- با پیچ گوشتی تخت مناسب مانند شکل ۵-۲۰۹ خار پلاستیکی محافظ پروانه و هدایت کننده هوا را از درگیری با استاتور خارج کنید.

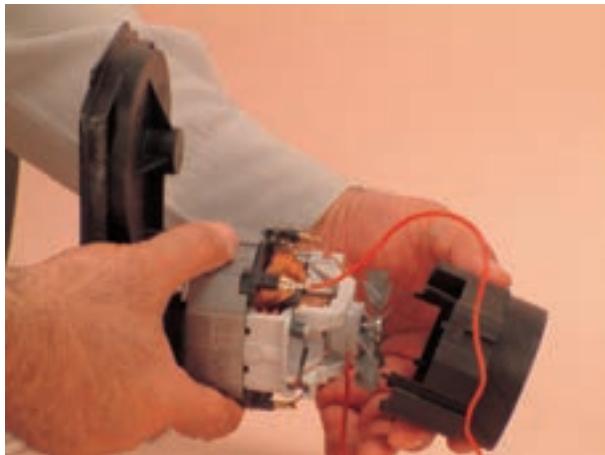

شکل ۵-۲۱۰

- مطابق شکل ۵-۲۱۰ قاب پلاستیکی را به آرامی به سمت راست حرکت دهید تا خار پلاستیکی آن کاملاً از استاتور جدا شود.

● مطابق شکل ۵-۲۱۱ در پوش یا قاب پلاستیکی را از روی پروانه‌ی خنک‌کننده‌ی موتور بردارید.

شکل ۵-۲۱۱

● مطابق شکل ۵-۲۱۲ با پیچ‌گوشتی خورشیدی مناسب، پیچ‌های موتور به قاب جعبه‌دنده را باز کنید.

شکل ۵-۲۱۲

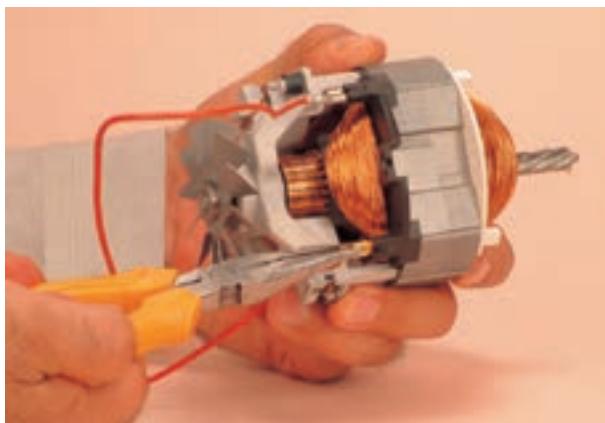
● قاب جعبه‌دنده را از روی موتور مانند شکل ۵-۲۱۳ به آرامی به سمت بالا حرکت دهید تا از موتور جدا شود.

شکل ۵-۲۱۳

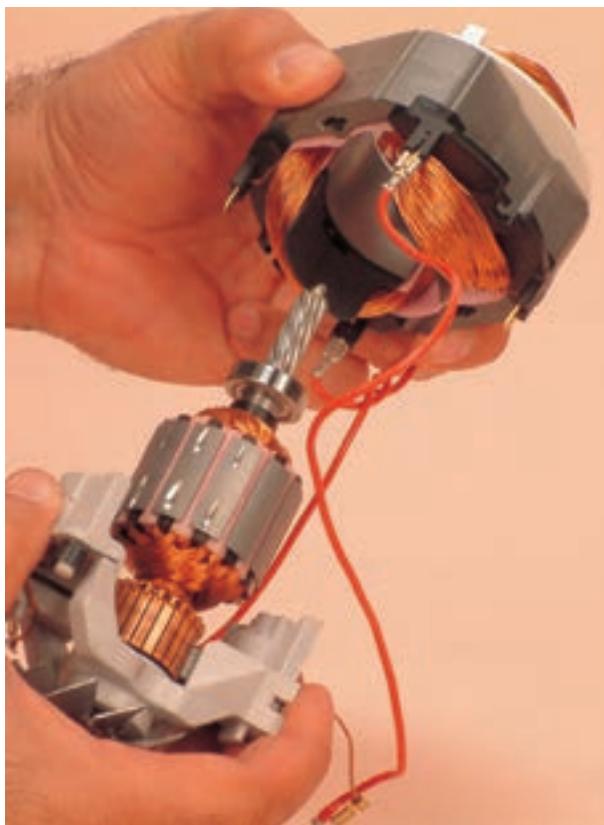

● سریم های مربوط به سیم رابط هردو بوبین متصل شده به زغال را به وسیله دمباریک از ترمینال بوبین ها بیرون پیاوید (شکل ۵-۲۱۴).

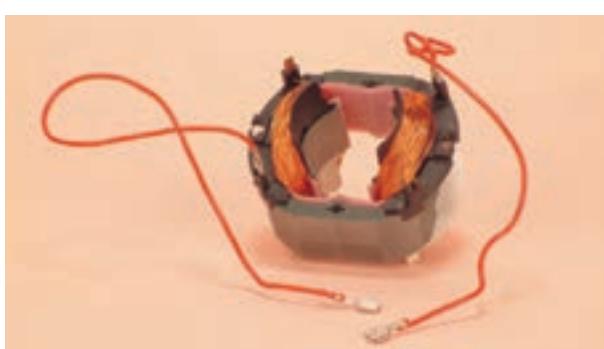
شکل ۵-۲۱۴

● مطابق شکل ۵-۲۱۵ استاتور را از درپوش سمت کلکتور و آرمیچر جدا کنید.

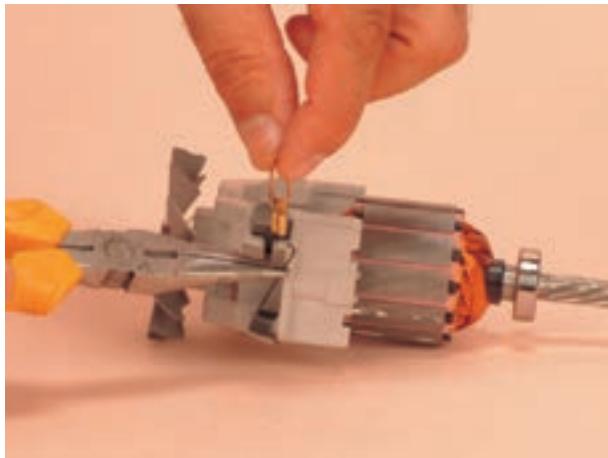

شکل ۵-۲۱۵

● شکل ۵-۲۱۶ استاتور موتور یونیورسال چرخ گوشت را نشان می دهد.

شکل ۵-۲۱۶

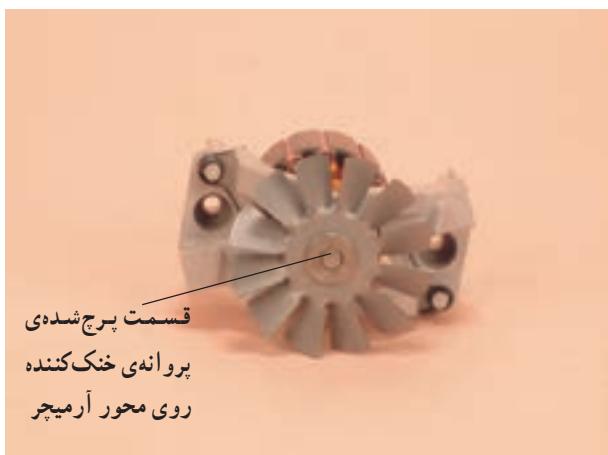
شکل ۵-۲۱۷

● با گرفتن فنر پست زغال بهوسیله‌ی دمباریک، زغال را از جازغالی خارج کنید (شکل ۵-۲۱۷).

شکل ۵-۲۱۸

● شکل ۵-۲۱۸ آرمیچر را به همراه پروانه‌ی خنک‌کننده‌ی دریوش سمت کلکتور، بلبرینگ سمت محور و دندۀ‌ی ماربیچ سر محور آرمیچر نشان می‌دهد.

شکل ۵-۲۱۹

● همان‌طور که در شکل ۵-۲۱۹ مشاهده می‌شود، پروانه‌ی خنک‌کننده، روی محور پیچ شده است تا اتصال مطمئن ایجاد و طول محور نیز کوتاه‌تر شود.

گاهی اوقات کارخانه‌ی سازنده برای ممانعت از دستکاری موتور چنین اقدامی را انجام می‌دهند.

توجه!

۱۰-۸-۵- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲) (قسمت هشتم)

روش بیرون آوردن بلبرینگ سمت مارپیچ محور

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۹-۸-۵ انجام می‌شود.

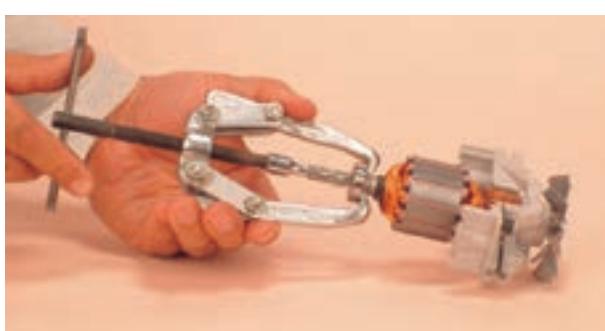
شکل ۵-۲۰

- دقت کنید که، همان طور که در شکل ۵-۲۰ نشان داده شده است، نوک پیچ پولی کش و نوک محور هر دو تیز هستند.

شکل ۵-۲۱

- مطابق شکل ۵-۲۱ بُکس مناسب (حتی المقدور مستعمل) را به عنوان واسطه روی محور آرمیچر انتخاب کنید.

شکل ۵-۲۲

- بُکس را بین سر پیچ پولی کش و سر محور آرمیچر مانند شکل ۵-۲۲ قرار دهید. پیچ پولی کش را در جهت حرکت عقربه‌های ساعت بچرخانید تا بلبرینگ از جای خود حرکت کند و از قسمت مارپیچ سرآرمیچر بیرون بیاید.

شکل ۵-۲۲۳

● در شکل ۵-۲۲۳ بلبرینگ بیرون آمده از محور را مشاهده می کنید.

● دستگاه چرخ گشت را مجدداً مونتاژ کنید.

توجه!

● دستگاه را مجدداً مونتاژ کنید.

● عملیات بستن قطعات و اجزای دستگاه برعکس حالت باز کردن آن است. دقّت کنید تا تمام قطعات و اجزا به ترتیب و به طور صحیح در محل خود قرار گیرند.

● برای بستن قطعات دستگاه باید از آخرین مرحله‌ی باز کردن آن شروع کنید تا به ابتدای آن بررسی‌د.

● هنگام سوار کردن قطعات، از نقشه‌ی مونتاژ که در مراحل باز کردن دستگاه ترسیم کرده‌اید، استفاده کنید.

● در صورتی که زغال و فنرها فرسوده شده است آن‌ها را تعویض کنید.

● جعبه‌ی چرخ‌دنده را گریس کاری کنید.

● در صورتی که بلبرینگ‌ها معیوب اند آن‌ها را تعویض کنید.

توجه!

پس از بستن دستگاه زیر نظر مربی کارگاه، دوشاخه‌ی سیم رابط آن را به پریز برق وصل کنید و از صحت عملکرد دستگاه مطمئن شوید.

چنان‌چه دستگاه بدون اشکال کار کند و شدت جریان آن هنگام کار با ولتاژ نامی در حد جریان نامی آن باشد دستگاه سالم است و می‌توان آن را مورد استفاده قرار داد.

مشاهدات و نتایجی را که از کار عملی شماره‌ی (۲) به دست آورده‌اید به طور خلاصه بنویسید.

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴
- ۵
- ۶
- ۷
- ۸
- ۹
- ۱۰

۹-۵- جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه اندازی چرخ‌گشت برقی

معمولًاً کارخانه‌های سازنده‌ی برای رفع عیب دستگاه‌ها جدول‌های ارائه می‌دهند. این جدول‌ها راهنمای مناسبی برای عیب‌یابی دستگاه‌ها هستند. توصیه می‌شود نحوه‌ی استفاده از این جدول‌ها را دقیقاً بیاموزید و در انجام تعمیرات مورد استفاده قرار دهید.

روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی	علت	نوع عیب
پس از اطمینان از برق دار بودن شبکه‌ی برق، برای رفع عیب پریز اقدام کنید.	بریز برق ندارد.	
ابتدا دوشاخه را بازدید کنید. اگر معیوب بود در صورت امکان آن را تعمیر کنید. اگر قابل تعمیر نبود آن را تعویض کنید. اگر دوشاخه سالم بود سیم رابط را تعویض کنید.	سیم رابط معیوب است.	
کلید معیوب است.		
سیم‌های رابط معیوب را به وسیله‌ی اهم‌ترین‌سایی و آن‌ها را تعویض کنید.	سیم‌های رابط داخل دستگاه قطع است.	
اتصال‌های مدار قطع است.		
سیم‌بیج بالشتک‌ها یا آرمیچر قطع است.		
پس از رفع عیب به وسیله‌ی کلید مخصوص، فیوز حرارتی مدار را به وضعیت اولیه‌ی ^۱ آن برگردانید.	فیوز حرارتی مدار عمل کرده است.	
جاروبک‌ها را تعویض کنید تا اتصال مدار برقرار شود.	جاروبک‌ها کوتاه شده‌اند و اتصال را در مدار برقرار نمی‌کنند.	
دوشاخه به طور صحیح در پریز قرار نگرفته است.		
آرمیچر را تعویض کنید.	دنده‌ی مارپیچ سرمحور موتور شکسته یا ساییده شده است.	
دنده‌ی مارپیچ یا محور خُردکننده را تعویض کنید.	دنده‌ی مارپیچ ساییده شده است.	
چرخ دنده را تعویض کنید.	چرخ دنده‌ی اصلی ساییده شده است.	
محور را در جای خود قرار دهید.	محور چرخ دنده‌ی اصلی از جای خود خارج شده است.	
پین و خار را تعویض کنید.	پین و خار چرخ دنده شکسته است.	
آن را تعویض کنید.	چرخ دنده‌ی اصلی که محور دنده‌ی مارپیچ را می‌چرخاند معیوب است.	
بروانه‌ی خنک‌کننده را تعویض کنید.	پرهای خنک‌کننده موتور کج شده یا شکسته است.	
جسم خارجی را بردارید و اگر چرخ دنده‌ها خراب بود آن‌ها را تعویض کنید.	جسم خارجی بین چرخ دنده‌ها قرار گرفته است.	
یاتاقان‌ها را تعویض کنید.	یاتاقان‌ها معیوب است.	
قطعات درست در محل خود قرار ندارند.	قطعات را به طور صحیح در محل خود قرار دهید.	
آرمیچر نیم‌سوز است.		

۵-۹-۱
اما دستگاه کار
نمی‌کند.

۵-۹-۲
موتور کار
می‌کند اما ممحور
خُردکننده یا
مارپیچ نمی‌چرخد.

۵-۹-۳
چرخ‌گشت با
لرزش و
سرور صدای زیاد
کار می‌کند.

نوع عیب	علت	روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه اندازی
موقع کار کردن موتور، گریس از جعبه دندۀ بیرون می‌ریزد.	<p>قسمتی از بالشتک‌ها اتصال کوتاه شده است.</p> <p>دنده‌ی مارپیچ یا محور خردکننده‌ی گوشت معیوب است.</p> <p>واشرهای تنظیم کننده‌ی فاصله معیوب‌اند.</p> <p>اتصال‌های مکانیکی را محکم کنید.</p> <p>اتصال‌های مکانیکی شل است.</p> <p>میزان گریس در جعبه دندۀ بیش از حد مجاز است.</p> <p>واشر آب‌بندی محفظه‌ی جعبه دندۀ خراب است.</p> <p>نوع گریس تعویض شده مرغوب نیست.</p> <p>قاب‌های جعبه دندۀ شکسته است.</p> <p>ياتاقان‌ها معیوب است.</p> <p>چرخ دندۀ‌ها معیوب شده و حالت گریپاژ ایجاد کرده است.</p> <p>جسم خارجی بین آرمیچر و استاتور قرار گرفته است.</p> <p>جسم خارجی بین چرخ دندۀ‌ها قرار دارد.</p> <p>عایق‌بندی موتور از بین رفته و موتور اتصال بدن‌هاردد.</p> <p>پروانه‌ی خنک کننده گیر دارد.</p> <p>بار چرخ گوشت زیاد است.</p> <p>آرمیچر نیم‌سوز است.</p> <p>بالشتک‌ها نیم‌سوز است.</p> <p>چرخ دندۀ‌ها معیوب است.</p> <p>ياتاقان‌ها معیوب است.</p> <p>دنده‌ی مارپیچ دستگاه معیوب است.</p> <p>ولناز تغذیه زیاد است.</p> <p>دستگاه به طور مداوم و بیش تر از 30° دقیقه به کار رفته است.</p> <p>سیم اتصال زمین قطع است.</p> <p>موتور اتصال بدن‌هاردد.</p> <p>سیم‌های رابط داخل دستگاه اتصال بدن‌هاردد.</p>	<p>بالشتک‌ها را تعویض کنید.</p> <p>آن را تعویض کنید.</p> <p>واشرهای مکانیکی را تعویض کنید.</p> <p>پیچ‌های قاب جعبه دندۀ را محکم کنید.</p> <p>مقدار گریس را در جعبه دندۀ بیش از حد تنظیم کنید.</p> <p>واشر آب‌بندی محفظه‌ی جعبه دندۀ را تعویض کنید.</p> <p>گریس را تعویض کنید.</p> <p>قاب‌های جعبه دندۀ را تعویض کنید.</p> <p>ياتاقان‌ها را تعویض کنید.</p> <p>چرخ دندۀ‌ها را تعویض کنید.</p> <p>جسم خارجی بین آرمیچر و استاتور قرار گرفته است.</p> <p>جسم خارجی بین چرخ دندۀ‌ها قرار دارد.</p> <p>شده، آن‌ها را تعویض کنید.</p> <p>موتور را تعویض کنید.</p> <p>در صورت امکان آن را رفع کنید. در غیر این صورت پروانه را تعویض کنید.</p> <p>مقدار گوشت تغذیه شده به گلوبی چرخ گوشت را کاهش دهید.</p> <p>آرمیچر را تعویض کنید.</p> <p>بالشتک‌ها را تعویض کنید.</p> <p>چرخ دندۀ‌ها را تعویض کنید.</p> <p>ياتاقان‌ها را تعویض کنید.</p> <p>آن را تعویض کنید.</p> <p>از ترانسفورماتور یا دستگاه تنظیم ولناز برای تغذیه‌ی دستگاه استفاده کنید.</p> <p>دستگاه به طور مداوم و بیش تر از 30° دقیقه به کار دستگاه را به طور مداوم به کار نبرید.</p> <p>سیم اتصال زمین را وصل کنید.</p> <p>موتور را تعمیر یا تعویض کنید.</p> <p>سیم‌های رابط داخل دستگاه اتصال بدن‌هاردد.</p> <p>سیم رابط معیوب را تعویض و اتصال بدن‌هاردد.</p>
موتور صدای ناهنجار می‌دهد و نمی‌چرخد.		
<p>نکته‌ی مهم: فوراً در این حالت دستگاه را خاموش کنید.</p>		
هنگام کار کردن دستگاه دود از دستگاه خارج می‌شود و کار دستگاه طبیعی نیست.		
بدنه‌ی چرخ گوشت برق دار شده است.		

نوع عیب	علت	روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی
	کلید اتصال بدنه دارد.	کلید را تعویض کنید.
	آرمیچر نیم‌سوز است.	آرمیچر را تعویض کنید.
	آرمیچر قرار می‌گیرد.	بالشتک‌ها نیم‌سوز است و ولتاژ زیاد دوسر
	بار دستگاه زیاد است.	بار را کاهش دهید.
	زغال‌ها کوتاه شده است.	زغال‌ها را تعویض کنید.
	یاتاقان‌ها معیوب است.	یاتاقان‌ها را تعویض کنید.
	دنده‌ی چرخ دنده‌ها شکسته است.	چرخ دنده‌ی معیوب را تعویض کنید.
	زغال‌ها مناسب و مرغوب نیستند.	زغال‌ها را تعویض کنید.
	اتصال‌های مکانیکی شل است.	اتصال‌های مکانیکی را محکم کنید.
	ولتاژ شبکه زیاد است.	ولتاژ دستگاه را به‌وسیله‌ی اتوترانسفورماتور یا دستگاه تنظیم ولتاژ مناسب دستگاه قرار دهید.
	دستگاه گیر مکانیکی دارد.	گیر دستگاه را رفع کنید.
	تیغ تیز نیست.	در صورت امکان تیغ باید توسط استادکار حرفه‌ای با دستگاهی که سنگ مغناطیس دارد تیز شود. در غیر این صورت آن را تعویض کنید.
	دنده‌ی مارپیچ داخل محفظه‌ی گوشت به‌وسیله‌ی واشر تنظیم نیست.	دنده‌ی مارپیچ را در داخل محفظه‌ی خردکننده‌ی گوشت تنظیم کنید.
	پنجره یا شبکه تیز نیست.	پنجره یا شبکه به‌وسیله‌ی افراد خبره با دستگاهی که سنگ مغناطیس دارد تیز شود. در غیر این صورت تعویض شود.
	پنجره‌ی چرخ گوشت تقریباً مسدود شده است.	پنجره‌ی چرخ گوشت را تمیز کنید.

دستگاه در حال کار، جرقه‌ی شدید می‌زند.

مقدار گوشت چرخ کرده کم و به صورت پوره یا له‌شده است.

در صورتی که فرست اضافی داشتید چرخ گوشت معیوبی را زیر نظر مریبی کارگاه بارعايت کلیه موارد و نکات اینمنی و با استفاده از دستورهای کار عملی شماره‌ی (۱) و شماره‌ی (۲) و جدول عیب‌یابی ۹_۵، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کنید.

تمرین عملی:

آزمون پایانی (۵)

آزمون نظری (۵)

۱- موتور چرخ گوشت برقی از چه نوع است؟

- (۱) یک فاز با قطب چاکدار (۲) یونیورسال (۳) هیسترزیس (۴) رلوکتانسی

۲- آرمیچر موتورهای اونیورسال چرخ گوشت هنگام کار، حدوداً چند دور در دقیقه می‌چرخد؟

- (۱) ۲۲۰۰ دور (۲) ۳۰۰۰ دور (۳) ۲۲۰۰ دور (۴) ۲۳۰۰ دور

۳- سرعت چرخش تیغ برش در چرخ گوشت حدوداً چند دور در دقیقه است؟

- (۱) ۵ دور (۲) ۲۳ دور (۳) ۳۰۰۰ دور (۴) ۲۲۰۰ دور

۴- دور معکوس موتورهایی بونیورسال در چه مواردی در چرخ گوشت مورد استفاده قرار می‌گیرد؟

۵- آیا می‌توان از دور معکوس چرخ گوشت به طور دائم برای چرخ کردن گوشت استفاده کرد؟ چرا؟

۶- آیا می‌توان جهت چرخش موتوری را که در حالت کار است با کلید معکوس کننده‌ی دور تغییر داد؟ چرا؟

۷- در چرخ گوشت برقی، به چه منظور دور یا سرعت چرخش موتورهای بونیورسال را به وسیله‌ی چرخ دنده کاهش می‌دهند؟

(۱) افزایش گشتاور

(۲) کاهش گشتاور (۳) کاهش جریان موتور (۴) کاهش قدرت مصرفی موتور

۸- آیا کوتاه شدن زغال‌ها می‌تواند سبب قطع مدار الکتریکی چرخ گوشت شود؟ چرا؟

۹- بدنه‌ی فلزی چرخ گوشت الزاماً باید به سیم اتصال زمین وصل شود.

نباید

۱۰- لاستیک‌های دور قاب‌های جعبه‌دنده را به چه منظور تعییه می‌کنند؟

۱۱- اگر بدنه‌ی چرخ گوشت برق دار شود عیب در چیست؟

۱۲- اگر چرخ گوشت در حالت کار جرقه‌ی شدید بزند عیب در چیست؟

۱۳- آیا اتصال کوتاه شدن بالشتک‌ها می‌تواند سبب ایجاد سروصدای جرقه در آرمیچر شود؟

۱۴- چرا بعضی از چرخ گوشت‌ها چندین پنجه‌ی شبکه‌ی مختلف دارند؟

۱۵- خرد کردن غلات با دستگاه چرخ گوشت مستلزم چه نکات و موارد فنی است؟

۱۶- شکستن دنده‌ی چرخ دنده‌ها کدام عیب را در دستگاه ایجاد نمی‌کند؟

(۱) گریپاژ شدن (۲) جرقه‌ی شدید (۳) سروصدای زیاد (۴) حرکت سریع دنده‌ی مارپیچ

۱۷- اگر گوشت به صورت له شده و پوره از دستگاه خارج شود، کدام عیب در دستگاه ایجاد نشده است؟

(۱) تیغ تیز نیست. (۲) پنجه‌ی تیز نیست. (۳) دنده‌ی مارپیچ تنظیم نیست. (۴) سرعت موتور زیاد

۱۸- گزینه‌ی نادرست، در ارتباط با دود کردن چرخ‌گوشت هنگام کارکردن، کدام است؟
۱) آرمیچر نیمسوز است. ۲) ولتاژ حدوداً ۹۵٪ ولتاژ نامی است.

۳) چرخ‌دنده‌ها معیوب است. ۴) بار چرخ‌گوشت زیاد است.

۱۹- چرا با تیغ خُرد کردن گوشت نمی‌توان مواد دیگر را خُرد کرد؟
۲۰- ساییده شدن دنده‌ی ماریچ سر محور موتور چه عیوبی برای دستگاه ایجاد می‌کند؟

آزمون عملی

یک دستگاه چرخ‌گوشت معیوب را که در حالت کار جرقه‌ی شدید و سروصدای زیاد دارد عیب‌یابی، تعمیر و راهاندازی کنید.

واحد کار (۶)

توانایی باز کردن، عیب یابی، تعمیر و راه اندازی جاروبرقی

هدف کلی

عیب یابی و تعمیر جاروبرقی

هدف های رفتاری: فرآگیر پس از پایان آموزش این واحد کار باید بتواند:

- ۱- انواع جاروبرقی را نام ببرد.
- ۲- کاربرد جاروبرقی را شرح دهد.
- ۳- قطعات جاروبرقی را نام ببرد.
- ۴- قطعات مهم جاروبرقی را شرح دهد.
- ۵- قطعات جاروبرقی را از یکدیگر تشخیص دهد.
- ۶- موتور الکتریکی و سیستم مکنده‌ی جاروبرقی را شرح دهد.
- ۷- مدارهای الکتریکی و تفکیکی یک نمونه جاروبرقی را برای سرعت‌های مختلف ترسیم کند و آن را شرح دهد.
- ۸- اصول عیب یابی و تعمیر سیستم مکنیکی جاروبرقی را توضیح دهد.
- ۹- اصول عیب یابی و نحوه تعمیر برد الکترونیکی جاروبرقی را توضیح دهد.
- ۱۰- از روی قطعات مونتاژ شده‌ی جاروبرقی در خلال پیاده‌سازی، نقشه‌ی مونتاژ دستگاه را ترسیم کند.
- ۱۱- قطعات جاروبرقی را باز کند و مجدداً بینند.
- ۱۲- نحوه جمع کردن و راه اندازی جاروبرقی را توضیح دهد.
- ۱۳- اصول عیب یابی، تعمیر و راه اندازی جاروبرقی را شرح دهد.
- ۱۴- جاروبرقی را عیب یابی، تعمیر و راه اندازی کند.

ساعت آموزش		
جمع	عملی	نظری
۴۲	۳۸	۴

به دلیل تنوع موجود در دستگاه‌های جاروبرقی و محدودیت زمانی موجود در استاندارد کافی است فرآگیر فقط

دو نمونه جاروبرقی را با توجه به امکانات و تجهیزات کارگاهی از نظر مباحثه تئوری و عملی، تجزیه و تحلیل کند و با استفاده

از جداول عیب یابی مربوطه، زیر نظر مربی کارگاه با رعایت کامل موارد اینمنی به عیب یابی و تعمیر آن بپردازد. کسب

مهارت برای سایر انواع جاروبرقی پس از طی دوره‌ی کارآموزی و کسب تجربه امکان پذیر است.

نکته‌ی مهم

پیش‌آزمون (۶)

- ۱- موتور چرخ گوشت چه نوع موتوری است؟
- (۱) یک فاز با قطب چاکدار (۲) یونیورسال
- (۳) با آهنربای دائم (۴) یک فاز با خازن دائم کار
- ۲- برای افزایش گشتاور و تبدیل حرکت دورانی و عمودی به حرکت دورانی و افقی در چرخ گوشت برقی از استفاده می‌شود.
- ۳- اجزا و قطعات شکل زیر متعلق به چه قسمتی از چرخ گوشت برقی است؟
- (۱) جعبه‌دنده (۲) محفظه یا کanal گوشت
- (۳) موتور (۴) موارد ۱ و ۲

- ۴- جنس چرخ‌دنده‌های چرخ گوشت‌های برقی چیست؟
- ۵- استفاده از خازن در چرخ گوشت برقی به چه منظور است؟
- ۶- قطر چرخ‌دنده‌ی اصلی چرخ گوشت که محور دنده‌ی مارپیچ را می‌چرخاند از قطر بقیه‌ی چرخ‌دنده‌ها کمتر است.
- ۷- دستگاه چرخ گوشتی در حال کار است و جرقه‌های شدید در زیر جاروبک‌های آن ظاهر می‌شود. دلایل ایجاد جرقه را بیان کنید.
- ۸- هنگام وصل کلید دور معکوس در چرخ گوشت برقی رعایت چه شرطی لازم است؟
- ۹- خرابی چرخ‌دنده‌ها در چرخ گوشت چه پیامدی دارد؟
- ۱۰- چنانچه دنده‌های مارپیچ سر محور موتور چرخ گوشت ساییده شده باشد چه اقدامی باید انجام گیرد؟
- ۱۱- موتور جاروبرقی از چه نوع است؟
- (۱) یونیورسال (۲) DC با آهنربای دائم
- (۳) روتور قفسی با قطب چاکدار (۴) یک فاز خازن دار

- ۱۲) کنترل سرعت موتور الکتریکی در جاروبرقی با کدام روش انجام نمی‌شود؟
- ۱) سری کردن سیم پیچی بالشتک‌ها
 - ۲) موازی کردن سیم پیچی بالشتک‌ها
- ۱۳- در ترمینال ورودی موتور یک نوع جاروبرقی سه خازن قرار دارد، نقش این خازن‌ها چیست؟
- ۱) پارازیت گیر
 - ۲) اصلاح ضریب قدرت
 - ۳) ذخیره‌ی ولتاژ DC
 - ۴) ذخیره‌ی ولتاژ AC
- ۱۴- لاستیک سروته موتور جاروبرقی چه نقشی در عملکرد دستگاه دارد؟
- ۱۵- برای جلوگیری از ورود گرد و خاک به داخل موتور کدام یک از وسائل زیر به کار می‌رود؟
- ۱) کیسه‌ی زباله
 - ۲) فیلتر اسفنجی
 - ۳) لوله‌ی خرطومی
 - ۴) در لاستیکی در محل ورودی هوا
- ۱۶- در جاروبرقی‌هایی که کنترل سرعت با روش الکترونیکی صورت می‌گیرد، کدام وسیله بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد؟
- ۱) دیود
 - ۲) ترایاک
 - ۳) مقاومت پرواتر
 - ۴) تریستور
- ۱۷- یک دستگاه جاروبرقی یکسره کار می‌کند و با کلید خاموش نمی‌شود، علت یا علل آن چیست؟
- ۱۸- نام سه قطعه‌ی غیر نیمه هادی را که در بُرد الکترونیکی جاروبرقی کاربرد دارد بنویسید.
- ۱۹- کنترل دور موتور جاروبرقی توسط، که روی دستگاه یا روی دسته‌ی جاروبرقی نصب می‌شود، انجام می‌گیرد.
- ۲۰- در دستگاه جاروبرقی اگر فنر داخل سیم جمع کن پاره شود، چه اشکالی در نحوه‌ی جمع کردن سیم پدید می‌آید.
- ۱) سیم را جمع نمی‌کند.
 - ۲) سیم را باز نمی‌کند.
 - ۳) سیم را به صورت ناقص جمع می‌کند.
 - ۴) سیم را پاره می‌کند.

زمان آموزش مطالب تئوری جاروبرقی: ۴ ساعت

۱-۶_اطلاعات کلی

جاروبرقی^۱ یکی از لوازم خانگی است که در بیشتر منازل وجود دارد. این دستگاه برای جمع‌آوری زباله و یا تمیز کردن منزل به کار می‌رود.

امروزه با استفاده از فناوری پیشرفته‌ی الکترونیک جاروهای برقی بسیار متحول شده است. از جمله این که با به کار گرفتن بخار آب در جاروبرقی، توانسته‌اند به روش جدیدی برای تمیز کردن پرده، مبل، فرش، پنجره، کف و دیوار منازل دست یابند. علاوه بر آن، جاروهای برقی هوشمندی ساخته شده که با امکانات همه جانبه تسهیلات زیادی را در اختیار مصرف‌کننده گذاشته است.

جاروبرقی‌های پیشرفته‌ی امروزی پنج عملکرد مختلف دارند که عبارت است از: شستن، خشک‌کردن، پاک‌کردن، مکیدن جامدات و مکیدن مایعات. این جاروها با امکاناتی مانند استفاده از فیلترهای چند لایه و متعدد و پالایش با آب، دارای روش مؤثری برای از بین بردن گرد و غبار و جلوگیری از ورود آن به هوا هستند. شکل ۱-۶ چند دستگاه جاروبرقی با امکانات مختلف را نشان می‌دهد.

(الف)

امکانات جاروبرقی:
قابل شارژ
ولتاژ: ۴/۸ ولت
قدرت کارکرد با شارژ
کامل: ۲۰ دقیقه
نوع کار: جاروبکشی
خشک و تر

(ب)

امکانات جاروبرقی:
نوع کار: خشک و تر
حجم کیسه: ۷ لیتر
حجم مخزن آب: ۸ لیتر
حجم مخزن شامپو: ۳ لیتر
فیلتر: ۳ لایه

(ج)

شکل ۱-۶

تقسیم‌بندی کلی جارو‌های برقی خانگی

جارو برقی با سیستم

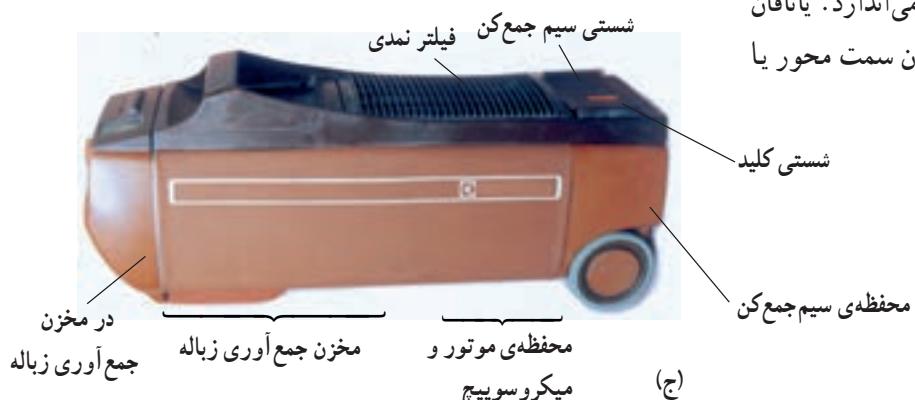
- جاروکشی خشک
- جاروکشی خشک و تر
- جاروکشی خشک و تر و شوینده با آب سرد
- جاروکشی خشک و تر، شوینده با آب سرد و گرم و بخار و خشک کن
- شارژی و جاروکشی خشک
- شارژی و جاروکشی خشک و تر
- کنترل و تغییر سرعت

(الف)

(ب)

(ج)

شکل ۲-۶

۲-۶-۱- انواع جارو برقی و کاربرد آن‌ها

جارو‌های برقی از نظر شکل ظاهری، ولناز تغذیه، قدرت موتور، قدرت مکش، جریان‌ها، وزن، طول سیم، سرعت، سیستم فیلتر، نوع محفظه‌ی زباله، امکانات جانبی، جاروکشی خشک و تر، شست و شو با آب سرد و گرم و بخار، خشک کن، قابلیت شارژ، نحوه‌ی راه‌اندازی، کاربرد و ... دسته‌بندی می‌شوند.

۱-۶-۲-۱- جارو برقی با سیستم جاروکشی خشک: امروزه آن دسته از جارو‌های برقی که از آن‌ها برای جمع‌آوری گرد و خاک، زباله و اجسام جامد ریز و پاکیزگی محیط منزل استفاده می‌شود از ساده‌ترین انواع جارو برقی به شمار می‌روند. این جاروها از امکانات و قابلیت‌های مختلف برخوردارند، که با توجه به نوع امکانات و کارآیی تقسیم‌بندی می‌شوند.

■ جارو‌های برقی یک سرعته

● شکل‌های ۲-۶-۲-الف و ب دو دستگاه جارو برقی را نشان می‌دهد که مجهر به سیم جمع کن، فیلتر نمدی، موتور یونیورسال یک سرعته و کلید روشن و خاموش هستند. در این جاروها برای جمع‌آوری زباله، کیسه زباله‌ی یک بار مصرف کاغذی یا کیسه‌ی دائمی پارچه‌ای با قابلیت تخلیه و استفاده مجدد به کار می‌رود.

● شکل ۲-۶-۲-ج یک دستگاه جارو برقی یک سرعته را با سیم جمع کن نشان می‌دهد. این جارو مجهر به میکروسویچی است که به وسیله‌ی یک اهرم میله‌ای از در مخزن جمع‌آوری زباله فرمان می‌گیرد و در صورتی که در مخزن زباله باز یا کیسه‌ی زباله پر باشد و یا چنانچه کیسه‌ی زباله در مخزن جمع‌آوری زباله نباشد، میکروسویچ عمل می‌کند و دستگاه را از کار می‌اندازد. یاتاقان سمت کلکتور یا عقب این موتور بوشی و یاتاقان سمت محور یا جلوی آن بلبرینگی است.

■ جاروهای برقی با سرعت متغیر

برای جارو کردن فرش و تمیز کردن پرده‌ها و مبل‌ها از جاروی برقی که سرعت و قدرت مکش موتور آن قابل تغییر است استفاده می‌شود.

شکل ۶-۳

● شکل ۶-۳ یک دستگاه جاروی برقی کم صدا با سرعت متغیر را که توان مصرفی حداقل و حداکثر آن به ترتیب ۴۰۰ و ۸۰۰ وات است نشان می‌دهد. این دستگاه مجهز به سیم جمع کن و نشانگر سطح خاکروبه و حفاظت کننده‌ی موتور است. کنترل سرعت این دستگاه توسط یک پتانسیومتر و به صورت چرخشی از روی دستگاه انجام می‌شود.

شکل ۶-۴

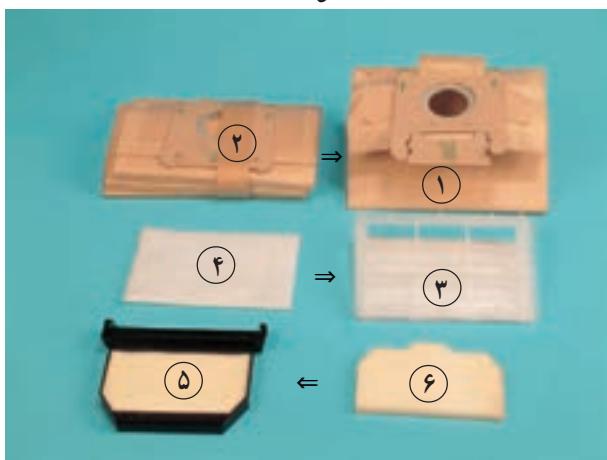
● در شکل ۶-۴ یک دستگاه جاروی برقی را که قدرت آن حداکثر ۱۴۰۰ وات است و سرعت آن به صورت الکترونیکی، به وسیله‌ی یک پتانسیومتر با دسته‌ی کشویی، از روی دستگاه تنظیم می‌شود مشاهده می‌کنید.

شکل ۶-۵

شکل ۶-۶

شکل ۶-۷

شکل ۶-۵ نحوه‌ی تنظیم سرعت و تغییر قدرت مکش جارو برقی شکل ۶-۴ را به‌وسیله‌ی تغییر یک پتانسیومتر با دسته‌ی کشویی نشان می‌دهد. محدوده‌ی تغییر قدرت مصرفی این جارو ۴۰۰ تا ۱۴۰۰ وات است.

این جارو برقی همان‌گونه که در شکل ۶-۶ نشان داده شده دارای کیسه‌ی جمع‌آوری زباله از نوع کاغذی بکبار مصرف است که در شکل ۶-۷ با شماره‌ی (۱) مشخص شده است.

در شکل ۶-۷ کیسه‌های جارو برقی و فیلترهای قسمت جلو و بالای محافظه‌ی موتور مشاهده می‌شود.

نکته‌ی مهم

پس از پر شدن زباله به میزان $\frac{3}{4}$ حجم کیسه‌ی کاغذی، باید کیسه تعویض شود. برای این منظور از کیسه‌های شماره‌ی (۲) در شکل ۶-۷ استفاده می‌شود.

شکل ۶-۸

جاروبرقی شکل ۶-۴ دارای دو میکروفیلتر است. یکی از میکروفیلترها طبق شکل ۶-۷ با شماره‌ی (۳) است و در جلوی محفظه‌ی موتور مطابق شکل ۶-۸ قرار دارد. این میکروفیلتر مخصوص فیلتر کردن هوای ورودی به محفظه‌ی موتور است.

نکته‌ی مهم

قسمت داخلی میکروفیلتر شماره‌ی (۳) که در شکل ۶-۷ با شماره‌ی (۴) مشخص شده است پس از هر سه بار تعویض پاکت جاروبرقی مطابق شکل ۶-۹ تعویض شود.

شکل ۶-۹

شکل ۶-۹ روش نصب میکروفیلتر جلوی محفظه‌ی موتور را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۱۰

میکروفیلتر دیگر که مخصوص خروجی هوا و برای جلوگیری از آلایندگی محیط منزل است در بالای محفظه موتور مطابق شکل ۶-۱ نصب می‌شود. این میکروفیلتر در شکل ۶-۷ با شماره‌ی (۵) مشخص شده است.

شکل ۶-۱۱

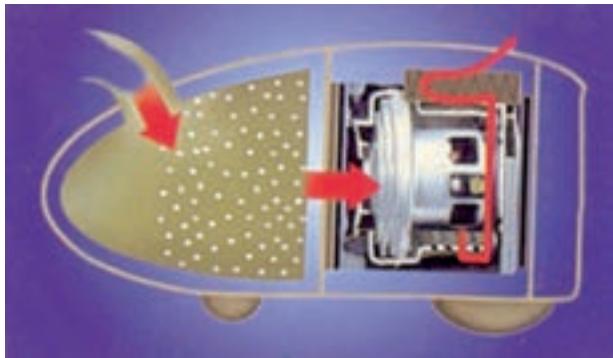
پس از کیف شدن آن، قسمت داخلی این میکروفیلتر که در شکل ۶-۷ با شماره‌ی (۶) مشخص شده است، باید مطابق شکل ۶-۱۱ تعویض شود.

شکل ۶-۱۲

● در شکل ۶-۱۲ یک دستگاه جاروبرقی را که قدرت آن حداقل 1500 وات است مشاهده می‌کنید. سرعت و قدرت مکش این جارو متغیر است.

در این جارو فیلتر ۹ لایه‌ی کربنی (ضد آرژی) به کار می‌رود و محفظه‌ی موتور آن طوری طراحی شده است که صدای تولید شده در سیستم مکش حداقل باشد (شکل ۶-۱۳).

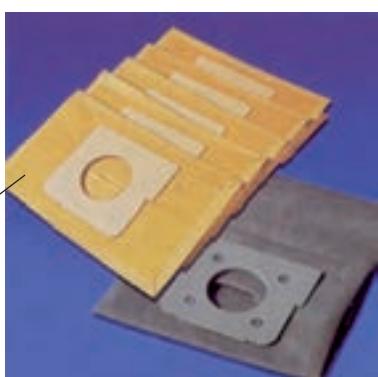

شکل ۶-۱۳

شکل ۶-۱۴

تنظیم قدرت مکش در این دستگاه مطابق شکل ۶-۱۴ از روی دسته‌ی جارو انجام می‌شود.

شکل ۶-۱۵

شکل ۶-۱۵ کیسه‌ی پارچه‌ای و کیسه‌های کاغذی را که از آن‌ها در جاروبرقی شکل ۶-۱۲ استفاده می‌شود نشان می‌دهد.

شکل ۶-۱۶

- در شکل ۶-۱۶ یک جاروبرقی با سرعت و قدرت مکش متغیر را که قدرت آن حداقل ۱۷۰۰ وات است مشاهده می‌کنید. این جارو که مجهر به سیم جمع کن، لوله‌ی تلسکوپی تاشو و قابل تنظیم، فیلتر قابل شستشو (ضد آرژی) و برس ضربه‌زن برای تمیز کردن بهتر محیط منزل است، نیاز به کیسه و پاکت برای جمع آوری زباله ندارد و زباله‌ها در مخزن پلاستیکی دستگاه جمع می‌شود.

شکل ۶-۱۷ دکمه‌های تنظیم را روی دسته‌ی جارو برقی نشان می‌دهد.

شکل ۶-۱۷

شکل ۶-۱۸

شکل ۶-۱۹

شکل ۶-۱۸ برس ضربه‌زن جارو برقی شکل ۶-۱۶ را نشان می‌دهد که از قدرت مکش فوق العاده‌ای برخوردار است و هیچ ذره‌ای را در سطح جارو شده باقی نمی‌گذارد.

شکل ۶-۱۹ یک نوع فیلتر قابل شست و شو را که در جارو برقی شکل ۶-۱۶ استفاده دارد نشان می‌دهد.

نکته‌ی مهم

هر چند وقت یک بار، فیلتر جارو برقی را بازدید کنید و در صورت نیاز آن را با آب شست و شو دهید.

شکل ۶-۲۰ یک نوع جارو برقی مشابه جارو برقی شکل ۶-۱۶ را که به علت داشتن چرخ‌های مخصوص می‌توان آن را از پله‌ها بالا برد نشان می‌دهد.

شکل ۶-۲۰

شکل ۶-۲۱

● شکل ۶-۲۱ یک نوع جارو برقی ضدآلرژی را با قدرت الکتریکی حداکثر 165° وات نشان می‌دهد. این جارو دارای فیلتر ضدآلرژی ۹ لایه، کیسه‌ی زباله‌ی ۴ لیتری ضد باکتری و فیلتر ضد حساسیت است.

سیستم تنظیم سرعت و قدرت مکش آن خطی است و با یک پتانسیومتر به صورت الکترونیکی عمل می‌کند. دسته‌ی پتانسیومتر در روی دستگاه مشاهده می‌شود.

شکل ۶-۲۲

شکل ۶-۲۲ یک نمونه فیلتر پنج لایه را نشان می‌دهد که در جارو برقی‌ها کاربرد دارد. لایه‌های ۱ و ۲ فیلتر مربوط به کیسه‌ی زباله، لایه‌ی ۳ فیلتر موتور و لایه‌ی ۴ یک میکروفیلتر است که برای جذب ذرات میکروسکوپی موجود در هوای خروجی به کار می‌رود. لایه‌ی پنجم، فیلتر کربنی ضدآلرژی است.

شکل ۶-۲۳

● شکل ۶-۲۳ یک نوع جارو برقی 150° وات را نشان می‌دهد که کنترل روشن و خاموش و تغییر سرعت آن از روی دسته انجام می‌شود و دارای فیلتر الکترواستاتیک و کیسه‌ی پارچه‌ای و دائمی ۴ لیتری است.

شکل ۶-۲۴

- شکل ۶-۲۴ چگونگی عملکرد دسته و برس را در جهات مختلف نشان می‌دهد. این قابلیت انعطاف سبب عملکرد بهتر جارویرقی در هنگام جایه‌جایی می‌شود.

شکل ۶-۲۵

- شکل ۶-۲۵ چگونگی عملکرد برس یک نوع جارویرقی را هنگام جارو کردن کف منزل نشان می‌دهد.

نکته‌ی مهم

چنانچه فرچه‌های برس فرسوده شود، در جارویرقی باحداکثر قدرت مکش کیفیت جارو کردن منزل رضایت‌بخش

نیست و باید برس تعویض شود.

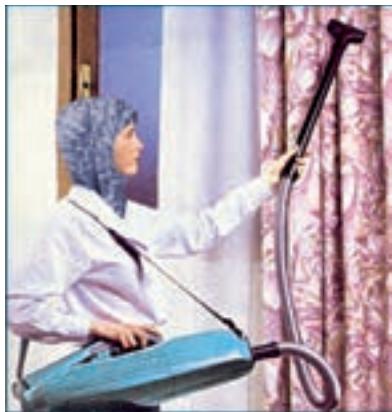
شکل ۶-۲۶

- همان‌طور که در شکل ۶-۲۶ مشاهده می‌کنید وزن جارویرقی سمت چپ با کیسه‌ی زباله‌اش که حجم آن $\frac{3}{5}$ لیتر است از وزن جارویرقی سمت راست که حجم کیسه‌ی زباله‌ی آن $\frac{3}{1}$ لیتر است کمتر است. این در حالی است که قدرت موتور جارویرقی سمت چپ بیش‌تر از قدرت موتور جارویرقی سمت راست است.

شکل ۶-۲۷

- سبک شدن وزن جارو سبب حمل راحت‌تر آن شده و مطابق شکل ۶-۲۷ برای تمیز کردن مبل و اثاثیه‌ی منزل به‌وسیله‌ی بند مخصوص می‌توان آن را با خود حمل کرد.

شکل ۶-۲۸

- شکل ۶-۲۸ یک دستگاه جارو برقی را نشان می‌دهد که دارای بند مخصوص است و می‌توان آن را هنگام تمیز کردن پرده‌ی منزل با خود حمل کرد.

شکل ۶-۲۹

□ جارو برقی چهار سرعته

- شکل ۶-۲۹ نوع دیگری از جارو برقی را نشان می‌دهد. در این جارو برقی تنظیم سرعت از طریق سری و موازی کردن بویین‌های استاتور انجام می‌شود.

شکل ۶-۳۰

- شکل ۶-۳۰ کلید روشن و خاموش (S) و چهار کلید انتخاب سرعت (S_1 ، S_2 ، S_3 ، S_4) را روی بدنه‌ی جارو برقی نشان می‌دهد.

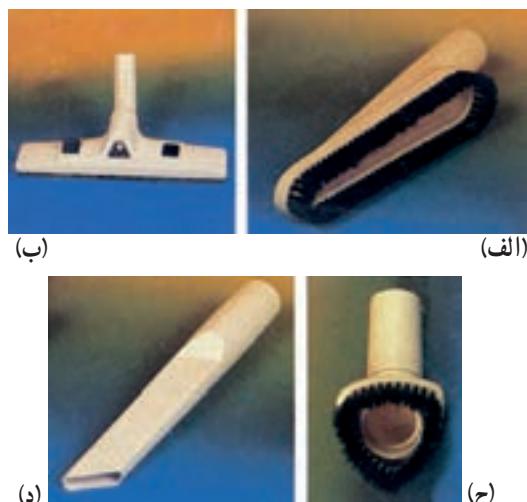
شرح کار کلیدها در جدول ۱-۶ آمده است.

جدول ۱-۶

ردیف	کلید	شرح کار کلیدها
۱	S	روشن و خاموش کردن دستگاه
۲	S_1	راه اندازی موتور با دور زیاد برای جارو کردن فرش
۳	S_2	راه اندازی موتور با دور متوسط برای جارو کردن کف و دیوار منزل
۴	S_3	راه اندازی موتور با دور کم برای گردگیری لوازم منزل
۵	S_4	راه اندازی موتور با دور خیلی کم برای تمیز کردن پرده‌ها و مبل‌های پارچه‌ای

کیسه‌ی پارچه‌ای جمع‌آوری زباله
شکل ۶-۳۱

شکل ۶-۳۲

کیسه‌ی جمع‌آوری زباله در این جارو برقی، دائمی و پارچه‌ای است (شکل ۶-۳۱).

این جارو دارای یک فیلتر در جلوی محفظه‌ی موتور است که آن را در شکل ۶-۳۱ مشاهده می‌کنید.

- شکل ۶-۳۲-الف برس مخصوص تمیز کردن مبل و روختی، شکل ۶-۳۲-ب برس مخصوص تمیز کردن کف منزل و فرش‌ها است.

شکل ۶-۳۲-ج برس مخصوص تمیز کردن پرده و شکل ۶-۳۲-د وسیله‌ی گردگیر و گوشه‌گیر جارو برقی را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۳۳

۶-۲-جارو برقی با جاروکشی خشک و تر^۱: از این جاروها برای جارو کردن مواد خشک و تر و مکش مایعات غیرقابل اشتعال استفاده می‌شود.

● شکل ۶-۳۳ یک دستگاه جارو برقی را نشان می‌دهد. قدرت این جارو برقی ۱۰۰۰ وات است و مواد خشک و تر را جارو می‌کند.

شکل ۶-۳۴

- در شکل ۶-۳۴ یک جارو برقی با قدرت حداکثر ۱۰۰۰ وات را مشاهده می کنید. این جارو برقی برای جارو کردن مواد خشک و تربه کار می رود و قابلیت مکش حداکثر ۲۰ لیتر آب را دارد.

این دستگاه دارای یک شناور اتوماتیک است که در صورت سقوط روی زمین یا جذب بیشتر از ۲۰ لیتر آب عمل می کند.

شکل ۶-۳۵

- شکل ۶-۳۵ یک دستگاه جارو برقی با قدرت حداکثر ۱۲۰۰ وات را نشان می دهد که برای جارو کردن مواد خشک و تر و مکش مایعات به کار می رود.

قدرت مکش دستگاه از روی دسته‌ی جارو تنظیم می شود و قابلیت مکش مایعات با ظرفیت ۸ لیتر را دارد. این جارو دارای دو میکروفیلتر با گیره‌های جدا شدنی، پنج فیلتر، لوازم جانبی برای سطوح خشک و یک کوله‌پشتی برای نگهداری قطعات و لوازم جانبی است.

شکل ۶-۳۶

- شکل ۶-۳۶ یک دستگاه جارو برقی با سیستم جارو کشی خشک و تر و شوینده با آب سرد^۱: در این نوع جارو برقی پالایش با آب، روشی مؤثر برای از بین بردن گرد و غبار و جلوگیری از ورود آن به هوا است.

در شکل ۶-۳۶ یک دستگاه جارو برقی با قدرت حداکثر ۱۶۰۰ وات نشان داده شده است. این جارو دارای درجه‌ی تنظیم قدرت، مخزن آب کثیف ۸ لیتری، سیستم اتوماتیک تنظیم مقدار شامپو با پنج حالت، نشانگر آب تمیز، مخزن جداگانه‌ی شامپو، قطعات جانبی برای نظافت فرش و پارکت، قطعات جانبی برای نظافت پنجره و دیوار، لوله‌ی آلومینیومی و سیم جمع کن است.

شکل ۶-۳۷

- جارویرقی شکل ۶-۳۷، پنج عملکرد مختلف شستن، خشک کردن، پاک کردن، مکیدن جامدات و مکیدن مایعات را با توان حداکثر ۱۵۰۰ وات انجام می‌دهد. این جارو دارای دو کلید جداگانه برای راه اندازی سیستم مکش و پمپ، دو مخزن بیرونی جدا شدنی با نشانگر جداگانه، یکی برای شوینده‌ها (۲/۵ لیتری) و یکی برای عملکرد پاک کردن با آب (۲/۵ لیتری)، سیستم پالایش ۵ مرحله‌ای، دو عدد میکروفیلتر، فیلتر محافظت موتور از جنس پلی اورتان، و وسائل جانبی برای تمیز کردن فرش، سطوح تخت، شیشه، مبل و پرده است.

شکل ۶-۳۸

- شکل ۶-۳۸ یک دستگاه جارویرقی با قابلیت جاروکشی مواد خشک و تر، مکش مایعات غیرقابل اشتعال و شویندگی سطوح مختلف را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۳۹

این دستگاه جریان سریعی از محلول شوینده با فشار زیاد را تولید می‌کند که لکه‌های سخت را از بین می‌برد، آن‌گاه دستگاه با مکش مجدد، سطوح را کاملاً پاکیزه می‌کند. این جارو دارای قابلیت شست و شوی سطوح عمودی به علت وجود پمپ، محفظه‌های جداگانه‌ای آب دارای ماده‌ی شوینده و آب کثیف، سیستم پالایش ۷ مرحله‌ای، فیلتر ضد باکتری، تغییر کاربری آسان (از شویندگی به جاروکشی و بر عکس)، نشانگر پر بودن کیسه، دو محفظه‌ی جداگانه برای پاک کردن با آب و جاروکشی خشک، سیم جمع کن (برای ۸ متر سیم) و سری مثلثی شکل با برس ترکیبی برای فرش و سطوح سخت (سرامیک و پارکت) است (شکل ۶-۳۹).

شکل ۶-۴۰

شکل ۶-۴۱

شکل ۶-۴۲

شکل ۶-۴۳

- سیستم پالایش ۷ مرحله‌ای، ذرات گرد و غبار بزرگ‌تر از ۵ میکرون را تا ۹۹/۹ درصد جذب می‌کند. این فیلتر، ضدباکتری و ضد حساسیت بوده و هوای خارج شده از آن کاملاً پاک است (شکل ۶-۴۰).

۶-۴-۶-۶- جارو برقی با سیستم جارو کشی خشک و تر، شوینده با آب سرد، گرم و بخار و خشک کن^۱ (شکل ۶-۴۱) یک دستگاه جارو برقی شوینده‌ی سرد و گرم و بخار را نشان می‌دهد. قدرت آن حداقل ۱۵۰۰ وات، قدرت تولید کنندگی بخار آن ۱۰۰۰ وات و فشار بخار آن زیاد است^۲.

این جارو برقی دارای ۵ عملکرد تمیزکنندگی با بخار، تمیزکنندگی با آب گرم ۵۰ درجه‌ی سانتی گراد، تمیزکنندگی با آب سرد، تمیزکنندگی با آب سرد و گرم و مکش خشک و تر است.

- این دستگاه دارای کلیدهای جداگانه برای روشن کردن دستگاه، پمپ، سیستم بخار و آب گرم، کنترل بخار از روی دسته‌ی جارو، دو محافظه‌ی خارجی برای شست و شوی مواد، فیلتر نگهدارنده‌های جدا شدنی، سری سه گوش و برس‌های مختلف برای تمیز کردن و شستن فرش، مبلمان، پرده، شیشه، آینه، دیوار، موکت، پارکت، داخل اجاق گاز و ... است.

همان طور که در شکل ۶-۴۲ مشاهده می‌کنید مخزن بیرونی این دستگاه دو قسمتی است، یک قسمت، مخزن محلول آب و مواد شوینده و قسمت دیگر، مخزن آب ساده به منظور آب کشیدن است.

توجه!

عملکرد شست و شوی آب کشی را به سادگی با چرخاندن پیچ تنظیم مطابق شکل ۶-۴۳.

می‌توانید انتخاب کنید.

شکل ۶-۴۴

شکل ۶-۴۵

شکل ۶-۴۶

شکل ۶-۴۷

- این جارو با تولید و پاشیدن سریع قطره‌های محلول شوینده با فشار زیاد، مطابق شکل ۶-۴۴ سطوح سخت، فرش‌ها، موکت‌ها و پرده‌ها را می‌شوید. این جریان با فشار زیاد به طور عمقی در الیاف نفوذ می‌کند، سپس خاک و کثیفی‌های برطرف شده دوباره به درون دستگاه مکیده می‌شود.

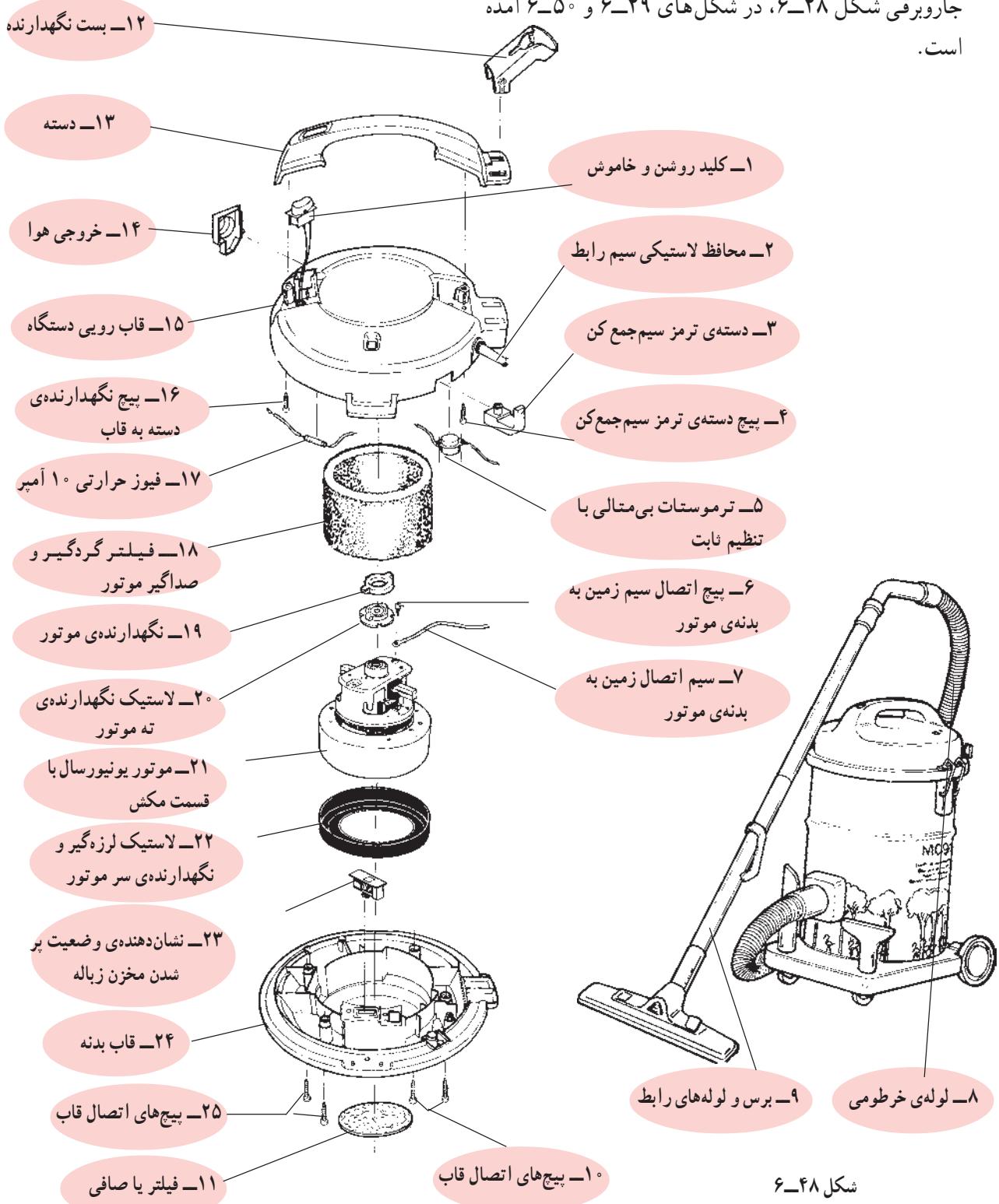
- مطابق شکل ۶-۴۵ ترکیب شستشو و بخارشویی، بهداشت و پاکیزگی کامل را بدون استفاده از مواد شوینده تضمین می‌کند.

۶-۲-۵ جاروبرقی با سیستم شارژ و جاروکشی خشک^۱: شکل ۶-۴۶ یک نمونه دستگاه جاروبرقی قابل شارژ را در دو رنگ نشان می‌دهد. این جاروبرقی برای جاروکردن گردوغبار است و مخزن آن ۷٪ لیتر گنجایش دارد. سه باتری قابل شارژ با مدت زمان شارژ ۱۰ دقیقه، فیلتر دائمی و چراغ نشانگر روی آن تعییه شده است.

۶-۲-۶ جاروبرقی با سیستم شارژ و جاروکشی خشک و تر^۲: شکل ۶-۴۷ یک دستگاه جاروبرقی شارژی برای جاروکشی مواد خشک و تر با گنجایش گردوغبار ۷٪ لیتر و گنجایش مایعات ۳٪ لیتر را نشان می‌دهد. این جاروبرقی دارای فیلتر دائمی و ۴ باتری قابل شارژ است.

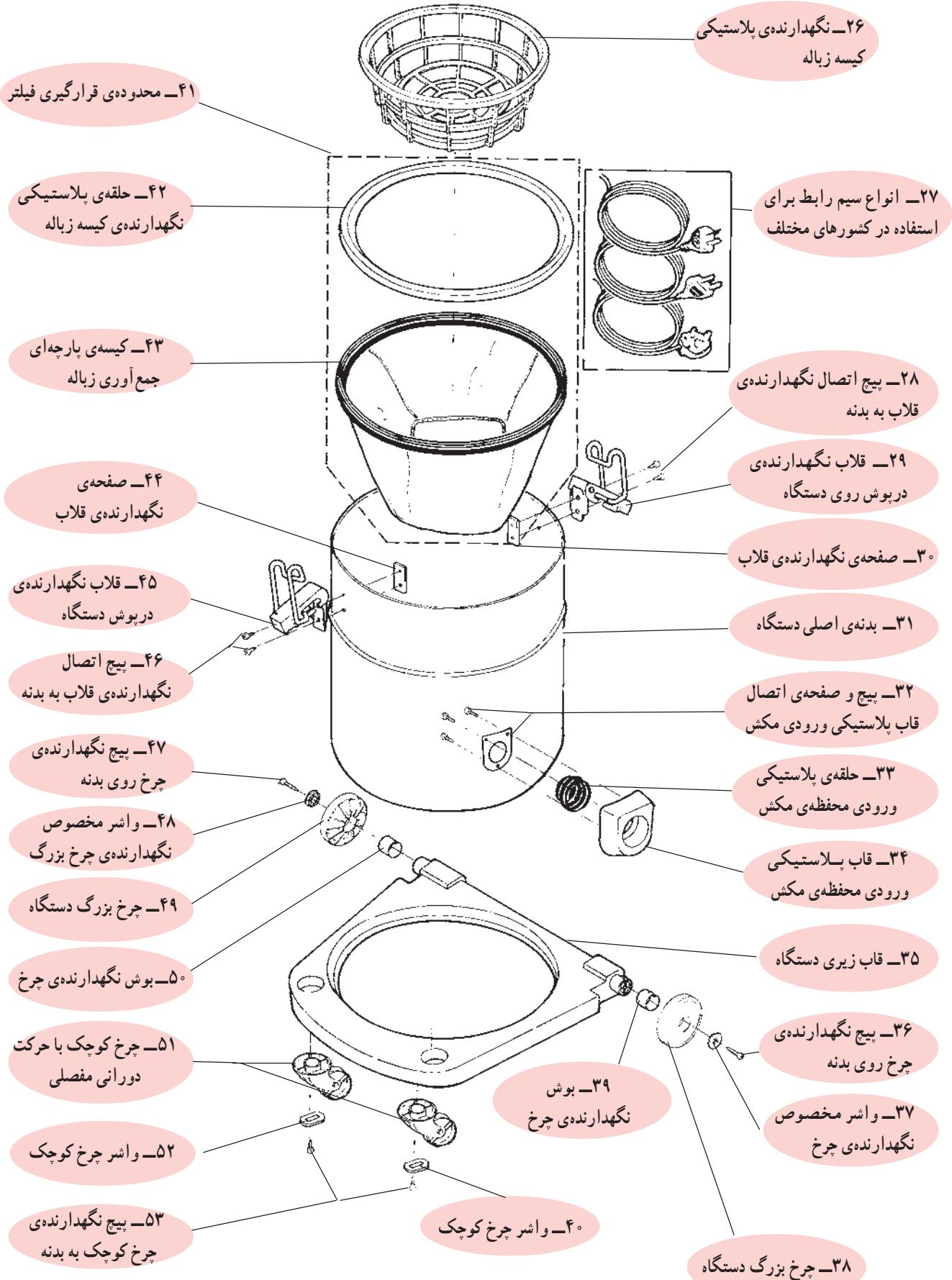
۶-۳ نقشهی انفجاری جاروبرقی

برای آشنایی با اجزای ساختمان جاروبرقی و نحوهی مونتاژ و جمع کردن آن، نقشهی انفجاری یک نوع جاروبرقی، مشابه جاروبرقی شکل ۶-۴۸، در شکل های ۶-۴۹ و ۶-۵۰ آمده است.

شکل ۶-۴۸

شکل ۶-۴۹

شكل ۶-۵

شکل ۶-۵۱

۴-۶- ساختمان جاروبرقی و اجزای آن

برای آشنایی شما با ساختمان جاروبرقی، ابتدا قطعات و اجزای تشکیل دهندهٔ چند دستگاه جاروبرقی ارائه می‌شود. سپس بعضی از اجزای مدار الکتریکی و الکترونیکی آن را شرح می‌دهیم.

۱-۶- اجزا و قطعات جاروبرقی با کنترل و تغییر

سرعت به روش الکترونیکی: اجزا و قطعات جاروبرقی شکل ۶-۵۱ که کنترل و تغییر سرعت آن به روش الکترونیکی و به وسیلهٔ یک پتانسیومتر با دستهٔ کشویی از روی دستگاه انجام می‌شود در شکل‌های ۶-۵۲ و ۶-۵۳ نشان داده می‌شود.

شکل ۶-۵۲

شکل ۶-۵۳

شکل ۶-۵۴

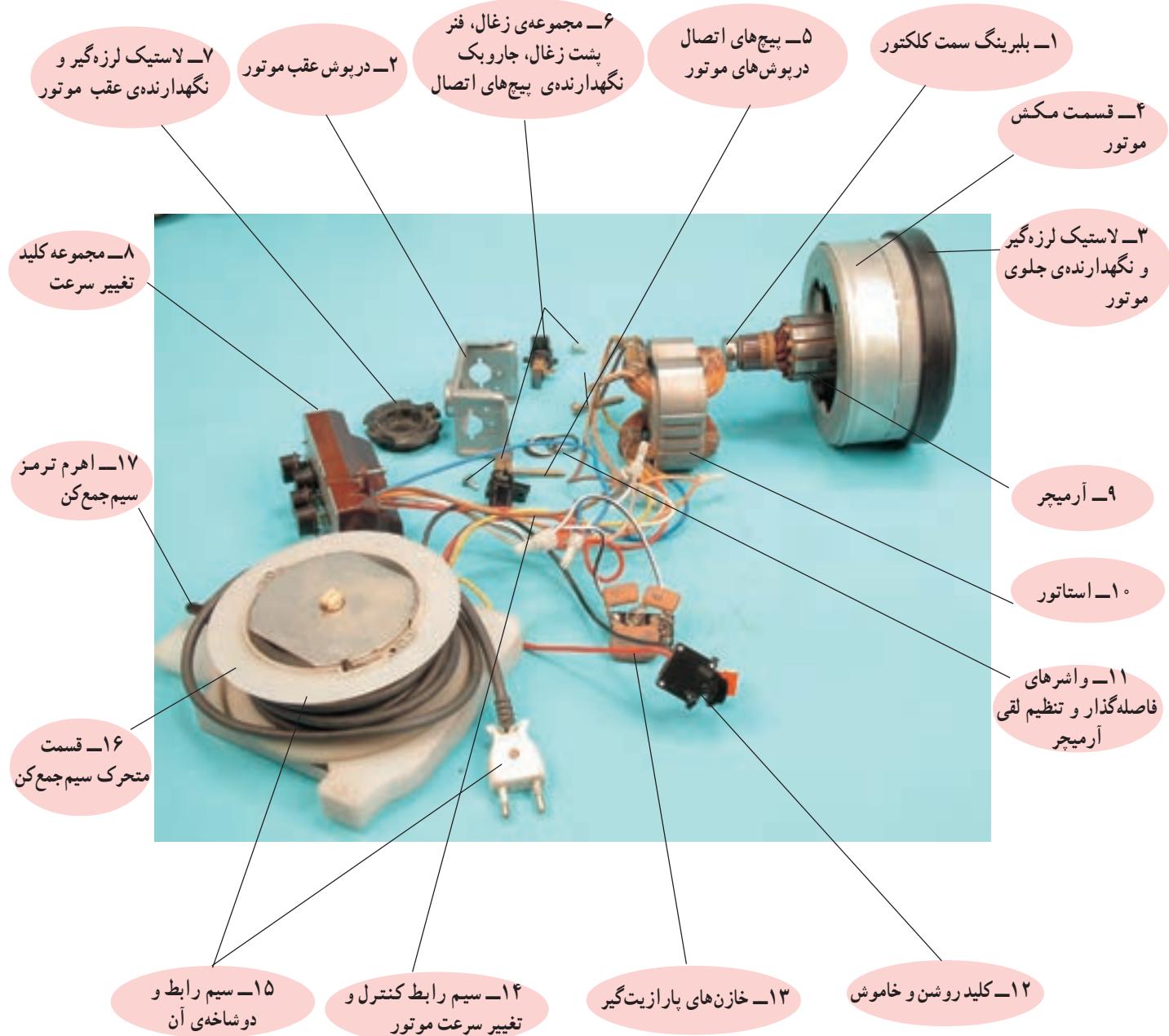
۶-۴-۲ اجزا و قطعات جاروبرقی ۴ سرعته و تغییر سرعت به روش تغییر شار مغناطیسی: در شکل ۶-۵۴ یک دستگاه جاروبرقی ۴ سرعته را که تغییر سرعت آن به روش تغییر شار مغناطیسی انجام می‌شود مشاهده می‌کنید.

شکل ۶-۵۵ اجزا و قطعات این جاروبرقی را نشان می‌دهد. اجزا و قطعات الکتریکی، الکترونیکی و الکترومکانیکی این جارو به طور جداگانه در شکل ۶-۵۶ نشان داده می‌شود.

شکل ۶-۵۵

شکل ۶-۵۶ اجزای الکتریکی، الکترونیکی و الکترومکانیکی جاروبرقی شکل ۶-۵۴ را همراه با لاستیک‌های لرزه‌گیر و نگهدارندهٔ موتور آن نشان می‌دهد.

شکل ۶-۵۶

۶-۴-۳_اجزا و قطعات جارو برقی یک سرعته:

شکل ۶-۵۷ یک دستگاه جارو برقی یک سرعته را نشان می‌دهد.
اجزا و قطعات این جارو را در شکل ۶-۵۸ مشاهده می‌کنید.

شکل ۶-۵۷

شکل ۶-۵۸

۴-۶-۱- اجزا و قطعات موتورهای جارو برقی:

به طور کلی در جاروهای برقی سه نوع موتور یونیورسال به کار می رود که عبارت اند از :

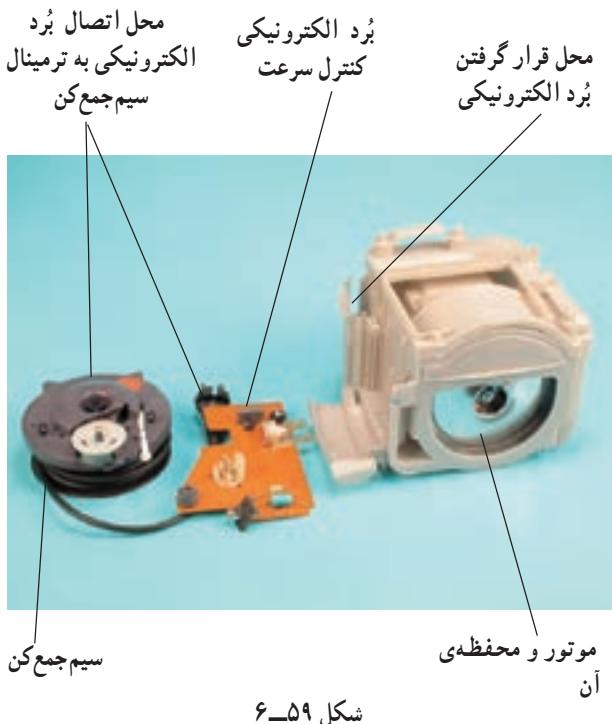
- موتورهای با سرعت متغیر که سرعت شان به وسیله بُرد الکترونیکی^۱ تغییر می کند.

- موتورهای یک سرعته که به وسیله کلید روشن و خاموش می شوند.

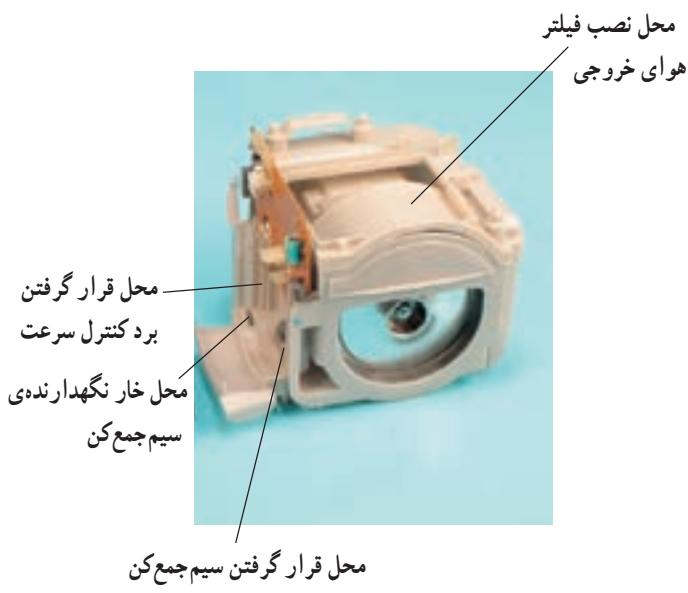
- موتورهای چند سرعته که به وسیله کلیدها و سری و موازی شدن سیم پیچی استاتورشان و استفاده از دیودها چهار سرعت مختلف دارند.

- موتورهای سرعت متغیر با بُرد الکترونیک: شکل

۶-۵۹ موتور یونیورسال جارو برقی شکل ۶-۵۹ را همراه با بُرد الکترونیک کنترل سرعت، سیم جمع کن و قاب ها یا محفظه نگهدارنده موتور نشان می دهد.

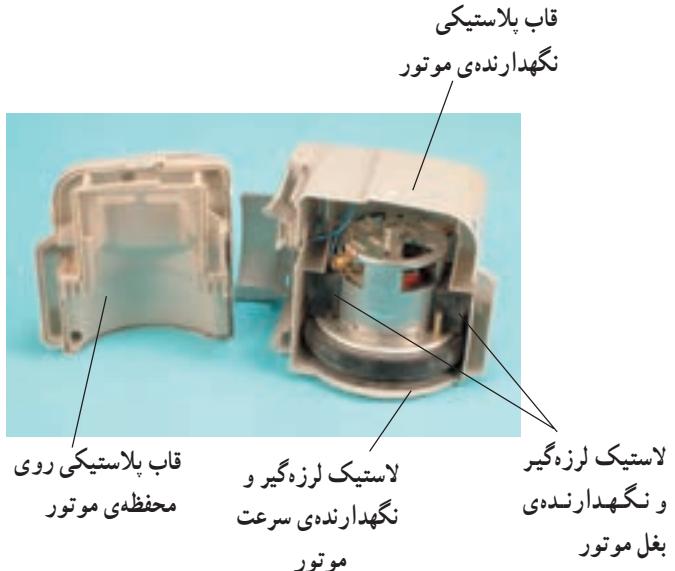
شکل ۶-۵۹

شکل ۶-۶۰

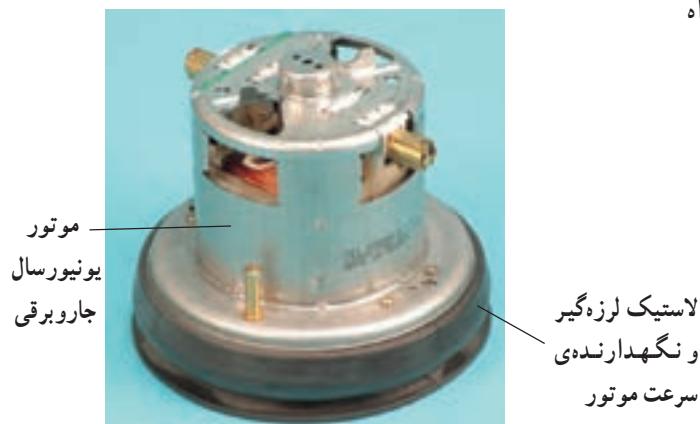
- در شکل ۶-۶۰ موتور یونیورسال جارو برقی را همراه با قاب های پلاستیکی نگهدارنده موتور، محل نصب فیلتر هوای خروجی، محل نصب بُرد کنترل سرعت، محل خار نگهدارنده سیم جمع کن و محل قرار گرفتن سیم جمع کن مشاهده می کنید.

۱- بُرد الکترونیکی را در اصطلاح بازار کارت می گویند.

- شکل ۶-۶۱ موتور یونیورسال، قاب‌های پلاستیکی، لاستیک‌های لرزه‌گیر و نگهدارندهٔ موتور را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۶۱

- در شکل ۶-۶۲ موتور یونیورسال جاروبرقی را همراه با لاستیک لرزه‌گیر و نگهدارندهٔ موتور مشاهده می‌کنید.

شکل ۶-۶۲

● شکل ۶-۶۳ اجزا و قطعات موتور یونیورسال جاروبرقی را همراه با لاستیک‌های لرزه‌گیر و نگهدارندهٔ موتور نشان می‌دهد.

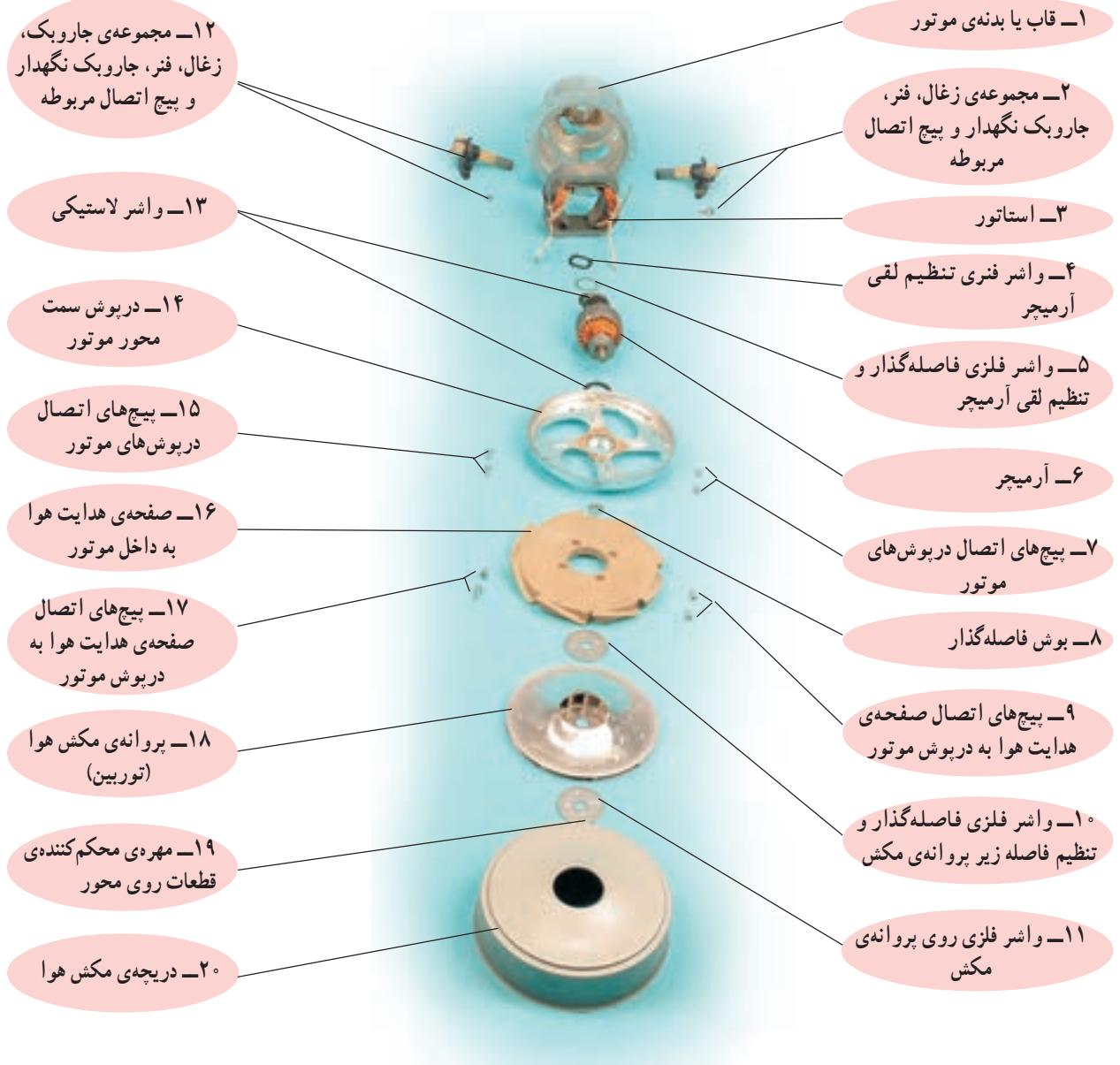
شکل ۶-۶۳

■ موتورهای یک سرعته

- موتورهای یک سرعته‌ی یونیورسال در جاروبرقی‌ها به وسیله‌ی کلید روشن و خاموش کنترل می‌شوند. در شکل ۶-۶۴ یک نوع از این موتور را مشاهده می‌کنید. اجزا و قطعات این موتور در شکل ۶-۶۵ نشان داده می‌شود. این موتور به وسیله‌ی بُرد الکترونیکی هم قابل کنترل است و برای تغییر سرعت جاروبرقی از آن استفاده می‌شود.

شکل ۶-۶۴

شکل ۶-۶۵

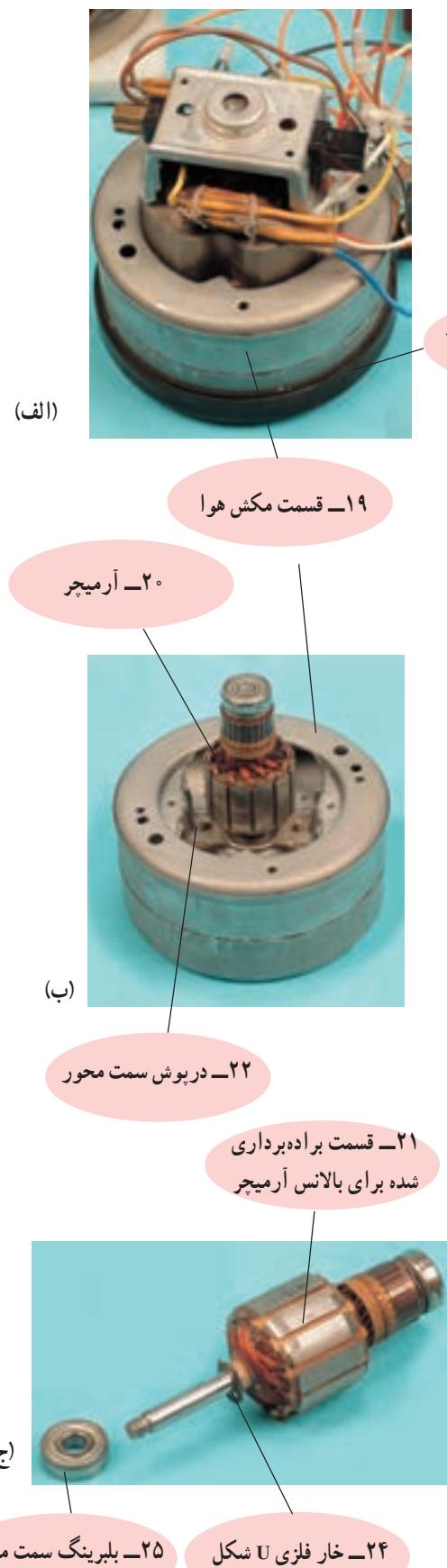
● شکل ۶-۶۶ اجزا و قطعات ظاهری، لاستیک‌های نگهدارنده و لرزه‌گیر موتور یک سرعته‌ی جاروبیرقی شکل ۶-۵۷ را به همراه جاروبک‌ها، فنرهای پشت جاروبک‌ها و جاروبک نگهدارها نشان می‌دهد.

شکل ۶-۶۶

■ موتورهای چهارسرعته

- در شکل ۶۷-۶ یک موتور یونیورسال چهارسرعته را با اجزا و قطعات آن مشاهده می کنید. در این موتور به وسیله‌ی ۴ کلید سیم پیچ‌های استاتور با یک دیگر سری و موازی شده و مجموعه‌ی آن‌ها با آرمیچر سری می‌شوند. در مدار الکتریکی این موتور دو دیود برای کاهش سرعت به طور موازی قرار دارد.

شکل ۶۷-۶

(د)

(ب)

شکل ۶-۶۸

۴-۶-۶- کلیدهای روشن و خاموش و تغییر سرعت

جاروبرقی: کلیدهای اصلی روشن و خاموش و تغییر سرعت جاروبرقی دو وضعیتی است. شکل ۶-۶۸ دو نوع کلید روشن و خاموش جاروبرقی را نشان می‌دهد. این کلیدها زیرشستی کلید قرار دارند و به وسیله‌ی شستی از روی بدنه‌ی جاروبرقی با یک فشار کلید، وصل شده و جارو به کار می‌افتد و با فشار دیگر (الف) روی شستی، کلید قطع می‌شود و جارو از کار می‌افتد.

توجه!

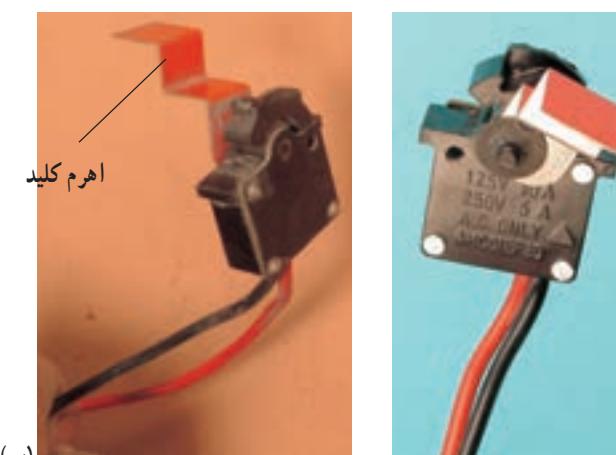
در اکثر جاروبرقی‌ها کلید اصلی «روشن-خاموش» دو وضعیتی و فشاری است. با هر بار فشار روی شستی کلید، وضعیت آن تغییر می‌کند یعنی از حالت روشن به خاموش یا از خاموش به روشن می‌رود.

شستی کلید روشن و خاموش

شکل ۶-۶۹

- در جاروبرقی شکل ۶-۶۹ شستی کلید روشن و خاموش را مشاهده می‌کنید. کلید این جارو از نوع کلیدهای شکل ۶-۶۸ است.

(ب)

شکل ۶-۷۰

- شکل ۶-۷۰ دو طرف کلید اصلی روشن و خاموش جاروبرقی شکل ۶-۵۴ را نشان می‌دهد. این کلید در ولتاژهای ۱۲۵ و ۲۵۰ به ترتیب تحمل عبور جریان الکتریکی ۱ و ۵ آمپر را دارد.

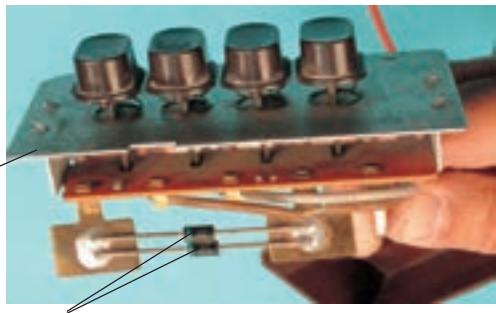

شستی کلید روشن و خاموش

شستی سیم جمع کن

شکل ۶-۷۱

- در شکل ۶-۷۱ شستی کلید روشن و خاموش دستگاه را مشاهده می‌کنید. با فشار روی شستی کلید، اهرم کلید در شکل ۶-۷۰ سبب وصل یا قطع کلید می‌شود.

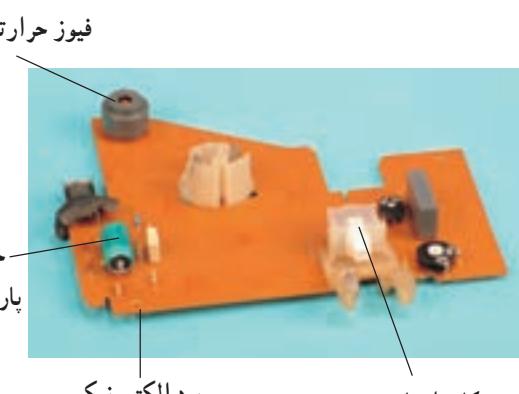
شکل ۶-۷۲

- در شکل ۶-۷۲ چهار کلید تغییر سرعت جاروبرقی شکل ۶-۵۴ را همراه دو دیود کاهش سرعت مشاهده می کنید. نقش این مجموعه کلید، سری و موازی کردن بویین های استاتور و در مدار قراردادن دیودها برای کاهش و یا افزایش شار مغناطیسی است تا سرعت های مختلف را برای موتور ایجاد کند.

شکل ۶-۷۳

- شکل ۶-۷۳ شستی کلید اصلی روشن و خاموش و کلیدهای تغییر سرعت جاروبرقی را نشان می دهد.

شکل ۶-۷۴

- شکل ۶-۷۴ کلید اصلی روشن و خاموش جاروبرقی شکل ۶-۵۱ را نشان می دهد.

رابط شستی کلید و اهرم کلید

شکل ۶-۷۵
اهرم کلید روشن و خاموش

- در شکل ۶-۷۵ اهرم کلید روشن و خاموش و رابط اهرم کلید و شستی کلید را مشاهده می کنید.

شستی کلید

شکل ۶-۷۶
رابط شستی کلید و اهرم کلید

- در این جاروبرقی کلید اصلی «خاموش-روشن» فشاری است. فشار روی شستی کلید طبق شکل ۶-۷۶ از طریق یک رابط میله‌ای به اهرم کلید صورت می گیرد. با هر بار فشار روی شستی کلید، وضعیت کلید تغییر می کند، یعنی از حالت روشن به خاموش یا از خاموش به روشن می رود.

شکل ۶-۷۷

- شکل ۶-۷۷ یک نوع کلید جاروبرقی بدون چراغ نشان‌دهنده‌ی وضعیت روشن و خاموش را نشان می دهد.

شکل ۶-۷۸

- در شکل ۶-۷۸ یک نوع کلید جاروبرقی را با چراغ نشان‌دهنده‌ی وضعیت روشن و خاموش کلید مشاهده می کنید.

شکل ۶-۷۹

- در شکل ۶-۷۹ یک کلید روشن و خاموش ساده و بدون چراغ نشان دهنده را روی بدنهٔ جاروپرقی مشاهده می‌کنید.

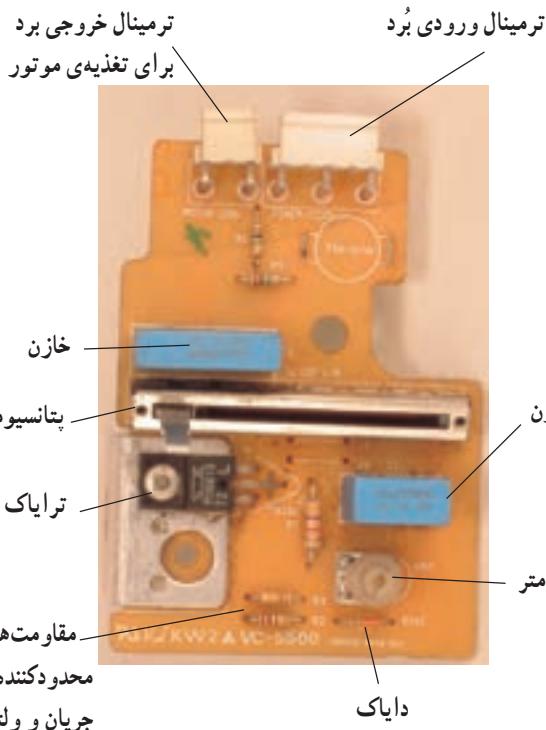
شکل ۶-۸۰

- در شکل ۶-۸۰ یک کلید روشن و خاموش جاروپرقی را مشاهده می‌کنید. تغییر وضعیت این کلید به وسیلهٔ فشار روی شستی کلید انجام می‌شود و با هر بار فشار روی کلید، وضعیت آن تغییر می‌کند، یعنی از حالت روشن به خاموش یا از خاموش به روشن می‌رود.

شکل ۶-۸۱

- شکل ۶-۸۱ یک جاروپرقی با جاروکشی مواد خشک و تر را نشان می‌دهد که دو کلید فشاری و دو وضعیتی از نوع کلید ۶-۸۰ بر روی قاب‌های بدنهٔ آن نصب شده است.

شکل ۶-۸۲

۶-۴-۶- بُردهای الکترونیکی کنترل سرعت موتور و اجزای آن

برای تغییر و کنترل سرعت موتور جاروبرقی از بُرد الکترونیکی مشابه شکل ۶-۸۲ استفاده می‌شود.

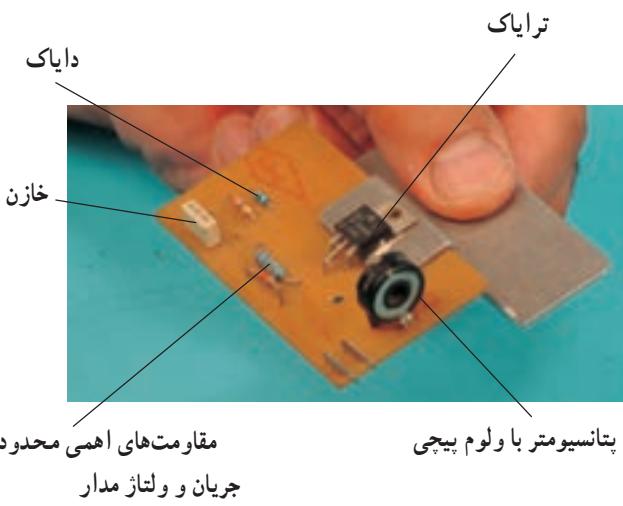

شکل ۶-۸۳

شکل ۶-۸۳- طرف دیگر بُرد الکترونیکی را نشان می‌دهد. بر روی این بُرد الکترونیکی، کنترل سرعت جاروبرقی، ترمینال‌های ورودی و خروجی، عنصر نیمه‌های ترایاک برای کنترل جریان موتور و تغییر سرعت آن، مقاومت‌های محدودکننده‌ی جریان و ولتاژ مدار الکترونیکی بُرد، پتانسیومتری با ولوم‌های کشویی و پیچی، خازن‌ها به عنوان صافی و تغییر زاویه‌ی الکتریکی جریان و ولتاژ مدار و نیمه‌های دایاک برای تولید پالس در مدارات فرمان ترایاک قرار دارند.

توجه!

در بازار، پتانسیومتر با ولوم پیچی به پتانسیومتر پیچی و پتانسیومتر با ولوم کشویی به پتانسیومتر کشویی معروفند.

شکل ۶-۸۴

● شکل ۶-۸۴ یک نوع بُرد الکترونیکی کنترل سرعت موتور جاروبرقی را نشان می‌دهد.

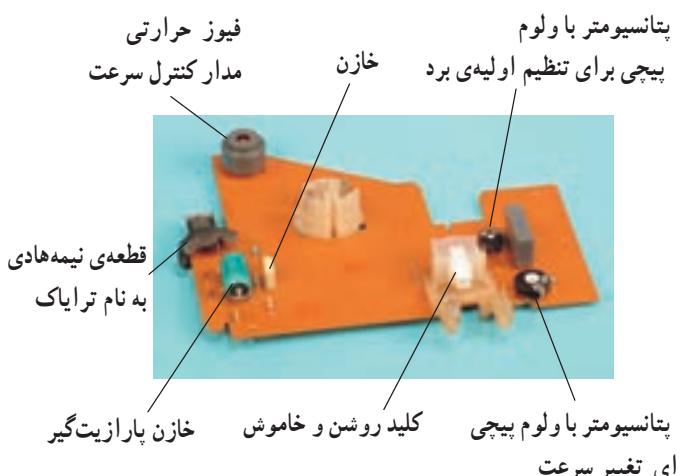
بر روی این بُرد نیمه‌هادی ترایاک، پتانسیومتر با ولوم پیچی، خازن، مقاومت‌های محدودکننده‌ی جریان و ولتاژ مدار بُرد الکترونیکی و دایاک برای تولید پالس فرمان ترایاک قرار دارد.

شکل ۶-۸۵

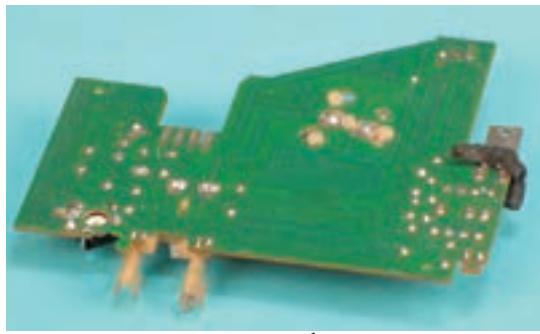
● در شکل ۶-۸۵ طرف دیگر بُرد الکترونیکی را مشاهده می‌کنید. صفحه‌ی انتقال حرارت نیمه‌هادی ترایاک که بر روی

بُرد پرج شده، گرمای ترایاک را انتقال داده و آن را خنک می‌کند (شکل‌های ۶-۸۴ و ۶-۸۵).

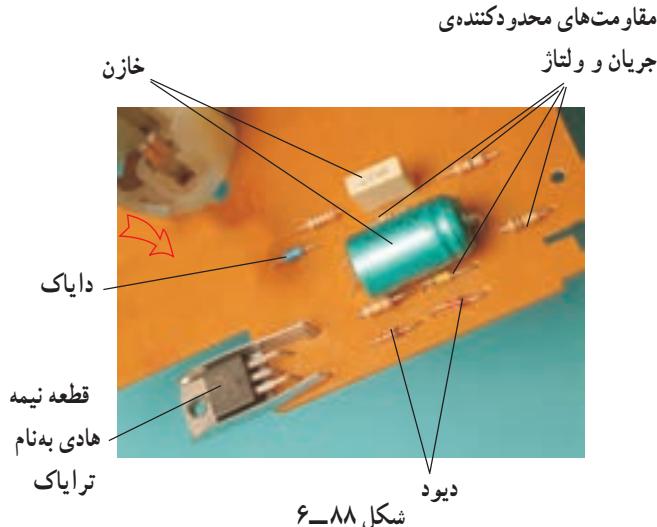

شکل ۶-۸۶

● در شکل ۶-۸۶ بُرد الکترونیکی کنترل جریان و سرعت مربوط به جاروبرقی شکل ۶-۵۱ را همراه با اجزای الکتریکی و الکترونیکی روی بُرد مشاهده می‌کنید.

شکل ۶-۸۷

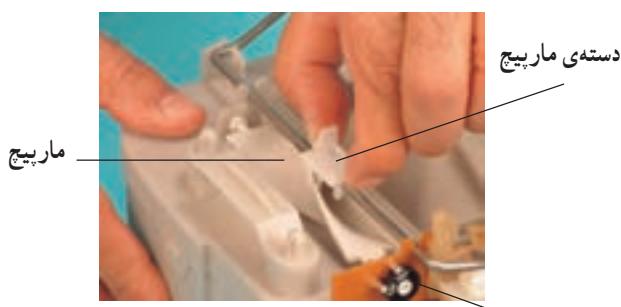

شکل ۶-۸۸

دسته‌ی کشویی پتانسیومتر پیچی

شکل ۶-۸۹

پتانسیومتر با ولوم پیچی شکل ۶-۹۰

در شکل ۶-۸۷ طرف دیگر بُرد را نشان می‌دهد. در زمان عیب‌یابی و تعمیر می‌بایست به قسمت لحیم‌شده‌ی روی بُرد توجه و نسبت به رفع عیب اقدام شود.

شکل ۶-۸۸ قسمت مربوط به قطعات الکترونیکی بُرد کنترل سرعت را به وضوح نشان می‌دهد. در این قسمت کنترل سرعت به وسیله‌ی قطعات نیمه‌هادی و تعدادی مقاومت و خازن کنترل می‌شود. نام این قطعات را روی شکل مشاهده می‌کنید.

■ پتانسیومتر (مقاومت متغیر)^۱

در بُردهای الکترونیکی کنترل سرعت جاروبرقی، دو نوع پتانسیومتر به کار می‌رود که عبارتند از :

■ پتانسیومتر پیچی

■ پتانسیومتر کشویی

■ پتانسیومتر پیچی

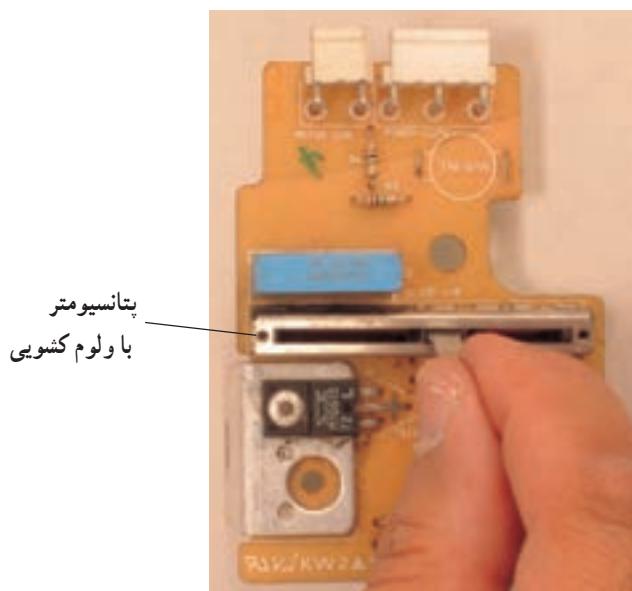
در شکل ۶-۸۹ به وسیله‌ی یک دسته‌ی کشویی، مقدار مقاومت پتانسیومتر پیچی در مدار بُرد الکترونیکی کنترل سرعت تغییر می‌کند.

با تغییر مقدار مقاومت پتانسیومتر، جریان هدایتی تراپایک تغییر می‌کند و سبب افزایش سرعت مکش موتور و قدرت مصرفی آن می‌شود.

- در شکل ۶-۹۰ مارپیچ و دسته‌ی مارپیچ برای تبدیل حرکت خطی به حرکت پیچشی برای تغییر مقاومت پتانسیومتر پیچی به کار می‌رود.

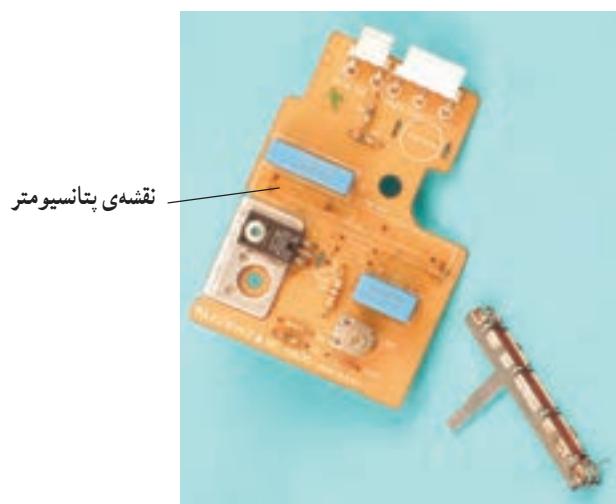
■ پتانسیومتر کشویی

- برای تغییر مقدار مقاومت پتانسیومتر با ولوم کشویی، دسته‌ی پتانسیومتر را به‌طور کشویی تغییر می‌دهند (شکل ۶-۹۱).

شکل ۶-۹۱

- در شکل ۶-۹۲ پتانسیومتر با ولوم یا دسته‌ی کشویی را مشاهده می‌کنید که از بُرد الکترونیکی مربوط به آن جدا شده است.

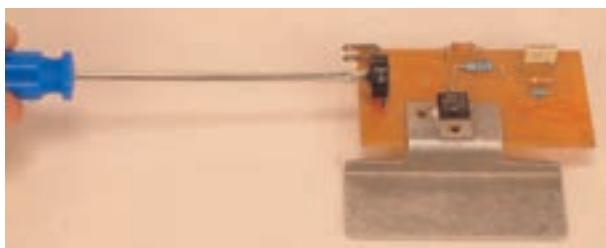

شکل ۶-۹۲

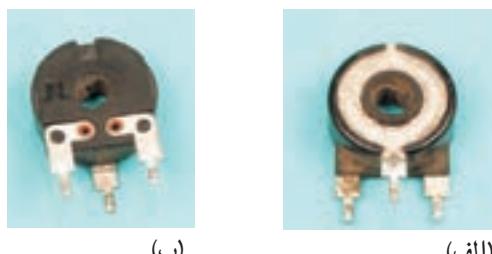
- در شکل ۶-۹۳ دو دستگاه جاروبرقی را مشاهده می‌کنید که روی بدنه‌ی هر یک، یک پتانسیومتر با ولوم پیچی برای تغییر سرعت جاروبرقی تعیین شده است.

شکل ۶-۹۳

شکل ۶-۹۴

شکل ۶-۹۵

- برای تغییر سرعت موتور جارو برقی و تغییر قدرت مکش آن، پتانسیومتر با ولوم پیچی روی بُرد آن را به وسیله ولوم پیچی، مانند پیچ گوشته شکل ۶-۹۴ تغییر می‌دهند.

صورت B است.

شکل ۶-۹۶

- در شکل ۶-۹۶ مقاومت بین دو سر A و C، $0/3\text{ }\Omega$ اهم (تقریباً صفر) اندازه‌گیری شده است.

شکل ۶-۹۷

- مقاومت بین دو سر C و B برای این پتانسیومتر و با توجه به تولرانس آن $170/3\text{ }\Omega$ کیلواهم اندازه‌گیری شده است (شکل ۶-۹۷).

نکته‌ی مهم

دارد.

تولرانس مقادیر اندازه‌گیری شده تحت تأثیر تولرانس‌های قطعات، دستگاه‌های اندازه‌گیری و شرایط محیط قرار

عملکرد پتانسیومتر پیچی

برای بررسی عملکرد پتانسیومتر و نحوه‌ی تغییر مقاومت آن پتانسیومتر پیچی را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

- چنانچه مطابق شکل ۶-۹۸ به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی دوسوی مناسب، محور یا بازوی متحرک پتانسیومتر پیچی را تغییر دهیم مقادیر مقاومت دو طرف پتانسیومتر تغییر می‌کند.

شکل ۶-۹۸

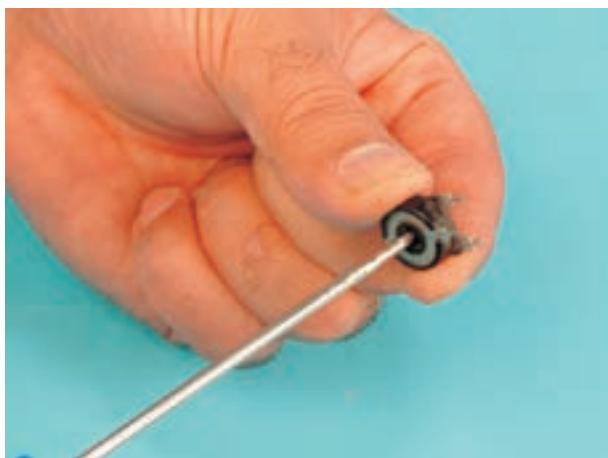
شکل ۶-۹۹

- در شکل ۶-۹۹ مقدار مقاومت بین دو سر A و C، $170\text{ k}\Omega$ اندازه‌گیری شده است.

شکل ۶-۱۰۰

مقدار مقاومت بین دو سر B و C در این حالت صفر است (شکل ۶-۱۰۰).

شکل ۶-۱۰۱

- مجدداً بهوسیله‌ی پیچ‌گوشتی دوسوی مناسب، محور یا بازوی متحرک پتانسیومتر را به حدود وسط تغییر می‌دهیم (شکل ۶-۱۰۱).

شکل ۶-۱۰۳

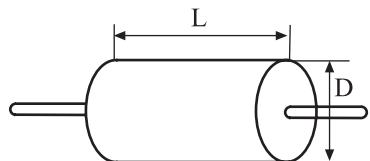
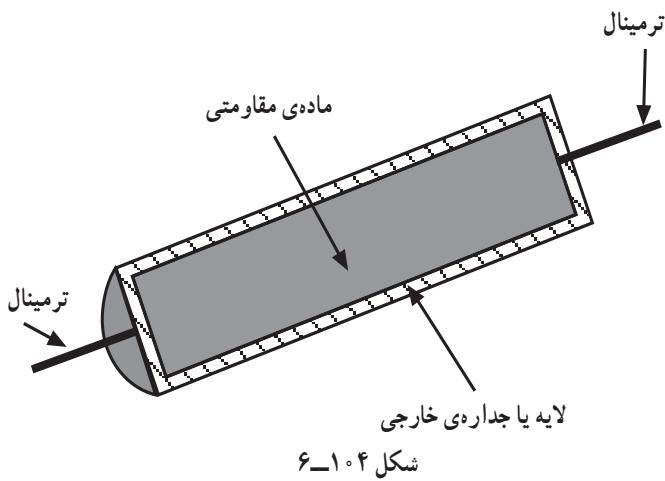
شکل ۶-۱۰۲

- مقدار مقاومت اهمی پتانسیومتر بین دو سر A و C کیلواهم اندازه‌گیری شده است (شکل ۶-۱۰۲). مقدار مقاومت بین دو سر C و B در این حالت مطابق شکل ۶-۱۰۳ ۸۵.۶ کیلواهم اندازه‌گیری شده است. مجموع مقاومت‌ها در دو مرحله‌ی اندازه‌گیری باید برابر با مقاومت کل پتانسیومتر باشد.

■ مقاومت ثابت: در الکترونیک مقاومت^۱ ثابت قطعه‌ای است که برای محدود کردن جریان و ولتاژ مدار به کار می‌رود. در بُردهای الکترونیکی کنترل سرعت، بیشترین عنصر به کار رفته در مدار مقاومت‌های ثابت هستند و بیشتر این مقاومت‌ها خراب و معیوب می‌شوند.

توجه!

کلمه‌ی ثابت در مقاومت‌های ثابت به این منظور به کار می‌رود که عواملی از قبیل حرارت، ولتاژ و شرایط محیط (رطوبت، نور و ...) بر روی مقدار مقاومت تأثیر بسیار جزئی دارند.

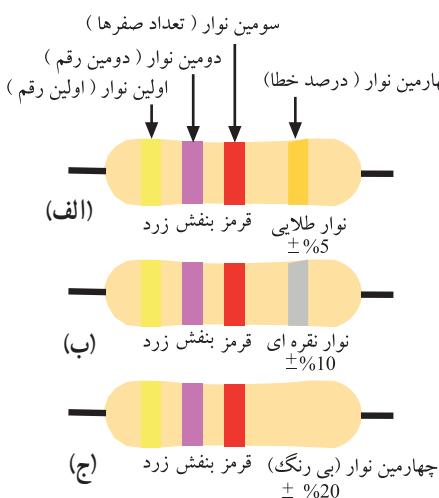
جنس مقاومت‌های ثابت که در بُردهای کنترل سرعت به کار می‌روند شامل پودر نرم کربن یا گرافیت (توده‌ی کربن) و یا نواری از کربن نازک (لایه کربن) است به این جهت به آن‌ها مقاومت کربنی می‌گویند. قدرت این مقاومت‌ها $\frac{1}{4}$ وات تا ۲ وات است. شکل ۶-۱۰۴ ساختمان داخلی یک مقاومت کربنی را نشان می‌دهد. قدرت و ابعاد مقاومت توده‌ی کربن با توجه به شکل ۶-۱۰۵ در جدول ۶-۲ آمده است.

جدول ۶-۲

طول L (میلی‌متر)	قطر D (میلی‌متر)	قدرت مقاومت (وات)
۱۷	۸	۲
۱۴	۵/۵	۱
۹/۵	۳/۵	۰/۵
۶/۲۵	۲/۲۵	۰/۲۵

جدول ۶-۳

شماره	رنگ
۰	سیاه
۱	قهوه‌ای
۲	قرمز
۳	نارنجی
۴	زرد
۵	سبز
۶	آبی
۷	بنفش
۸	خاکستری
۹	سفید

شکل ۶-۱۰۶

برای شناسایی مقدار مقاومت ثابت کربنی می‌توان از جدول ۶-۲ یا رنگ‌های روی مقاومت و با به کمک اهمتر و بازکردن یک سر یا دو سر آن از مدار، مقدار مقاومت را اندازه‌گیری کرد.

• طریقه‌ی خواندن مقاومت‌های رنگی از روی رنگ

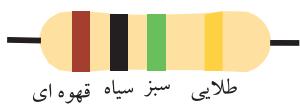
آن

برای خواندن مقدار مقاومت کربنی که نوارهای رنگی روی آن وجود دارد به روش زیر عمل کنید:

- رنگ‌ها و شماره‌های مربوط به هر رنگ را طبق جدول ۶-۳ به خاطر بسپارید.
- اگر مقاومت دارای چهار نوار رنگی است، از طرفی که نوارهای طلایی و نقره‌ای نیست مقاومت را بخوانید.
- اگر مقاومت دارای سه نوار رنگی است از طرفی که نوار رنگ به انتهای تزدیک‌تر است مقاومت را بخوانید.
- در موقع خواندن رنگ‌ها، به جای رنگ اول عدد اول و به جای رنگ دوم عدد دوم و به جای رنگ سوم به تعداد همان عدد، صفر قرار دهید.

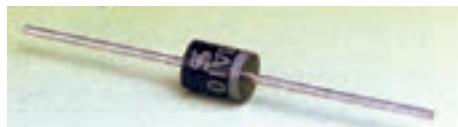
شکل ۶-۱۰۷

شکل ۶-۱۰۸

شکل ۶-۱۰۹

شکل ۶-۱۱۰

جدول ۶-۴

کد سفارش	جريان نامی دیود به آمپر	حداکثر ولتاژ معکوس دیود به ولت
1N5404	۳	۴۰۰
1N5406	۳	۶۰۰
1N5408	۳	۱۰۰۰
6A6	۶	۶۰۰

- ۵- اگر رنگ سوم سیاه باشد خوانده نمی‌شود.
- ۶- رنگ دوم اگر سیاه باشد به جای آن صفر قرار می‌دهیم و این صفر جزء صفر نوار سوم حساب می‌شود.
- ۷- اگر رنگ سوم طلایی باشد، دو عدد اول تقسیم بر 1° می‌شود.
- ۸- اگر رنگ سوم نقره‌ای باشد، دو عدد اول را تقسیم بر 100° می‌کنیم.

۹- نوار چهارم مربوط به تولرنس یا درصد خطأ و طلایی یا نقره‌ای یا بی‌رنگ است. اگر نوار چهارم طلایی باشد، درصد $\pm 5\%$ ، اگر نوار چهارم نقره‌ای باشد درصد خطأ $\pm 10\%$ و اگر نوار چهارم بی‌رنگ باشد درصد خطأ $\pm 20\%$ است.

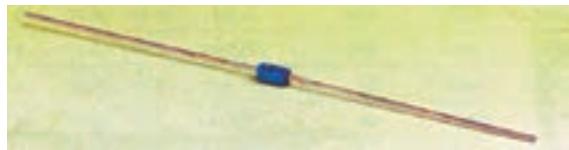
تمرین ۱: مقدار مقاومت کربنی شکل ۶-۱۰۸ مربوط به بُرد کنترل سرعت جاروبرقی شکل ۶-۱۰۷ را با توجه به رنگ‌های آن مشخص کنید. سپس مقاومت آن را با اهم‌متر اندازه‌گیری کنید و هر دو نتیجه را با یک‌دیگر مقایسه کنید.

پاسخ: با توجه به رنگ نوارها که به ترتیب از چپ به راست قهقهه‌ای (۱)، سیاه (۰)، سبز (۵) و طلایی ($5 \pm$ خطأ) مقدار مقاومت برابر است با :

$$100000 \pm 5\% (100000) = \frac{95}{105} \text{ k}\Omega$$

با توجه به شکل ۶-۱۰۹ مقدار مقاومت اندازه‌گیری شده به وسیله‌ی اهم‌متر $10.5/4$ کیلوواهم است.

■ دیود: برای یک سوکردن جریان الکتریکی AC و کاهش ولتاژ مؤثر اعمال شده به موتور جاروبرقی، به منظور کاهش قدرت مکش آن هنگام تمیز کردن پرده و اثاثیه‌های منزل، از دیود استفاده می‌شود. در شکل ۶-۱۱۰ یک نوع دیود یک سوکننده‌ی جریان الکتریکی AC را مشاهده می‌کنید. مشخصات این نوع دیود در جدول ۶-۴ آمده است.

شکل ۶-۱۱۱

در شکل ۶-۱۱۱ دو دیود کاوش سرعت که به صورت موازی با کلید^۴ بسته شده است مشاهده می‌شود. علامت دیود در مدار الکتریکی به صورت \rightarrow است و آن را با حرف D نشان می‌دهند.

■ **دایاک^۱**: دایاک یک نوع نیمه‌هادی است که در بُرد الکترونیکی کنترل سرعت به کار می‌رود و وظیفه‌ی آن تولید پالس برای تحریک پایه‌ی گیت ترایاک است. بدین وسیله جریان الکتریکی موتور یونیورسال کنترل شده و قدرت مکش جارویرقی تغییر می‌کند.

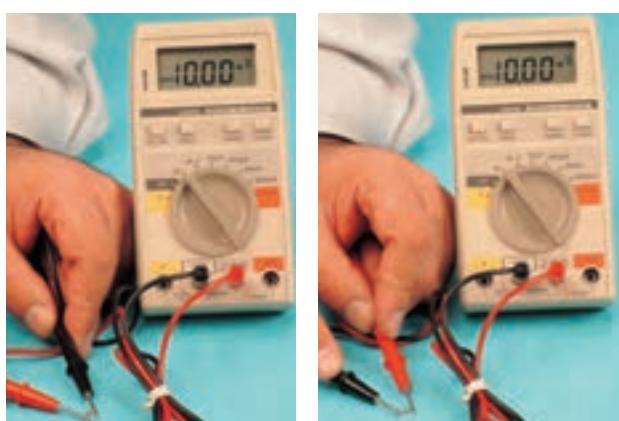
- دایاک را بر حسب ولتاژ شکست و جریان آن انتخاب می‌کنند. معمولاً^۲ ولتاژ شکست دایاک ۲۸ تا ۳۶ ولت و جریان حداقل آن ۲ آمپر است و مانند یک دیود شیشه‌ای آبی رنگ، مانند شکل ۶-۱۱۲ و یارنگ نارنجی مطابق شکل ۶-۱۱۲ است. علامت دایاک در مدارهای الکترونیکی مطابق شکل ۶-۱۱۳ است.

شکل ۶-۱۱۲

شکل ۶-۱۱۳

(ب)

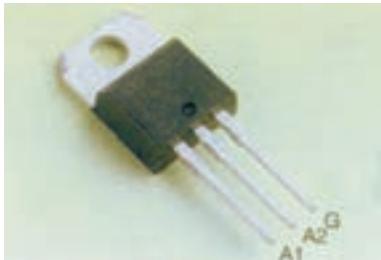
شکل ۶-۱۱۴

در شکل‌های ۶-۱۱۴ مقاومت دو سر دایاک در دو حالت با اهم‌متر اندازه‌گیری شده است و با تغییر دو رابط اهم‌متر مقدار مقاومت بیش‌تر از 10° مگا اهم است.

نکته‌ی مهم

نازمانی که ولتاژ دو سر دیاک به حد ولتاژ شکست آن نرسد جریان را هدایت نمی‌کند ولی زمانی که ولتاژ دو سر

آن به حد ولتاژ شکست برسد هادی شده و جریان را هدایت می‌کند و ولتاژ دو سر آن کم است.

شکل ۶-۱۱۵

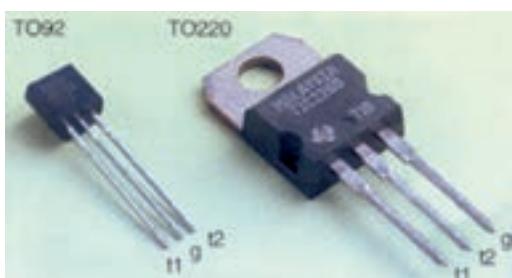
■ ترایاک^۱: ترایاک یک نوع نیمه‌هادی است که در هر دو سیکل جریان AC می‌تواند جریان مدار را کنترل کند و قدرت مکش موتور جاروبرقی را تغییر دهد.

● شکل ۶-۱۱۵ یک ترایاک را نشان می‌دهد. ترمینال‌های A_۱ آند اول، A_۲ آند اول، آند دوم و G گیت ترایاک را مشخص می‌کند.

جدول ۶-۵

شماره و کد سفارش	حداکثر ولتاژ معکوس	جریان مؤثر ترایاک	شماره‌ی شکل و نوع بدن
BTA06-600B	600V	6A	TO220
BTA08-600B	600V	8A	TO220
BTA16-600B	600V	16A	TO220

● مشخصات سه نوع ترایاک در جدول ۶-۵ آمده است.

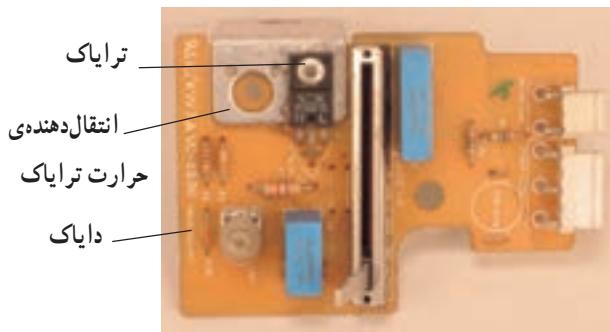
شکل ۶-۱۱۶

● شکل ۶-۱۱۶ دو نوع ترایاک را نشان می‌دهد. فقط ترایاک TO220 در بُرُد الکترونیکی جاروبقی به کار می‌رود چون جریان مؤثر آن در حد جریان نامی جاروبرقی است. آند اول، آند دوم و g ترمینال گیت ترایاک را مشخص می‌کند.

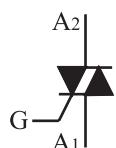
جدول ۶-۶

شماره و کد سفارش	حداکثر ولتاژ معکوس	جریان مؤثر ترایاک	شماره‌ی شکل و نوع بدن
Z0107DA	400V	0.8A	TO92
Z0103MA	600V	0.8A	TO92
TIC 206D	400V	AA	TO220
TIC 226D	400V	8A	TO220
TIC 246D	400V	16A	TO220

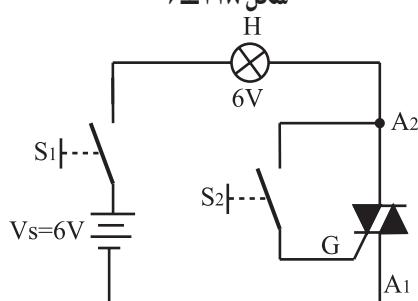
● در جدول ۶-۶ مشخصات ترایاک شکل ۶-۱۱۶ آمده است.

شکل ۶-۱۱۷

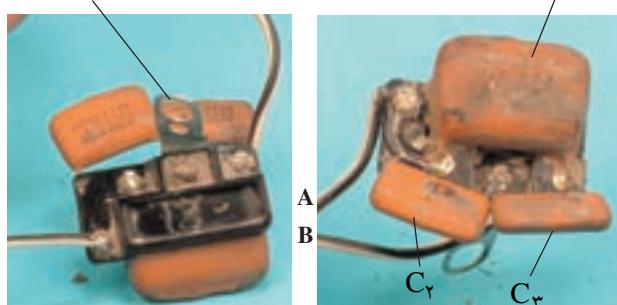

شکل ۶-۱۸

شکل ۶-۱۹

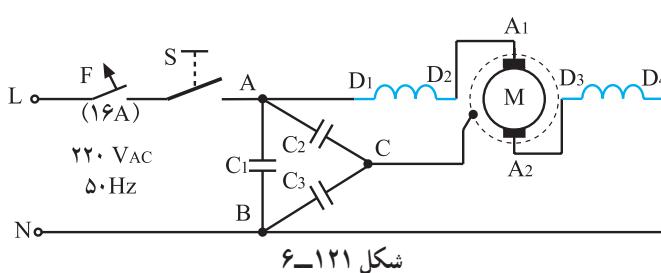
محل نصب خازن روی
بدنه فلزی موتور

(ب)

(الف)

شکل ۶-۱۲۰

شکل ۶-۱۲۱

- در بُرد الکترونیکی جارویرقی، در شکل ۶-۱۱۷ محل نصب ترایاک را بر روی انتقال دهندهی حرارت ترایاک مشاهده می کنید.

شکل ۶-۱۸ علامت الکتریکی ترایاک را نشان می دهد.

- روش آزمایش ترایاک: مداری مطابق شکل ۶-۱۱۹ بیندید و کلید S_1 را وصل کنید. در این حالت باید لامپ L_1 خاموش باشد. سپس کلید S_2 را وصل کنید. لامپ باید روشن شود. حال کلید S_2 را قطع کنید اگر لامپ همچنان روشن بماند ترایاک سالم است.

در صورتی که ترایاک سالم باشد ولی با برقراری شرایط فوق لامپ روشن نشود باید ولتاژ منبع را افزایش دهید.

شکل ۶-۱۲۰-۷ خازن های پارازیت گیر: شکل ۶-۱۲۰

سه خازن پارازیت گیر را نشان می دهد. ترمینال خازن ها با حروف A, B و C در شکل مشخص شده است. نحوهی قرار گرفتن خازن های پارازیت گیر در مدار الکتریکی موتور یونیورسال در شکل ۶-۱۲۱ نشان داده شده است. خازن های C_۱ و C_۳ هر کدام ۶ نانوفاراد و خازن C_۱ ۱۲ نانوفاراد است.

خازن های پارازیت گیر در مدار الکتریکی جارویرقی برای جذب جرقه های ناشی از کلیدزنی و جابه جایی تیغه های

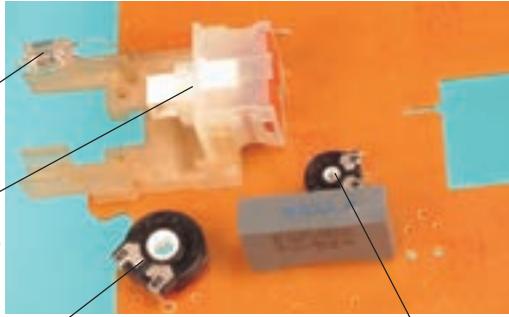
نکته های مهم

کلکتور زیر جاروبک ها به کار می رود.

شکل ۱۲۲

۶-۴-۶ چراغ‌نشان دهنده در جاروبرقی: در شکل ۱۲۲ یک نوع چراغ‌نشان دهنده‌ی جاروبرقی مشاهده می‌شود. این چراغ هنگامی که جاروبرقی کار می‌کند روشن است.

شکل ۱۲۳

توجه!
در جاروبرقی‌ها، چراغ‌نشان دهنده هنگام کار دستگاه یا هنگام پرشدن کیسه زباله و گرفتگی لوله‌ی مکش هوا روشن می‌شود.

شکل ۱۲۴

۶-۴-۹ سیم جمع کن جاروبرقی و متعلقات آن: بعضی از جاروهای برقی سیم جمع کن ندارند و تعداد زیادی از آن‌ها هم مجهز به سیم جمع کن هستند. سیم جمع کن‌های جاروهای برقی متنوع است.

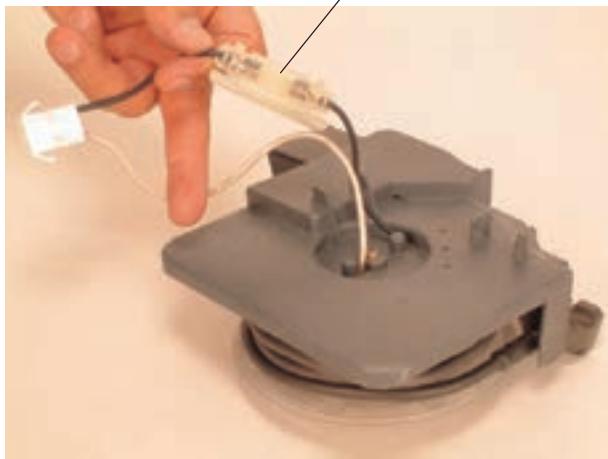
- در شکل ۱۲۴ یک نوع سیم جمع کن جاروبرقی را مشاهده می‌کنید. در این سیم جمع کن یک فیوز شیشه‌ای $25\text{~}25\text{~}8$ آمپر با سیم خروجی سیم جمع کن و تغذیه‌کننده‌ی بُرد کنترل سرعت جارو، سری شده است.

- در شکل ۱۲۵ فیوز حفاظتی مدار مشاهده می‌شود.

شکل ۱۲۵

فیوز شیشه‌ای ۸ آمپر ۲۵۰ ولت

● در شکل ۶-۱۲۶ فیوز ۸ آمپر ۲۵۰ ولت را که با

مدارسربی شده است، مشاهده می‌کنید.

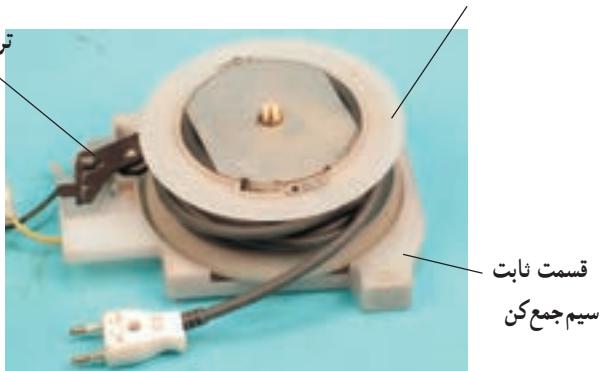
شکل ۶-۱۲۶

قسمت متحرک سیم جمع کن

● شکل ۶-۱۲۷ سیم جمع کن جاروبرقی شکل ۶-۲۹

را نشان می‌دهد.

ترمز سیم جمع کن

شکل ۶-۱۲۷

قسمت ثابت
سیم جمع کن

● در شکل ۶-۱۲۸ طرف دیگر سیم جمع کن را همراه با

سیم‌های خروجی که برای تغذیه‌ی موتور یونیورسال به کار می‌رود مشاهده می‌کنید.

شکل ۶-۱۲۸

شکل ۶-۱۲۹

- شکل ۶-۱۲۹ سیم جمع کن جاروبرقی شکل ۴-۶ را نشان می دهد که در آن محل اتصال ترمینال بُرد کنترل سرعت به پریز سیم جمع کن و اهرم ترمرز سیم جمع کن مشاهده می شود.

شکل ۶-۱۳۰

- در شکل ۶-۱۳۰ طرف دیگر این سیم جمع کن را مشاهده می کنید.

شکل ۶-۱۳۱

توجه!

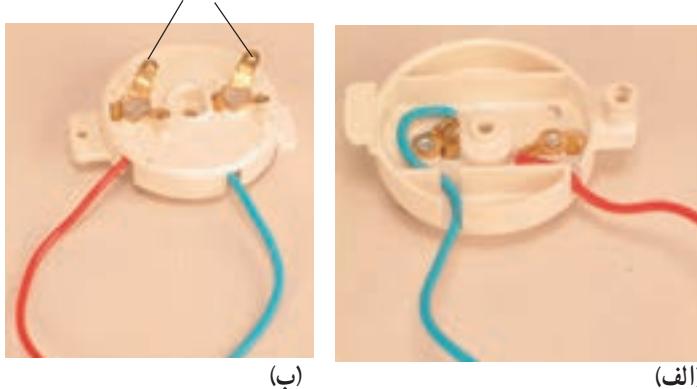
هنگام استفاده از جاروبرقی دقت کنید که سیم رابط دستگاه تا آخر کشیده نشود زیرا انتهای سیم های رابط از ترمینال سیم جمع کن قطع می شود.

- در شکل ۶-۱۳۱ برد کنترل سرعت روی سیم جمع کن نصب شده است.

توجه!

هنگام نصب بُرد کنترل سرعت روى ترمinal خروجي سيم جمع كن، دقت كنيد كه به اجزاي بُرد الكترونيكي آسيب نرسد.

پلاتين های ترمinal خروجي سيم جمع كن

شکل ۶-۱۳۲

- شکل ۶-۱۳۲-۶ دو طرف ترمinal خروجي يك نوع سيم جمع كن جاروبرقی را نشان می دهد.

توجه!

هنگام باز کردن و جمع کردن سيم رابط، دقت كنيد تا سيم جمع كن به آرامي سيم رابط را باز يا جمع کند و پلاتين های ترمinal خروجي سيم جمع كن آسيب نبيند.

شکل ۶-۱۳۳

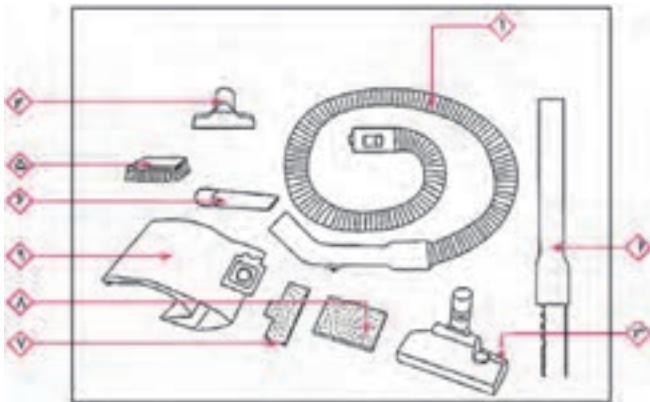
- شکل ۶-۱۳۳-۶ متعلقات و قطعات مصرفی يك نوع جاروبرقی را نشان می دهد.

جدول ۶-۷

نام قطعات نشان داده شده در شکل ۶-۱۳۳ در جدول ۶-۷ آمده است.

نام قطعات	ردیف	نام قطعات	ردیف
برس اصلی	۴	لولهٔ خرطومی	۱
برس مخصوص مبلمان و پرده	۵	کيسه زباله‌ی کاغذی	۲
سرلوله‌ی مخصوص گردگیری	۶	لوله‌های رابط	۳
گوشه‌ها و زوايا			

- در شکل ۶-۱۳۴ متعلقات و قطعات مصرفی یک نوع جاروبرقی را مشاهده می کنید.

شکل ۶-۱۳۴

جدول ۶-۸

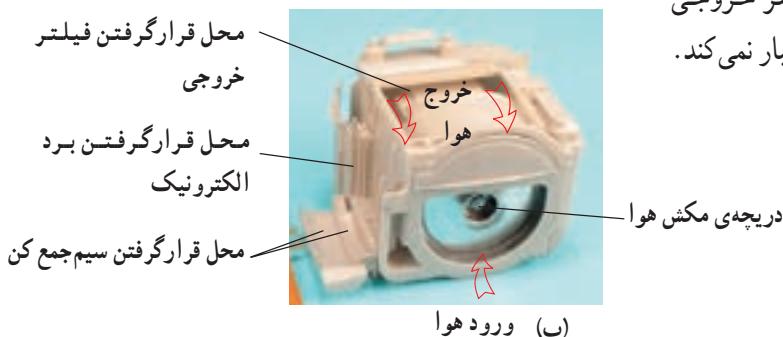
نام قطعات نشان داده شده در شکل ۶-۱۳۴ در جدول ۶-۸ آمده است.

ردیف	نام قطعات	ردیف	نام قطعات
۶	سر لوله‌ی گردگیری گوشه و زوایا	۱	لوله‌ی خرطومی
۷	میکروفیلتر مخصوص خروجی هوا	۲	لوله‌ی رابط تلسکوپی
۸	میکروفیلتر مخصوص ورودی هوا	۳	برس اصلی چرخ دار
۹	پاکت یا کيسه زباله از نوع کاغذی	۴	برس مخصوص مبل
		۵	برس مویی مخصوص
			پرده و پارچه‌های ظرفی

هوای ورودی به
محفظه یا دریچه
مکش جارو

(الف)

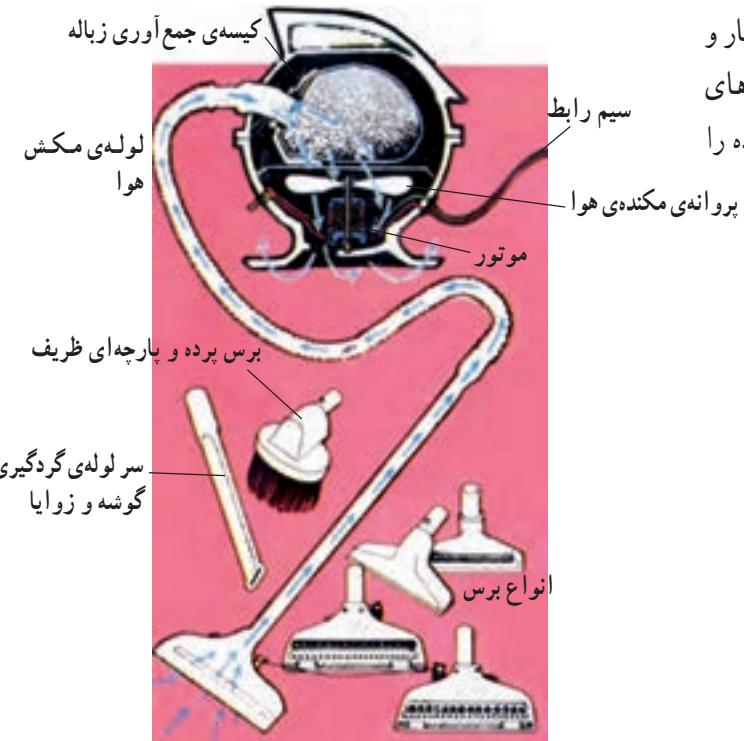

(ب) ورود هوا

شکل ۶-۱۳۵

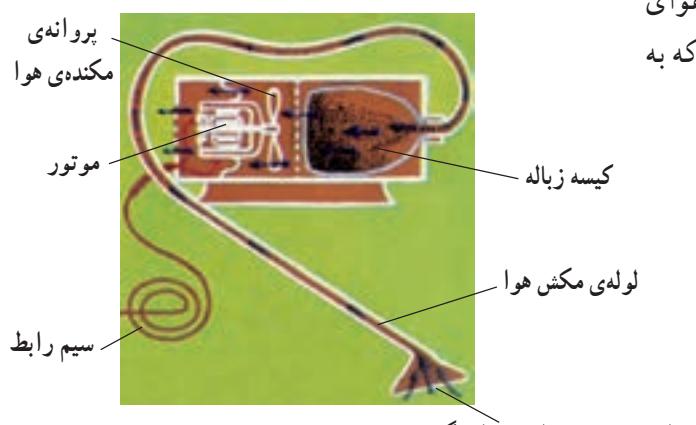
۶-۵ سیستم مکنده‌ی جاروبرقی

- در شکل ۶-۱۳۵ مسیر هوای مکش شده توسط گردش موتور و فن مکنده‌ی هوای در سر موتور، در محفظه‌ی ورودی جارو، کيسه زباله و خروج هوای از محفظه‌ی خروجی نشان داده شده است. این هوای پس از عبور از روی سیم پیچ‌های استاتور و آرمیچر از قسمت عقب موتور خارج می‌شود. به علت وجود فیلتر در مسیر هوای ورودی معمولاً موتور کثیف نمی‌شود و هوای خروجی در بالای موتور پس از عبور از فیلتر خارجی تمیز می‌شود و محیط منزل را کنیف و آلوده به گرد و غبار نمی‌کند.

● شکل ۶-۱۳۶ مسیر هوا را همراه با ذرات گرد و غبار و زباله به داخل کیسه زباله و خارج شدن هوا از روزنه های کیسه زباله به موتور و نهایتاً به خارج از جاروبرقی ایستاده را نشان می دهد.

شکل ۶-۱۳۶

شکل ۶-۱۳۷

● مسیر هوا و گرد و غبار به داخل کیسه زباله و هوای فیلتر شده از کیسه زباله به موتور و خارج از جاروبرقی را که به شکل خواهد یا افقی است نشان می دهد.

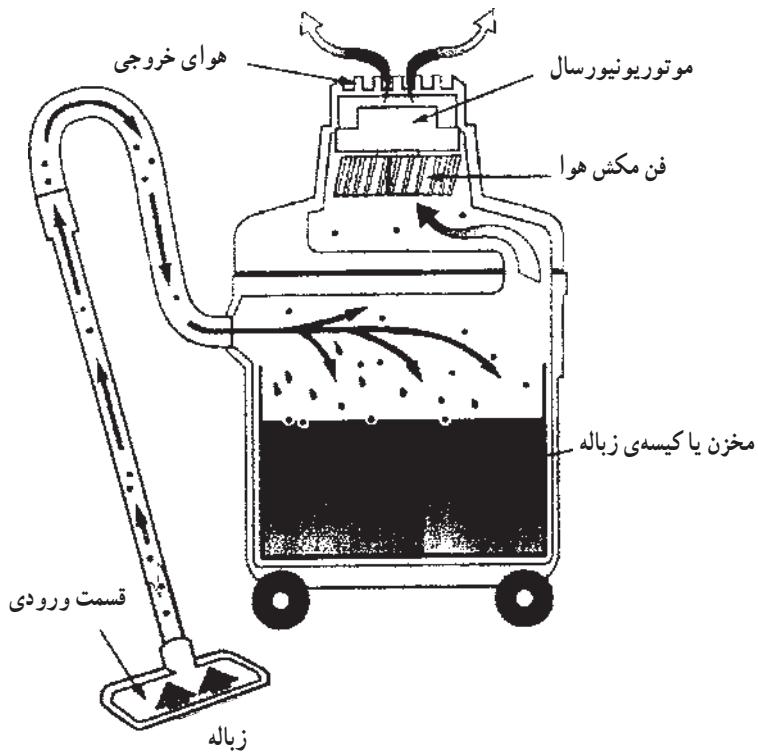
● در جاروهای برقی که کیسه زباله‌ی یک بار مصرف دارند هنگامی که $\frac{3}{4}$ حجم کیسه پر می‌شود باید کیسه را تعویض کنید.

● کیسه زباله‌های دائمی یا پارچه‌ای را هر چند وقت یک بار تمیز بشویید تا روزنه‌های آن باز شود و مکش هوا

بهتر صورت گیرد.

● فیلترهای ورودی و خروجی هوا را به موقع تعویض و یا تمیز کنید تا هوا خارج شده از کیسه زباله که ذرات میکروسکوپی گرد و غبار را به همراه دارد وارد موتور و محیط منزل نشود.

نکات مهم

شکل ۱۳۸-۶- مکندهی خشک و تر

● شکل ۱۳۸-۶ سیستم مکندهی زباله و هوا را نشان می‌دهد. این سیستم برای جاروکشی اجسام یا مواد خشک و تر طراحی شده است.

۶-۶- مدار الکتریکی جاروبرقی

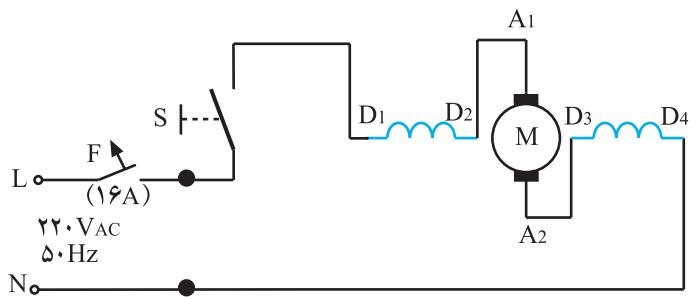
توجه!

با توجه به محدودیت زمانی موجود در استاندارد و تنوع دستگاه‌های جاروبرقی فقط مدار دو نوع جاروبرقی در کارگاه آموزش داده شود.

همان‌طور که در قسمت ۶-۲ (انواع جاروبرقی و کاربرد آنها) ملاحظه شد، دستگاه‌های جاروبرقی از تنوع زیادی برخوردار بوده و مدارهای الکتریکی و سیستم‌های کنترل آنها متنوع است. برای آشنایی بیش‌تر با این نوع مدارها به شرح تعدادی از آن‌ها می‌پردازیم.

نکته‌ی مهم

با توجه به سرعت زیاد موتورهای یونیورسال و به منظور بالابردن قدرت مکش جاروهای برقی، همه‌ی جاروهای برقی خانگی موتور یونیورسال دارند.

شکل ۶-۱۳۹

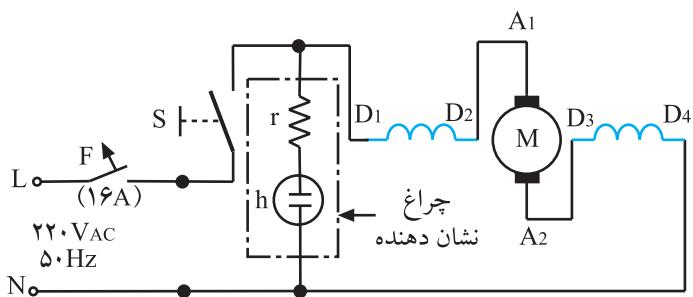
۱-۶-۶- مدار الکتریکی جاروبرقی تکسرعته بدون چراغ نشان دهنده: برای روشن و خاموش کردن جاروهای برقی معمولی با جاروکشی مواد خشک، فقط کلید اصلی S به کار می‌رود. مدار الکتریکی این نوع جاروهای مطابق شکل ۶-۱۳۹ است. این مدار شامل کلید S، موتور یونیورسال M و فیوز F است.

توجه!

فیوز F در مدار شکل ۶-۱۳۹، فیوز تغذیه‌کنندهٔ خط پریزی است که دو شاخهٔ سیم را بث

جاروبرقی به آن وصل می‌شود.

در بعضی از جاروهای برقی فیوز F مشابه شکل ۶-۱۲۵ در داخل دستگاه تعبیه شده است.

شکل ۶-۱۴۰

۲-۶-۶- مدار الکتریکی جاروبرقی با چراغ

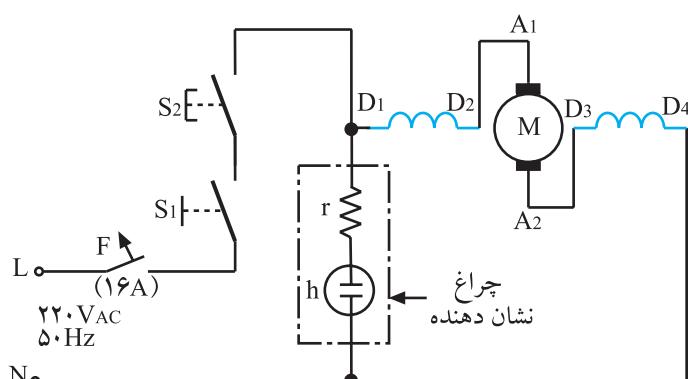
نشان دهنده: در شکل ۶-۱۴۰ مدار الکتریکی یک نوع جاروبرقی، مشابه جاروبرقی شکل ۶-۲-۶-الف را مشاهده می‌کنید. این مدار شامل موتور یونیورسال M، کلید روشن و خاموش S، چراغ نشان دهنده و فیوز F است.

مقاومت r به منظور محدود کردن جریان و لنتاژ لامپ نشان دهنده و نئون h به کار می‌رود و مقدار آن بیشتر از ۱۵۰ کیلواهم است.

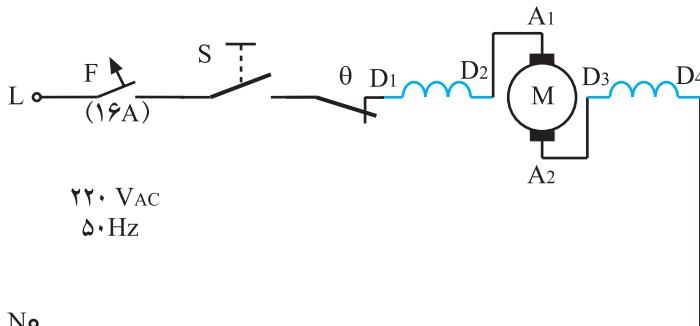
۳-۶-۶- مدار الکتریکی جاروبرقی با چراغ

نشان دهنده و میکروسوییچ: مدار الکتریکی شکل ۶-۱۴۱ برای جاروهای برقی با میکروسوییچ است.

این مدار شامل فیوز F، کلید اصلی روشن و خاموش S₁، میکروسوییچ S₂، چراغ نشان دهنده و موتور یونیورسال M است. میکروسوییچ S₂ در صورتی که در مخزن زباله‌ی جارو باز یا پاکت زیاله در جای خود قرار نداشته و یا پر باشد مدار را باز نگه می‌دارد (شکل ۶-۱۴۱).

شکل ۶-۱۴۱

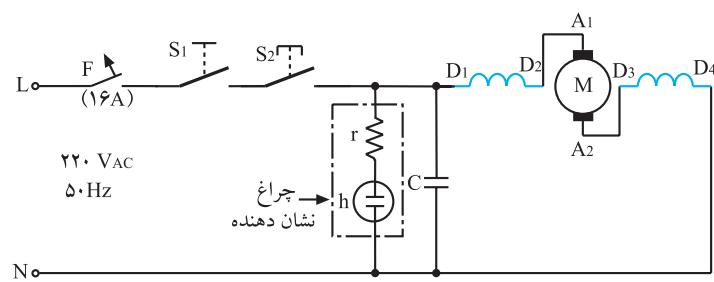

N_o

شکل ۶-۱۴۲

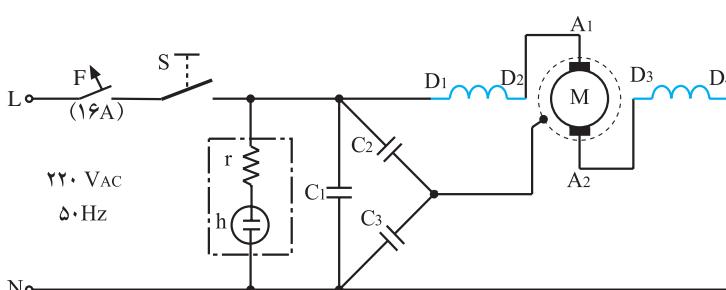
۶-۶-۶ مدار الکتریکی جاروبرقی با ترموموستات
بی متالی با تنظیم ثابت: مدار الکتریکی نشان داده شده در شکل ۶-۱۴۲ برای جاروهای برقی مشابه جاروبرقی شکل ۶-۴۸ است و شامل فیوز F، کلید روشن و خاموش S، ترموموستات بی متالی با تنظیم ثابت θ و موتور یونیورسال M است. ترموموستات θ در زمانی که کیسه زیاله پر یا لوله‌ی خرطومی (لوله مکش) گرفتگی داشته باشد و یا هنگام استفاده‌ی طولانی مدت از دستگاه، مدار الکتریکی جارو را حفاظت می‌کند.

۶-۶-۶ مدار الکتریکی جاروبرقی با میکروسویچ، چراغ نشان دهنده و خازن پارازیت‌گیر: شکل ۶-۱۴۴ مدار الکتریکی جاروهای برقی مشابه شکل ۶-۱-ج را نشان می‌دهد. این مدار شامل فیوز F، کلید روشن و خاموش S_۱، میکروسویچ S_۲، چراغ نشان دهنده h، خازن پارازیت‌گیر C و موتور یونیورسال M است.

N_o

شکل ۶-۱۴۳

N_o

شکل ۶-۱۴۴

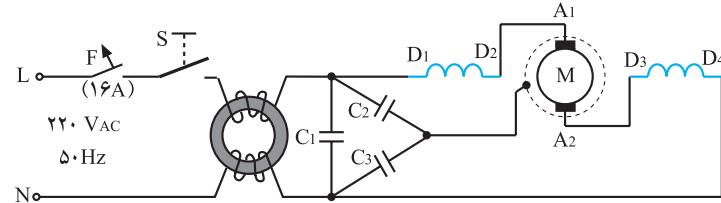
۶-۶-۶ مدار الکتریکی جاروبرقی با چراغ نشان دهنده و خازن‌های پارازیت‌گیر: شکل ۶-۱۴۴ مدار الکتریکی یک نوع جاروبرقی با چراغ نشان دهنده‌ی h، خازن‌های پارازیت‌گیر C_۱، C_۲ و C_۳، موتور یونیورسال M، فیوز F و کلید روشن و خاموش S است.

در موتور یونیورسال در اثر قطع و وصل کلید اصلی، جایه‌جایی تیغه‌های کلکتور زیر جاروبک‌ها، بروز عیوب مکانیکی و الکتریکی، جرقه‌هایی ایجاد می‌شود که فرکانس آن خیلی زیاد است و سبب کاهش طول عمر موتور و کلید جاروبرقی و آسیب رساندن لوازم برقی منزل که در مدار قرار دارند می‌شود. وجود خازن‌های پارازیت‌گیر در مدار الکتریکی جارو سبب جذب این جرقه‌ها و افزایش عمر مفید دستگاه من شود.

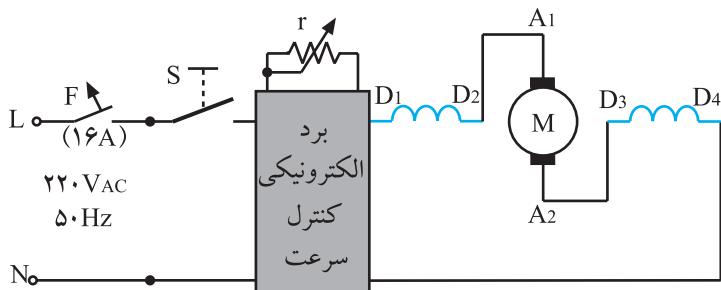
نکته‌ی مهم

۶-۷ مدار الکتریکی جاروبرقی با خازن‌های پارازیت‌گیر و سلف‌های محدود کننده جریان راه اندازی: شکل ۱۴۵ مدار الکتریکی یک نوع جاروبرقی را نشان می‌دهد که شامل موتور یونیورسال M، خازن‌های پارازیت‌گیر و سلف‌های پارازیت‌گیر محدود کننده جریان راه اندازی موتور، کلید روشن و خاموش S و فیوز F است. این مدار مخصوص جاروبرهای برقی پرقدرت است که هنگام روشن شدن، جریان راه اندازی آن‌ها زیاد است.

۶-۸ مدار الکتریکی جاروبرقی با سرعت متغیر و بُرد الکترونیکی: شکل ۱۴۶ مدار الکتریکی و الکترونیکی یک نوع جاروبرقی با تغییر سرعت به وسیله بُرد الکترونیکی را نشان می‌دهد.

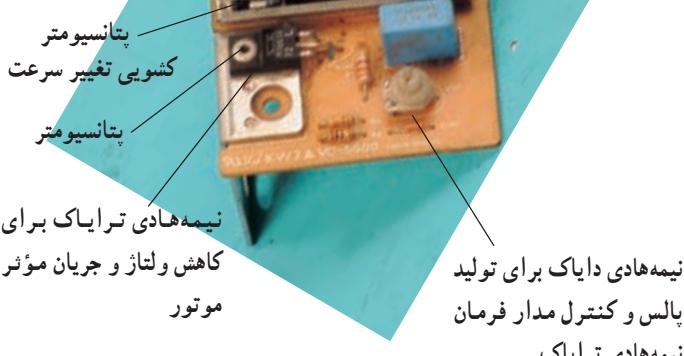

شکل ۱۴۵

شکل ۱۴۶

ترمینال خروجی بُرد برای تغذیه موتور
ترمینال ورودی بُرد به وسیله
ترمینال خروجی سیم جمع کن

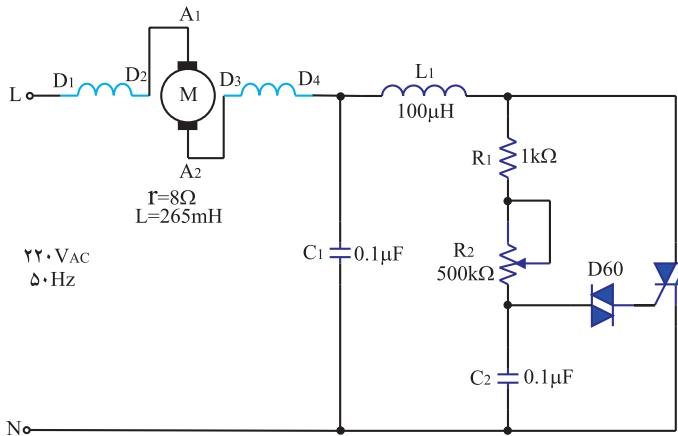
شکل ۱۴۷

موتور یونیورسال که در این مدار به کار می‌رود با قدرت زیاد طراحی شده و می‌تواند به طور مستقیم با ولتاژ برق شهر نیز تغذیه شود.

با تغذیه موتور کنترل سرعت توسط یک بُرد الکترونیکی و یک پتانسیومتر، تغییر سرعت در دامنه^۱ وسیع انجام می‌گیرد. شکل ۱۴۷ یک نوع بُرد الکترونیکی را با پتانسیومتر کشویی نشان می‌دهد.

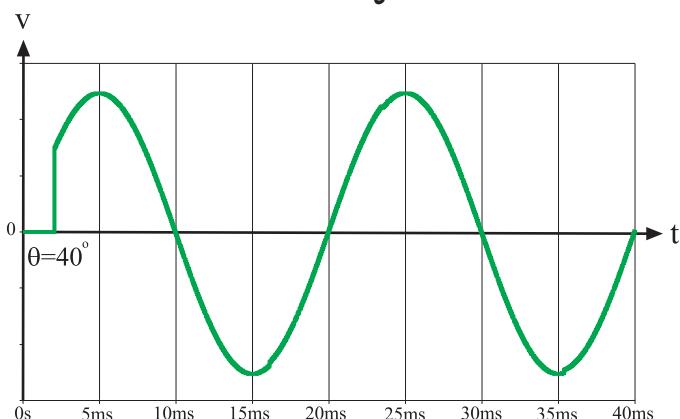
توجه!

وظیفه‌ی بُرد الکترونیکی کنترل سرعت تغییر ولتاژ مؤثر برق شهر برای تغذیه موتور جاروبرقی و تغییر قدرت مکش جارو برای تمیز کردن فرش، پرده، مبلمان و... است.

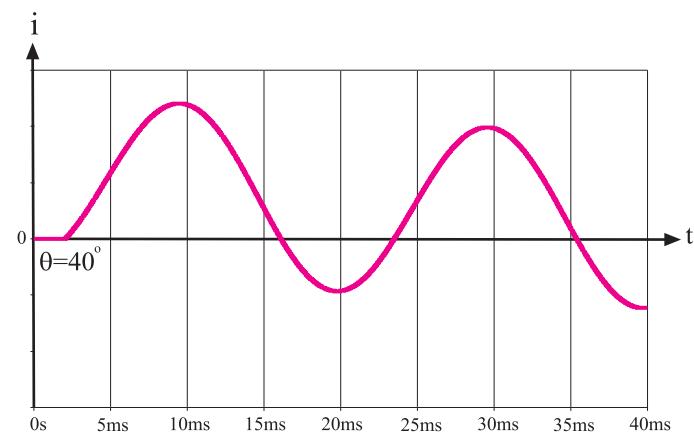

شکل ۶-۱۴۸

۶-۹ مدار الکتریکی و الکترونیکی ساده‌ی کنترل سرعت جاروبرقی توسط ترایاک: به کمک مدار الکترونیکی شکل ۶-۱۴۸ می‌توان دور موتور جاروبرقی را تغییر داد. در این مدار به کمک ترایاک و سایر المان‌ها، ولتاژ دو سر موتور با تغییر پتانسیومتر R_2 برش داده می‌شود. مقدار مؤثر ولتاژ برش داده شده‌ی دوسر موتور، متناسب با زاویه‌ی برش تغییر می‌کند. با تغییر مقدار مؤثر ولتاژ، جریان مدار نیز تغییر می‌کند که این امر سبب تغییر دور موتور می‌شود.

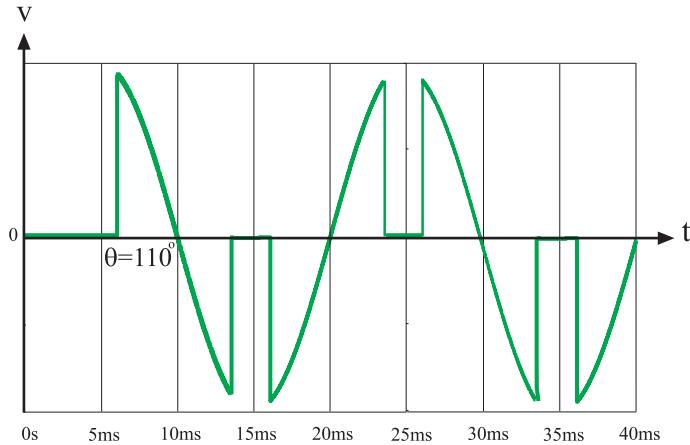

شکل ۶-۱۴۹

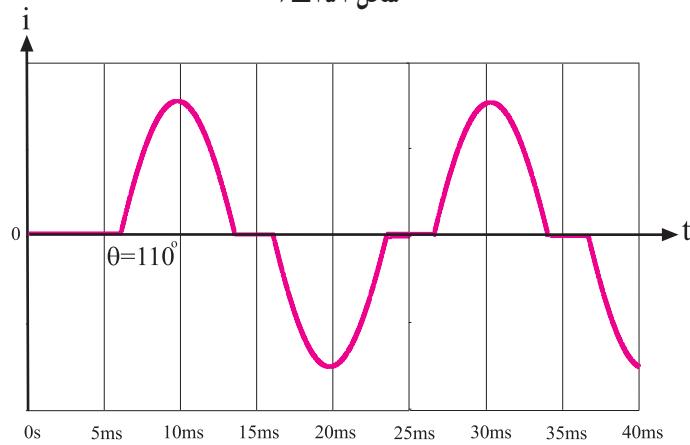
شکل ۶-۱۵۰

– طرز کار مدار کنترل سرعت موتور جاروبرقی: ابتدا خازن C_2 به وسیله‌ی مقاومت R_1 و پتانسیومتر R_2 شارژ می‌شود. وقتی ولتاژ دو سر خازن حدود ۳۵ ولت (ولتاژ شکست ترایاک) می‌رسد دایاک هادی شده و باعث روشن شدن ترایاک می‌شود. با روشن شدن ترایاک، افت ولتاژ دو سر آن تقریباً صفر می‌شود (عملای بین ۲ تا ۳ ولت) و تمامی ولتاژ از این لحظه به بعد دو سر موتور افت می‌کند. خازن C_1 و سلف L_1 برای جلوگیری از پخش پارازیت (نویز) در مدار به کار می‌روند. در شکل ۶-۱۴۹ شکل ولتاژ دو سر موتور با زاویه‌ی آتش شدن ترایاک در ۴۰ درجه و شکل ۶-۱۵۰ شکل جریان موتور در همین زاویه‌ی آتش نشان داده شده است. در این زاویه، به دلیل وجود سلف در مدار، جریان و ولتاژ هر دو پیوسته هستند.

در شکل ۶-۱۵۱ شکل ولتاژ دو سر موتور با زاویه‌ی آتش تراپاک در 11° درجه نشان داده شده است.

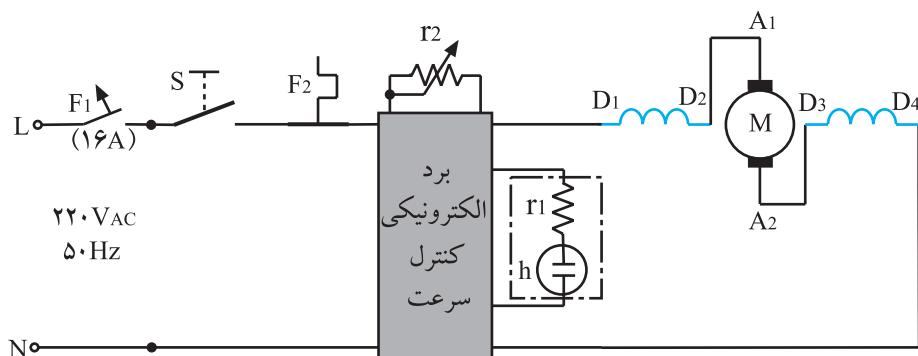
شکل ۶-۱۵۱

در شکل ۶-۱۵۲ شکل موج جریان موتور در همین زاویه‌ی آتش تراپاک نشان داده شده است.

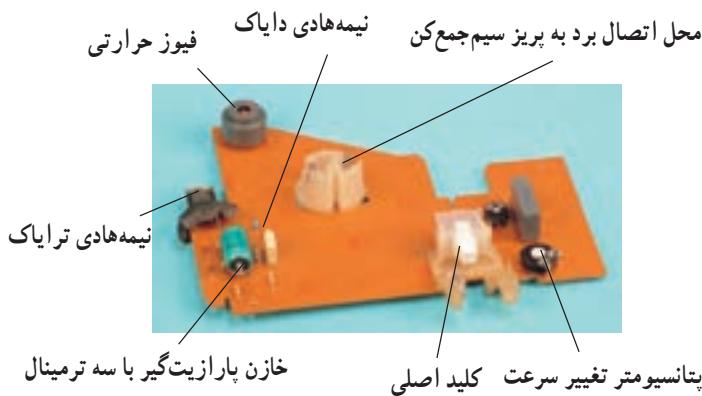
شکل ۶-۱۵۲

۶-۶-۶ مدار الکتریکی جاروبرقی با برد الکترونیکی کنترل سرعت و فیوز حرارتی و خازن پارازیتگیر: در شکل ۶-۱۵۳ مدار الکتریکی و الکترونیکی جاروبرقی شکل ۶-۴ نشان داده شده است.

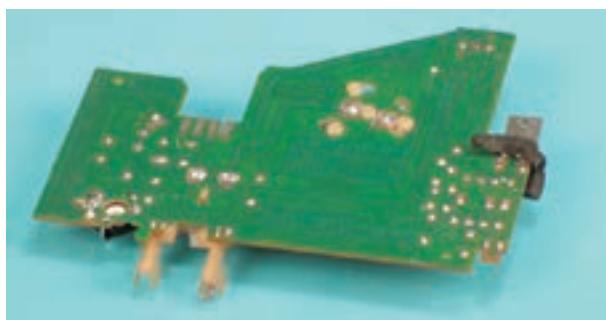

شکل ۶-۱۵۳

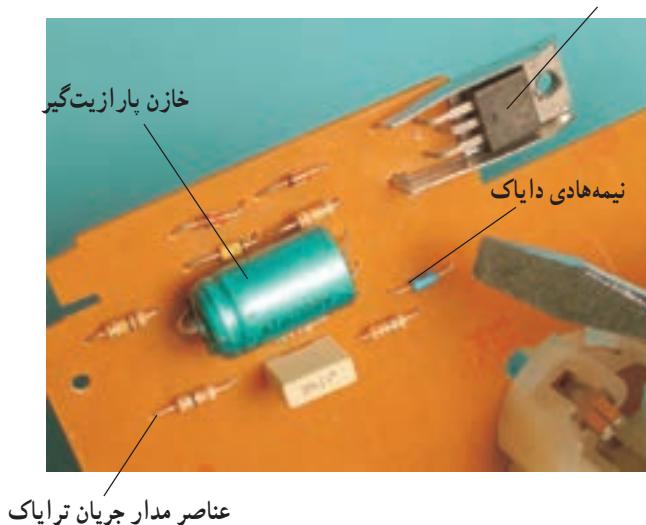
این مدار شامل فیوز اصلی F_1 ، فیوز حرارتی F_2 ، موتور یونیورسال M، کلید روشن و خاموش S، حافظن پارازیت گیر، برد الکترونیکی کنترل سرعت، پتانسیومتر r_2 و چراغ نشاندهنده پر شدن کیسه زباله و گرفتگی لوله مکش هوا است.

شکل ۶-۱۵۴

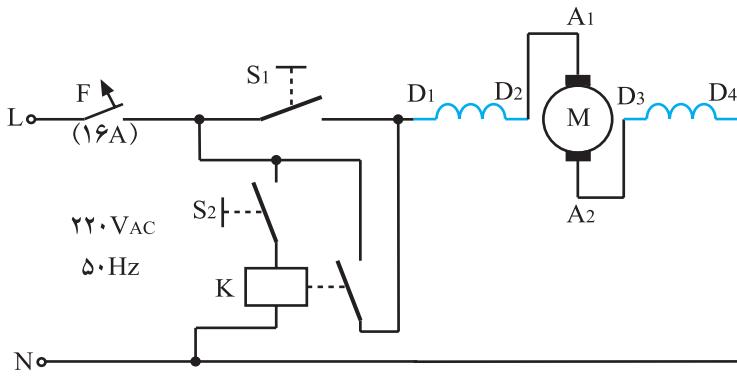
شکل ۶-۱۵۵

شکل ۶-۱۵۶

شکل های ۶-۱۵۴ و ۶-۱۵۵ دو طرف برد الکترونیکی را نشان می دهند.

در شکل ۶-۱۵۶ خازن پارازیت گیر، نیمه‌هادی ترایاک، نیمه‌هادی دایاک، مقاومت‌ها و خازن مدار فرمان ترایاک را نشان می دهد. عملکرد این مدار مشابه عملکرد مدارهای الکتریکی و الکترونیکی ۶-۸ و ۶-۹ است.

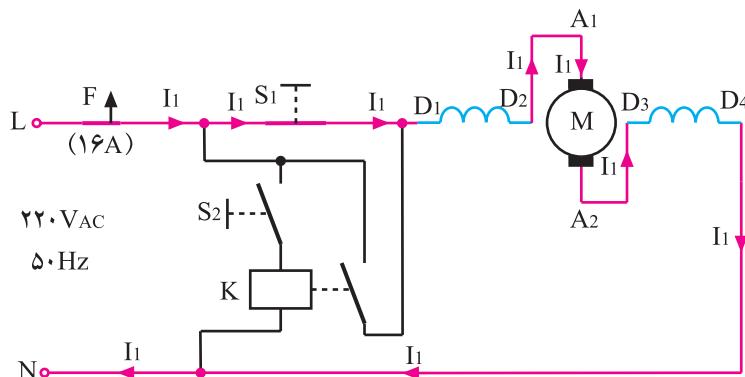
شکل ۶-۱۵۷

۶-۱۱ مدار الکتریکی جارو برقی با کنترل کلید روشن و خاموش S_1 روی بدنه و کلید S_2 روی دسته
جارو: شکل ۶-۱۵۷ مدار الکتریکی یک نوع جارو برقی را نشان می‌دهد که به وسیله‌ی کلید S_1 از روی بدنه‌ی جارو و کلید S_2 از روی دسته‌ی جارو روشن و خاموش می‌شود. این مدار شامل دو کلید دو وضعیتی S_1 و S_2 و رله‌ی مغناطیسی K و موتور یونیورسال M و فیوز F_1 است.

چون جریان نام کلید S_2 کمتر از جریان نام کلید S_1 است. هرگز موتور را مستقیماً و به طور سری با کلید S_2

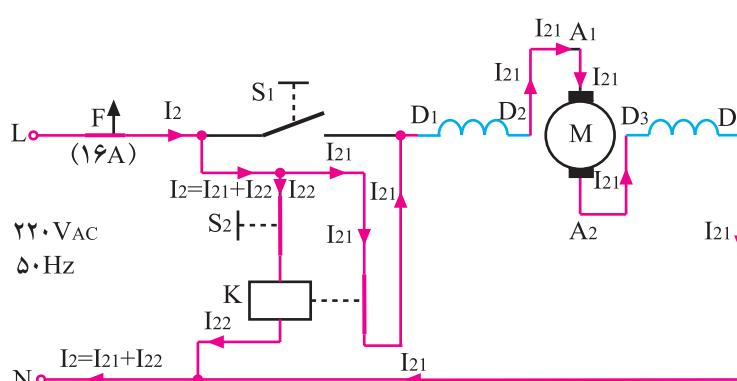
راه اندازی نکنید.

نکته‌ی مهم

شکل ۶-۱۵۸

- در شکل ۶-۱۵۸ نقشه‌ی الکتریکی تفکیکی مدار الکتریکی ۶-۱۵۷ را، در حالتی که جارو با کلید S_1 فعال است، مشاهده می‌کنید. در این حالت جریان عبوری از مدار I_1 است.

شکل ۶-۱۵۹

در نقشه‌ی الکتریکی تفکیکی شکل ۶-۱۵۹ کلید S_1 که روی بدنه‌ی جارو قرار دارد قطع و کلید S_2 وصل است. با وصل کلید S_2 رله‌ی مغناطیسی K مدار را وصل می‌کند و جریان موتور برقرار می‌شود. مسیر جریان الکتریکی را در این شکل مشاهده می‌کنید.

توجه!

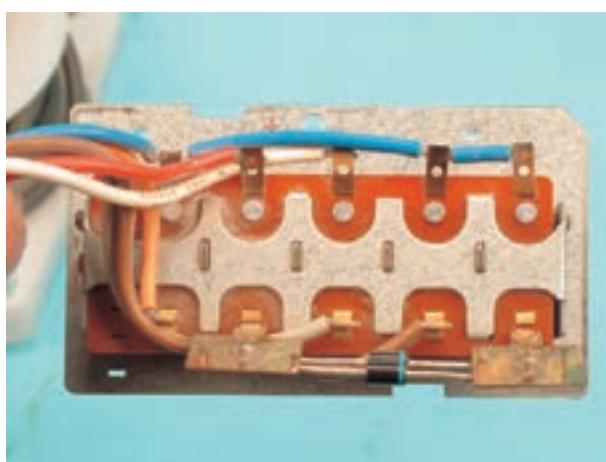
در مدار شکل ۶-۱۵۹ جریان I_{21} که از پلاتین‌های رله می‌گذرد چندین برابر جریان عبوری از بوبین رله یعنی I_{22} است بنابراین هرگز موتور را به طور سری با کلید S_2 در مدار قرار ندهید.

شکل ۶-۱۶

شکل ۶-۱۶۱

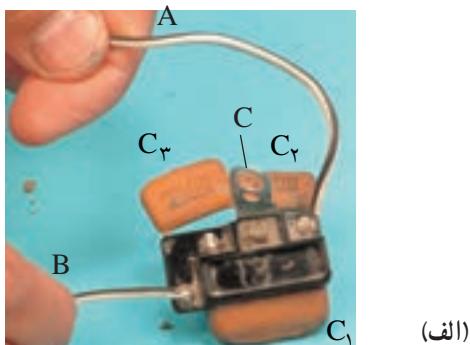
شکل ۶-۱۶۲

● شکل ۶-۱۶ مدار الکتریکی جاروبرقی با موتور یونیورسال چهار سرعته و خازن‌های پارازیت‌گیر

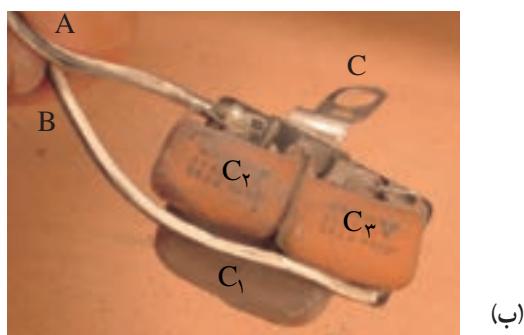
● در شکل ۶-۱۶ یک نوع موتور یونیورسال چهارسرعته را مشاهده می‌کنید. با سری و موازی کردن سیم‌پیچی استاتور و سری کردن دیودهای یکسوکننده‌ی جریان الکتریکی AC، دور موتور کنترل می‌شود. در این حالت تغییر سرعت در اثر تغییر جریان الکتریکی و شار مغناطیسی صورت می‌گیرد.

● شکل ۶-۱۶۱ صفحه کلید با کن tact و دیودهای کاهش سرعت را نشان می‌دهد. نقش این مجموعه کلید، سری و موازی کردن بویین‌های استاتور برای کاهش و یا افزایش شار مغناطیسی است تا سرعت‌های مختلف را برای موتور ایجاد کند.

● شکل ۶-۱۶۲ تصویر پشت صفحه کلید را که محل اتصال سرهای سیم‌پیچی استاتور است نشان می‌دهد. هنگام عیب‌یابی، کنترل و بازدید این اتصال‌ها لازم است.

- خازن‌های C_1 ، C_2 و C_3 خازن‌های پارازیت‌گیر هستند
شکل ۶-۱۶۳-الف).

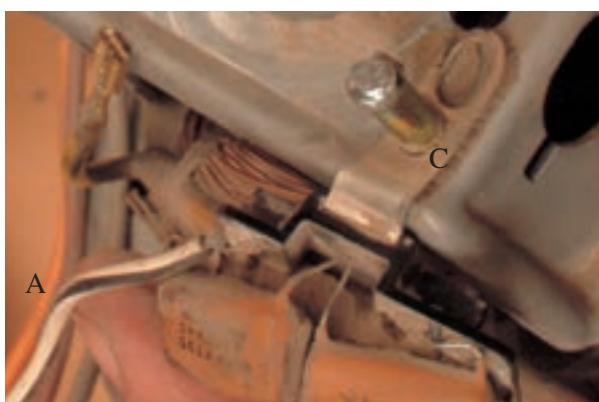
ترمینال‌های خازن‌های پارازیت‌گیر در شکل ۶-۱۶۳-ب مشاهده می‌شود.

شکل ۶-۱۶۳

وظیفه‌ی خازن‌های پارازیت‌گیر حفاظت کننکت‌های کلید تغییر سرعت و گرفتن نویزها و جرقه‌های تولیدی توسط کلیدها و موتور یونیورسال جاروبرقی است.

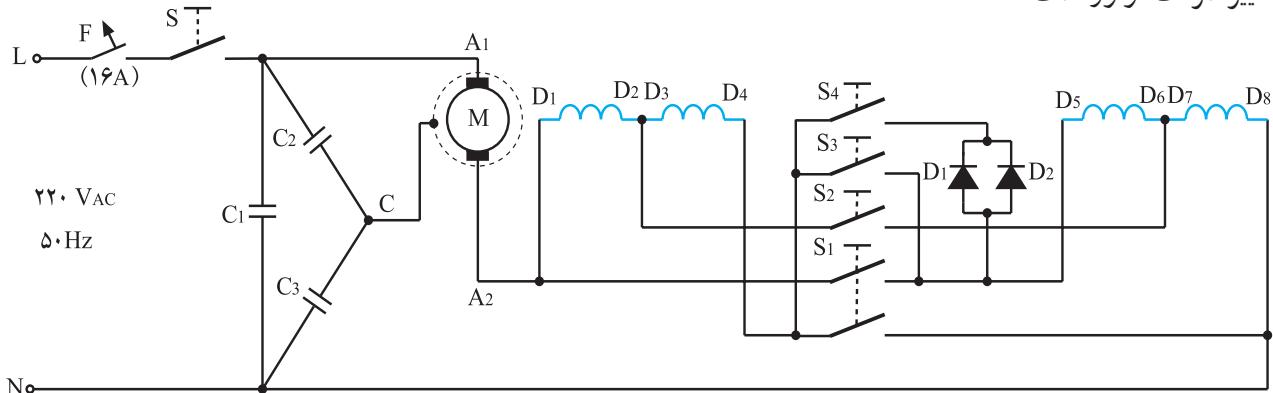
نکته‌ی مهم

- در شکل ۶-۱۶۳-۶ اتصال خازن‌ها به یک دیگر و در شکل ۶-۱۶۴-۶ اتصال سر مشترک دو خازن C_2 و C_3 که نام‌گذاری شده است به بدنه‌ی موتور مشاهده می‌شود.

شکل ۶-۱۶۴

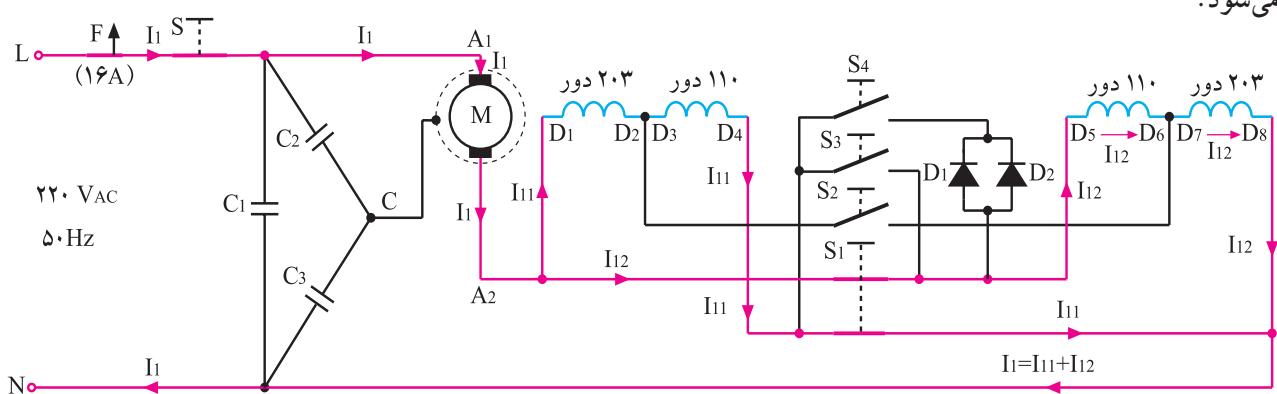
● شکل ۶-۱۶۵ مدار الکتریکی جارو برقی چهار سرعته‌ی شکل ۶-۵۴ را شان می‌دهد. این مدار شامل فیوز F، کلید اصلی روشن و خاموش S، خازن‌های پارازیت‌گیر، موتور یونیورسال، مجموعه‌ی کلید و دیودهای یکسوکننده‌ی جریان برای تغییر سرعت موتور است.

شکل ۶-۱۶۵

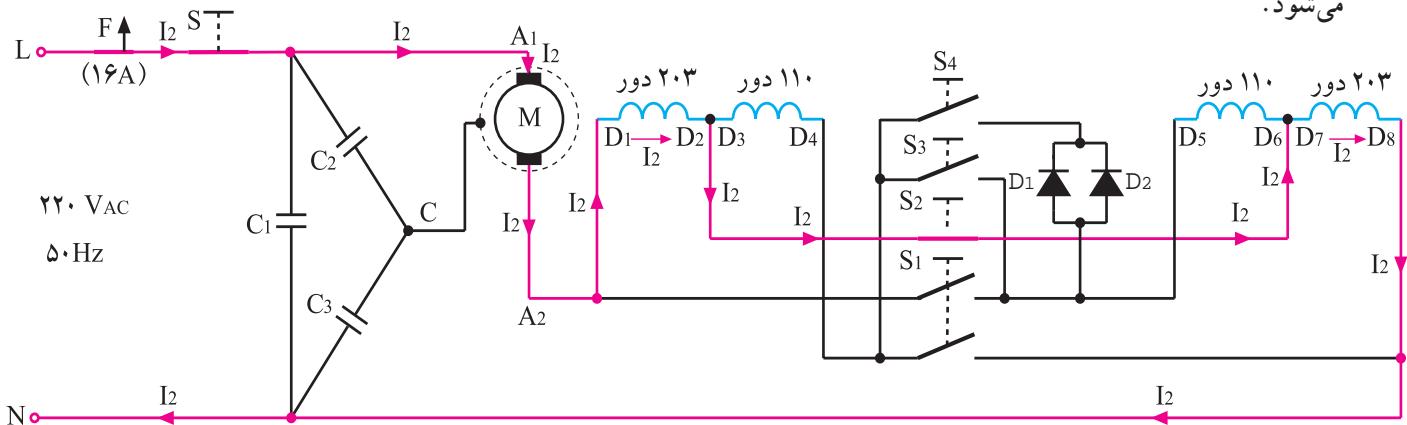
در این مدار به علت زیاد بودن جریان، دو دیود موازی قرار گرفته‌اند تا جریان عبوری مدار بین آن دو تقسیم شود.

● نقشه‌ی الکتریکی تفکیکی جارو برقی چهار سرعته با سرعت خیلی زیاد: در شکل ۶-۱۶۶ ۳۱۳ دور است با یک دیگر استاتور که دور آن‌ها در هر طرف ۲۰۳ دور است با یک دیگر موازی شده‌اند و مجموعه‌ی موازی آن‌ها با آرمیچر سری هستند. در این حالت جریان موتور خیلی زیاد است، درنتیجه مقدار شار مغناطیسی موتور بیشترین مقدار را دارد و موتور در این حالت بیشترین سرعت را دارد. قدرت مکش جارو برقی در این حالت خیلی زیاد است و برای جارو کردن فرش‌های معمولی منزل استفاده می‌شود.

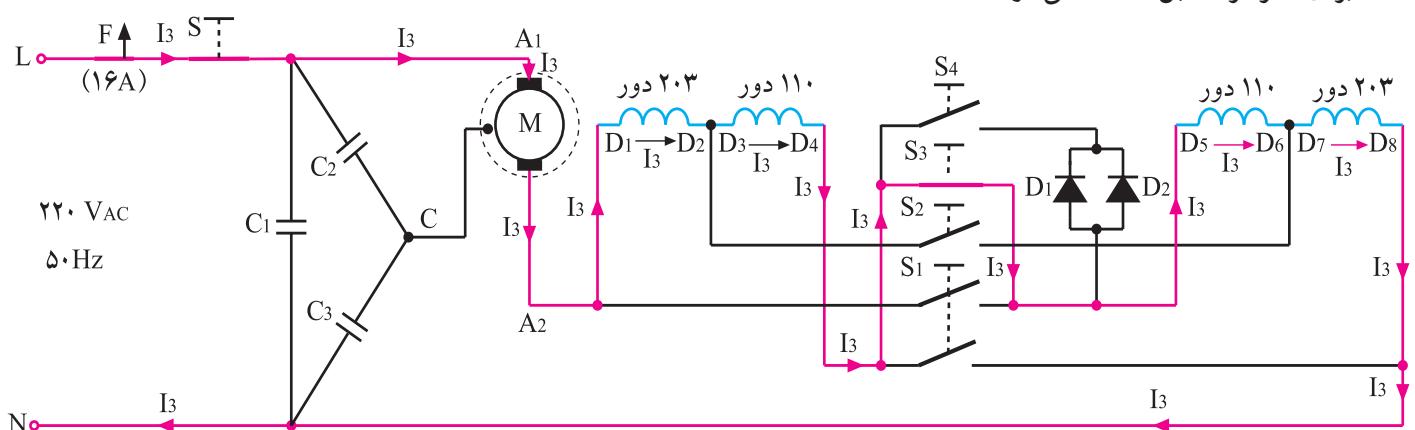
شکل ۶-۱۶۶

● نقشه‌ی الکتریکی تفکیکی جارو برقی چهار سرعته با سرعت زیاد: در شکل ۶-۱۶۷ بوبین $D_1 - D_4$ یک طرف استاتور با بوبین $D_7 - D_8$ طرف دیگر استاتور هر کدام با ۲۰۳ دور به طور سری با آرمیچر قرار دارند. جریان الکتریکی و شار مغناطیسی موتور در این حالت کمتر از حالت خیلی زیاد است و قدرت و سرعت مکش آن نسبتاً زیاد است. از این جارو برقی با قدرت مکش نسبتاً زیاد برای جاروکشی فرش‌های ظرفی استفاده می‌شود.

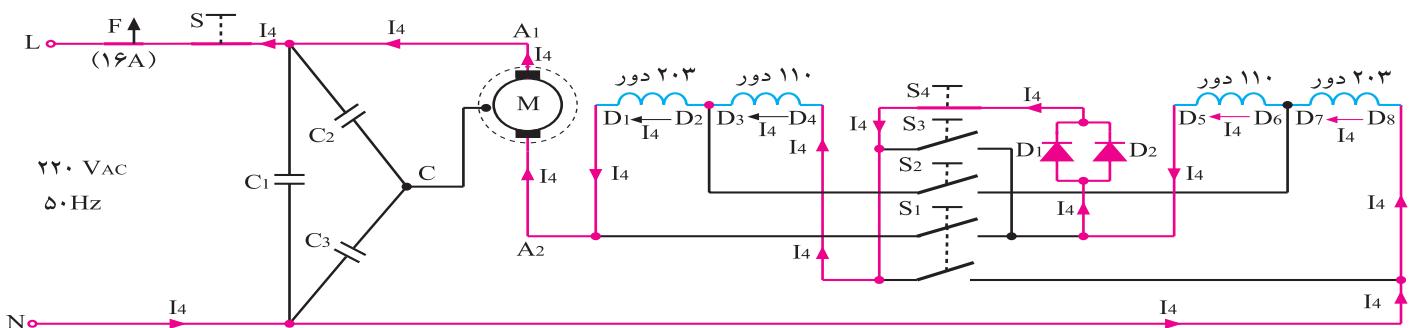
شکل ۶-۱۶۷

● نقشه‌ی الکتریکی تفکیکی جارو برقی چهار سرعته با سرعت متوسط: در شکل ۶-۱۶۸ سیم پیچی‌های هر طرف استاتور که ۳۳° دور است با سیم پیچی طرف دیگر سری شده و مجموعه‌ی آن‌ها با آرمیچر سری می‌شوند. جریان و شار مغناطیسی موتور در این حالت کمتر از حالت سرعت زیاد است و قدرت مکش موتور در این حالت متوسط است. از این سرعت جارو برقی برای تمیز کردن مبل استفاده می‌شود.

شکل ۶-۱۶۸

● نقشه‌ی الکتریکی تفکیکی جارو بر قی چهار سرعته با سرعت کم: در شکل ۶-۱۶۹ علاوه بر سری شدن همه‌ی بویین‌های استاتور با آرمیچر، دو دیود برای یکسو کردن ولتاژ و جریان موتور با یکدیگر موازی شده و مجموعه‌ی موازی آن‌ها با سیم پیچی استاتور و آرمیچر سری می‌شوند. جریان و شار مغناطیسی موتور در این حالت کمترین مقدار را دارد بنابراین قدرت مکش موتور در این حالت کم است و جارو برای تمیز کردن پرده، پارچه‌های ظرف و گردگیری اثاثیه‌ی منزل استفاده می‌شود.

شکل ۶-۱۶۹

کار عملی شماره ۱

زمان اجرای کار عملی شماره‌ی (۱): ۱۲ ساعت

۷-۶- کار عملی شماره‌ی (۱)

روش باز کردن و آزمایش جاروبرقی با بُرد الکترونیکی
کنترل سرعت

● هدف از باز و بست کردن جاروبرقی، سرویس و نگهداری دوره‌ای و تعمیر آن است.

● معمولاً سرویس و نگهداری دوره‌ای را در راهنمای کاربرد دستگاه قید می‌کنند. در این فرایند معمولاً اعمالی از قبیل بازدید و کنترل اتصال‌ها و عایق بندی دستگاه، روغن کاری، گریس کاری، تعویض قطعاتی مانند سیم رابط، کلید روشن و خاموش، کلیدهای تغییر سرعت، ترمومترات تنظیم ثابت، میکروسویچ، چراغ نشان دهنده، سیم‌های رابط با روکش نسوز، ترمینال، سرسیم‌ها، عایق سر سیم‌ها، زغال و فنرها، نمدها، واشرهای فلزی، پلاستیکی، لاستیکی و فنری، خارهای فلزی، بوش‌ها، بلبرینگ‌ها، فیلترا، کیسه‌های زباله، پین‌ها، پروانه‌های مکش هوا (توربین‌ها)، پروانه‌ی خنک کننده‌ی موتور، لاستیک‌های لرزه‌گیر و نگهدارنده، صدایگیر، خازن‌های پارازیت گیر، سلف‌های پارازیت گیر و کاهش دهنده‌ی جریان راه اندازی، پتانسیومترهای تغییر سرعت، دیودها، ترایاک، دیاک، خازن و مقاومت‌های مدار فرمان ترایاک، فیوز، بالشتک‌های استاتور، آرمیچر، ترمز سیم جمع کن، سیم جمع کن، بُرد الکترونیک کنترل سرعت، لوازم مربوط به سیستم کنترل، قطعات بدن، چرخ‌ها، رله‌ی مغناطیسی و... انجام می‌شود.

نکات مهم

۱-۶- ابزار، تجهیزات و مواد مصرفی مورد نیاز

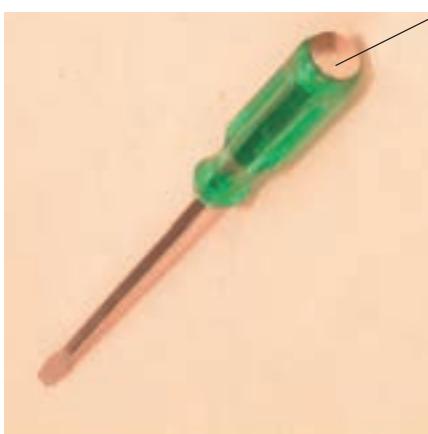
- جاروبرقی، مشابه شکل ۶-۱۷°، یک دستگاه
- میز کار لوازم خانگی، یک دستگاه
- پیچ گوشتی چهارسو، یک سری
- پیچ گوشتی دوسو، یک سری
- دمباریک، یک عدد
- دم کج، یک عدد
- ابردست، یک عدد

شکل ۶-۱۷°

قسمت ضربه زدن

شکل ۶-۱۷۱

- پیچ گوشتی ضربه، مشابه شکل ۶-۱۷۱، یک عدد
- سیم لخت کن، یک عدد
- سیم چین، یک عدد
- آچار بُکس با بُکس های ۴ تا ۱۴ میلی متر، یک جعبه
- سوهان کیفی، یک عدد
- پولی کش، یک عدد

شکل ۶-۱۷۲

- انبر قفلی، مشابه شکل ۶-۱۷۲، یک عدد

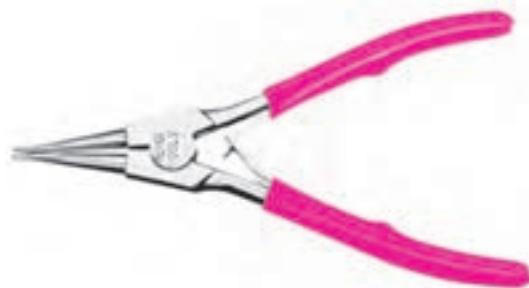
شکل ۶-۱۷۳

- سنبه، مشابه شکل ۶-۱۷۳
- روغن دان
- قوطی گریس
- وسائل لحیم کاری
- قطعات یدکی دستگاه جهت تعویض، به تعداد موردنیاز
- سر سیم، سیم رابط، فیش، ترمیナル، ماکارونی نسوز، به مقدار موردنیاز

شکل ۶-۱۷۴

- کولیس جهت اندازه گیری قطرهای داخلی و خارجی بلبرینگ مشابه شکل ۶-۱۷۴، یک عدد

(الف)

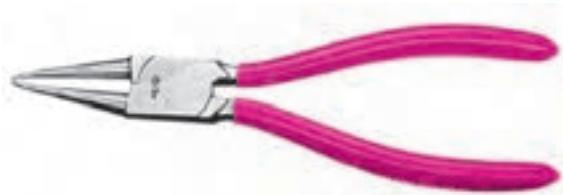

(ب)

شکل ۶-۱۷۵

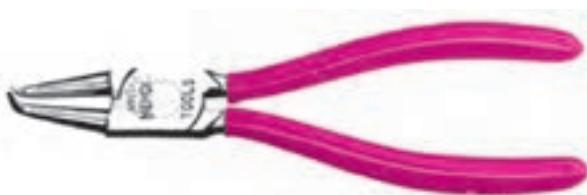
■ خار باز کن مستقیم، مشابه شکل ۶-۱۷۵-الف، یک عدد

عدد

شکل ۶-۱۷۶

■ خار جمع کن مستقیم، مشابه شکل ۶-۱۷۶، یک عدد

شکل ۶-۱۷۷

■ خار جمع کن دم کج، مشابه شکل ۶-۱۷۷، یک عدد

شکل ۶-۱۷۸

■ پیچ گوشته خورشیدی یا سرستاره‌ای، مشابه شکل ۶-۱۷۸، از هر کدام یک عدد

■ نقشه‌ی مدار الکتریکی جاروبرقی، یک نسخه

توجه!

شكل‌های ابزار و تجهیزات در قسمت ۱-۵-۷ مربوط به واحد کار پنجم نشان داده شده

است.

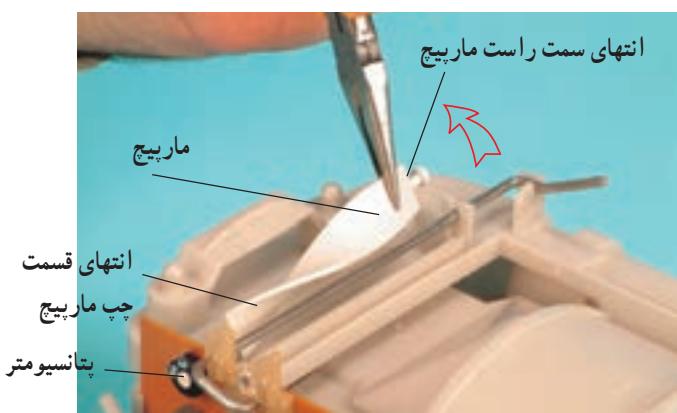
شکل ۶-۱۷۹

شکل ۶-۱۸۰

شکل ۶-۱۸۱

شکل ۶-۱۸۲

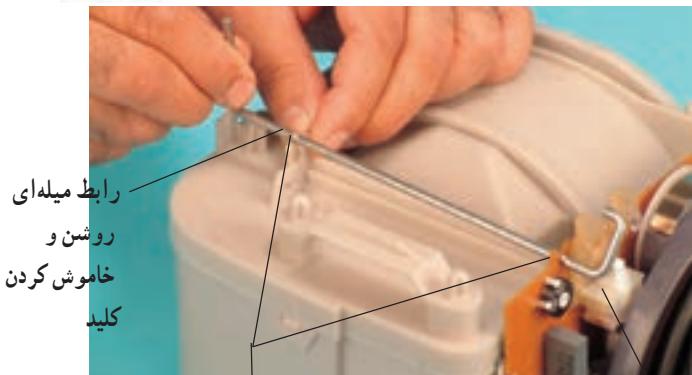
۶-۷-۲ نکات ایمنی

▲ قبل از باز کردن جارو برقی، دوشاخه‌ی سیم رابط را از پریز برق بیرون بیاورید تا خطر برق‌گرفتگی به وجود نیاید (شکل ۶-۱۷۹).

▲ اهرم خار پلاستیکی نگهدارنده‌ی در مخزن جمع‌آوری زباله را، مطابق شکل ۶-۱۸۰، به طرف بالا بکشید تا خار پلاستیکی از بدنه‌ی جارو آزاد شود سپس در مخزن را از محل خود خارج کنید.

▲ مطابق شکل ۶-۱۸۱ پس از باز کردن پیچ‌های اتصال قاب‌های پلاستیکی بدنه، به وسیله‌ی پیچ‌گوشی مناسب، خار پلاستیکی نگهدارنده‌ی قاب‌ها را آزاد کنید.

▲ برای بیرون آوردن ماربیچ مربوط به پتانسیومتر کنترل سرعت موتور، ابتدا سمت راست ماربیچ را به وسیله‌ی دمباریک از محل آن خارج کنید. سپس انتهای سمت چپ ماربیچ را در جهت فلاش از پتانسیومتر بیرون بیاورید (شکل ۶-۱۸۲).

شکل ۶_۱۸۳

▲ رابط میله‌ای روشن و خاموش کردن کلید اصلی جارو را در جهت عقربه‌های ساعت بچرخانید تا قسمت‌های تخت میله مطابق شکل ۶_۱۸۳ در شیار قرار گیرد. سپس رابط میله‌ای را به طرف بالا بکشید تا از محل خود خارج شود.

شکل ۶_۱۸۴

▲ هنگام باز کردن محفظه‌ی نگهدارنده‌ی موتور، راه حل منطقی را، که موارد آن در دستور کارهای مختلف آمده است، به کار ببرید. انجام روش نادرست می‌تواند خسارت‌ساز شود (شکل ۶_۱۸۴).

شکل ۶_۱۸۵

▲ برای جدا کردن مجموعه‌ی سیم جمع کن و بُرد الکترونیک کنترل سرعت جارو، مطابق شکل ۶_۱۸۵ به وسیله‌ی پیچ گوشتی دوسوی مناسب، خار پلاستیکی نگهدارنده‌ی سیم جمع کن را آزاد کنید.

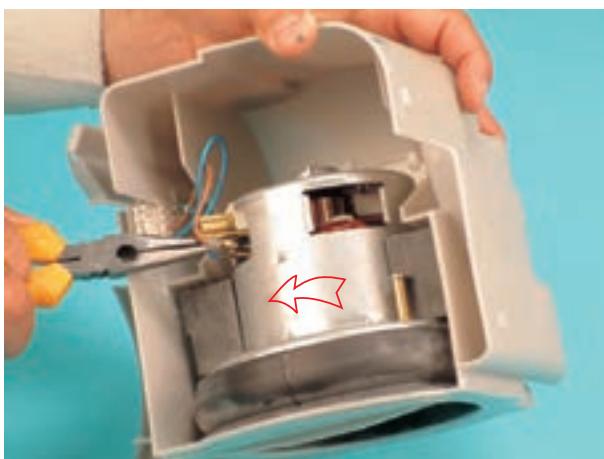
شکل ۶_۱۸۶

▲ پس از آزاد کردن خار پلاستیکی نگهدارنده سیم جمع کن، مجموعه‌ی سیم جمع کن و بُرد الکترونیک را به طور کشویی به طرف بالا بکشید تا از محفظه‌ی نگهدارنده موتور جدا شود (شکل ۶_۱۸۶).

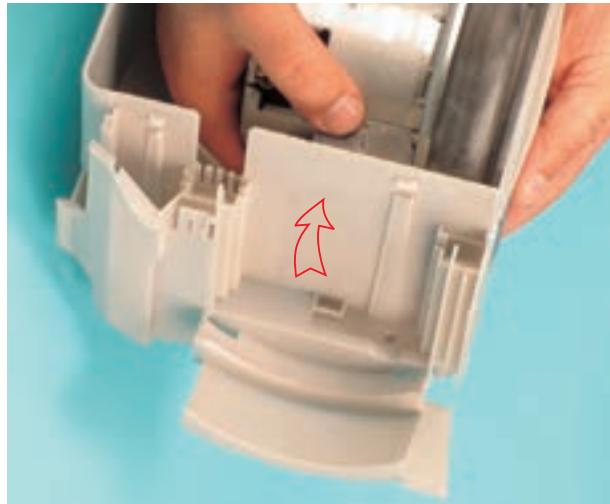
شکل ۶_۱۸۷

▲ برای باز کردن قاب‌های پلاستیکی نگهدارنده موتور جاروبرقی، مطابق شکل ۶_۱۸۷ به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی دوسوی مناسب، خار پلاستیکی نگهدارنده قاب‌ها را آزاد کنید.

شکل ۶_۱۸۸

▲ سرسیم مربوط به سیم رابط موتور و بُرد الکترونیکی را با دمباریک بگیرید و از محل خود بیرون بیاورید (شکل ۶_۱۸۸).

شکل ۶-۱۸۹

▲ برای بیرون آوردن موتور از محل خود، مطابق شکل ۶-۱۸۹ موتور را با دست بگیرید و آن را به آرامی به طرف بالا حرکت دهید تا مجموعه‌ی موتور و لاستیک‌های لرده‌گیر و نگهدارنده‌ی موتور از قاب جدا شود.

شکل ۶-۱۹۰

▲ هنگام باز کردن پیچ نگهدارنده‌ی پروانه‌ی مکش هوا به محور موتور، از ابزار مناسب استفاده کنید (شکل ۶-۱۹۰).

▲ برای جلوگیری از مصدوم شدن دست توسط لبه‌های تیز پروانه‌ی مکنده‌ی هوا، از دستمال پارچه‌ای چندلايه استفاده کنید.

بازوی رابط میله‌ای روشن و خاموش کردن کلید اصلی

شکل ۶-۱۹۱-الف

▲ هنگام نصب قاب پلاستیکی روی دستگاه، دقت کنید که شستی روشن و خاموش کردن کلید اصلی روی بازوی رابط میله‌ای روشن و خاموش کردن کلید اصلی قرار گیرد و بازوی رابط میله‌ای مطابق شکل ۶-۱۹۰ در محل خود باشد (شکل ۶-۱۹۱-الف).

اهرم ترمز سیم جمع کن رابط میله‌ای به منظور آزاد کردن اهرم ترمز سیم جمع کن

شکل ۱۹۱-۶-ب

▲ هنگام نصب قاب رویی دستگاه، دقّت کنید شستی سیم جمع کن روی رابط میله‌ای طوری قرار گیرد که با فشار روی شستی سیم جمع کن، رابط میله‌ای مطابق شکل ۱۹۱-۶-ب اهرم ترمز سیم جمع کن نیرو اعمال کرده و ترمز سیم جمع کن را آزاد کند تا سیم جمع کن سیم رابط را جمع کند.

شکل ۱۹۲-۶

▲ پس از تعمیر جاروبرقی و قبل از راهاندازی و آزمایش آن با ولتاژ ۲۲۰ ولت (برق شهر)، کلید اصلی را در وضعیت روشن قرار دهید و به وسیله‌ی اهم متر و تغییر پتانسیومتر کنترل سرعت مدار الکتریکی دستگاه را مطابق شکل ۱۹۲-۶ اندازه‌گیری کنید و پس از بررسی مقادیر اندازه‌گیری شده و حصول اطمینان از صحت مدار، دستگاه را به برق شهر وصل کنید.

توجه!

- قبل از شروع کار عملی شماره‌ی (۱) نکات ایمنی ۲-۷-۶ و نیز نکات ایمنی ۵-۷-۲ و ۵-۸-۲ مرتبط با عیوب یابی و تعمیر جاروبرقی (قسمت باز کردن موتور یونیورسال) به دقّت مطالعه کنید و به خاطر بسپارید.
- در تمام مراحل کار، موارد ایمنی مربوط به دستگاه جاروبرقی و حفاظت شخصی را رعایت کنید.
- به هشدارهای کار با دستگاه جاروبرقی توجه کنید.

۶-۳-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت اول)

روش باز کردن قاب روی محفظه‌ی جمع آوری زباله و تعویض فیلترها

- قبل از شروع این مرحله از کار عملی شماره‌ی (۱)، دوشاخه‌ی جاروبرقی را از پریز برق بیرون بیاورید.

شکل ۶-۱۹۳

دستگاه جاروبرقی شکل ۶-۱۹۳ را که دارای کنترل کننده‌ی الکترونیکی است دقیقاً مورد بررسی قرار دهید. قبل از هر اقدامی، نحوه‌ی باز کردن صحیح دستگاه را به صورت نظری تجزیه و تحلیل کنید تا بتوانید مراحل باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و بستن جاروبرقی را به طور کامل اجرا کنید.

نکته‌ی مهم

شکل ۶-۱۹۴

● طبق دستور کاربرد جاروبرقی که معمولاً برای اپراتور (کاربر) داده می‌شود، در محفظه‌ی جمع آوری زباله را باز کنید و کيسه‌ی زباله و سبد پلاستیکی نگهدارنده‌ی آن را بیرون بیاورید (به قسمت ۶-۲-۱ مراجعه کنید).

● قاب فیلتر جلوی محفظه‌ی موتور را مانند شکل ۶-۱۹۴ به سمت بالا حرکت دهید و آن را به طور کشویی از محل نصب خارج کنید.

شکل ۶-۱۹۵

● فیلتر را همان‌طور که در شکل ۶-۱۹۵ نشان داده شده از قاب آن خارج و در صورت کشیف بودن، آن را تعویض کنید. این فیلتر را میکرووفیلتر نیز می‌نامند، زیرا می‌تواند ذرات گرد و غبار در اندازه‌های میکرونی را نیز جذب کند.

قاب فیلتر هوای خروجی از بالای موتور را با انگشتان
دست بگیرید (شکل ۶-۱۹۶).

شکل ۶-۱۹۶

قاب و فیلتر را مطابق شکل ۶-۱۹۷ ببرون بکشید. این
فیلتر را میکروفیلتر نیز می‌نامند چون می‌تواند ذرات گرد و غبار
در اندازه‌های میکرونی را نیز جذب کند.

شکل ۶-۱۹۷

۴-۶-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)
(قسمت دوم)

روشن باز کردن قاب روی محفظه‌ی موتور

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۳-۶-۷-۳ انجام می‌شود.

- پیچ‌های پشت و روی دستگاه را دقیقاً شناسایی کنید.
- پیچ‌های روی دستگاه را با پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب باز کنید (شکل ۶-۱۹۸).

شکل ۶-۱۹۸

شکل ۶-۱۹۹

شکل ۶-۲۰۰

- پیچ پشت دستگاه را مطابق شکل ۶-۱۹۹ با پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب باز کنید.

- پیچ‌گوشتی تخت مناسب را داخل شیار بین قاب بالایی و قسمت زیری دستگاه مانند شکل ۶-۲۰۰ قرار دهید. پیچ‌گوشتی را کمی اهرم کنید تا خار پلاستیکی آزاد شود.

توجه!

مراقب باشید در این مرحله پیچ باز نشده وجود نداشته باشد. وجود پیچ باز نشده موجب

شکستن قاب دستگاه می‌شود.

شکل ۶_۲۰۱

● قسمت عقب قاب روی جارو را به سمت بالا حرکت دهید تا درگیری آن با قسمت زیرین بدنهٔ دستگاه آزاد شود (شکل ۶_۲۰۱).

شکل ۶_۲۰۲

● قاب روی دستگاه را در شکل ۶_۲۰۲ مشاهده می‌کنید.

شکل ۶_۲۰۳

● قبل از باز کردن قسمت‌های باقی‌ماندهٔ دستگاه، اطلاعات و نقشهٔ اتصال‌های مکانیکی دستگاه را از روی شکل ۶_۲۰۳ یادداشت و ترسیم کنید.

توجه!

در مورد باز کردن قاب‌های نگهدارندهٔ موتور و سایر قسمت‌ها با مرتبی خود مشورت

کنید.

۶-۷-۵ مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت سوم)

ترسیم نقشه‌ی مونتاژ قطعات

توجه!

این مرحله از کار عملی شماره‌ی (۱) در ادامه‌ی کار ۶-۷-۴ انجام می‌شود.

رابط میله‌ی شستی و اهرم ضامن سیم جمع کن

● نقشه‌ی قرار گرفتن قطعات را ترسیم کنید تا هنگام سوار

کردن و مونتاژ دستگاه دچار مشکل نشوید (شکل ۶-۲۰۴).

رابطه میله‌ای شستی و اهرم کلید روشن و خاموش

شکل ۶-۲۰۴

۶-۷-۶ مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

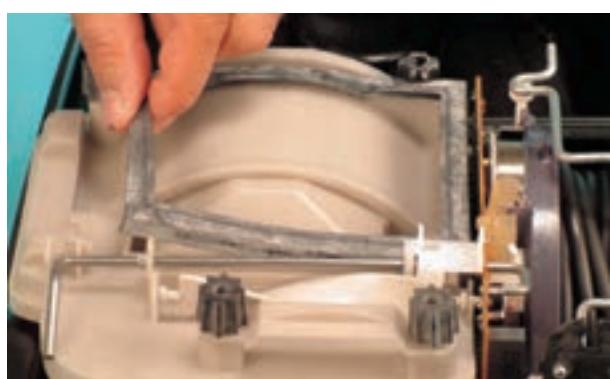
(قسمت چهارم)

برداشتن واشر و تکیه‌گاه‌های لاستیکی روی

محفظه‌ی موتور

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۵ انجام می‌شود.

● واشر لاستیکی روی قاب نگهدارنده‌ی موتور را مانند

شکل ۶-۲۰۵ بردارید.

شکل ۶-۲۰۵

شکل ۶-۲۰۶

● تکیه‌گاه‌های قاب رویی دستگاه را که از نوع لاستیکی است، مانند شکل ۶-۲۰۶ بردارید. این تکیه‌گاه‌ها سبب ثابت ماندن محفظه‌ی نگهدارنده‌ی موتور روی بدنه می‌شود و از حرکت ارتعاشی آن در اثر حرکت موتور به بدنه جلوگیری می‌کند.

۶-۷-۷_مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت پنجم)

باز کردن رابط شستی و اهرم ضامن سیم جمع کن

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی مراحل کارهای ۵-۶-۷-۶ یا ۶-۷-۶ انجام می‌شود.

شکل ۶-۲۰۷

● فشار وارد به شستی روی قاب، به رابط میله‌ای منتقل می‌شود. این فشار اهرم ضامن ترمز سیم جمع کن را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اهرم آزاد می‌شود و سیم جمع کن سیم رابط را جمع می‌کند. شکل ۶-۲۰۷ وضعيت کاری رابط میله‌ای سیم جمع کن را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۲۰۸

● مطابق شکل ۶-۲۰۸ رابط میله‌ای مربوط به آزاد کردن ضامن ترمز سیم جمع کن را به سمت داخل فشار داده و سر دیگر آن را به سمت بالا حرکت دهید تا رابط میله‌ای آزاد شود.

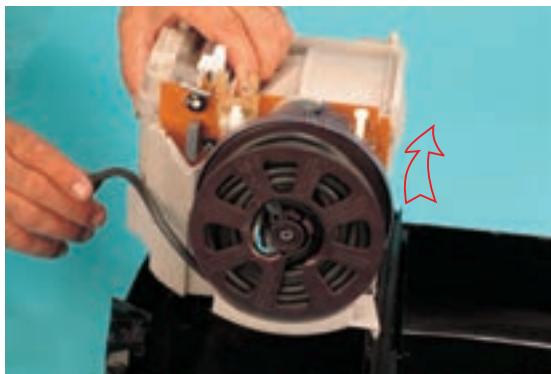
۶-۷-۸ مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت ششم)

بیرون آوردن مجموعه‌ی سیم جمع‌کن، محفظه‌ی
موتور و بُرد الکترونیکی کنترل سرعت

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۸ انجام می‌شود.

شکل ۶-۲۰۹

- محفظه‌ی موtor را با دست بگیرید و به آرامی از محل نصب آن بیرون بیاورید (شکل ۶-۲۰۹).

شکل ۶-۲۱۰

- در شکل ۶-۲۱۰ محفظه‌ی موtor، بُرد الکترونیکی کنترل سرعت و سیم جمع کن مشاهده می‌شود.

شکل ۶-۲۱۱

- قاب یا بدنه‌ی زیری دستگاه در شکل ۶-۲۱۱ نشان داده شده است.

قاب دستگاه را از نظر نظافت، موارد عیب و وجود خارهای پلاستیکی، دقیقاً بازدید و بررسی کنید.

۶-۷-۹- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱) (قسمت هفتم)

باز کردن پایه‌های لاستیکی محفظه‌ی نگهدارنده‌ی
موتور

توجه!

این مرحله از کار در ادامه‌ی کار ۸-۷-۶ انجام می‌شود.

خار پلاستیکی درگیر شونده‌ی سیم جمع کن
شکل ۶-۲۱۲

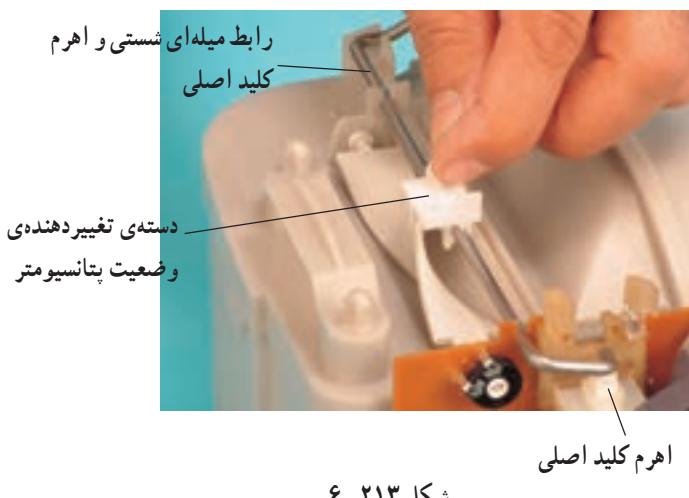
● تکیه‌گاه لاستیکی را از زیر محفظه‌ی موتور بردارید
(شکل ۶-۲۱۲).

۶-۷-۱۰- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱) (قسمت هشتم)

روش باز کردن رابط میله‌ای شستی و اهرم کلید
روشن و خاموش

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۹-۷-۶ انجام می‌شود.

● دسته‌ی تغییردهنده‌ی وضعیت پتانسیومتر را با دست از روی مارپیچ پتانسیومتر و رابط شستی و اهرم کلید اصلی روشن و خاموش بردارید (شکل ۶-۲۱۳).

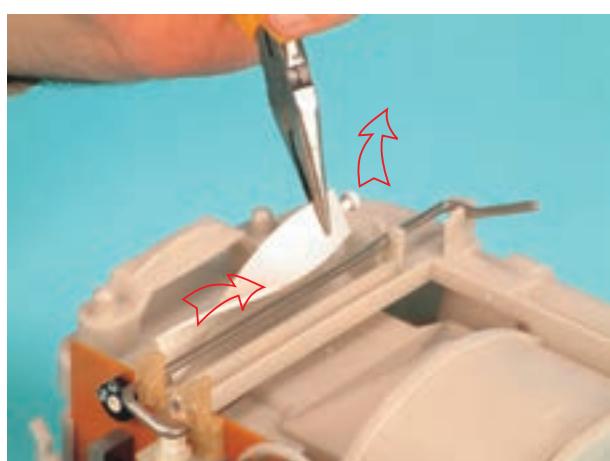
شکل ۶-۲۱۳

● همان طور که در شکل ۶-۲۱۴ مشاهده می شود، برای درگیر شدن مارپیچ، رابط میله‌ای کلید اصلی و دسته‌ی تغییر دهنده‌ی پتانسیومتر از چند خار استفاده شده است.

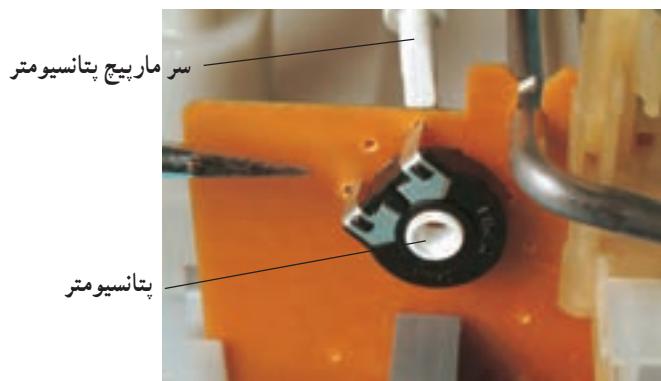
● به کمک دمباریک و پیچ گوشتی تخت مناسب به آرامی سر مارپیچ پتانسیومتر را از تکیه گاه آن روی بدنه جدا کید (شکل ۶-۲۱۵).

● مطابق شکل ۶-۲۱۶ مارپیچ پتانسیومتر را با دمباریک بگیرید، آن را به سمت بالا حرکت دهید و هم زمان به طور کشوبی از داخل پتانسیومتر بیرون بیاورید.

- شکل ۶-۲۱۷ خارج شدن سر دیگر مارپیچ را از داخل پتانسیومتر نشان می‌دهد.

شکل ۶-۲۱۷

مارپیچ پتانسیومتر

دسته‌های کشویی

شکل ۶-۲۱۸

- شکل ۶-۲۱۸ مارپیچ و دسته‌های کشویی آن را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۲۱۹

- اهرم قطع و وصل کلید اصلی را بچرخانید تا قسمت تخت و باریک دو سر آن در امتداد شیار تکیه‌گاه‌های آن قرار گیرد (شکل ۶-۲۱۹).

شکل ۶-۲۲۰

- مطابق شکل ۶-۲۲۰ رابط میله‌ای را به سمت بالا حرکت دهید تا از محل خود آزاد شود.

۶-۷-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱) (قسمت نهم)

روش باز کردن بُرد الکترونیکی کنترل سرعت

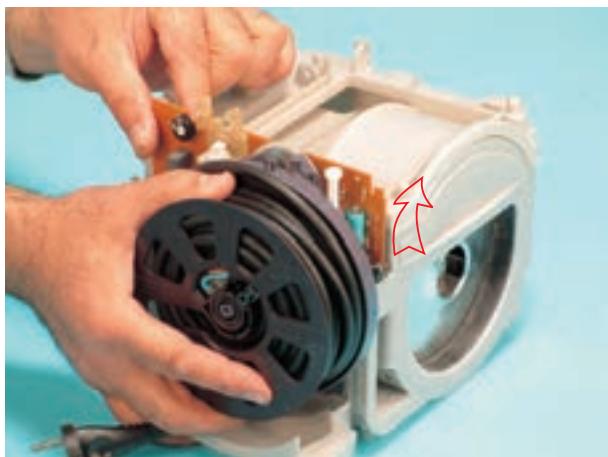
توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۱۵ انجام می‌شود.

- به وسیله‌ی پیچ گوشتی دوسو، خار پلاستیکی سیم جمع کن را فشار دهید و هم زمان سیم جمع کن و بُرد الکترونیکی کنترل سرعت را با دست به سمت بالا بکشید تا خار کاملاً از درگیری با قاب نگهدارنده‌ی موتور آزاد شود (شکل ۶-۲۲۱).

شکل ۶-۲۲۱

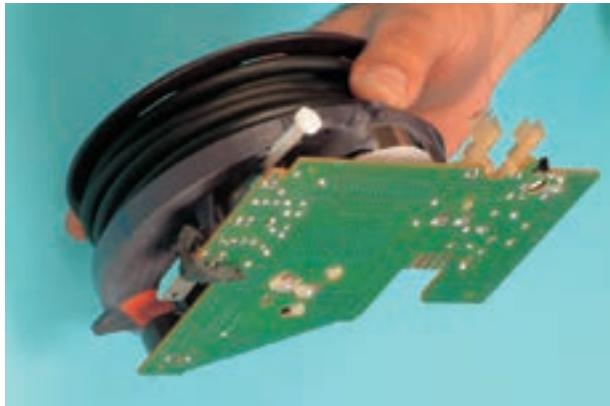

شکل ۶-۲۲۲

- برای خارج کردن بُرد الکترونیکی کنترل سرعت و سیم جمع کن، هر دو را به طور هم زمان به آرامی و به طور کشویی به سمت بالا بکشید (شکل ۶-۲۲۲).

همان طور که در شکل ۶-۲۲۳ نشان داده شده بُرد الکترونیکی روی سیم جمع کن نصب شده است.

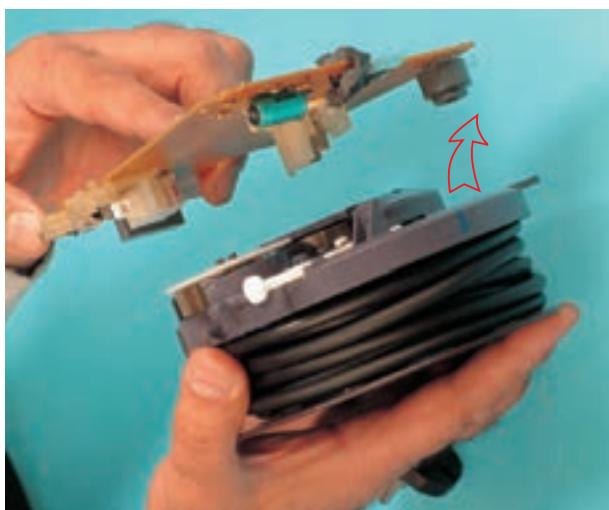
شکل ۶-۲۲۳

مطابق شکل ۶-۲۲۴ سیم جمع کن و بُرد الکترونیکی وصل شده به آن را در دست بگیرید.

شکل ۶-۲۲۴

بُرد الکترونیکی را مانند شکل ۶-۲۲۵ با دست بگیرید و با کمی فشار آن را به سمت بالا حرکت دهید تا دوشاخه بُرد الکترونیکی از پریز سیم جمع کن (سوکت نر و ماده) بیرون بیاید و بُرد الکترونیکی جدا شود.

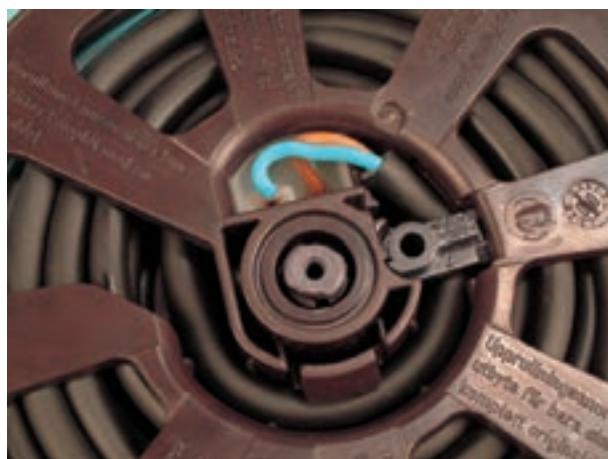
شکل ۶-۲۲۵

اهرم ضامن ترمز سیم جمع کن

● شکل ۶-۲۲۶ سیم جمع کن را نشان می دهد. چون ضامن ترمز سیم جمع کن آزاد نشده است فر آن باز نمی شود.

شکل ۶-۲۲۶

● محل اتصال کابل رابط جارویرقی به سیم جمع کن در شکل ۶-۲۲۷ نشان داده شده است.

شکل ۶-۲۲۷

قرقره که فنر سیم جمع کن دور آن پیچیده می شود.

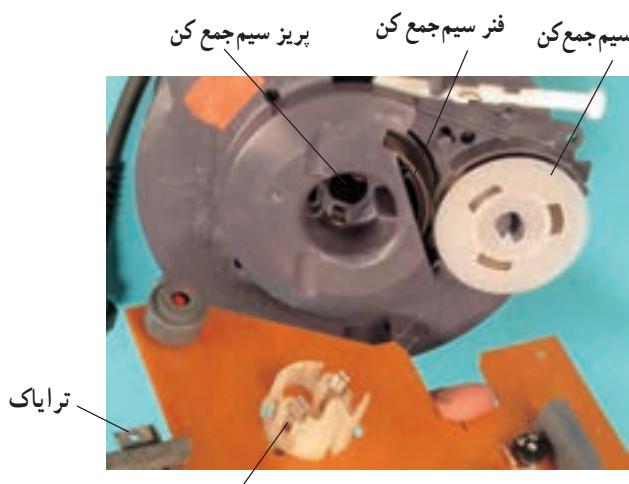
پریز سیم جمع کن

اهرم ضامن ترمز
سیم جمع کن

● در شکل ۶-۲۲۸ قرقره که فنر سیم جمع کن دور آن پیچیده می شود، پریز سیم جمع کن، اهرم ضامن ترمز سیم جمع کن را مشاهده می کنید.

شکل ۶-۲۲۸

ترمینال ورودی برد الکترونیکی کنترل سرعت

شکل ۶_۲۲۹

در شکل ۶_۲۲۹ ترمینال برد الکترونیکی کنترل سرعت و پریز روی سیم جمع کن را که سیم های رابط جارو به آن وصل می شود، مشاهده می کنید. هنگام مونتاژ، دستگاه ترمینال ورودی برد الکترونیکی کنترل سرعت در داخل پریز سیم جمع کن قرار می گیرد.

۶_۷_۱۲ - مراحل اجرای کار عملی شماره ۱۱ (۱)

(قسمت دهم)

بیرون آوردن چراغ نشان دهنده از محل آن

توجه!

مراحل این کار در ادامه کار ۶_۷_۱۱ انجام می شود.

شکل ۶_۲۳۰

در شکل ۶_۲۳۰ چراغ نشان دهنده جاروبرقی را مشاهده می کنید.

شکل ۶_۲۳۱

مطابق شکل ۶_۲۳۱ چراغ نشان دهنده را با دست بگیرید و از محل خود بیرون بیاورید.

۶-۷-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت یازدهم)

بیرون آوردن موتور از محفظه‌ی نگهداری آن

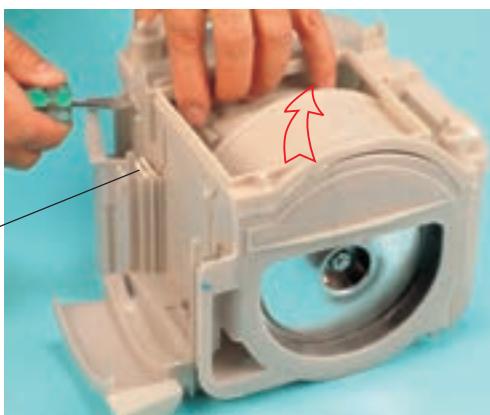
توجه!

مراحل اجرای این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۱۲ انجام می‌شود.

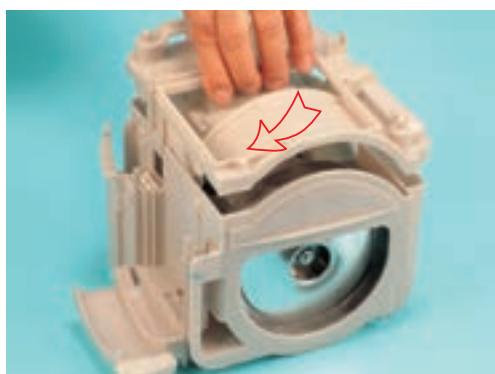
شکل ۶-۲۳۲

- به وسیله‌ی پیچ گوشتی تخت مناسب، خارهای قاب پلاستیکی در محفظه‌ی نگهدارنده‌ی موتور را با کمی فشار باز کنید (شکل ۶-۲۳۲).

شکل ۶-۲۳۳

- طبق شکل ۶-۲۳۳ خارهای پلاستیکی طرف دیگر محفظه‌ی نگهدارنده‌ی موتور را نیز آزاد کنید.

شکل ۶-۲۳۴

- در محفظه‌ی نگهدارنده‌ی موتور را به آرامی به سمت بالا بکشید تا تمام خارهای پلاستیکی از درگیری با در محفظه آزاد شوند (شکل ۶-۲۳۴).

● شکل ۶-۲۳۵ محفظه، در محفظه و کانال‌های هوایی دستگاه را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۲۳۵

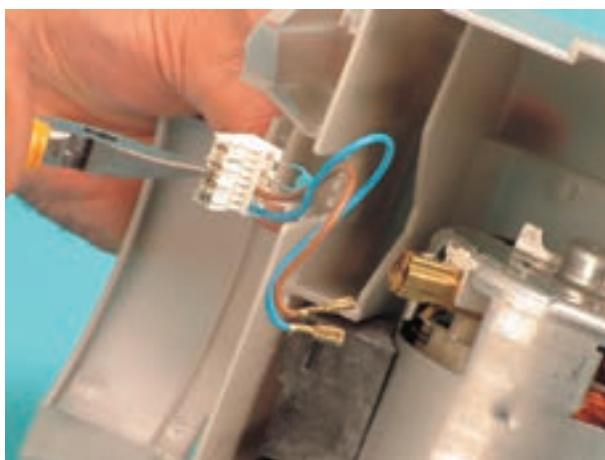
● طبق شکل ۶-۲۳۶ به وسیله‌ی دمباریک، فیش یا سریم رابط موتور به ترمینال خروجی برد الکترونیکی کنترل سرعت را بیرون بیاورید.

ترمینال خروجی برد
الکترونیکی

شکل ۶-۲۳۶

● ترمینال خروجی برد الکترونیکی کنترل سرعت را طبق شکل ۶-۲۳۷ با دمباریک از محل آن بیرون بیاورید.

شکل ۶-۲۳۷

میله‌ی برنجی

شکل ۶-۲۳۸

طبق شکل ۶-۲۳۸ موتور را به همراه لاستیک لرزه‌گیر ثابت کننده و میله‌های برنجی، در دست بگیرید و آن را از محفظه بیرون بیاورید. لاستیک‌های ثابت کننده و میله‌ی برنجی از حرکت موتور در جای خود جلوگیری می‌کنند.

شکل ۶-۲۳۹

موتور، لاستیک‌های محکم کننده و محل استقرار موتور در داخل قاب پلاستیکی را در شکل ۶-۲۳۹ می‌بینید.

شکل ۶-۲۴۰

در شکل ۶-۲۴۰ تصویر موتور و لاستیک ضربه‌گیر مشاهده می‌شود. کار لاستیک ضربه‌گیر، ثابت نگهداشتن موتور و جلوگیری از لرزش در هنگام راهاندازی است.

۶-۷-۶-۱۴ مراحل اجرای کار عملی شماره (۱)

(قسمت دوازدهم)

روش بازکردن قسمت مکنده‌ی هوا در جاروبرقی

توجه!

مراحل اجرای این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۱۳ انجام می‌شود.

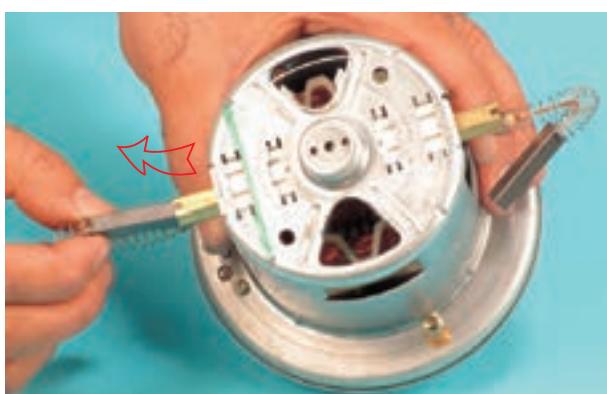
شکل ۶-۲۴۱

- طبق شکل ۶-۲۴۱ با پیچ‌گوشتی تخت، خار فلزی پشت فنر زغال را باز کنید.

شکل ۶-۲۴۲

- فنر و زغال را به آرامی مطابق شکل ۶-۲۴۲ بیرون بیاورید.

شکل ۶-۲۴۳

- فنر و زغال طرف دیگر موتور را طبق شکل ۶-۲۴۳ بیرون بیاورید. در این موتور چون سیم رابط زغال و فنر پشت زغال به نگهدارنده‌ی جاروبک پرج شده است، نمی‌توان آن‌ها را از موتور جدا کرد ولی چنانچه زغال‌ها و فنرهای آن‌ها را بیرون بیاورید در هنگام خارج کردن آرمیچر به آن‌ها صدمه وارد می‌شود.

شکل ۶-۲۴۴

طبق شکل ۶-۲۴۴ به وسیله‌ی چکش و پیچ‌گوشتی ضربه‌خور دoso، ضمن نگهداشتن موتور، در چند نقطه از قاب روی موتور و در سمت پروانه ضربه‌های ملایم بزنید تا قاب از جای خود حرکت کند.

شکل ۶-۲۴۵

طبق شکل ۶-۲۴۵ زدن ضربه‌ها را تا آزاد شدن قاب روی پروانه مکش‌هوا ادامه دهید.

شکل ۶-۲۴۶

قاب را طبق شکل ۶-۲۴۶ از روی قسمت مکنده‌ی هوا بردارید.

قطعه‌ی شماره (۱)

- هنگام بازکردن قطعات قسمت مکنده‌ی هوا، قطعات را به ترتیب باز کردن شماره‌گذاری کنید.
- هنگام مونتاژ قطعات، شماره‌ها از بالاترین رقم شروع من شود (عکس بازکردن).

نکات مهم

شکل ۶-۲۴۷

- برای باز کردن مهره‌ی سر آرمیچر مانند شکل ۶-۲۴۷ از بُکس فرسوده و مناسب مهره استفاده کنید.

شکل ۶-۲۴۸

- پروانه‌ی مکنده‌ی هوا را با دست بگیرید و طبق شکل ۶-۲۴۸ مهره را به آرامی با آچار بُکس در جهت خلاف حرکت عقربه‌های ساعت باز کنید.

شکل ۶-۲۴۹

- شکل ۶-۲۴۹ مهره‌ی باز شده و واشر زیر آن را نشان می‌دهد.

بهتر است از استقرار قطعات و مراحل باز شدن آن‌ها یادداشت تهیه کنید و قطعات را به ترتیب نصب شماره‌گذاری نمایید تا در هنگام مونتاژ آن‌ها مشکلی پیش نیاید.

شکل ۶-۲۵۰

- طبق شکل ۶-۲۵۰ واشر زیر مهره را با دمباریک بردارید. روی این واشر دو فورفتگی وجود دارد که به خاطر بالانس دستگاه از آن‌ها بار برداشته شده است.

توجه!

محل قرارگرفتن فرورفتگی‌ها را با مازیک علامت‌گذاری کنید.

طبق شکل ۶-۲۵۱ پروانه‌ی (توربین) مکنده‌ی هوا را بردارید.

شکل ۶-۲۵۱

هنگام برداشتن توربین از روی محور مراقب باشید که لبه‌های پروانه و سوراخ وسط آن کج نشود.

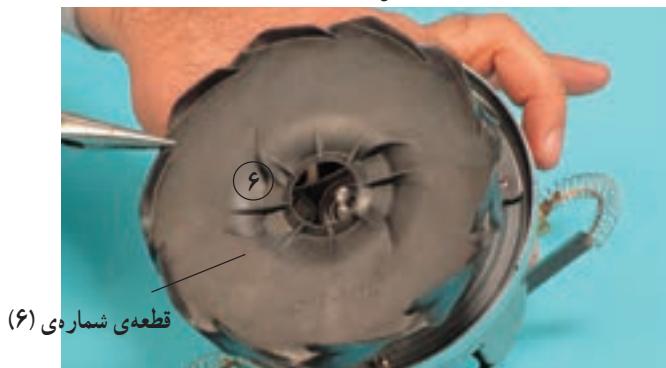
قطعه‌ی شماره‌ی (۵)

طبق شکل ۶-۲۵۲ واشر زیر پروانه‌ی مکنده‌ی هوا را با دمباریک بردارید.

شکل ۶-۲۵۲

صفحه‌ی راهنمای هدایت کننده‌ی هوا به داخل موتور را شماره‌گذاری کنید و آن را با دمباریک مانند شکل ۶-۲۵۳ بردارید.

شکل ۶-۲۵۳

شکل ۶-۲۵۴

● در شکل ۶-۲۵۴ موتور یونیورسال و قطعات مکندهی هوای جاروبرقی را، به ترتیب باز شدن آنها، مشاهده می‌کید.

۶-۷-۶-۱۵ مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت سیزدهم)

روش باز کردن جاروبک و جاروبک نگهدار و قسمت مکندهی هوای در موتور جاروبرقی یک سرعته و قابل استفاده با برد الکترونیکی کنترل سرعت

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی مراحل کار ۶-۷-۱۴ انجام می‌شود.

شکل ۶-۲۵۵

● موتور و قسمت مکندهی هوای را در شکل ۶-۲۵۵ مورد بازدید و بررسی قرار دهید.

شکل ۶-۲۵۶

● به وسیله‌ی هویه‌ی برقی، مطابق شکل ۶-۲۵۶ اتصال انتهای سیم‌های استاتور به جاروبک را باز کنید.

شکل ۶-۲۵۷

● انتهای سیم بوبین استاتور به ترمینال اتصال دارد. مطابق شکل ۶-۲۵۷ به وسیله‌ی هویه‌ی این اتصال را باز و سیم بوبین را آزاد کنید.

شکل ۶-۲۵۸

● به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ نگهدارنده‌ی جاروبک را مطابق شکل ۶-۲۵۸ باز کنید.

توجه!

توجه داشته باشید نگهدارنده‌ی جاروبک در این موتور توسط پیچ به بدنه متصل شده است و خار پلاستیکی ندارد.

شکل ۶_۲۵۹

● مجموعه‌ی جاروبک‌ها و نگهدارنده‌ی آن را از محل خود خارج کنید.
این عمل را برای سمت دیگر موتور نیز انجام دهید (شکل ۶_۲۵۹).

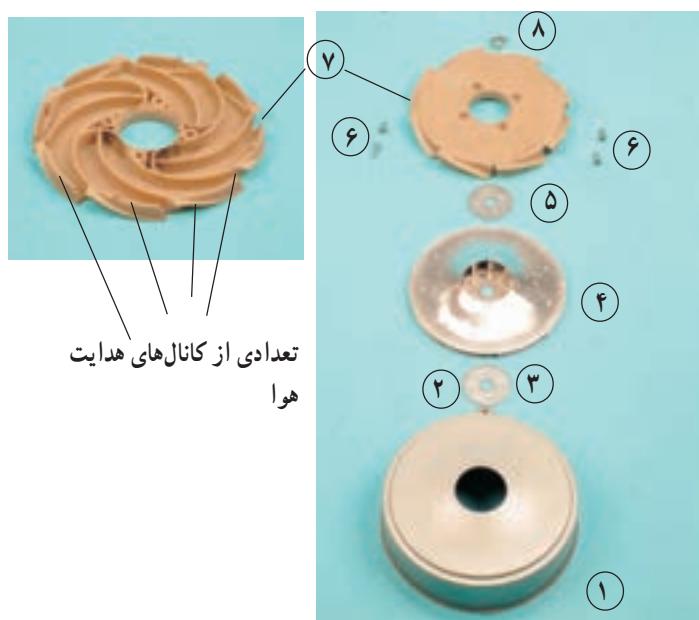

شکل ۶_۲۶۰

● به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی دوسوی ضربه‌خور و چکش آهنی، مطابق شکل ۶_۲۶۰ قاب آلومینیومی روی سیستم مکنده‌ی هوا را باز کنید.

مطابق مراحل کار ۶_۷-۱۴ قسمت مکنده‌ی هوای شکل ۶_۲۶۰ را با رعایت موارد ایمنی باز کنید.

توجه!

در شکل ۶-۲۶۱ قطعات باز شدهی قسمت مکندهی هوا و موتور یونیورسال جاروبرقی را مشاهده می‌کنید. در این شکل پشت و روی صفحه‌ی هدایت کنندهی هوا به داخل موتور نشان داده شده است. هنگام باز کردن و سرویس موتور، کanalهای هدایت هوا را تمیز کنید.

نام قطعات و اجزای شکل ۶-۲۶۱ در جدول ۶-۹ آمده است.

شکل ۶-۲۶۱

جدول ۶-۹

ردیف	نام و شرح اجزا و قطعات
۱	دربچه‌ی مکش هوا
۲	مهره‌ی محکم کنندهی قطعات روی محور موتور
۳	واشر فلزی روی پروانه‌ی مکش هوا
۴	پروانه‌ی مکش هوا (توربین)
۵	واشر فلزی فاصله‌گذار و تنظیم فاصله زیر پروانه‌ی مکش
۶	پیچ‌های اتصال صفحه‌ی هدایت کنندهی هوا به دریوش موتور
۷	پشت و روی صفحه‌ی هدایت کنندهی هوا به داخل موتور
۸	بوش فلزی فاصله‌گذار
۹	موتور یونیورسال جاروبرقی

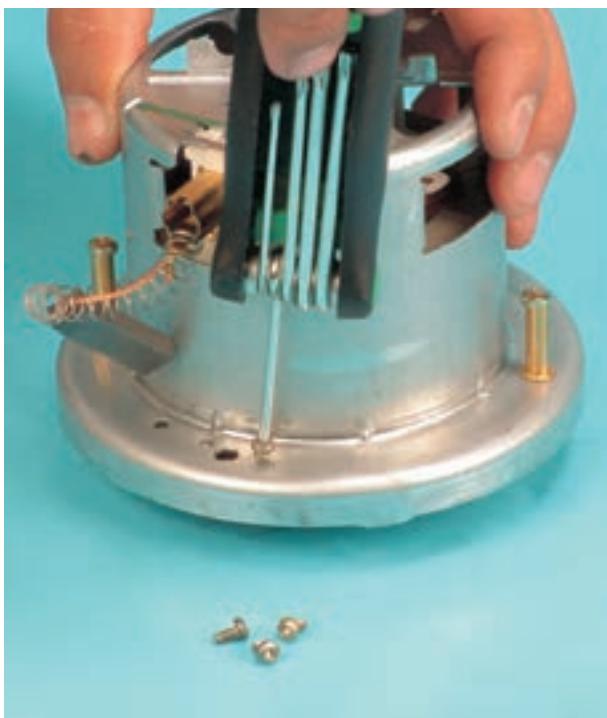
۶-۷-۱۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت چهاردهم)

روش بازکردن موتور یونیورسال جاروبرقی قابل
کنترل با بُرد الکترونیکی

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۱۵ انجام شود.

شکل ۶-۲۶۲

- طبق شکل ۶-۲۶۲ با پیچ گوشتی خورشیدی مناسب، پیچ‌های نگهدارنده‌ی در یا قاب سمت پروانه‌ی موتور به بدنه را باز کنید.

شکل ۶-۲۶۳

- در یا قاب موتور را مطابق شکل ۶-۲۶۳ با دست بگیرید و با چکش چند ضربه‌ی آهسته به قاب نگهدارنده‌ی استاتور بزنید. در صورت بیرون نیامدن در یا درپوش موتور، از پولی‌کش استفاده کنید.

شکل ۶_۲۶۴

نحوه‌ی استفاده از پولی‌کش در شکل ۶_۲۶۴ نشان داده شده است. هنگام نصب، بُکس مناسب به کار ببرید تا قسمت انتهای محور آرمیچر آسیب نمیند.

شکل ۶_۲۶۵

شکل ۶_۲۶۵ قاب یا درباز شده‌ی موتور را نشان می‌دهد.

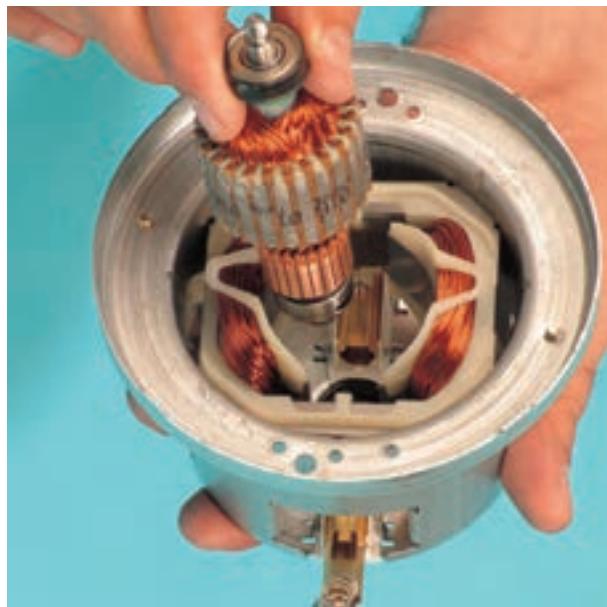

شکل ۶_۲۶۶

برای بیرون آوردن آرمیچر از داخل استاتور، آرمیچر را با دست بگیرید و چند بار به سمت چپ و راست حرکت دهید. در ضمن حرکت، آرمیچر را به سمت بالا بکشید (شکل ۶_۲۶۶).

توجه!

در صورتی که آرمیچر به سختی از داخل استاتور بیرون آید، آن را به صورت معلق نگه دارید و چند ضربه‌ی کوتاه به استاتور بزنید تا آرمیچر آزاد شود.

شکل ۶-۲۶۷

توجه!

هنگام بیرون آوردن و کار کردن روی آرمیچر، مراقب سیم پیچ های آن باشد تا آسیب نبینند.

لاستیک روی بلبرینگ برای نگهداشتن
محکم بلبرینگ در محل خود

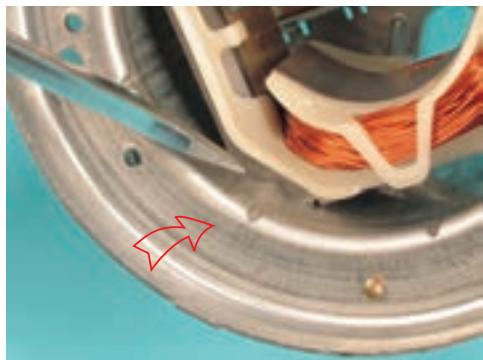
کلکتور را نگاه کنید و فرسایش تیغه ها را بررسی کنید.
این تیغه ها باید زیاد فرسوده باشد. در صورتی که فرسودگی زیاد داشت باید آرمیچر آن عوض شود (شکل ۶-۲۶۸).

شکل ۶-۲۶۸

شکل ۶-۲۶۹

در شکل ۶-۲۶۹ فرورفتگی خارجی قاب موتور را که به منظور نگهداشتن هسته ای استاتور ایجاد شده، مشاهده می کنید.
این فرورفتگی به وسیله ی پیچ گوشی و فلش نشان داده شده است.

● شکل ۶-۲۷۰ برجستگی داخلی قاب موتور را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۲۷۰

● طبق شکل ۶-۲۷۱ برجستگی داخلی قاب موتور را با چکش و پیچ گوشتی ضربه خور دوسو یا سنبه‌ی آهنی صاف کنید تا زایده‌ی آن از روی هسته‌ی استاتور صاف شود.

شکل ۶-۲۷۱

توجه!

مجموعه‌ی هسته‌ی استاتور و بالشتک‌ها را زمانی از داخل قاب موتور بیرون می‌آوریم که بالشتک‌ها معیوب باشند.

● به وسیله‌ی چکش و پیچ گوشتی دوسوی ضربه‌خور یا سنبه‌ی آهنی، به چند نقطه از هسته‌ی استاتور، طبق شکل ۶-۲۷۲، ضربه بزنید تا هسته‌ی استاتور از جای خود به طور هماهنگ حرکت کند و از داخل قاب بیرون بیاید.

شکل ۶-۲۷۲

۶-۷-۱۷- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت پانزدهم)
روش باز کردن موتور جاروبرقی یک سرعته

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۱۶ انجام می‌شود.

شکل ۶-۲۷۳

● مطابق شکل ۶-۲۷۳ با پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ‌های موتور را باز کنید.

شکل ۶-۲۷۴

● پس از این که پیچ‌ها را باز کردید، به وسیله‌ی چکش آهنی چند ضربه‌ی آرام به درپوش موتور بزنید تا درپوش آزاد شود (شکل ۶-۲۷۴).

توجه!

ضربه‌ی محکم موجب آسیب رساندن به قاب فلزی بدنه‌ی موتور می‌شود.

شکل ۶_۲۷۵

● درپوش را مطابق شکل ۶_۲۷۵ از روی موتور جدا کنید.

شکل ۶_۲۷۶

● مطابق شکل ۶_۲۷۶ با دمباریک، واشر لاستیکی زیر بلبرینگ سمت محور را بردارید.

شکل ۶_۲۷۷

● با یک دست آرمیچر را مطابق شکل ۶_۲۷۷ به صورت معلق با کمی فاصله از سطح میز کار بگیرید و با دست دیگر به وسیله‌ی چکش آهنی، چند ضربه‌ی آرام به قاب آلومینیومی نگهدارنده‌ی موتور بزنید تا آرمیچر از محل خود بیرون بیاید.

● مطابق شکل ۶-۲۷۸ آرمیچر را با دست از داخل

استاتور بیرون بیاورید.

شکل ۶-۲۷۸

توجه!

هنگام بیرون آوردن آرمیچر مراقب سیم پیچی آن باشید تا آسیب نبیند.

● واشر تخت فلزی و واشر لاستیکی را که به بلبرینگ

چسبیده است از بلبرینگ جدا کنید (شکل ۶-۲۷۹).

شکل ۶-۲۷۹

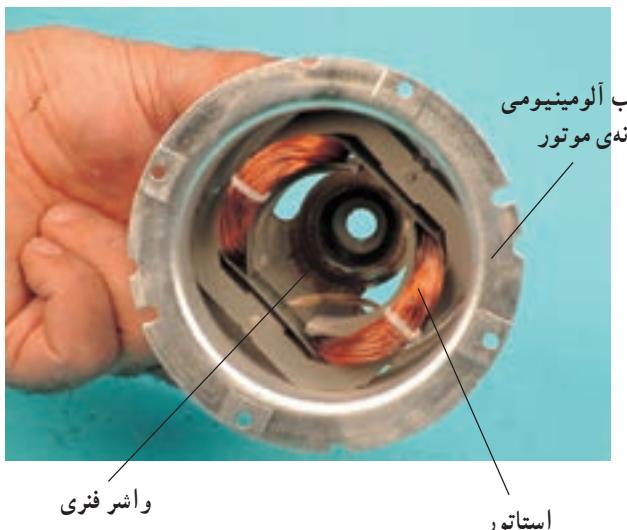
● مطابق شکل ۶-۲۸۰ واشر لاستیکی را از روی واشر تخت فلزی جدا کنید.

شکل ۶-۲۸۰

● شکل ۶-۲۸۱ استاتور و واشر فنری در داخل قاب

آلومینیومی بدنه‌ی موتور را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۲۸۱

● شکل ۶-۲۸۲ واشر فنری را نشان می‌دهد. کار این

واشر گرفتن لقی حرکت محوری آرمیچر است.

شکل ۶-۲۸۲

شکل ۶-۲۸۳

برای بیرون آوردن استاتور موتور از داخل قاب، نوک پیچ گوشتی ضربه خور را روی هسته استاتور قرار دهید و با دقّت و به آرامی با چکش آهنی به آن ضربه بزنید تا هسته استاتور از داخل قاب جایه جا شود (شکل ۶-۲۸۳).

شکل ۶-۲۸۴

موتور را بچرخانید و در جهات مختلف به هسته استاتور ضربه بزنید (شکل ۶-۲۸۴).

شکل ۶_۲۸۵

شکل ۶_۲۸۶

● مطابق شکل ۶_۲۸۵ به وسیله‌ی چکش آهنه چند ضربه به قاب نگهدارنده‌ی استاتور بزنید تا استاتور از داخل قاب بیرون بیاید.

● مطابق شکل ۶_۲۸۶ استاتور موتور را از داخل قاب، بیرون بیاورید.

شکل ۶_۲۸۷

● شکل ۶_۲۸۷ قسمت داخل و رویی قاب نگهدارنده‌ی استاتور را نشان می‌دهد.

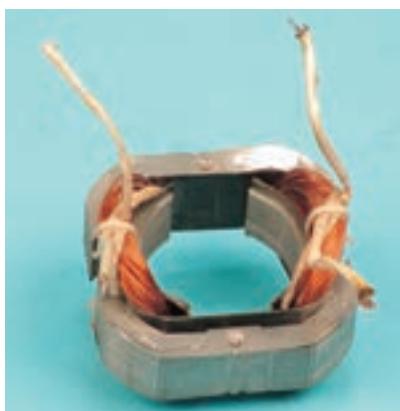
۶-۷-۶-۱۸ مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت شانزدهم)

روش آزمایش بوبین‌های استاتور

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار عملی ۶-۷-۶ انجام می‌شود.

شکل ۶-۲۸۸

- استاتور موتور جاروبرقی در شکل ۶-۲۸۸ مشاهده می‌شود.

شکل ۶-۲۸۹

- به وسیله‌ی اهم‌تر، مقاومت بوبین سمت چپ استاتور ۱/۳ اهم اندازه‌گیری شده است (شکل ۶-۲۸۹).

شکل ۶-۲۹۰

● مطابق شکل ۶-۲۹۰ مقاومت اهمی بوبین دیگر (سمت راست) استاتور $1/3$ اهم اندازه‌گیری شده است.

شکل ۶-۲۹۱

● در شکل ۶-۲۹۱ مقاومت یک سر بوبین استاتور با بدنه 10Ω اهم اندازه‌گیری شده است. مقدار مقاومت اندازه‌گیری شده دلیل بر نداشتن اتصال بدنه‌ی این بوبین است. اتصال بدنه‌ی بوبین دیگر را به همین ترتیب اندازه‌گیری کنید.

نکات مهم

● با توجه به مقاومت‌های اندازه‌گیری شده دو بوبین که هر دو $1/3$ اهم است و مقاومت عایقی بوبین‌ها نسبت

به بدنه که 10Ω مکاهم اندازه‌گیری شده است می‌توان گفت که بوبین‌های استاتور سالم است.

● در صورتی که اختلاف مقاومت اهمی دو بوبین زیاد باشد و یا مقاومت یک یا هر دو بوبین استاتور نسبت به بدنه‌ی آن در حدود چند کیلواهم و یا کمتر از آن باشد بوبین‌های استاتور معیوب هستند و بایستی استاتور تعویض شود.

۶-۷-۱۹- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت هفدهم)

روش آزمایش آرمیچر دو نوع موتور جاروبرقی

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کارهای ۶-۷-۱۷ و ۶-۷-۱۸ انجام می‌شود.

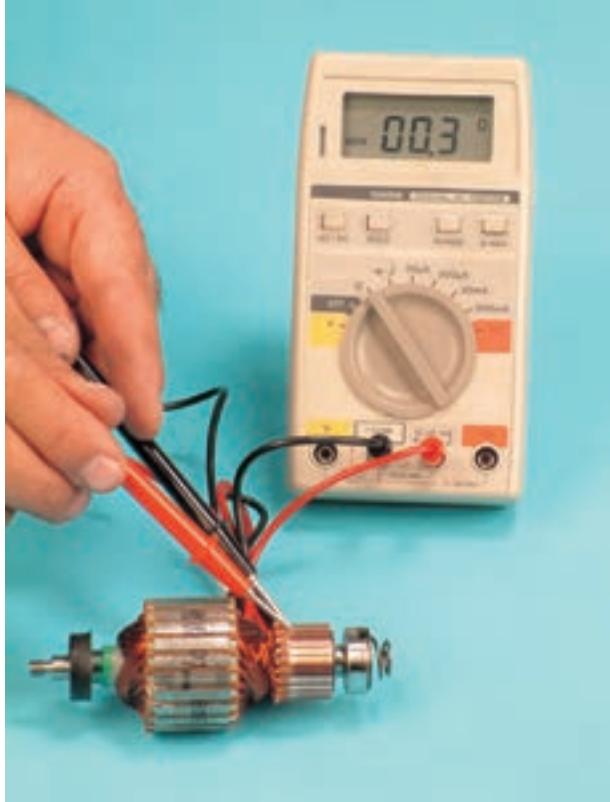

شکل ۶-۲۹۲

● مطابق شکل ۶-۲۹۲ به وسیله‌ی آوومتر، اتصال بدنی کلیه‌ی تیغه‌های کلکتور را کنترل کنید. کم بودن مقدار مقاومت دلیل بر وجود اتصال بدنی تیغه‌ها یا سیم پیچی آرمیچر است. در این صورت باستی آرمیچر تعویض شود. اهم‌تر مقدار مقاومت اندازه‌گیری شده‌ی بین تیغه‌ها و بدنی آرمیچر را بیش‌تر از ۱۰ مگا‌آم نشان می‌دهد و این نشان دهنده‌ی سالم بودن آرمیچر است.

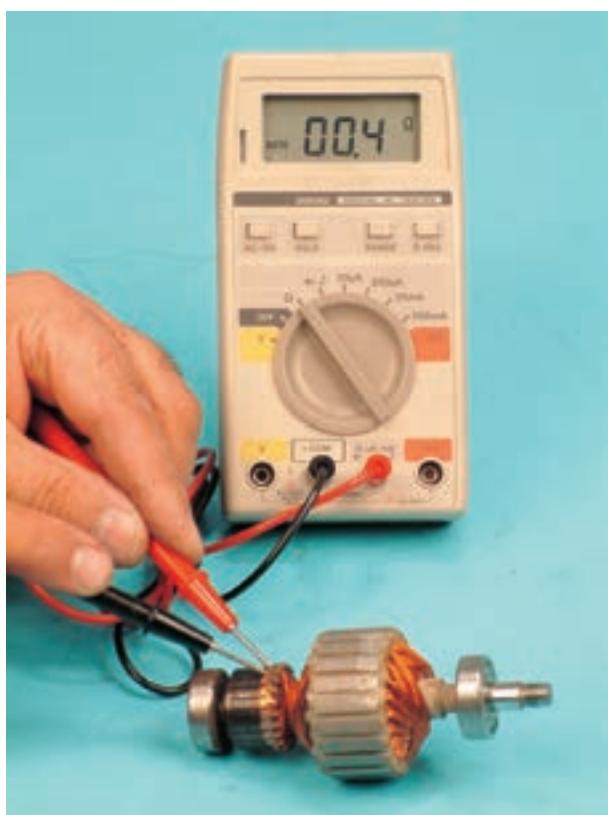
مقادیر اندازه‌گیری شده تحت تأثیر تولرنس‌های قطعات، دستگاه‌های اندازه‌گیری و شرایط محیط قرار دارد.

نکته‌ی مهم

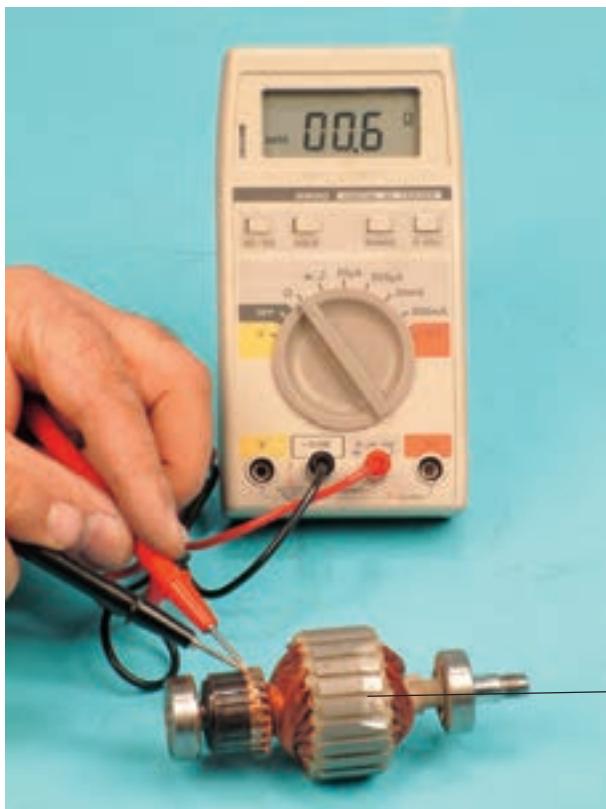
شکل ۶-۲۹۳

● مقاومت اهمی بین دو تیغه‌ی کلکتور را که برابر مقاومت یک کلاف است با آمپر اندازه‌گیری کنید. این مقاومت برای آرمیچر مورد آزمایش $\frac{3}{3}$ اهم اندازه‌گیری شده است. برای تمام تیغه‌ها این آزمایش را تکرار کنید، درصورتی که مقدار مقاومت اندازه‌گیری شده صفر باشد، تیغه‌ها به هم اتصال دارد و اگر خیلی زیاد باشد سیم پیچ سوخته و قطع شده است. در این شرایط باید آرمیچر، سیم پیچی یا تعویض شود (شکل ۶-۲۹۳).

شکل ۶-۲۹۴

● مقاومت اهمی بین دو تیغه‌ی دیگر آرمیچر جاروبرقی که مربوط به یک کلاف یا یک بویین از همین آرمیچر است، $\frac{4}{4}$ اهم اندازه‌گیری شده است (شکل ۶-۲۹۴).

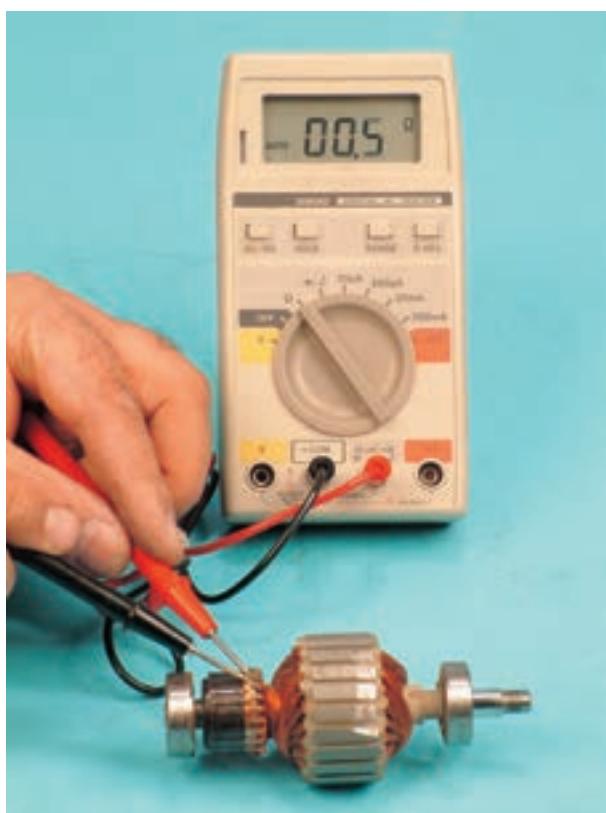

شکل ۶-۲۹۵

● در شکل ۶-۲۹۵ مقدار مقاومت اهمی بین دو تیغه‌ی دیگر که مربوط به بویین دیگری از همان آرمیچر است، $0.6\text{ }\Omega$ اهم اندازه‌گیری شده است.

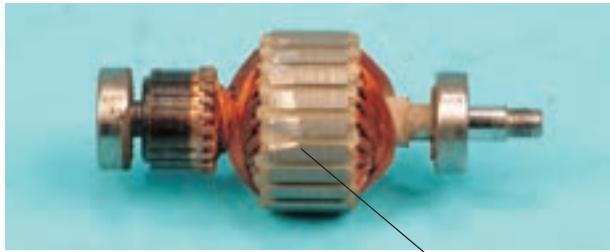
● مقدار مقاومت اهمی بویین دیگر همان آرمیچر $0.5\text{ }\Omega$ اهم اندازه‌گیری شده است.

قسمت براده برداری شده به منظور بالанс مکانیکی آرمیچر

شکل ۶-۲۹۶

اندازه‌گیری‌های فوق نشان می‌دهد که مقاومت کلاف‌ها یا بویین‌های آرمیچر یکسان نیستند. در این حالت آرمیچر معیوب بوده، ضمن کار جرقه می‌زند و باستنی آن را سیم پیچی یا تعویض کرد (شکل ۶-۲۹۶).

شکل ۶-۲۹۷
قسمت های براده برداری شده به منظور
بالанс مکانیکی آرمیچر

شکل ۶-۲۹۸

توجه!

هنگام تعویض سیم پیچی آرمیچر، حتماً
شیار شروع سیم بندی و اطلاعات دقیق
سیم پیچی را در زمان بازگردان سیم بندی
معیوب آرمیچر یادداشت کنید تا پس از تجدید
سیم پیچی نیاز به براده برداری مجدد از روی
هسته به منظور ایجاد بالанс مکانیکی آرمیچر
نباشد (شکل ۶-۲۹۸).

۶-۷-۲۰- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱)

(قسمت هیجدهم)

روش جدا کردن فنر لقی گیر محوری آرمیچر و بیرون
آوردن بلبرینگ جلو یا سمت محور

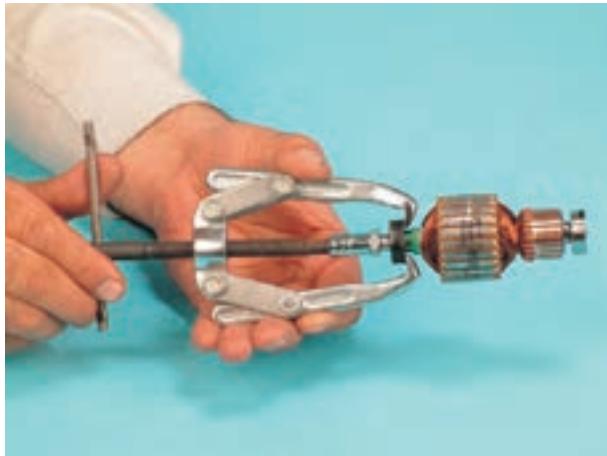
توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۱۹ انجام می‌شود.

شکل ۶-۲۹۹

- فنر را مطابق شکل ۶-۲۹۹ از روی بلبرینگ بردارید.
این فنر از حرکت محوری آرمیچر در داخل موتور جلوگیری
می‌کند.

شکل ۶-۳۰۰

ابتدا برای جلوگیری از آسیب رسیدن به محور آرمیچر طبق شکل ۶-۳۰۰ مهره‌ی محور آرمیچر را بیندید و از بُکس مستعمل و فرسوده برای بیرون آوردن بلبرینگ استفاده کنید.

شکل ۶-۳۰۱

مانند شکل ۶-۳۰۱ پیچ پولی‌کش را در جهت عقربه‌های ساعت بچرخانید تا بلبرینگ به آرامی از جای خود بیرون بیاید.

شکل ۶-۳۰۲

شکل ۶-۳۰۲ بلبرینگ بیرون آمده از محور آرمیچر را نشان می‌دهد. خرابی یا لقی بلبرینگ به ساییدگی ساقمه‌های بلبرینگ و محور آرمیچر بستگی دارد.

هنگام تعویض بلبرینگ باید قطر داخلی و خارجی آن را با کولیس اندازه بگیرید یا براساس شماره‌ی استاندارد

نکته‌ی مهم

سفارش دهید.

شکل ۶-۳۰۳

در شکل ۶-۳۰۳ بلبرینگ سمت محور یک نوع آرمیچر دیگر جاروبرقی که از محور بیرون می‌آید مشاهده می‌شود. جهت تعویض، می‌توان قطر داخلی و خارجی بلبرینگ را با کولیس اندازه گرفت و آن را تهیه کرد.

شکل ۶-۳۰۴

چنانچه شماره‌ی آن روی بلبرینگ بود، راحت‌تر می‌توان سفارش خرید آن را انجام داد (شکل ۶-۳۰۴).

۶-۷-۲۱- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱) (قسمت نوزدهم)

روش بیرون آوردن بلبرینگ سمت کلکتور

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۲۰ انجام می‌شود.

شکل ۶-۳۰۵

همان‌طور که در شکل ۶-۳۰۵ مشاهده می‌کنید، پیچ پولی‌کش به ته محور آرمیچر نمی‌رسد.

با استفاده از بُکس مناسب، این ارتباط را برقرار کنید و مانند شکل ۶-۳۰۶ پولیکش را در جای خود محکم کنید و پیچ آن را در جهت حرکت عقربه‌های ساعت بیچانید.

شکل ۶-۳۰۶

شکل ۶-۳۰۷

شکل ۶-۳۰۷ بلبرینگ باز شده به همراه بُکس و پولیکش را نشان می‌دهد.

۶-۷-۲۲-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۱) (قسمت بیستم) روش تعویض و نصب بلبرینگ‌ها

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۷-۲۱ انجام می‌شود.

شکل ۶-۳۰۸

پس از تهیه‌ی بلبرینگ هماندازه‌ی بلبرینگ باز شده در دستگاه، ابتدا بلبرینگ سمت کلکتور یا عقب آرمیچر را در جای خود قرار دهید (شکل ۶-۳۰۸).

شکل ۶-۳۰۹

- مهره‌ی نگهدارنده‌ی پروانه‌ی مکش (توربین) را روی محور نصب کنید (شکل ۶-۳۰۹).

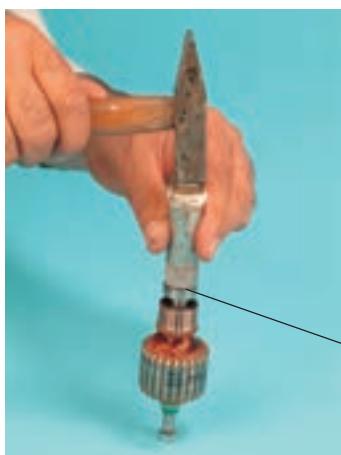

شکل ۶-۳۱۰

- طبق شکل ۶-۳۱۰ یک لوله‌ی توخالی که قطر خارجی آن با قطر خارجی بلبرینگ یکی باشد انتخاب کنید.

توجه!

توجه داشته باشید که لبه‌ی خارجی لوله باید با لبه‌ی خارجی بلبرینگ منطبق شود در غیر این صورت بلبرینگ آسیب خواهد دید.

شکل ۶-۳۱۱

- طبق شکل ۶-۳۱۱ به وسیله‌ی ضربه‌ی چکش روی لوله‌ی توخالی، بلبرینگ را در جای خود نصب کنید. پس از زدن هر ضربه مرحله به مرحله وضعیت نصب بلبرینگ روی محور را مورد بازدید قرار دهید.

توجه!

هنگام ضربه‌زدن روی بلبرینگ مراقب باشید، لوله رها نشود. زیرا ممکن است آسیب جدی به سیم‌پیچ آرمیچر وارد کند.

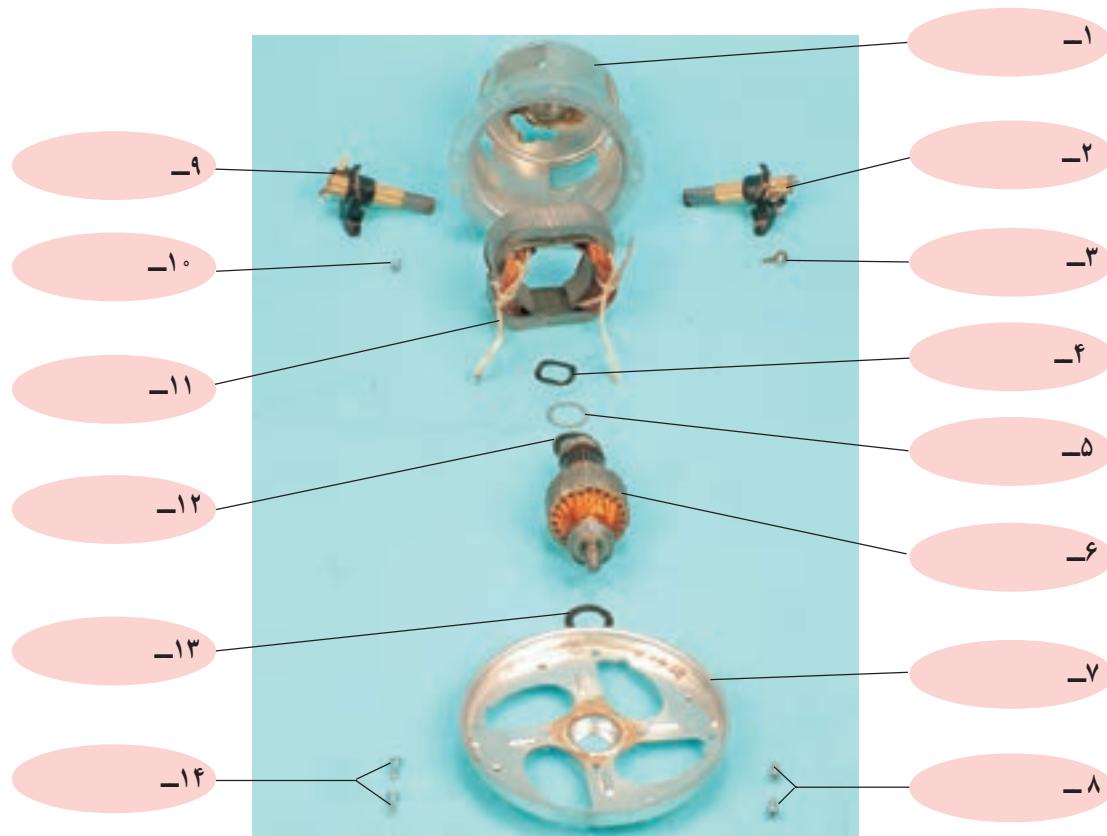

شکل ۶_۳۱۲

لبهی خارجی لوله باید
روی لبهی خارجی
بلبرینگ قرار گیرد.

● پس از جا زدن و نصب بلبرینگ عقب یا سمت کلکتور آرمیچر، طبق شکل ۶_۳۱۲ رینگ لاستیکی بلبرینگ سمت پروانه یا جلوی آرمیچر را روی بلبرینگ نصب کنید. سپس طبق روش کار مرحله‌ی قبل بلبرینگ را در جای خود نصب کنید.

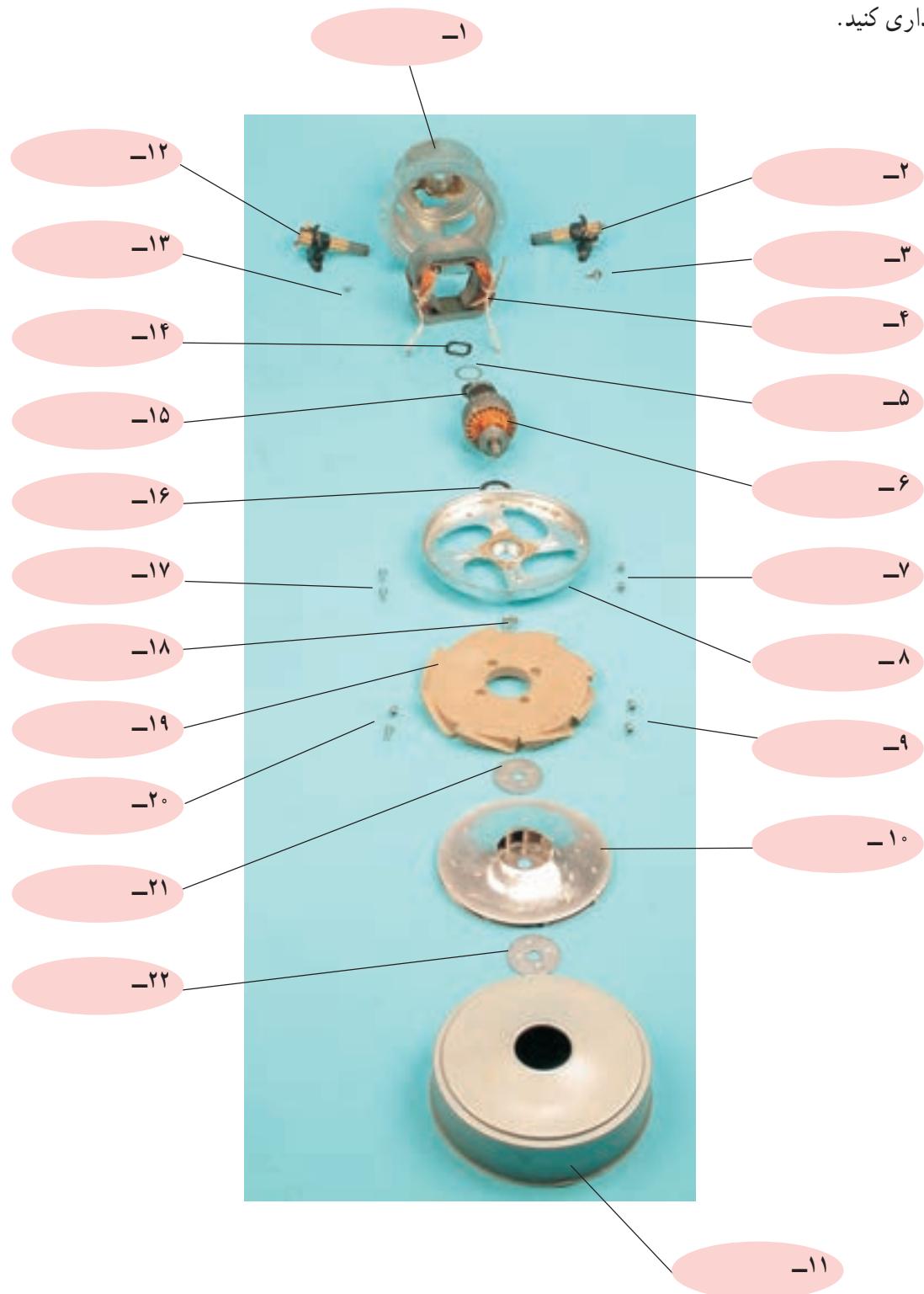
تمرین ۲: با استفاده از اطلاعات و تجربیاتی که از کارهای عملی شماره‌ی (۱) به دست آورده‌اید، قطعات شکل ۶_۳۱۳ را نام‌گذاری کنید.

شکل ۶_۳۱۳

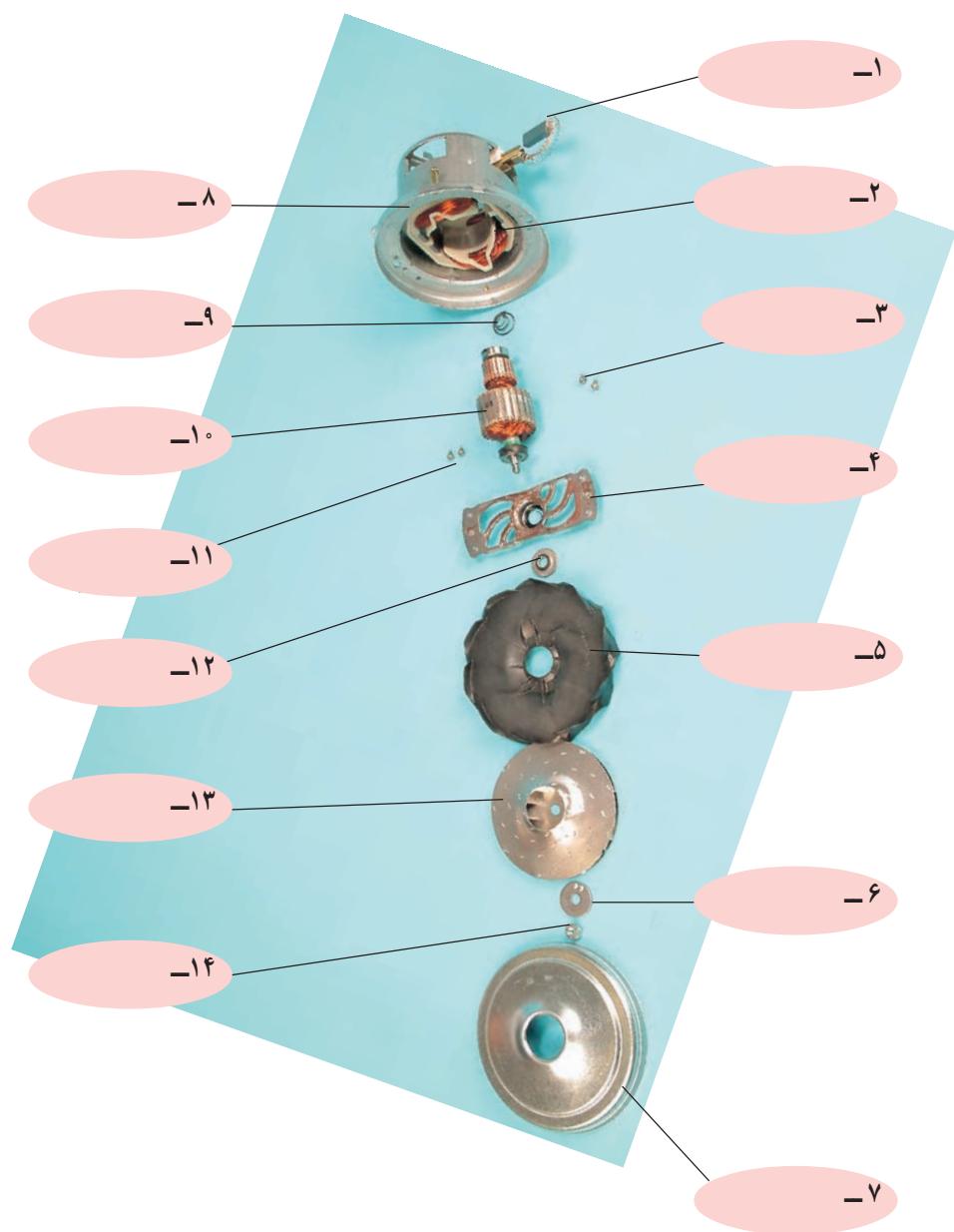
تمرین ۳: با استفاده از اطلاعات و تجربیاتی که از کار عملی شماره‌ی (۱) به دست آورده‌اید، قطعات شکل ۶-۳۱۴ را نام‌گذاری کنید.

شکل ۶-۳۱۴

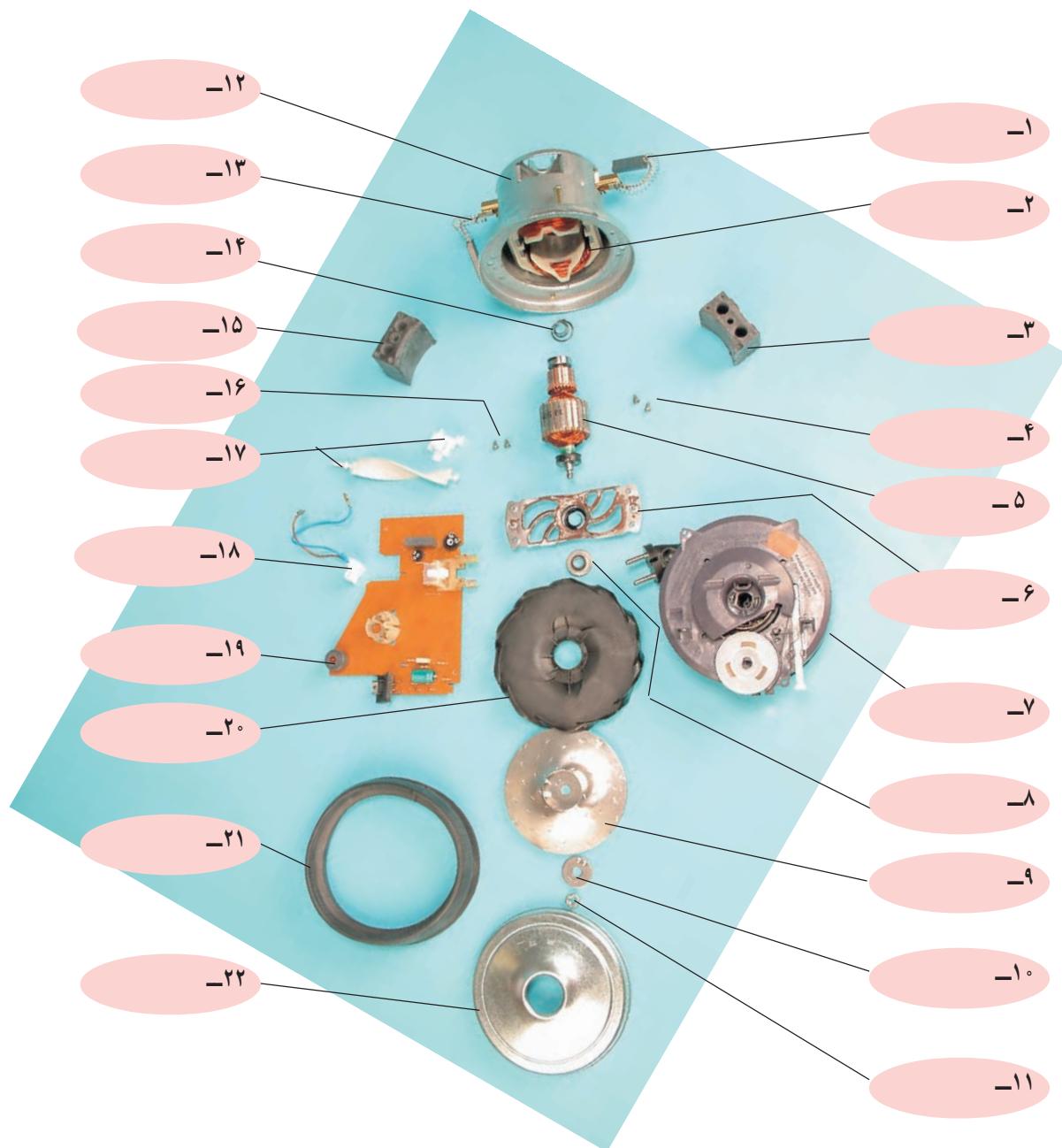
تمرین ۴: با استفاده از اطلاعات و تجربیات به دست آمده کار عملی شماره‌ی (۱) قطعات شکل ۶_۳۱۵ را نام‌گذاری کنید.
این مجموعه در جارو بر قبی چه نقشی به عهده دارد؟

شکل ۶_۳۱۵

تمرین ۵: با استفاده از اطلاعات و تجربیاتی که از کار عملی شماره‌ی (۱) کسب کرده‌اید، قطعات شکل ۶-۳۱۶ را نام‌گذاری کنید. نقش این مجموعه را در جاروبرقی شرح دهید.

شکل ۶-۳۱۶

- دستگاه جارو برقی را مجدداً مونتاژ کنید.

توجه!

- عملیات بستن قطعات و اجزای دستگاه برعکس حالت باز کردن آن است. دقّت کنید تا تمام قطعات و اجزا به ترتیب و به طور صحیح در محل خود قرار گیرند.
- برای بستن قطعات دستگاه باید از آخرین مرحله‌ی باز کردن آن شروع کنید تا به ابتدای آن بررسی‌د.
- هنگام سوار کردن قطعات، از نقشه‌ی مونتاژ مدار الکتریکی که در مراحل باز کردن دستگاه ترسیم کرده‌اید، استفاده کنید.
- هنگام تعویض زغال، به وسیله‌ی سوهان گرد نرم، مانند شکل ۶-۳۱۷ سطح زغال نو را طوری سایش دهید که قوس سطح آن مناسب سطح کلکتور شود. در این حالت زغال می‌تواند به صورت کامل با سطح کلکتور تماس پیدا کند. در غیر این صورت تماس ناقص زغال با کلکتور ایجاد جرقه می‌کند و سبب خرابی کلکتور و سوختن آرمیچر می‌شود.

شکل ۶-۳۱۷

شکل ۶-۳۱۸

- پس از بستن جارو برقی و وصل کلید روشن و خاموش آن، مطابق شکل ۶-۳۱۸ به وسیله‌ی اهم متر مقاومت اهمی مدار الکتریکی جارو برقی را اندازه‌گیری کنید. با تغییر پتانسیومتر روی جارو، مقدار مقاومتی که اهم متر نشان می‌دهد مورد بررسی قرار دهید.

- پس از بستن دستگاه و آزمایش مدار به وسیله‌ی اهم متراژ زیر نظر مرتب کارگاه، دوشاخه‌ی سیم رابط آن را به

پریز برق وصل کنید و از صحت عملکرد آن مطمئن شوید.

- چنانچه دستگاه بدون اشکال کار کند و شدت جریان آن هنگام کار با ولتاژ نامی در حد جریان نامی آن باشد

دستگاه سالم است و می‌توان آن را مورد استفاده قرار داد.

نکات مهم

مشاهدات و نتایجی را که از کار عملی شماره‌ی (۱) به دست آورده‌اید به‌طور خلاصه بنویسید.

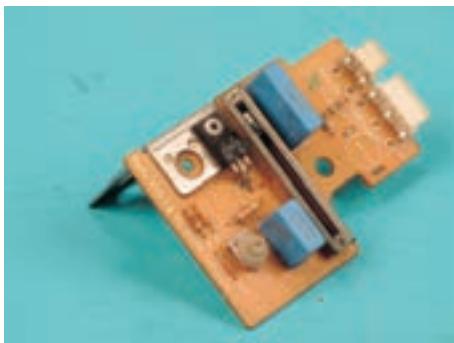
- - ۱
- - ۲
- - ۳
- - ۴
- - ۵
- - ۶
- - ۷
- - ۸
- - ۹
- - ۱۰
- - ۱۱
- - ۱۲
- - ۱۳
- - ۱۴
- - ۱۵
- - ۱۶
- - ۱۷
- - ۱۸
- - ۱۹
- - ۲۰
- - ۲۱

کار عملی شماره ۲

زمان اجرای کار عملی شماره‌ی (۲): ۱۲ ساعت

شکل ۶_۳۱۹

(الف)

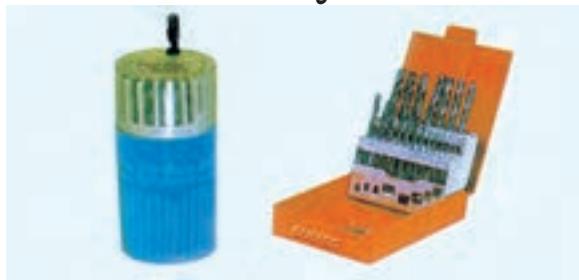

(ب)

شکل ۶_۳۲۰

شکل ۶_۳۲۱

شکل ۶_۳۲۲

۶-۷- کار عملی شماره‌ی (۲)

روش باز کردن و تعویض قطعات الکترونیکی

۱-۸-۶- ابزار، تجهیزات و مواد مصرفی مورد

نیاز

■ بُرد الکترونیکی تغییر سرعت موتور جاروبرقی، مشابه

شکل ۶_۳۱۹، یک عدد

■ وسایل لحیم کاری

■ پیچ گوشتی دوسو، یک سری

■ پنس، مشابه شکل ۶_۳۲۰

■ دم باریک، یک عدد

■ قلع کش، مشابه شکل ۶_۳۲۱، یک عدد

■ دم کج، یک عدد

■ انبردست، یک عدد

■ سیم چین، یک عدد

■ اهم متر، یک دستگاه

■ دریل برای سوراخ کاری بُرد الکترونیکی همراه با جعبه‌ی

متنه، مشابه شکل ۶_۳۲۲

توجه!

ابزار و تجهیزاتی که فقط نام آن‌ها در این قسمت آمده در قسمت ۶-۵ نشان داده شده است.

نگهدارنده برد
الکترونیکی

■ پایه نگهدارنده‌ی هویه‌برقی و بُرد الکترونیکی مشابه شکل

۶_۳۲۲، یک عدد

شکل ۶_۳۲۳

۶-۸-۲ نکات ایمنی

▲ هنگام لحیم کاری و باز کردن قطعات از روی کارت کنترل سرعت از پایه‌ی نگهدارنده و دمباریک استفاده کنید (شکل ۶-۳۲۴).

شکل ۶-۳۲۴

▲ قطعاتی را که با هویه از روی بُرد باز می‌کنید به وسیله‌ی دمباریک یا پنس از روی بُرد بردارید (شکل ۶-۳۲۵).

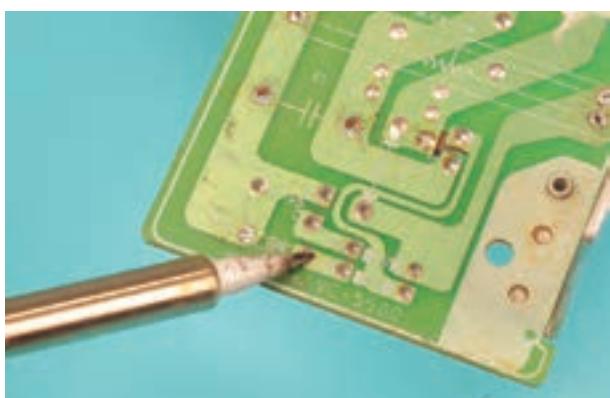

شکل ۶-۳۲۵

▲ قبل از باز کردن قطعات و اجزای روی بُرد الکترونیکی کنترل سرعت، با تغییر پتانسیومتر بُرد را مورد آزمایش قرار دهید. در صورت خراب بودن بُرد آن را تعویر کنید (شکل ۶-۳۲۶).

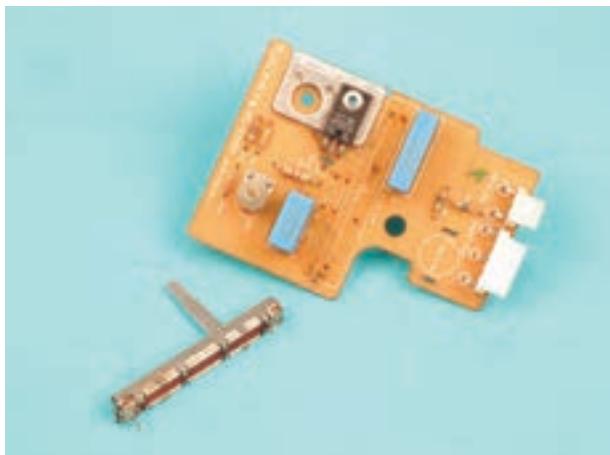

شکل ۶-۳۲۶

شکل ۶_۳۲۷

▲ هنگام باز کردن قطعات الکترونیکی جاروبرقی، از هویه‌ی مناسب (معمولًاً ۲۰ وات یا ۴۰ وات) استفاده کنید (شکل ۶_۳۲۷).

شکل ۶_۳۲۸

▲ هنگام تعویض قطعات، دقت کنید مشخصات قطعات جدید با مشخصات قطعات قبلی دستگاه مطابقت داشته باشد (شکل ۶_۳۲۸).

نکات مهم

- قبل از شروع کار عملی شماره‌ی (۲) نکات ایمنی ۶-۱ را به دقت مطالعه کنید و به خاطر بسپارید.
- در تمام مراحل کار، موارد ایمنی مربوط به بُرد الکترونیکی کنترل سرعت و حفاظت شخص را رعایت کنید.
- برای انجام این کار عملی و کسب مهارت کافی، حتماً از بُردهای معیوب از رده خارج شده استفاده کنید.

۶-۸-۳ مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲)

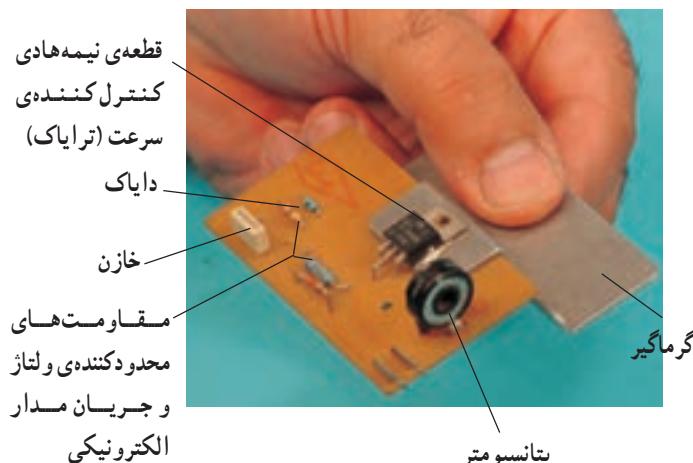
(قسمت اول)

روش باز کردن پتانسیومتر کنترل سرعت از روی بُرد و

آزمایش آن

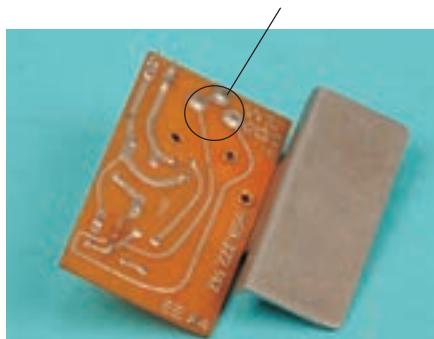
در شکل ۶-۳۲۹ قطعات مختلف روی بُرد الکترونیکی

کنترل سرعت را، در یک نمونه جاروبرقی مشاهده می‌کنید.

شکل ۶-۳۲۹

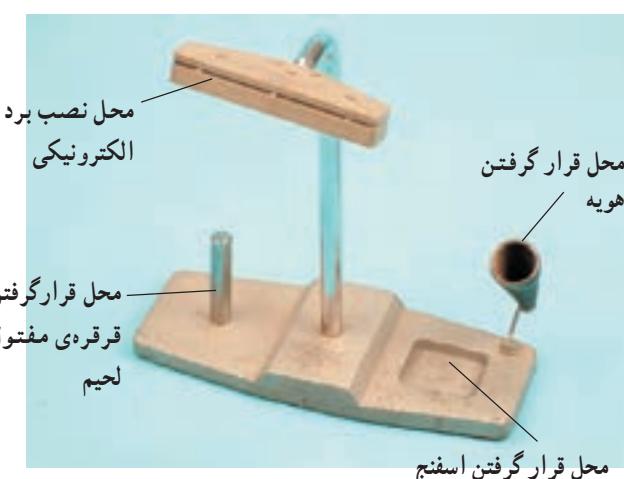
پایه‌های پتانسیومتر

شکل ۶-۳۴۰

در شکل ۶-۳۴۰ پشت بُرد مدار چاپی را مشاهده می‌کنید.

پایه‌های مربوط به پتانسیومتر روی مدار چاپی مشخص شده است.

شکل ۶-۳۴۱

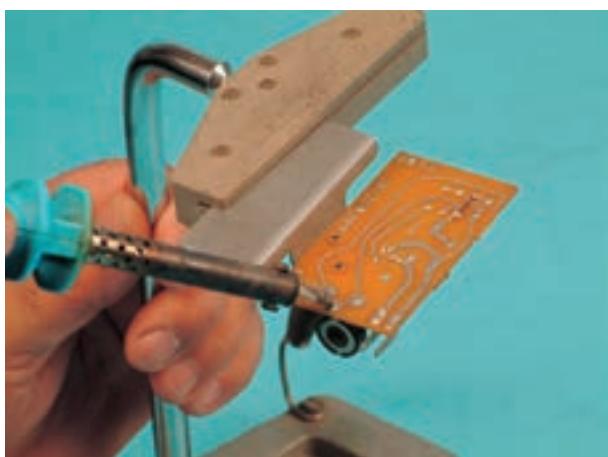
یک نمونه پایه‌ی هویه قلمی و نگهدارنده‌ی بُرد مدار

چاپی در شکل ۶-۳۴۱ آمده است.

شکل ۶_۳۳۲

● مطابق شکل ۶_۳۳۲ لبه‌ی بُرد الکترونیکی را داخل شکاف نگهدارنده‌ی بُرد که روی پایه‌ی هویه قرار دارد نصب کنید.

شکل ۶_۳۳۳

● به وسیله‌ی هویه، قلع یکی از پایه‌های پتانسیومتر را ذوب کنید و به وسیله‌ی قلع کش قلع ذوب شده را بردارید (شکل ۶_۳۳۳).

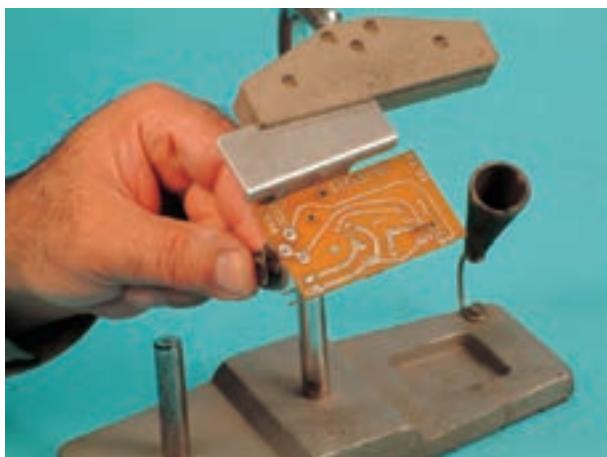

شکل ۶_۳۳۴

● مطابق شکل ۶_۳۳۴ به وسیله‌ی هویه قلع اطراف پایه‌های دیگر پتانسیومتر را از روی بُرد الکترونیکی ذوب کنید، سپس به کمک قلع کش آنها را بردارید.

شکل ۶_۳۳۵

شکل ۶_۳۳۶

(ب)

(الف)

شکل ۶_۳۳۷

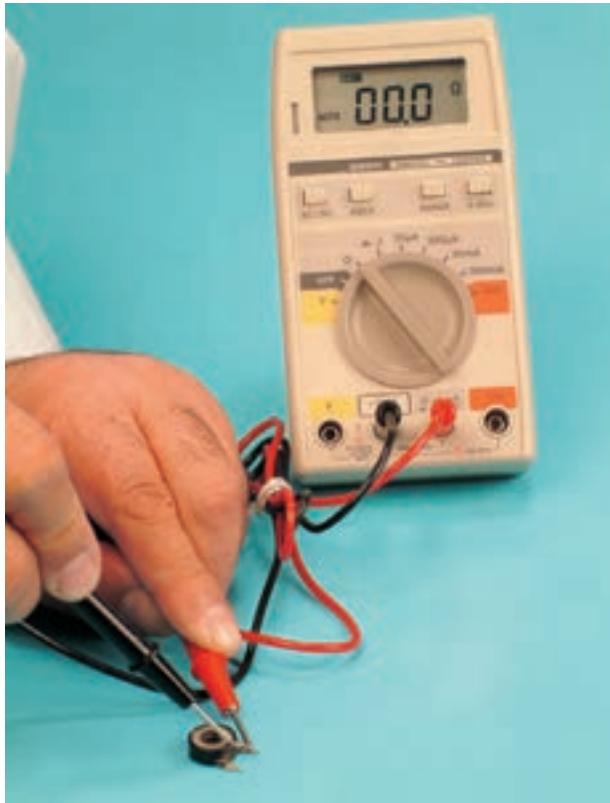
شکل ۶_۳۳۸

در حالی که با یک دست پتانسیومتر را در دست گرفته اید، به وسیله‌ی هویه قلع باقی مانده‌ی روی پایه‌ها را ذوب کنید و همزمان پتانسیومتر را کمی تکان دهید تا پایه‌ها در محل خودشان آزاد شوند و هیچ‌گونه اتصالی با بُرد الکترونیکی نداشته باشند (شکل ۶_۳۲۵).

مطابق شکل ۶_۳۳۶ پتانسیومتر را از بُرد الکترونیکی جدا کنید.

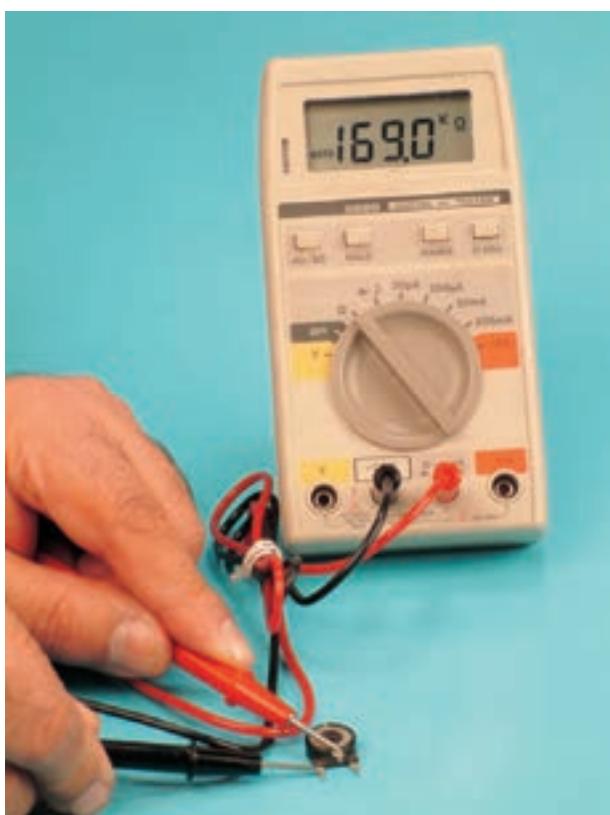
در شکل ۶_۳۳۷ پتانسیومتر باز شده را از دو طرف مشاهده می‌کنید.

به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی تخت (دوسو) مناسب، پیچ تنظیم پتانسیومتر را تا آخر به سمت راست بچرخانید (شکل ۶_۳۳۸).

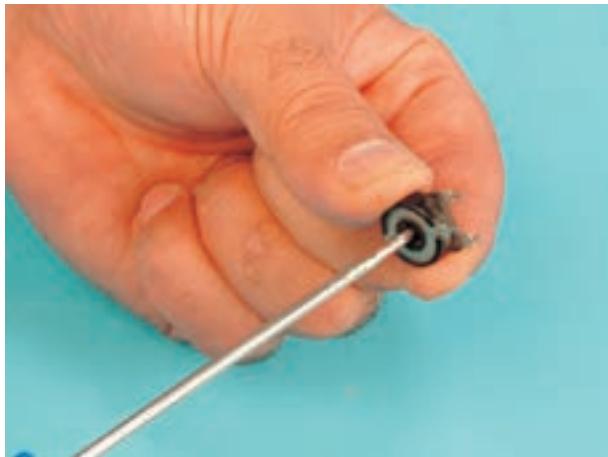
شکل ۶-۳۳۹

به وسیله‌ی اهم‌متر، مقاومت پایه‌ی سمت راست و پایه‌ی وسط (مشترک) پتانسیومتر را مطابق شکل ۶-۳۳۹ اندازه‌گیری کنید. مقدار اهم آن برای پتانسیومتر مورد آزمایش برابر صفر اندازه‌گیری شده است.

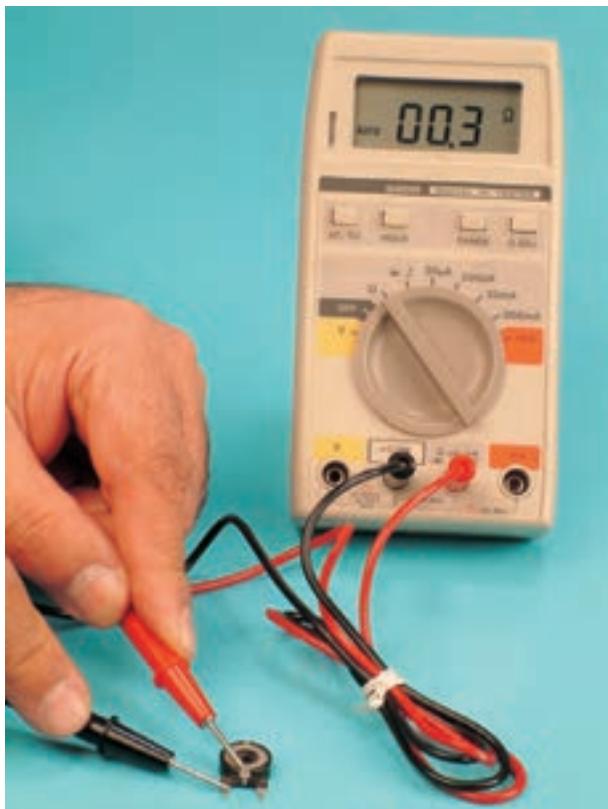
شکل ۶-۳۴۰

مقاومت دو سر دیگر (سر مشترک یا وسط و ترمینال سمت چپ) را اندازه بگیرید. مقدار این مقاومت مطابق شکل ۶-۳۴۰ ۱۶۹ کیلو‌آم است.

شکل ۶_۳۴۱

● سپس مطابق شکل ۶_۳۴۱ پیچ تنظیم پتانسیومتر را در جهت عقربه‌های ساعت بچرخانید.

شکل ۶_۳۴۲

● مقاومت سر وسط (مشترک) پتانسیومتر و ترمینال سمت چپ پتانسیومتر را با اهم‌متر اندازه‌گیری کنید. مقدار مقاومت برای پتانسیومتر تحت آزمایش $\frac{1}{3}$ اهم اندازه‌گیری شده است (شکل ۶_۳۴۲).

توجه!

مقدار این مقاومت حدود صفر است و مقدار نشان داده شده مقاومت سیم‌های رابط و خطاهای ناشی از اندازه‌گیری است.

شکل ۶_۳۴۳

شکل ۶_۳۴۴

● مقاومت سر مشترک (وسط) و سر سمت راست پتانسیومتر مطابق شکل ۶_۳۴۲ اهم اندازه‌گیری شده است.

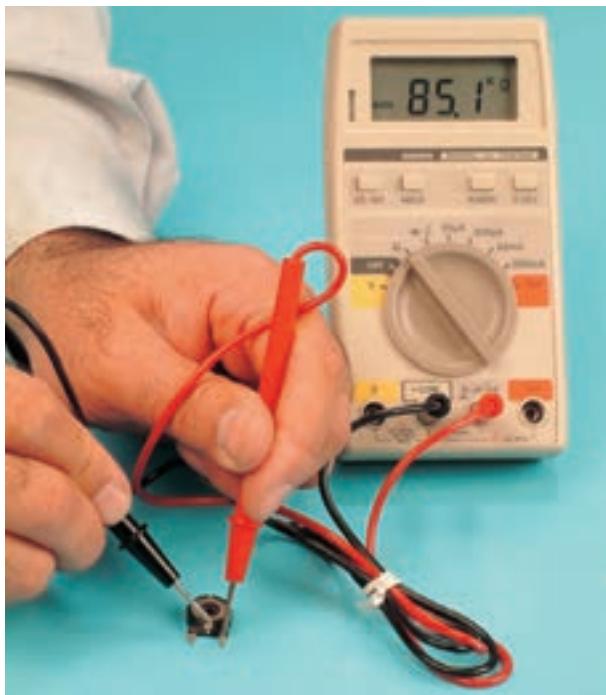

شکل ۶_۳۴۵

● به وسیله‌ی پیچ گوشته تخت مناسب، پیچ پتانسیومتر را طوری بچرخانید که شکاف پیچ تنظیم در وسط قرار گیرد (شکل ۶_۳۴۴).

مقاومت سر وسط و سر سمت راست پتانسیومتر ۸۵/۱ کیلواهم است. در این آزمایش سر متغیر پتانسیومتر تقریباً در وسط پتانسیومتر قرار دارد (شکل ۶-۳۴۶).

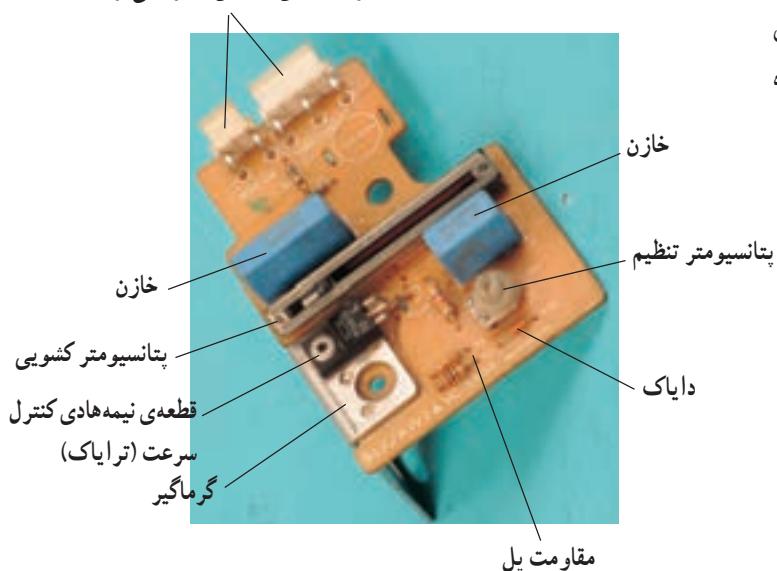

شکل ۶-۳۴۶

تمرین عملی (۱):

با جابه‌جا کردن پیچ تنظیم پتانسیومتر، مقاومت بین پایه‌های چپ و وسط را در هر حالت اندازه بگیرید تا به اصول کار و نحوه آزمایش پتانسیومتر کاملاً مسلط شوید.

ترمیتال‌های ورودی و خروجی بُرد

در شکل ۶-۳۴۷ نمونه‌ی دیگری از بُرد الکترونیکی جاروبرقی را مشاهده می‌کنید. قطعات روی شکل مشخص شده است. پتانسیومتر استفاده شده در این بُرد از نوع کشویی است.

شکل ۶-۳۴۷

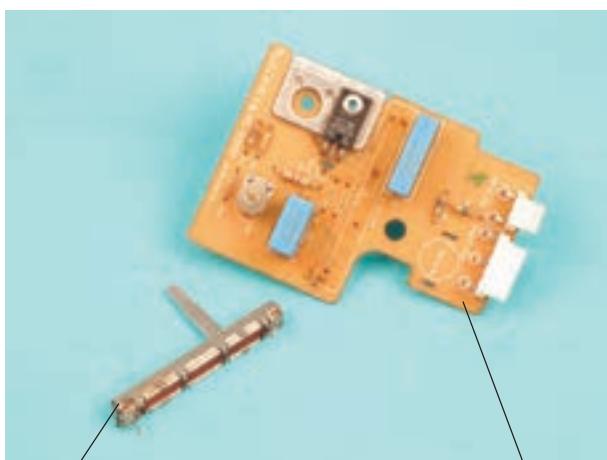
شکل ۶-۳۴۸

● در قسمت پشت مدار چابی، نماد الکتریکی قطعات مختلف آمده است (شکل ۶-۳۴۸).

شکل ۶-۳۴۹

● بیرون آوردن پتانسیومتر این بُرد که از نوع پتانسیومتر خطی است نیز کاملاً مشابه پتانسیومتر معمولی انجام می شود (شکل ۶-۳۴۹).

پتانسیومتر کشویی (خطی)

بُرد الکترونیکی کنترل سرعت

شکل ۶-۳۵۰

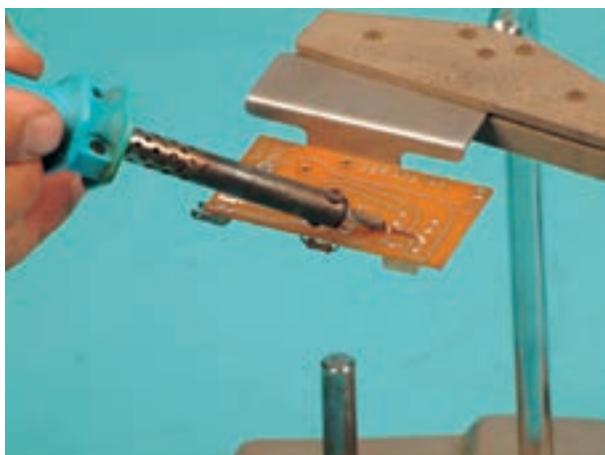
● در شکل ۶-۳۵۰ پتانسیومتر کشویی بُرد الکترونیکی کنترل سرعت به صورت جدا از هم نشان داده شده است. نحوه آزمایش این پتانسیومتر مشابه پتانسیومتر دوار است.

● مقاومت پایه‌های دو طرف پتانسیومتر را با اهم‌متر اندازه‌گیری کنید. این مقاومت 1Ω مگا اهم است که نشانه‌ی بازبودن مدار و معیوب بودن پتانسیومتر است. بنابراین باستی پتانسیومتر را تعویض کنید (شکل ۶-۳۵۱).

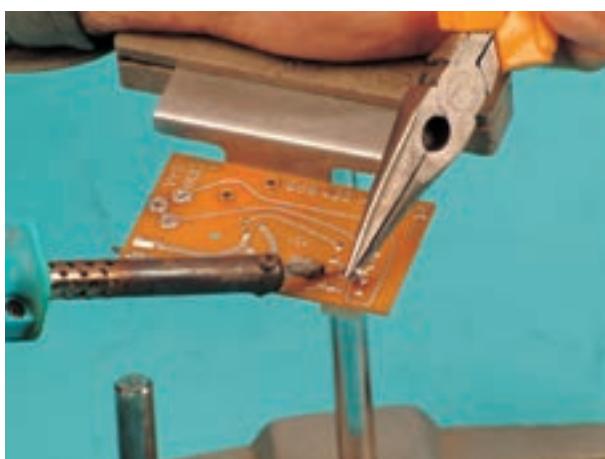
شکل ۶-۳۵۱

شکل ۶-۳۵۲

۶-۸-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲) (قسمت دوم)

روش باز کردن مقاومت اهمی از روی بُرد مدار چاپی
● با استفاده از هویه، یکی از پایه‌های مقاومت اهمی روی بُرد مدار چاپی را طبق شکل ۶-۳۵۲ ۴ گرم کنید تا قلع آن ذوب شود. سپس با استفاده از قلع کش، قلعه‌ای اضافی را بردارید. این عمل را برای پایه‌ی دوم نیز تکرار کنید.

شکل ۶-۳۵۳

● با استفاده از یک دمباریک، پایه‌ای را که قلع آن تمیز شده است بگیرید و به طور هم‌زمان هویه را به طرف پایه، روی فیبر مدار چاپی تدیک کنید تا پایه آزاد شود. سپس پایه را بیرون بکشید. این عمل را برای پایه‌ی دوم نیز تکرار کنید تا مقاومت به طور کامل بیرون بیاید (شکل ۶-۳۵۳).

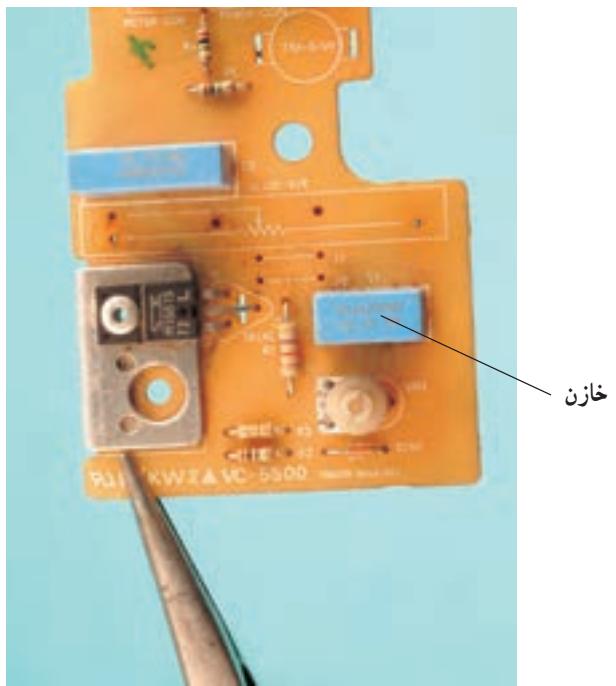
شکل ۶-۳۵۴

● شکل ۶-۳۵۴ مقاومت اهمی و بُرد الکترونیکی را به صورت جدا از هم نشان می‌دهد.

شکل ۶-۳۵۵

● مقدار اهمی مقاومت مورد آزمایش با اهم متر مطابق شکل ۶-۳۵۵ برابر با $105/4$ کیلواهم اندازه‌گیری شده است.

شکل ۶-۳۵۶

● ۶-۸-۶-مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲)
(قسمت سوم)

روش باز کردن خازن از روی بُرد مدار چاپی در شکل ۶-۳۵۶ خازن مربوط به مدار فرمان قطعه‌ی نیمه‌هادی کنترل سرعت (ترایاک) را مشاهده می‌کنید. باز کردن و بیرون آوردن خازن نیز مشابه سایر قطعات الکترونیکی است.

● به وسیله‌ی اهم متر خازن را مورد آزمایش قرار دهید و نسبت به سالم یا معیوب بودن آن اطمینان حاصل کنید (شکل ۶-۳۵۷).

در حالت عادی خازن پس از شارژ کامل، مقاومت بسیار زیادی را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۳۵۷

گاهی خازن با اهم متر آزمایش شده و سالم تشخیص داده شده است، ولی وقتی ولتاژ به دو سر آن داده منشود نمی‌تواند عمل شارژ را انجام دهد. در این حالت فقط با جایگزین کردن خازن معیوب با خازن سالم می‌توانید به عیب آن پی برید.

نکته‌ی مهم

۶-۸-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۲)

(قسمت چهارم)

روش باز کردن و آزمایش دایاک و سایر قطعات الکترونیکی

● دایاک از عنصر مدار فرمان ترا دایاک است که نمونه‌ای از آن در شکل ۶-۳۵۸ مشاهده می‌شود.

شکل ۶-۳۵۸

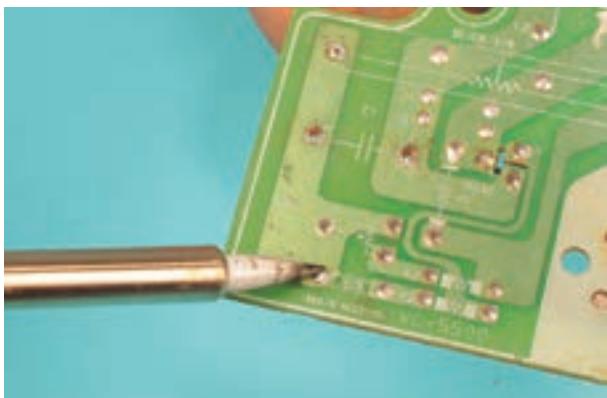

● دایاک خود یک نوع نیمه‌هادی است که با ولتاژ ± 35 ولت عمل می‌کند و باعث روشن شدن ترایاک می‌شود.

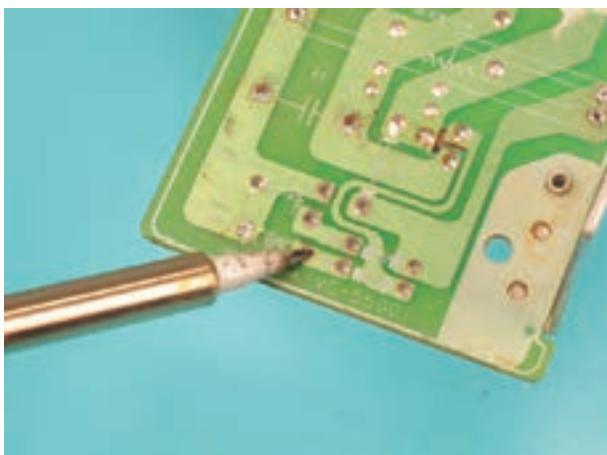
● هنگام بیرون آوردن قطعات نیمه‌هادی مراقب باشید که قطعات بیش از اندازه گرم نشوند. زیرا گرمای زیاد به

نکات مهم

قطعه آسیب من رساند.

شکل ۶-۳۵۹

شکل ۶-۳۶۰

شکل ۶-۳۶۱

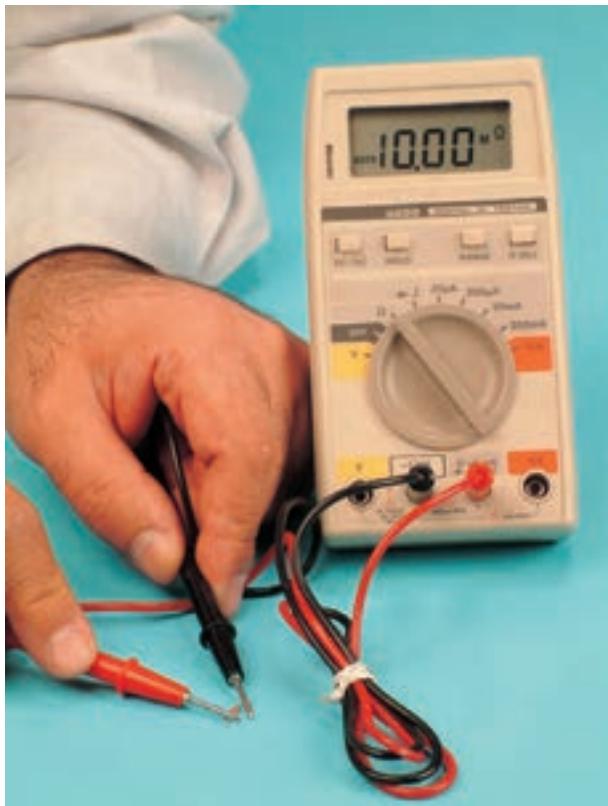
● به وسیله‌ی هویه‌ی قلمی مناسب، لحیم پایه‌های دایاک را مطابق شکل ۶-۳۵۹ گرم کنید تا قلع اطراف آن ذوب شود. سپس به کمک قلع کش آن‌ها را تمیز کنید. در صورت امکان از پایه‌ی مخصوص برای نصب بُرد مدار چایی استفاده کنید. مطابق شکل ۶-۳۶۰، لحیم پایه‌ی دیگر دایاک را از روی مدار چایی بُرد ذوب کنید و به کمک قلع کش آن‌ها را تمیز کنید.

● یکی از پایه‌های دایاک را با دمباریک کوچک یا پنس طبق شکل ۶-۳۶۱ بگیرید. به طور همزمان توسط هویه، پایه‌های آن را گرم کنید و در حالی که دمباریک یا پنس را به سمت بیرون می‌کشید دایاک را از برد خارج کنید.

باز کردن و بیرون آوردن ترایاک از روی بُرد مدار چاپی مشابه پتانسیومتر است. همچنین نمی‌توانید ترایاک را با اهم‌متر آزمایش کنید.

نکته‌ی مهم

شکل ۶_۳۶۲

● به وسیله‌ی اهم‌متر مقاومت دو سر دایاک را اندازه بگیرید. این مقدار برابر $1\text{ }\Omega$ مگا‌هم یا بیش‌تر خواهد بود. جای پایه‌ها را عوض کنید. باز هم همان $1\text{ }\Omega$ مگا‌هم را نشان می‌دهد (شکل ۶_۳۶۲).

نتیجه:

سالم بودن دایاک را نمی‌توانید با اهم‌متر بررسی کنید. برای آزمایش دایاک باید مدار مخصوص بیندید.

توجه!

عملیات بستن و تعویض قطعات بر عکس حالت باز کردن آن است. دقّت کنید تا تمام مشخصات قطعات تعویض شده با مشخصات قبلی قطعات کاملاً مطابقت داشته باشد.

مشاهدات و نتایجی را که از کار عملی شماره‌ی (۲) به دست آورده‌اید به طور خلاصه بنویسید.

- -۱
- -۲
- -۳
- -۴
- -۵
- -۶
- -۷
- -۸
- -۹
- -۱۰
- -۱۱
- -۱۲
- -۱۳
- -۱۴
- -۱۵
- -۱۶
- -۱۷
- -۱۸
- -۱۹
- -۲۰
- -۲۱
- -۲۲
- -۲۳

کار عملی شماره ۳

۶-۹- کار عملی شماره‌ی (۳)

روش بازکردن و آزمایش جاروبرقی با کنترل کننده‌ی سرعت توسط کلید

زمان اجرای کار عملی شماره‌ی (۳): ۱۴ ساعت

شکل ۶-۳۶۳

- ۶-۹-۱- ابزار، تجهیزات و مواد مصرفی موردنیاز
- جاروبرقی با کنترل کننده‌ی سرعت توسط کلید، مشابه شکل ۶-۳۶۳، یک دستگاه
- وسایل لحیم کاری
- جعبه‌ی آچاریکس با بُکس‌های ۴ تا ۱۴ میلی‌متری، یک جعبه
- دمباریک، یک عدد
- انبردست، یک عدد
- دم کج، یک عدد
- سیم چین، یک عدد
- سیم لخت کن، یک عدد
- پرس سرسیم، یک عدد
- پولی‌کش، یک عدد
- چکش آهنی ۳۰۰ گرمی، یک عدد
- پیچ‌گوشتی دوسو، یک سری
- پیچ‌گوشتی چهارسو، یک سری
- پیچ‌گوشتی ضربه‌خور دوسو، یک عدد
- سنبه، یک عدد
- نقشه‌ی مدار الکتریکی جاروبرقی با کنترل کننده‌ی سرعت توسط کلید، یک نسخه
- میز تعمیر لوازم خانگی با وسایل اندازه‌گیری، یک دستگاه
- مولتی‌متر، یک دستگاه
- سوهان کفی
- انبر قفلی، یک عدد
- سرسیم، سیم رابط، وارنیش یا ماکارونی نسوز، به مقدار لازم
- قطعات یدکی جهت تعویض، به تعداد موردنیاز
- روغن‌دان، یک عدد
- کولیس، یک عدد
- فیلتر، یک عدد
- اسفنج صدایگیر، به مقدار موردنیاز

توجه!

شکل‌های ابزار و تجهیزات در قسمت‌های ۱-۷، ۵-۸-۲ و ۶-۸-۶ نشان داده شده است.

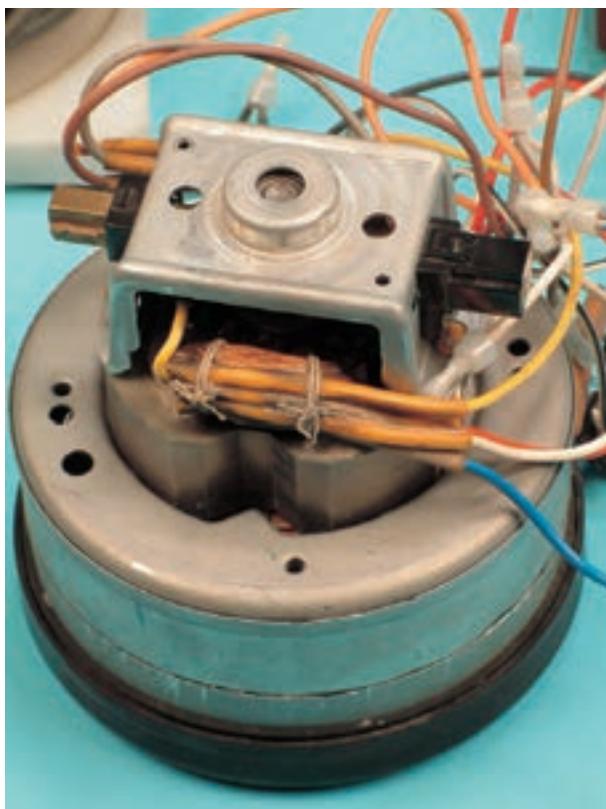
۶_۹_۲ نکات ایمنی

▲ قبل از باز کردن دستگاه، دوشاخه‌ی سیم رابط را از پریز برق بیرون بیاورید.

▲ هنگام باز کردن قاب دستگاه، موازن باشید تا خارهای پلاستیکی قاب بدنه صدمه نبیند (شکل ۶_۳۶۴).

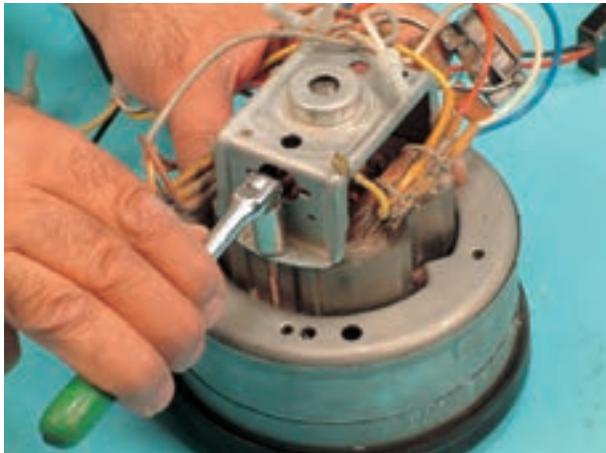

شکل ۶_۳۶۴

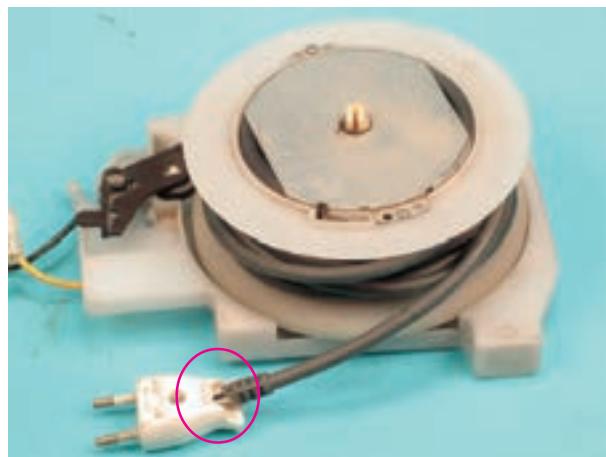
شکل ۶_۳۶۵

▲ قبل از باز کردن موتور، نقشه‌ی موئاز الکتریکی آن را بکشید (شکل ۶_۳۶۵).

شکل ۶_۳۶۶

برای باز کردن پیچ های موتور، از ابزار مناسب استفاده کنید (شکل ۶_۳۶۶).

شکل ۶_۳۶۷

چنانچه دوشاخه دستگاه مانند شکل ۶_۳۶۷ معتبر و شکسته است قبل از استفاده آن را تعویض کنید.

شکل ۶_۳۶۸

از واشرهای فنری و تخت در پوش عقب (سمت کلکتور) مطابق شکل ۶_۳۶۸ استفاده کنید. این واشرها حرکت محور آرمیچر را در زمان راه اندازی و در اثر تغییر بار محدود می کنند.

شکل ۶_۳۶۹

▲ خازن‌های پارازیت‌گیر را بعد از تعمیر دستگاه در مکان آن روی بدنی موتور نصب کنید شکل ۶_۳۶۹.

شکل ۶_۳۷۰

▲ قبل از قرار دادن موتور در جای خود، ابتدا لاستیک انتهای موتور را مطابق ۶_۳۷۰ روی موتور بگذارید، سپس موتور را در محل خود نصب کنید.

توجه!

- قبل از شروع کار عملی شماره‌ی (۳) نکات ایمنی را به دقّت مطالعه کنید و به خاطر بسپارید.
- در تمام مراحل کار، موارد ایمنی مربوط به دستگاه و حفاظت شخصی را رعایت کنید.
- به هشدارهای کار با دستگاه توجه کنید.

۶-۹-۶- کار عملی شماره‌ی (۳)

بازکردن نوع دیگری از جاروبرقی (قسمت اول)

روش باز کردن قاب، کیسه‌ی زباله و فیلتر هوای

جاروبرقی

● قبل از باز کردن جاروبرقی شکل ۶-۳۷۳-۲ دو شاخه‌ی سیم رابط آن را از پریز برق بیرون بیاورید.

● دستگاه جاروبرقی شکل ۶-۳۷۳-۲ را که کنترل سرعت آن توسط کلید انجام می‌شود دقیقاً مورد بررسی قرار دهید

و قبل از هر اقدامی، نحوه‌ی باز کردن صحیح دستگاه را به صورت نظری تجزیه و تحلیل کنید تا بتوانید مراحل بازکردن،

عیب‌یابی، تعمیر و بستن جاروبرقی را به طور کامل اجرا کنید.

نکات مهم

شکل ۶-۳۷۱

● در محفظه‌ی نگهدارنده‌ی زباله را مطابق شکل ۶-۳۷۱

با کشیدن ضامن آن از روی جارو بردارید.

شکل ۶-۳۷۲

● طبق شکل ۶-۳۷۲ قسمت پلاستیکی کیسه زباله را با

دست به سمت راست بکشید تا از گلویی دستگاه یا مجرای ورودی
هوای جدا شود.

شکل ۶-۳۷۳

● مطابق شکل ۶-۳۷۳ فیلتر هوای ورودی به موتور را

به صورت کشویی از محل نصب آن به طرف بالا بکشید و از جای خود خارج کنید.

۶-۹-۴- مراحل اجرایی کار عملی شماره‌ی (۳) (قسمت دوم)

روش بیرون آوردن موتور

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۹-۳ انجام می‌شود.

- دستگاه را برگردانید و سپس به وسیله‌ی پیچ گوشته چهارسو، پیچ‌های نگهدارنده‌ی دربوش محفظه‌ی موتور به بدنه را مطابق شکل ۶-۳۷۴ باز کنید.

شکل ۶-۳۷۴

- مانند شکل ۶-۳۷۵ دربوش را از روی دستگاه بردارید.

شکل ۶-۳۷۵

شکل ۶-۳۷۶ صدایگیر و فیلتر اسفنجی

● ترتیب و نحوه قرار گرفتن موتور و سیم جمع کن را از روی دستگاه ترسیم کنید تا در زمان مونتاژ با مشکل مواجه نشوید (شکل ۶-۳۷۶).

سیم جمع کن

موتور

توجه!

ترسیم نقشه مونتاژ می‌تواند به صورت نمادین یا یادداشت‌هایی باشد که بتواند شما را در خلاصه راهنمایی کند.

شکل ۶-۳۷۷

● فیلتر اسفنجی روی موتور را بردارید و آن را مورد بازدید قرار دهید. در صورتی که سالم است آن را بشویید و در صورتی که فرسوده شده اقدام به تعویض آن کنید (شکل ۶-۳۷۷).

شکل ۶-۳۷۸

● موتور را با دست بگیرید و به صورت کشویی به سمت بالا حرکت دهید تا موتور و لاستیک انتهای موتور از جای خود خارج شوند (شکل ۶-۳۷۸).

۶-۹-۵ مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۳) (قسمت سوم)

روش باز کردن مجموعه‌ی کلید تغییردهنده‌ی سرعت

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۹-۴ انجام می‌شود.

شکل ۶-۳۷۹

- طبق شکل ۶-۳۷۹ پیچ‌های قاب کلید را با پیچ‌گوشتی چهارسوسی مناسب باز کید.

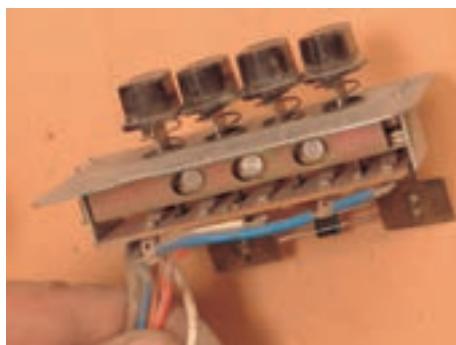
شکل ۶-۳۸۰

- طبق شکل ۶-۳۸۰ قاب پلاستیکی نگهدارنده‌ی مجموعه کلید تغییر سرعت را از بدنه جدا کنید.

شکل ۶_۳۸۱

- با پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ های نگهدارنده کلید به قاب را طبق شکل ۶_۳۸۱ باز کنید.

شکل ۶_۳۸۲

- مجموعه کلید تغییر سرعت را از قاب جدا کنید (شکل ۶_۳۸۲).

۶_۹_۶ - مراحل اجرای کار عملی شماره ۳ (۳) (قسمت چهارم)

روش باز کردن کلید روشن و خاموش

توجه!

مراحل این کار در ادامه کار ۵_۹_۶ انجام می شود.

شکل ۶_۳۸۳

- طبق شکل ۶_۳۸۳ با پیچ گوشتی چهارسو، پیچ نگهدارنده کلید را از بدنه باز کنید.

شکل ۶_۳۸۴

- کلید را طبق شکل ۶_۳۸۴ از قاب جدا کنید.

۶-۹-۷- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۳) (قسمت چهارم)

روش باز کردن موتور یونیورسال با سیم پیچی تغییر سرعت

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۹-۴ یا ۶-۹-۶ انجام می‌شود.

شکل ۶-۳۸۵

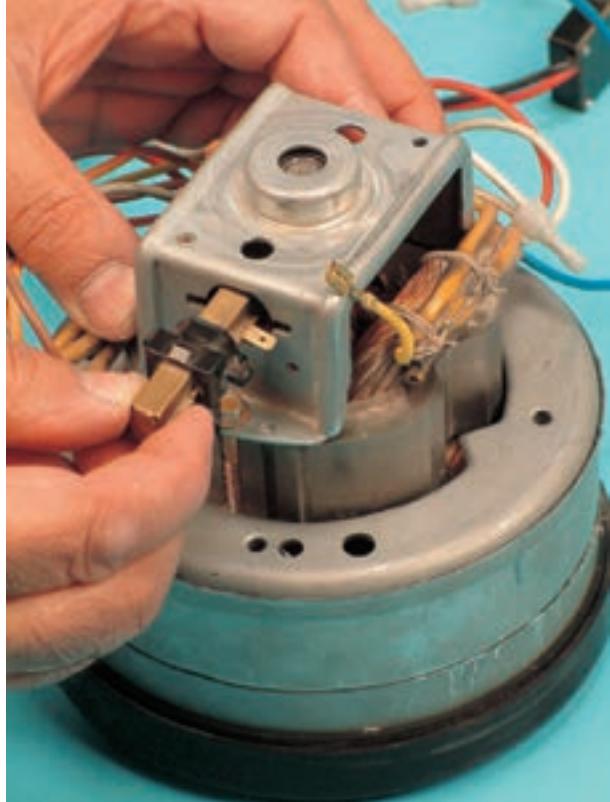
ابتدا پیچ هریک از نگهدارنده‌های جاروبک و خازن‌های پارازیت‌گیر را طبق شکل ۶-۳۸۵ با پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب باز کنید.

شکل ۶-۳۸۶

سرسیم^۱ بین استاتور به نگهدارنده‌ی جاروبک را طبق شکل ۶-۳۸۶ با دمباریک بیرون بکشید.

۱- سرسیم یک اتصال فلزی است که ممکن است به صورت ساده یا نر و ماده باشد. در واقع سرسیم‌های کابلشو است. از سرسیم برای اتصال سیم‌های زیر پیچ یا اتصال‌های قابل جداسازی استفاده می‌کنند. در این کتاب کلاً کابلشوهای کوچک را سرسیم نامیده‌ایم.

شکل ۶-۳۸۷

برای باز کردن نگهدارندهٔ جاروبک، ابتدا چفت و بست آن را مورد بررسی قرار دهید. سپس با توجه به نحوهٔ استقرار نگهدارنده، آن را با دست بگیرید و خارهای آن را آزاد کنید (شکل ۶-۳۸۷).

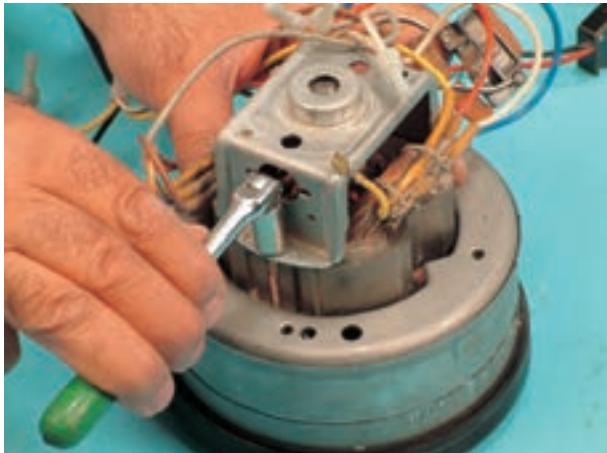

شکل ۶-۳۸۸

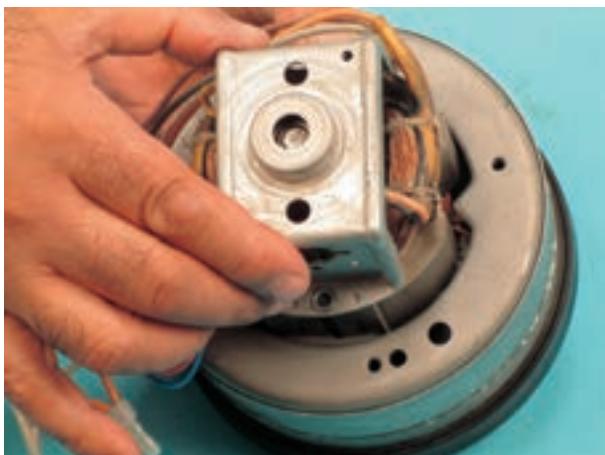
شکل ۶-۳۸۸ زغال‌ها و نگهدارندهٔ جاروبک و موتور را نشان می‌دهد. دقّت کنید که عایق روی نگهدارندهٔ جاروبک شماره‌ی (۱)، در اثر حرارت ناشی از عبور جریان و گرمای اطراف موتور، صدمه ندیده باشد. درصورتی که این قطعه خراب است باید تعویض شود (شکل ۶-۳۸۸).

طبق شکل ۶-۳۸۹ پیچ‌های دو سمت موتور را با آچار بُکس مناسب باز کنید.

شکل ۶-۳۸۹

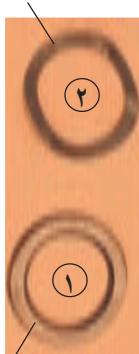
شکل ۶-۳۹۰

دروپوش یا در سمت کلکتور را از روی موتور مانند شکل ۶-۳۹۰ بردارید.

توجه!

هنگام بیرون آوردن درپوش، مراقب باشید سیم‌پیچ‌های استاتور آسیب نبینند.

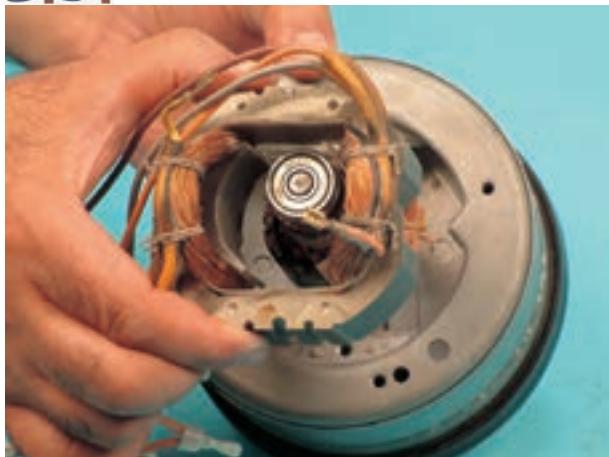
واشر فرنی

واشر پلاستیکی

در و واشرهای سمت کلکتور در شکل ۶-۳۹۱ نشان داده شده است. واشر فرنی نقش عمدہ‌ای در گرفتن لقی و جابه‌جایی محوری آرمیچر دارد. به ترتیب قرار گرفتن واشرها توجه کنید و آن‌ها را شماره بزنید تا در جریان مونتاژ دچار مشکل نشوید؛ به عنوان مثال واشر (۲) زیر واشر (۱) قرار می‌گیرد.

شکل ۶-۳۹۱

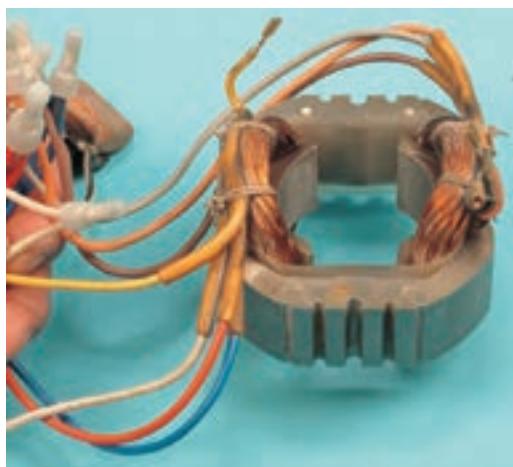

شکل ۶-۳۹۲

- استاتور را مانند شکل ۶-۳۹۲ از داخل موتور بیرون بیاورید.

توجه!

هنگام بیرون آوردن استاتور یا کار کردن روی آن، مراقب باشید سیم پیچ های آن آسیب نبینند.

شکل ۶-۳۹۳

- همان طور که در شکل ۶-۳۹۳ مشاهده می شود از هر بویین استاتور سه سر خارج شده است که مورد کاربرد آن را در مدارهای الکتریکی مورد بحث و بررسی قرار داده ایم.

شکل ۶-۳۹۴

- کلیه قطعات موتور و سیم جمع کن جاروبرقی را در شکل ۶-۳۹۴ مشاهده می کنید.

در جدول ۶-۱ نام قطعات آمده است.

جدول ۶-۱

ردیف	نام و شرح قطعات	ردیف	نام و شرح قطعات	ردیف	نام و شرح قطعات	ردیف	نام و شرح قطعات	ردیف
۱	سیم جمع کن	۴	خازن های پارازیت گیر	۷	استاتور	۱۱	لاستیک نگهدارنده و لرزه گیر موتور	
۲	کلید اصلی خاموش و روشن	۵	عایق روی اتصال سیم های رابط	۸	آرمیچر	۱۲	دروپوش موتور	
۳	مجموعه کلید کنترل کننده سرعت	۶	سیم های رابط	۹	سیستم مکش	۱۳	جاروبک و نگهدارنده آن	
				۱۰	لاستیک لرزه گیر و نگهدارنده جلوی موتور	۱۴	پیچ نگهدارنده آن در پوش های موتور	

شکل ۶-۳۹۵

● لاستیک لرزه گیر و نگهدارنده موتور را که در شکل

۶-۳۹۵ نشان داده شده است بدارید.

شکل ۶-۳۹۶

● در شکل ۶-۳۹۶ برای باز کردن سیستم مکش موتور

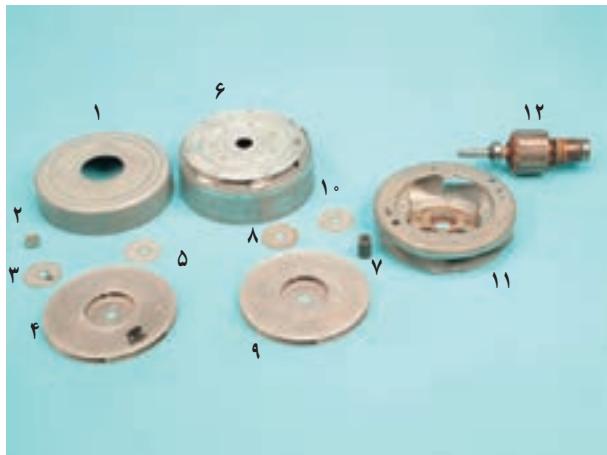
بررسی های لازم را انجام دهید تا در مونتاژ آن دچار مشکل نشوید.

شکل ۶-۳۹۷

شکل ۶-۳۹۸

شکل ۶-۳۹۹

● مانند شکل ۶-۳۹۷ به وسیله‌ی لبه‌ی چکش آهنسی، ضربه‌هایی خفیف به قاب روی سیستم مکش بزنید و این کار را در تمام اطراف موتور تکرار کنید.

● بعد از بیرون آوردن قاب به وسیله‌ی آچاربُکس مانند آنچه که در کار عملی شماره‌ی (۱) گفته شده مهره‌ی سرمحور آرمیچر را باز کنید و آن را مانند شکل ۶-۳۹۸ از روی موتور بردارید.

● شکل ۶-۳۹۹ تصویر باز شده‌ی آرمیچر، در و پروانه‌ها را نشان می‌دهد. از باز شدن مرحله به مرحله با توجه به کار عملی شماره‌ی (۱) صرف نظر کرده‌ایم. شماره برحسب اولویت باز کردن مشخص شده‌اند.

۶-۹-۸- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۳)

(قسمت پنجم)

روش آزمایش سیم رابط

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۹-۴ یا ۶-۹-۷ انجام می‌شود.

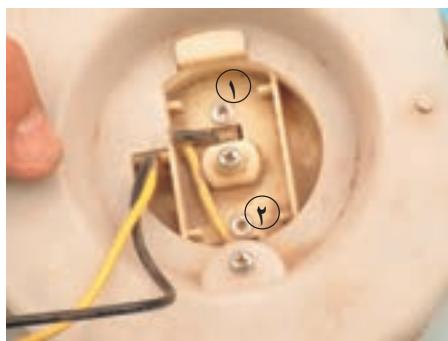
شکل ۶-۴۰۰

● مطابق شکل ۶-۴۰۰ با اهم‌متر مقدار مقاومت مسیر سیم رابط را از دوشاخه‌ی سیم رابط تا ترمینال سیم جمع کن اندازه بگیرید. مقاومت اندازه‌گیری شده برای یکی از رشته‌های سیم رابط موردنظر $2/0$ اهم اندازه‌گیری شده است.

شکل ۶-۴۰۱

● مقاومت اهمی سر دیگر دوشاخه نسبت به سر دیگر محل اتصال سیم جمع کن مطابق شکل ۶-۴۰۱، $1/1$ اهم اندازه‌گیری شده است. این مقدار مقاومت مورد قبول نیست، لذا بایستی محل لحیم‌کاری سیم رابط به ترمینال سیم جمع کن و محل اتصال سیم‌ها به دوشاخه کنترل و رفع نقص شود.

شکل ۶-۴۰۲

● در شکل ۶-۴۰۲ محل اتصال سیم رابط با شماره‌های ۱ و ۲ مشخص شده است.

۹-۶-۹- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۳)

(قسمت ششم)

روش باز کردن مجموعه کلید کنترل سرعت و آزمایش آن

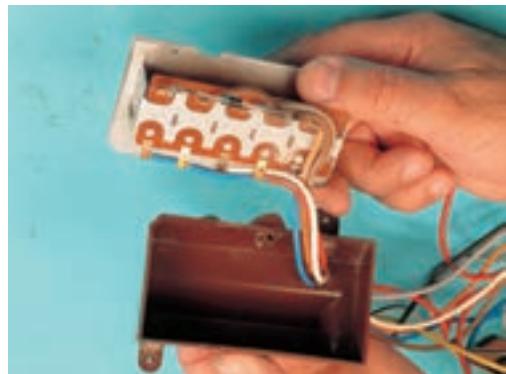
توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۸-۹-۶ انجام می‌شود.

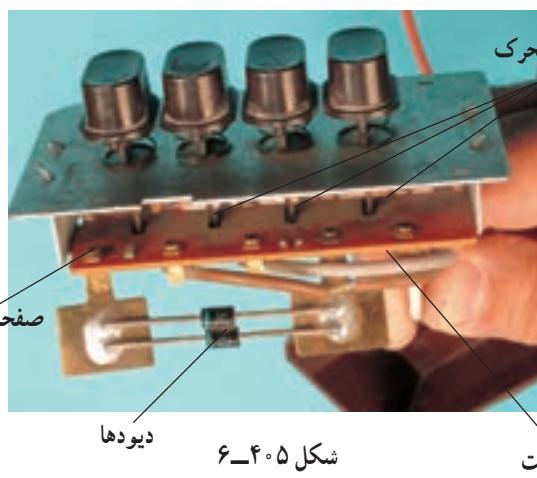
شکل ۶-۴۰۳

- طبق شکل ۳-۶ با پیچ گوشتی چهارسوسی مناسب پیچ مجموعه کلید کنترل سرعت را باز کنید.

شکل ۶-۴۰۴

- مجموعه کلید کنترل سرعت را از داخل قاب پلاستیکی آن بیرون بیاورید. محل اتصال سیم‌های رابط بوبین‌های استاتور به کلید و نگهدارنده‌ی جاروبک را مورد بازدید دقیق قرار دهید (شکل ۶-۴۰۴).

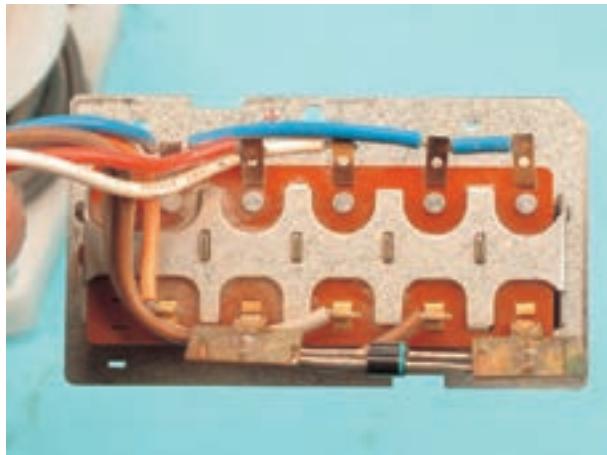
شکل ۶-۴۰۵

- با توجه به شکل ۵-۶ پلاتین‌های ثابت و متحرک مجموعه کلید کنترل سرعت را بازدید و با فشار دادن شستی‌های کلید، اتصال پلاتین‌های متحرک به پلاتین ثابت هر کلید را کنترل کنید. چنان‌چه اتصال برقرار نشود، در صورت امکان آن را تنظیم و در غیر این صورت مجموعه کلید را عوض کنید.

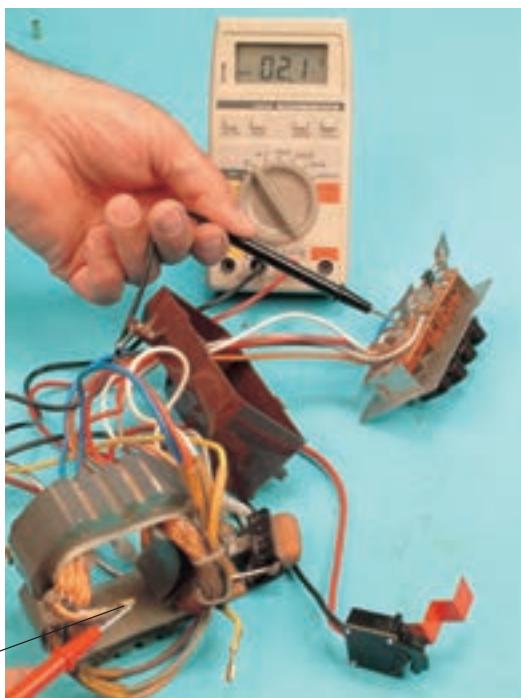
توجه!

بازدید و خال افتادگی روی پلاتین‌ها و آزمایش پلاتین‌ها توسط اهم‌متر انجام شود.

شکل ۶_۴۰۶

- طبق شکل ۶_۴۰۶ وضعیت اتصال تمام سرسیم‌های رابط به کلید و دیودها را یکی، یکی کنترل کنید.

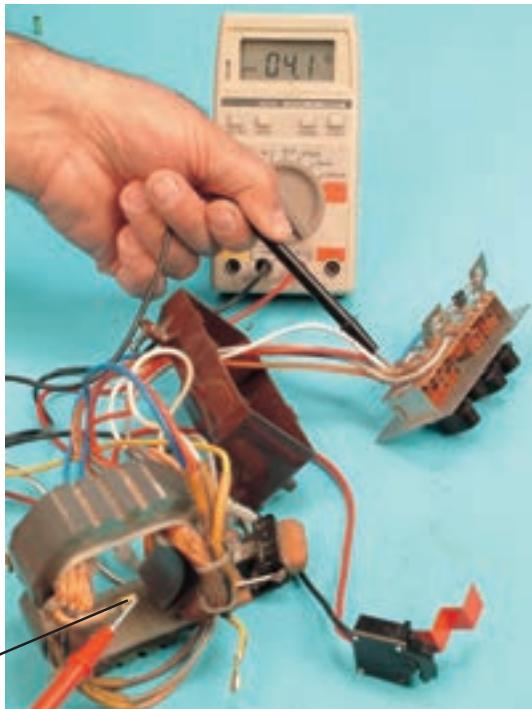

شکل ۶_۴۰۷

- طبق شکل ۶_۴۰۷ دکمه‌ی مربوط به دور خیلی زیاد را فشار دهید و مقاومت اهمی سیم‌های رابط سر جاروبک را با پلاتین‌های مربوط به سرعت‌های مختلف اندازه بگیرید. این مقاومت برای سرعت خیلی زیاد در این موتور برابر با $\frac{2}{1}$ اهم است. این مقدار در حالی است که مدار آرمیچر به استاتور اتصال نداشته باشد.

مقادیر اندازه گیری شده تحت تأثیر تولرانس‌های قطعات، دستگاه‌های اندازه گیری و شرایط محیط قرار دارد.

نکته‌ی مهم

شکل ۶-۴۰۸

طبق شکل ۶-۴۰۸ دکمه‌ی مربوط به دور زیاد را فشار دهید و مقاومت را اندازه بگیرید. اهم‌تر، مقاومت اهمی دور زیاد را برای این موتور ۰.۴۱ اهم نشان می‌دهد. سایر دکمه‌ها را یکی، یکی کنترل کنید تا نسبت به عملکرد صحیح کلید مطمئن شوید. در صورتی که عیوب مشاهده شد نسبت به رفع آن اقدام کنید.

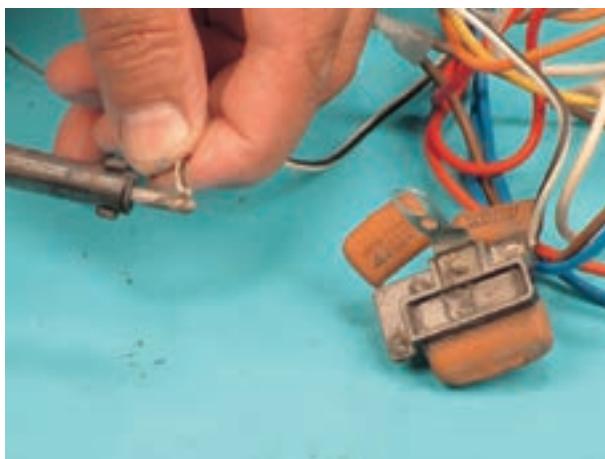
۶-۹-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۳)

(قسمت هفتم)

روش اتصال خازن‌های پارازیت‌گیر

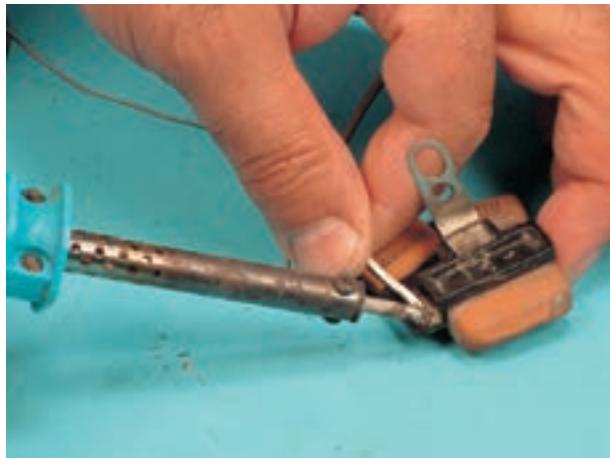
توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۹-۶ انجام می‌شود.

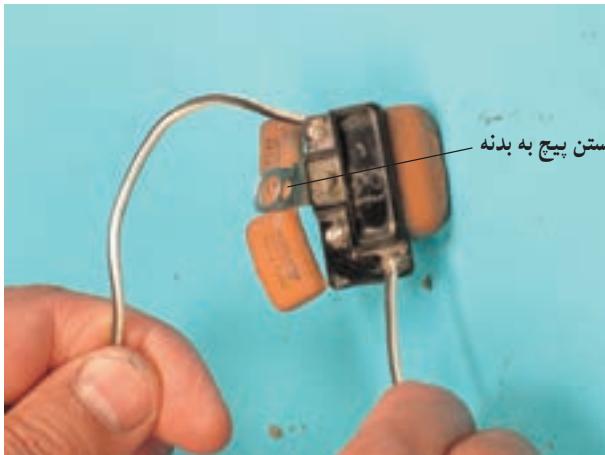
شکل ۶-۴۰۹

ابتدا محل اتصال سیم به خازن‌ها را تمیز کنید. سپس با استفاده از لحیم مفتولی قسمت لخت شده‌ی سیم رابط را قلع آندود کنید. توجه داشته باشید که لحیم باید روی سیم ذوب شود نه روی هویه (شکل ۶-۴۰۹).

شکل ۶-۴۱۰

● محل اتصال را با هویه گرم کنید، سپس قسمت قلع انود و شده‌ی سیم رابط را روی محل اتصال بگذارید و با لحیم اتصال را محکم کنید به نحوی که اتصال به طور کامل برقرار شود. در صورت نیاز می‌توانید روغن لحیم به کار ببرید (شکل ۶-۴۱۰).

شکل ۶-۴۱۱

● شکل ۶-۴۱۱ سه خازن به همراه دو سیم رابط و بازوی نصب آن‌ها را نشان می‌دهد.

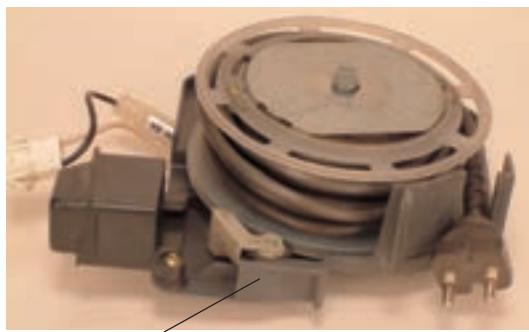
۶-۹-۶-۱۱- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۳)

(قسمت هشتم)

روش شارژ فنر در سیم جمع کن جاروبرقی

توجه!

مراحل این کار در ادامه‌ی کار ۶-۹-۱۵ انجام می‌شود.

اهرم ترمز سیم جمع کن

شکل ۶-۴۱۲

● چنانچه اهرم ترمز سیم جمع کن فشار داده شود، شارژ فنر سیم جمع کن تخلیه شده و فشار به ضامن یا اهرم ترمز بی‌اثر است و سیم را جمع نمی‌کند. در این حالت مانند شکل ۶-۴۱۲ تمام سیم رابط را به دور قرقه‌ی سیم جمع کن بپیچید.

شکل ۶-۴۱۳

طبق شکل ۶-۴۱۳ حدود یک متر سیم رابط را از سیم جمع کن بیرون بکشید تا فنر سیم جمع کن مناسب با سیمی که از سیم جمع کن بیرون آمده است شارژ شود.

شکل ۶-۴۱۴

با ثابت نگه داشتن قرقه متحرک سیم جمع کن، سیم خارج شده از سیم جمع کن را با دست به دور قرقه ببیچید تا سیم رابط تحت کشش فنر شارژ شده قرار گیرد (شکل ۶-۴۱۴).

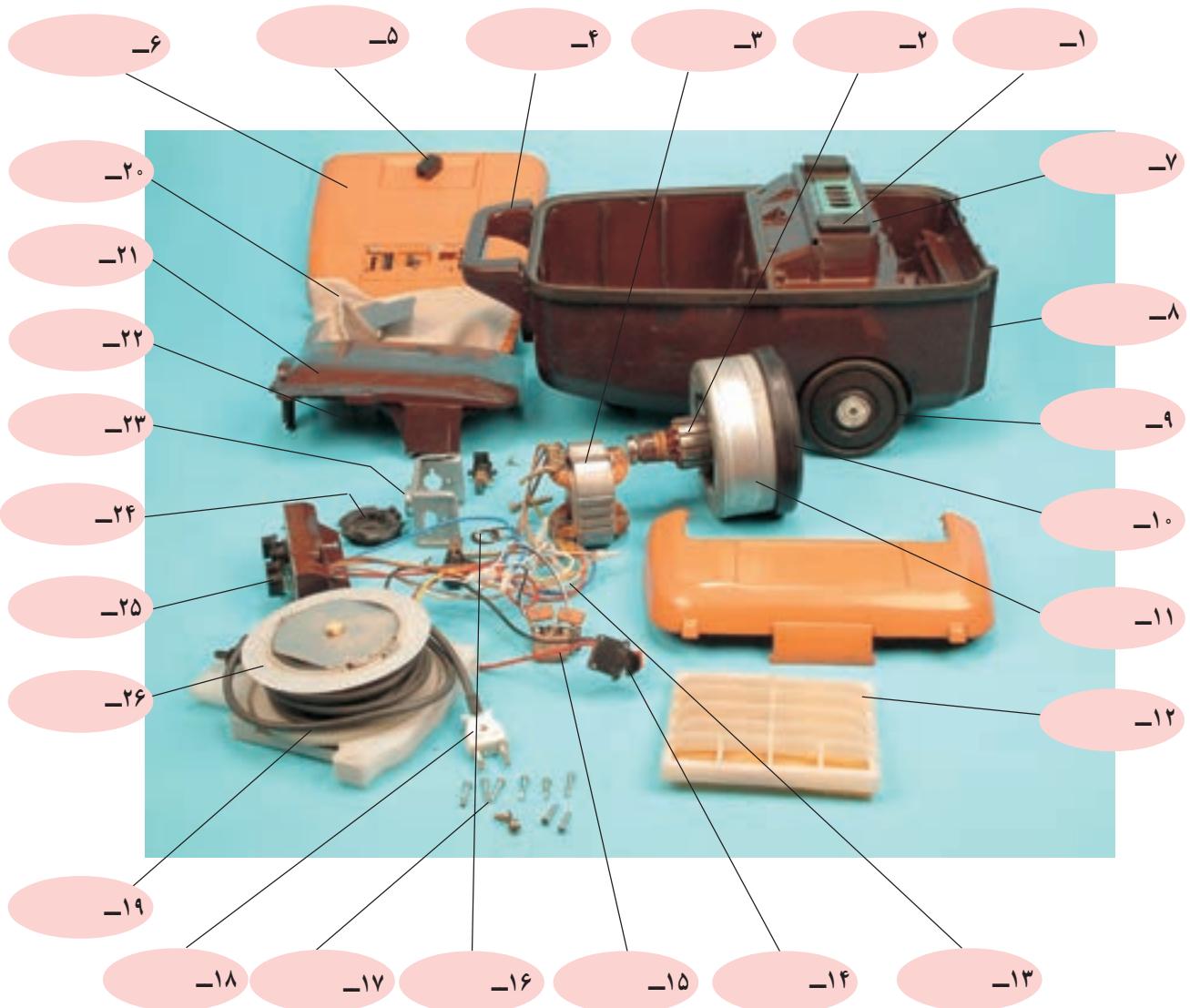

شکل ۶-۴۱۵

بعد از شارژ شدن فنر، مجدداً سیم رابط را از سیم جمع کن بیرون بکشید و مطابق شکل ۶-۴۱۵ ضامن سیم جمع کن را آزاد کنید. باید سیم رابط به داخل سیم جمع کن یا دور قرقه ببیچیده شود. در صورتی که این امر اتفاق نیفتد باید سیستم سیم جمع کن را تعویض کید.

تمرین ۶: با استفاده از اطلاعات و تجربیاتی که از اجرای کار عملی شماره‌ی (۳) به دست آورده‌اید قطعات و اجزای شکل ۶-۴۱۶ را نامگذاری کنید.

شکل ۶-۴۱۶

- دستگاه جاروبرقی را مجدداً مونتاژ کنید.

توجه!

- عملیات بستن قطعات و اجزای دستگاه برعکس حالت باز کردن آن است. دقّت کنید تا تمام قطعات و اجزا به ترتیب و به طور صحیح در محل خود قرار گیرد.
- برای بستن قطعات دستگاه باید از آخرین مرحله‌ی باز کردن آن شروع کنید تا به ابتدای آن بررسی‌د.
- هنگام سوار کردن قطعات، از نقشه‌ی مونتاژ مدار الکتریکی که در مراحل باز کردن دستگاه ترسیم کرده‌اید، استفاده کنید.
- هنگام جمع کردن موتور چنانچه یاتاقان‌های آن از نوع بلبرینگی و معیوب هستند، بلبرینگ‌ها را تعویض و در صورتی که یاتاقان‌ها از نوع بوشی هستند، بوش‌های آن را با روغن مخصوص روغن‌کاری کنید.
- در صورتی که جاروبک کوتاه یا معیوب هستند نسبت به تعویض آن‌ها اقدام کنید.

۶-۹-۶- مراحل اجرای کار عملی شماره‌ی (۳)

(قسمت نهم)

آزمایش مدار سرعت‌های مختلف جاروبرقی و راه اندازی آن

توجه!

مراحل این کار پس از بستن کامل جاروبرقی انجام می‌شود.

- پس از بستن جاروبرقی، باید دستگاه مورد آزمایش قرار گیرد. برای این منظور قبل از اتصال دوشاخه‌ی جاروبرقی به پریز برق باید مقاومت اهمی سرعت‌های مختلف جارو را در زمانی که کلید اصلی مدار وصل (روشن) است کنترل کنید. برای جاروبرقی مورد آزمایش در حالتی که سرعت خیلی زیاد و مدار کاملاً بسته است این مقاومت ۵ اهم می‌باشد (شکل ۶-۴۱۷). مدار الکتریکی سرعت خیلی زیاد جاروبرقی در شکل ۶-۱۶۶ نشان داده شده است.

شکل ۶-۴۱۷

شکل ۶-۴۱۸

شکل ۶-۴۱۹

● مقاومت اهمی مدار را در سرعت زیاد توسط اهم متر اندازه بگیرید. مقدار این مقاومت برای موتور مورد آزمایش ۸/۵ است (شکل ۶-۴۱۸). مدار الکتریکی دور زیاد جارو در شکل ۶-۶ نشان داده شده است.

● مطابق شکل ۶-۴۱۹ مقاومت اهمی مدار در سرعت متوسط را با اهم متر اندازه بگیرید. مقدار این مقاومت برای جاروبرقی مورد آزمایش ۱۰/۹، اهم اندازه گیری شده است. مدار الکتریکی سرعت متوسط این جارو در شکل ۶-۶ نشان داده شده است.

شکل ۶-۴۲۰

شکل ۶-۴۲۱

● شکل ۶-۴۲۰ وضعیت کلید سرعت را در سرعت کم نشان می‌دهد. مقدار این مقاومت $1\text{ M}\Omega$ مگا‌آهم یا بیشتر است. می‌خواهیم بینیم علت چیست؟ می‌دانیم در این جاروبرقی‌ها دور کم از دیود استفاده شده است. از طرفی اگر دیود در حالت مخالف قرار گیرد مانند دریچه‌ی بسته (کلید باز) عمل می‌کند و اهم‌متر مقاومت زیادی را نشان می‌دهد. در این حالت اتصال اهم‌متر با مدار به گونه‌ای است که دیود به صورت کلید باز قرار گرفته و مقاومت زیادی را نشان می‌دهد.

● شکل ۶-۴۲۱ سیم‌های اهم‌متر را که به دو شاخه متصل است جایه‌جا می‌کنیم. در این شرایط مقدار مقاومت مدار کاهش می‌باید و به مقدار $40\text{ M}\Omega$ مگا‌آهم می‌رسد. زیرا دیود هدایت می‌کند و به صورت دریچه‌ی باز یا کلید بسته در مدار قرار می‌گیرد. مدار الکتریکی سرعت کم این جارو در شکل ۶-۱۶۹ نشان داده شده است.

● پس از کنترل مقاومت هر مدار از صحت کار مجموعه کلید کنترل دور و مدار الکتریکی جاروبرقی اطمینان حاصل کنید.

● دو شاخه‌ی جاروبرقی را به پریز برق متصل کنید و هر چهار سرعت آن را مورد آزمایش قرار دهید. چنانچه صدا و جریان مصرفی در حد طبیعی باشد جارو سالم است و کار شما تمام می‌شود.

توجه!

● پس از بستن دستگاه زیرنظر مربی کارگاه، دو شاخه‌ی سیم را به پریز برق وصل کنید و از صحت عملکرد آن مطمئن شوید.

● چنانچه دستگاه بدون اشکال کار کند و شدت جریان آن هنگام کار با ولتاژ نامی در حد جریان نامی آن باشد

دستگاه سالم است و می‌توان آن را مورد استفاده قرار داد.

نکات مهم

مشاهدات و نتایجی را که از کار عملی شماره‌ی (۳) به دست آورده‌اید به‌طور خلاصه بنویسید.

- - ۱
- - ۲
- - ۳
- - ۴
- - ۵
- - ۶
- - ۷
- - ۸
- - ۹
- - ۱۰
- - ۱۱
- - ۱۲
- - ۱۳
- - ۱۴
- - ۱۵
- - ۱۶
- - ۱۷
- - ۱۸
- - ۱۹
- - ۲۰
- - ۲۱
- - ۲۲
- - ۲۳

۱۰-۶- جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی جاروبرقی

معمولًاً کارخانه‌های سازنده برای رفع عیب دستگاهها جدول‌هایی ارائه می‌دهند. این جدول‌ها راهنمای مناسبی برای عیب‌یابی دستگاه هستند. توصیه می‌شود نحوه‌ی استفاده از این جدول‌ها را دقیقاً بیاموزید و در انجام تعمیرات مورد استفاده قرار دهید.

نوع عیب	علت	روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی
پریز برق ندارد.	پس از اطمینان از برق دار بودن شبکه‌ی برق، نسبت به رفع عیب یا تعویض پریز اقدام کنید.	
زغال‌ها معیوب است.	کلید اصلی معیوب است.	اگر زغال‌ها کوتاه شده‌اند آن‌ها را تعویض کنید و اگر زغال یا زغال‌ها در داخل جازغال گیر کرده‌اند گیر آن‌ها را رفع کنید تا اتصال مدار کامل شود.
سیم رابط معیوب است.		دوشاخه را بازدید کنید. در صورتی که معیوب بود آن را تعمیر یا تعویض کنید. اگر سیم رابط در مسیر بین دوشاخه و پریز سیم جمع کن معیوب باشد آن را تعمیر یا تعویض کنید.
آرمیچر سوخته و مدار آن قطع است.	آرمیچر را تعویض کنید.	بویین‌های استاتور معیوب است.
پلاستین‌ها یا پریز جمع کن معیوب است.	آن را تعمیر یا تعویض کنید.	بُرد الکترونیکی تغییر سرعت موتور معیوب است.
اتصال‌های مدار برقرار نیست.	آن را تعمیر یا تعویض کنید.	سیم‌های رابط معیوب را تعویض کنید.
فیوز زیر کتور است.	فیوز دستگاه سوخته است. (در صورتی که فیوز داخل دستگاه موجود باشد و گرنه همان فیوز زیر کتور است.)	پس از رفع عیب دستگاه فیوز را تعویض کنید.
ترموستات حدی یا با تنظیم ثابت مدار معیوب است.	در بعضی از جاروبرقی‌ها این ترموموستات عمل می‌کند و چنانچه جریان مدار زیاد باشد ترموموستات به وضعیت قبلی برنی گردد و بایستی تعویض شود.	
پروانه معیوب یا شل شده است.	بلبرینگ‌ها خراب هستند.	پروانه را تعویض یا محکم کنید.
بوش تهموتور در جاروبرقی بوش دار خراب است.	آن را تعویض کنید.	آرمیچر سوخته است.
دربویین‌ها اتصال کوتاه وجود دارد و آرمیچر را به سمت خود می‌کشد.	آن را تعویض کنید.	آرمیچر نیم سوز است.
کلید ولتاژ اشتباها روی ۷-۱۱۰ فرار گرفته است.	آن را تغییر وضعیت دهید.	آن را تعویض کنید.
تنظیم نیست.	فاسله‌ی بین جازغالی و تیغه‌های کلکتور تنظیم نیست.	آن را تنظیم کنید.
کلاف‌های استاتور اتصال کوتاه دارد.	آن را تعمیر یا تعویض کنید.	آن را تعویض کنید.
سطح کلکتور صاف نیست.	از سطح کلکتور در صورت امکان بار بردارید.	

۱۰-۶- دستگاه روش نمی‌شود.

۲-۱۰- هنگام کار صدای ناهنجار به گوش می‌رسد و بهره‌ی کار دستگاه خوب نیست.

۳-۱۰- دستگاه منظم کار نمی‌کند.

نوع عیب	علت	روش‌های رفع عیب، تعمیر و راهاندازی
هنگام کار جرقه و حرارت زیاد ایجاد شده و صدای دستگاه طبیعی نیست.	عایق بین تیغه‌های کلکتور بر جسته است.	آن را تعمیر یا تعویض کنید. آنها کوتاه شده است. آنها را تعویض کنید. فناهای پشت زغال‌ها معیوب است.
	آرمیچر نیم‌سوز است.	آرمیچر را تعویض کنید. یک یا چند تیغه از کلکتور کنده شده است. وضعیت کلید را تغییر دهید. اتصال کوتاه در بین‌های استاتور وجود دارد.
	سیم رابط دستگاه معیوب است.	دستگاه‌های برقی و پر مصرف هم‌زمان کار می‌کنند که با ایجاد عدم هم‌زمانی به هنگام استفاده از جاروبرقی میزان بار را کاهش دهید.
	موتور سوخته است.	آن را تعویض کنید. پرینز یا پلاتین سیم جمع کن معیوب و سبب اتصال کوتاه مدار شده است.
	سیم‌های رابط داخل دستگاه معیوب است.	آن را تعویض کنید.
هنگام روشن شدن دستگاه فیوز می‌برد.	بروانه‌های مکش معیوب‌اند.	آن را تعویض کنید. کیسه زباله‌ی جاروبرقی پرشده است. آن را تخلیه کنید.
	فیلتر دستگاه کیف است.	لوله‌ی مکش تاخوردگی دارد یا زباله داخل آن جلوی محفظه‌ی مکش دستگاه قرار دهید در صورتی که مکش خوب بود عیب از لوله یا شیلنگ رابط است آن را تعویض یا گیر آن را برطرف کنید.
	لوله‌ی مکش یا خرطومی پاره است و هوا خارج می‌شود.	موتور را تمیز و رفع عیب کنید. در این مرحله تعویض فیلتر ضروری است.
	بُرد الکترونیکی کنترل سرعت معیوب است و سرعت خیلی پایین است.	آن را تعمیر یا تعویض کنید.
	موتور گیر مکانیکی دارد.	گیر موتور را برطرف کنید.
دستگاه با لرزش کار می‌کند.	لاستیک لرزه‌گیر سروته یا بغل موتور خراب است.	آنها را تعویض کنید.
	پروانه‌ی مکش هوا بالا نس نیست.	پروانه‌ی مکش را تعویض کنید.
	موتور در جای خود قرار ندارد.	موتور را به‌طور صحیح در جای آن قرار دهید.

نوع عیب	علت	روش‌های رفع عیب، تعمیر و راهاندازی
۶-۸ سیم جمع کن کارنمی کند.	فقر معیوب است.	آن را تعمیر یا تعویض کنید.
۶-۹ دستگاه خاموش نمی‌شود.	کلید خراب است.	آن را تعویض کنید.
۶-۱۰ سیم رابط معیوب را تعویض کنید.	فقر شارژ نیست.	فقر را شارژ کنید.
	کلید خراب است.	آن را تعویض کنید.
	اتصال در سیم‌های رابط کلید وجود دارد.	سیم رابط معیوب را تعویض کنید.

اگر فرصت اضافی داشتید، یک دستگاه جاروبرقی معیوب را زیر نظر مربي کارگاه و با استفاده از دستورهای

تمرین عملی: اجرایی کارهای عملی (۱)، (۲) و (۳) و جدول عیب‌یابی ۶-۱۰ با رعایت کلیه‌ی موارد ایمنی، عیب‌یابی، تعمیر و راهاندازی کنید.

آزمون پایانی (۶)

آزمون نظری (سؤالات تستی)

۱- لاستیک سرموتور به چه منظور به کار می‌رود؟

- (۱) گرفن لرزه‌های موتور
- (۲) نگهداشتن موتور
- (۳) افزایش قدرت مکش
- (۴) موارد ۱ و ۲

۲- در جاروهای برقی که کنترل سرعت از طریق برد الکترونیکی انجام می‌شود، تغییرات لازم جهت کنترل دور توسط کاربرد باچه وسیله‌ای صورت می‌گیرد؟

- (۱) پتانسیومتر
- (۲) تغییر سیم پیچ تحریک
- (۳) استفاده از دیودها
- (۴) استفاده از مقاومت‌ها

۳- اگر مقاومت بین دو تیغه‌ی مجاور هم در آرمیچر از ۱۰ مگاهم بیشتر باشد چه اشکالی در آرمیچر رخ داده است؟

- (۱) آرمیچر سوخته است و اتصال کوتاه دارد.
- (۲) مدار الکتریکی آرمیچر بازشده و کلافی که به دو تیغه مجاور وصل است قطعی دارد.
- (۳) تیغه‌ها به هم راه دارد.
- (۴) آرمیچر اتصال بدنه دارد.

۴- در جاروهای برقی معمولی که برد الکترونیکی کنترل سرعت دارد، پتانسیومتر در چه قسمتی از جاروبرقی نصب می‌شود؟

- (۱) روی دستگاه
- (۲) روی دسته‌ی جاروبرقی
- (۳) روی دستگاه کنترل از راه دور
- (۴) روی دسته یا روی دستگاه

۵- کدام قطعه یا قطعات در برد الکترونیکی جاروبرقی به کار می‌رود؟

- (۱) مقاومت
- (۲) پتانسیومتر
- (۳) قطعات نیمه‌هادی
- (۴) هرسه مورد

۶- قدرت مکش جارو کم شده، گزینه‌ی نادرست کدام است؟

- (۱) کیسه‌ی زباله پرشده است.
- (۲) پروانه‌ی مکش معیوب است.
- (۳) لوله‌ی مکش تاخورده است.
- (۴) ولتاژ زیاد است.

۷- اگر در هنگام روشن شدن دستگاه فیوز عمل کند و مدار قطع شود، گزینه‌ی نادرست کدام است؟

- (۱) میزان بار شبکه‌ی کنترل زیاد است.
- (۲) سیم رابط معیوب است.
- (۳) زغال موتور تمام شده است.
- (۴) ولتاژ دستگاه کم است.

۸- اگر هنگام کار، جرقه و حرارت زیاد از جاروبرقی خارج شود آرمیچر سالم است.

آسیب دیده

۹- اگر طول زغال کم تر از طول اولیه‌ی آن شود باید زغال را تعویض کرد.

- ۱۰- اگر هنگام کار جارو برقی صدای ناهنجار به گوش برسد گزینه‌ی نادرست کدام است؟
۱) پروانه معیوب یا شل شده است. ۲) در موتورهای بوش دار، بوش انتهایی موتور خراب است.
۳) آرمیچر سوخته است. ۴) لوله‌ی خرطومی یا مکش پاره است.
- ۱۱- برای جلوگیری از صدمه دیدن موتور جارو برقی همیشه قبیل از پرشدن کیسه‌ی زباله باید کیسه را یا کرد.
- ۱۲- هنگامی که تیغه‌ی کلکتور در خلال کار کردن جارو از محل خود بیرون باید جرقه‌ی آن زیاد کم می‌شود.

آزمون نظری (سؤالات تشریحی)

- ۱۳- تغییر سرعت در جارو برقی به چند طریق انجام می‌شود؟
- ۱۴- خازن‌های پارازیت گیر به چه منظور در جارو برقی به کار می‌رود؟
- ۱۵- آیا ایجاد شدن اتصالی در مدار سیم پیچ بوین می‌تواند سبب سرو صدای زیاد دستگاه شود؟
- ۱۶- موتور یونیورسالی را که برای ولتاژ 220 ولت AC طراحی شده است به برق 110 ولت AC وصل می‌کنیم، آیا موتور می‌سوزد؟
- ۱۷- یک جارو برقی در حال کار است. کلید اصلی را قطع می‌کنیم اما دستگاه خاموش نمی‌شود، علت چیست؟
- ۱۸- از واشرهای فرنی در جارو برقی به چه منظور استفاده می‌شود؟
- ۱۹- اگر دستگاه جارو برقی با لرزش کار کند عیب در چیست؟
- ۲۰- یک موتور جارو برقی را باز کرده‌ایم. در پوش آن از شفت بیرون نمی‌آید. چه کار باید بکنیم تا به موتور و بوش آسیب نرسد.

آزمون عملی

یک دستگاه جارو برقی دارای قدرت مکش ضعیف است آن را عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی کنید.

جواب پیش آزمون (۵)

-۱

- ۱- یکسو کردن جریان مدار ۲- کاهش ولتاژ مؤثر مدار ۳- کاهش سرعت موتور
۲- با توجه به متنوع بودن مواد و غلظت مایعات، معمولاً آسیاب و مخلوط کن برقی را با سرعت های مختلف می سازند.
۳-
۱- گیر مکانیکی ۲- تیغ معیوب است ۳- معیوب بودن موتور ۴- تیغ برای خُرد کردن مواد مورد نظر مناسب نیست. ۵- بازو های همزن برای مخلوط کردن مواد غذایی مناسب نیست.

۳-۴

۴-۵

۲-۶

۳-۷

- ۸- چون قدرت مصرفی موتور نسبت به حجم آن زیاد و تهویه‌ی آن کم است.
۹- برای خُرد و پودر کردن مواد مختلف توسط آسیاب یا مخلوط کردن مایعات با غلظت های مختلف به وسیله‌ی مخلوط کن برقی و برش میوه های مختلف توسط آب میوه گیری برقی از تیغ های متفاوت و متناسب با نوع مواد غذایی استفاده می شود.

۱۰- تبدیل حرکت دورانی و افقی آرمیچر برای حرکت دورانی و عمودی همزن ها

۱۱- کاهش دور و افزایش گشتاور

۱۲- حرکت دورانی کاسه یا ظرف حاوی مواد غذایی همزمان با حرکت همزن ها

۱۳- یونیورسال

۱۴- پس از خاموش کردن دستگاه، به وسیله‌ی یک کلید و برای لحظه‌ای، موتور را بدور معکوس راه اندازی

می کنند تا گیر دنده ماریچ برفک شود.

- ۱۵- خیر، چون دستگاه چرخ گوشت که برای خرد کردن مواد غیر گوشتی استفاده می شود از ابزار و تیغ مخصوصی برخوردار است.

۱۶- برای تنوع شکل و حالت گوشت چرخ شده جهت استفاده برای انواع غذاها

- ۱۷- بله، بعضی از دستگاه های چند کاره‌ی لوازم خانگی برای خُرد کردن گوشت، غلات و سایر مواد غذایی مجهز به وسائل جانبی هستند.

۱۸- اهم مخصوص یا فشاری دستگاه

۱۹- رله‌ی حرارتی

۲۰- مجهز شوند.

جواب پیش آزمون (۶)

۲_۱

۲- چرخ دنده‌ها

۴_۳

۴- فولادی - برنجی - پلاستیکی

۵- برای پاراژیتگیری است و جرقه‌های ناشی از کلیدزنی و جابه‌جایی تیغه‌های کلکتور زیر جاروبک‌ها را جذب می‌کند و سبب افزایش طول عمر موتور یونیورسال و کلید چرخ گوشت می‌شود.

۶- پیش‌تر

-۷

۱- آرمیچر نیم‌سوز است ۲- بالشتک‌ها نیم‌سوز است. ۳- بار دستگاه زیاد است ۴- کوتاه شدن زغال‌ها

۵- معیوب بودن یاتاقان‌ها ۶- زیاد بودن ولتاژ شبکه ۷- گیر مکانیکی دستگاه ۸- شل بودن اتصال‌های مکانیکی

۹- معیوب بودن چرخ دنده‌ها ۱۰- مناسب و مرغوب نبودن زغال‌ها

۸- حتماً آرمیچر موتور یونیورسال دستگاه توقف داشته باشد.

۹- جرقه‌ی شدید زیر جاروبک‌ها ۲- ایجاد سروصدای زیاد ۳- گریاژ شدن ۴- سوختن موتور ۵- اتصال کوتاه در مدار الکتریکی به علت افزایش جریان

۱۰- در صورت امکان آرمیچر تعویض شود. در صورت موجود نبودن آرمیچر، موتور را تعویض کنید.

۱_۱۱

۴_۱۲

۱_۱۳

۱۴- از لرزش موتور جلوگیری می‌کند. ۲- موتور را در جای خود محکم نگه می‌دارد.

۲_۱۵

۲_۱۶

-۱۷

۱- کلید خراب است ۲- سیم‌های رابط کلید به هم اتصال دارند.

-۱۸

۱- مقاومت ۲- خازن ۳- پتانسیومتر

۱۹- پتانسیومتر

۱_۲۰

جواب آزمون پایانی (۵)

چرخ گوشت برقی

۲_۱

۳_۲

۲_۳

۴- برای رفع گریپاژی در کanal یا محفظه‌ی گوشت که دنده‌ی ماریچ قرار دارد.

۵- خیر - چون آرمیچر در دور معکوس بد کار می‌کند و جرقه‌می زند، لذا احتمال سوختن آرمیچر وجود دارد.

۶- خیر - چون آرمیچر در حالت کار است و با سرعت زیاد کار می‌کند. در این حالت اگر جهت چرخش ناگهان عوض شود آرمیچر و یاتاقان‌ها صدمه‌می‌بینند و احتمال سوختن آرمیچر وجود دارد.

۱_۷

۸- بلی - زیرا اتصال بوبین کلکتور یا قطع می‌شود و یا انرژی الکتریکی را به موتور نمی‌رساند.

۹- وصل شود.

۱۰- جلوگیری از انتقال لرزش چرخدنده‌ها به بدن‌هی دستگاه

۱۱- سیم اتصال زمین دستگاه قطع است.

- موتور اتصال بدن‌ه دارد.

- سیم‌های رابط داخل دستگاه اتصال بدن‌ه کرده است.

- کلید اتصال بدن‌ه دارد.

۱۲- موتور نیمسوز است.

- ولتاژ زیاد است.

- بار دستگاه زیاد است.

- یاتاقان‌ها معیوب هستند.

- چرخدنده‌ها شکسته است.

- دستگاه گیر مکانیکی دارد.

- زغال‌ها مناسب و مرغوب نیستند یا کوتاه هستند.

۱۳- بلی، زیرا سیم‌های اتصال کوتاه شده میدان مغناطیسی به وجود می‌آورند و سبب جذب و دفع غیرعادی آرمیچر می‌شوند و آرمیچر با صدای غیرعادی و جرقه‌ی زیاد کار می‌کند.

۱۴- برای این که گوشت چرخ کرده برای مصرف در غذاهای مختلف مورد استفاده قرار گیرد.

۱۵- برای خُرد کردن غلات و سیله‌ی جانبی لازم است تا در داخل کانال گوشت قرار گیرد و با وسایل مربوط به خُرد کردن گوشت این کار مقدور نیست.

۴_۱۶

۴_۱۷

۲_۱۸

۱۹- چون تیغ کند می‌شود و کارآبی خود را از دست می‌دهد.

۲۰- چرخ‌دانه‌ها نمی‌چرخند و محور اصلی دستگاه را که با دانه مارپیچ در ارتباط است نمی‌چرخاند.
بنابراین چرخ گوشت کارآبی ندارد.

جواب آزمون پایانی (۶)

جاروبرقی

۴_۱

۱_۲

۲_۳

۴_۴

۴_۵

۴_۶

۴_۷

۸- آسیب دیده

$\frac{1}{3}$ _ ۹

۴_۱۰

۱۱- تخلیه - تعویض

۱۲- زیاد

۱۳- تغییر ولتاژ تغذیه‌ی موتور از طریق کنترل ولتاژ مؤثر به وسیله‌ی برد الکترونیکی

- تغییر شار مغناطیسی از طریق سری و موازی کردن بویین‌های استاتور

- قرار دادن دیود در مسیر سیم پیچی استاتور و آرمیچر

۱۴- برای جلوگیری از تأثیر امواج با فرکانس خیلی زیاد بروی وسایل صوتی و تصویری که توسط آرمیچر تولید می‌شود. همچنین جلوگیری از ایجاد جرقه در سطح کلکتور.

- ۱۵- بلى - چون آرمیچر را جذب و دفع مى کند و گير مکانيكى به وجود مى آورد. در اين حالت امكان خراب شدن ياتاقانها وجود دارد.
- ۱۶- خير - سرعت آن کم مى شود و قدرت مکش آن نيز کاهش مى يابد. البته اگر به مدت زياد کار کند امكان گرم شدن وجود دارد.
- ۱۷- کليد معيب است - سيم هاي رابط کليد بهم اتصال کرده است.
- ۱۸- جلوگيري از جابه جاي آرميچر و خشي کردن ضريبهای راه اندازی و بار که سبب حرکت در جهت محور آرميچر مى شود.
- ۱۹- بروانه هاي مکش هوا بالانس نيست - موتور در جاي خود قرار ندارد. لاستيك هاي لرزه گير و نگهدارندهی سروتهی موتور خراب و معيب است. ياتاقانها خراب است.
- ۲۰- ابتدا محور را کاملاً توسط سمباده‌ی بسيار نرم يا تيغ تميز کرده سپس بوش را روغن کاري مى کنيم. با کمي تأمل و بازي دادن دربوش روی محور، بوش آزاد مى شود. چنانچه روی محور خشن يا برجستگی وجود داشته باشد از سوهان نرم برای برطرف کردن آن استفاده مى کنيم.

منابع و مأخذ

1- **Electrical Appliances**" repair and maintenance of a wide range of domenstics Electrical Appliance"

Written by Graham Dixon Reprinted 1999.

۲- کاتالوگ های لوازم خانگی از شرکت های تولید کننده لوازم خانگی داخلی و خارجی

صفحه: ۱ از ۹	جدول طبقه‌بندی توانایی‌های هم خانواده در واحدهای (UNITS) مستقل	فرم شماره: ۱		
شماره‌ی رایانه‌ای: ۹۹۶۰	نام رشته‌ی مهارتی: تعمیر لوازم خانگی برقی			
کد متولی: ۸-۵۵۷۷/۲/۱	نام استاندارد مهارتی: تعمیر کار و سایل خانگی گردنه و حرارتی برقی			
شماره و نام واحد (Unit = U)	میزان ساعت	ردیف		
U۱ : اینمی و بهداشت کار	۲۷	۱۸	۹	۱
U۲ : برشکاری و خمکاری	۳۶	۲۸	۸	۱۰ و ۵ و ۶ و ۱۰
U۳ : برآده برداری	۳۲	۲۶	۶	۷ و ۹
U۴ : سوراخ کاری و دندکاری	۱۸	۱۴	۴	۸ و ۱۱
U۵ : اتصال قطعات	۳۶	۳۲	۴	۱۲ و ۱۳
U۶ : ترسیمات هندسی	۱۸	۱۲	۶	۳
U۷ : رسم سه‌نما	۲۰	۱۶	۴	۳ و ۷
U۸ : پرسپکتیو	۱۴	۱۲	۲	۴
U۹ : اصول مقدماتی الکتریسیته	۸۰	۳۰	۵۰	۱۴
U۱۰ : لوازم حرارتی (۱)	۲۸	۲۴	۴	۱۶ و ۱۷
U۱۱ : لوازم حرارتی (۲)	۶۰	۴۸	۱۲	۱۵ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۰
U۱۲ : لوازم خانگی گردنه (۱)	۲۰	۱۶	۴	۲۱ و ۲۲
U۱۳ : لوازم خانگی گردنه (۲)	۹۶	۸۲	۱۴	۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۷
U۱۴ : لوازم خانگی گردنه (۳)	۴۸	۴۰	۸	۲۶ و ۲۹
U۱۵ : لباس‌شویی و خشک کن	۲۸۵	۲۲۱	۶۴	۳۰ و ۳۱ و ۳۲ و ۳۳
U۱۶ : ظرف‌شویی	۹۰	۷۴	۱۶	۳۴

صفحه: ۲ از ۹	جدول طبقه‌بندی واحدها (UNITS) در پوستانهای مستقل	فرم شماره: ۲
شماره‌ی رایانه‌ای: ۹۹۶۰ کد متولی: ۸-۵۵۷۷/۲۱	نام رشته‌ی مهارتی: تعمیر لوازم خانگی برقی نام استاندارد مهارتی: تعمیر کار و سایل خانگی گردنه و حرارتی برقی	
ردیف	شماره و نام واحدهای (U) هم‌خانواده	شماره و نام پوستان (مدول M)
۱	U۱ : اینی و بهداشت کار	M۱ : کارگاه مکانیک عمومی
۲	U۲ : برشکاری و خمکاری	
۳	U۳ : برآبد برداری	
۴	U۴ : سوراخ کاری و دندنه کاری	
۵	U۵ : اتصال قطعات	
۶	U۶ : ترسیمات هندسی	
۷	U۷ : رسم سه‌نما	M۲ : رسم فنی مقدماتی مکانیک
۸	U۸ : پرسپکتیو	
۹	U۹ : اصول مقدماتی الکترونیک	M۳ : مبانی الکترونیک
۱۰	U۱۰ : لوازم حرارتی (۱)	M۴ : تعمیر لوازم خانگی گردنه
۱۱	U۱۱ : لوازم حرارتی (۲)	
۱۲	U۱۲ : لوازم خانگی گردنه (۱)	M۵ : تعمیر لوازم خانگی گردنه
۱۳	U۱۳ : لوازم خانگی گردنه (۲)	
۱۴	U۱۴ : لوازم خانگی گردنه (۳)	
۱۵	U۱۵ : لباس‌شویی و خشک کن	M۶ : تعمیر ماشین لباس‌شویی خشک
۱۶	U۱۶ : ظرف‌شویی	M۷ : تعمیر ماشین ظرف‌شویی

...

جدول طبقه‌بندی واحدا (units) و توانایی‌های موجود پودمان ۵ شماره پودمان ۵

نام استاندارد مهارتی مبنی: تعمیر کار و سایل خانگی گردنه و حرارتی برقی	شماره کد متولی: ۸۵۵/۷۷۲/۱	نام رشته مهارتی: تعمیرلو ازم خانگی برقی	نام گروه: الکترو تکنیک
نمینه: صنعت	شماره کد رایانه: ۹۶۰	نام: برق	شماره کارداش: شماره یوپیت
تعداد واحد	۱	تعداد واحد	۱
میزان ساعت آموزش	۱	میزان ساعت آموزش	۱
نظری	۳	نظری	۴
عملی	۴	عملی	۲۶
جمع	۷	جمع	۱۳۰
نظری	۱	نظری	۱
عملی	۳	عملی	۴
جمع	۴	جمع	۹۰۰
ناظری	۱۵	ناظری	۲۱۵
عملی	۳۲	عملی	۶۸۵
جمع	۷	جمع	۹۰۰

توانایی	شماره یوپیت	توانایی	شماره یوپیت
نمی‌داند	(واحد)	نمی‌داند	(واحد)
توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی سسوار	۲۱	توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی سسوار	۱۱۲
توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی ریش تراش بر قی	۲۲	توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی ریش تراش بر قی	۱۱۲
توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی جارو روی	۲۳	توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی جارو روی	۱۱۳
توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی مخلوط کن و آسیاب بر قی	۲۴	توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی مخلوط کن و آسیاب بر قی	۱۱۳
توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی آب میوه گیری *	۲۵	توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی آب میوه گیری *	۱۱۳
توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی چرخ گوشست	۲۶	توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی چرخ گوشست	۱۱۴
توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی هواکش و پنکه	۲۷	توانایی بازکردن عیب پایی، تعمیر و راه اندازی هواکش و پنکه	۱۱۳
توانایی نصب و راه اندازی سروتس کولر آبی	۲۹	توانایی نصب و راه اندازی سروتس کولر آبی	۱۱۴

* چون در استاندارد اصلی ساعت منظور نشده است با بررسی های انجام شده می توان از ساعات تعمیر جارو روی برای آموزش این قسمت استفاده کرد.